

รอยสัก: การสร้างอัตลักษณ์บนเรือนร่างของผู้หญิง
ในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย
TATTOO: IDENTITY ON THE BODY OF WOMAN
IN THE NORTHERN OF THAILAND

บุญทริกกา กาญจนะ

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา

สำนักวิชาศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

2555

©ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

รอยสัก: การสร้างอัตลักษณ์บนเรือนร่างของผู้หญิง
ในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย
TATTOO: IDENTITY ON THE BODY OF WOMAN
IN THE NORTHERN OF THAILAND

บุญทริกกา กาญจนะ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา

สำนักวิชาศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

2555

©ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

รอยสัก: การสร้างอัตลักษณ์บนเรือนร่างของผู้หญิง
ในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย
TATTOO: IDENTITY ON THE BODY OF WOMAN
IN THE NORTHERN OF THAILAND

บุญศรีกา กาญจนะ

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวัฒนธรรมศึกษา

2555

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. เกลิมชัย ปัญญาดี)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. ปรีชา อุปโยคิน)

.....กรรมการ

(ดร. พลวัฒน์ ประพัฒน์ทอง)

.....กรรมการ

(ดร. อภิสม อินทรลาวัณย์)

©ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “รอยสัก: การสร้างอัตลักษณ์บนเรือนร่างของผู้หญิง ในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย” สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยพระคุณและความกรุณาของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ซึ่งผู้ศึกษามีความซาบซึ้งใจเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ คือ

ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการมาร่วมเป็นกรรมการสอบ ซึ่งทุกท่านได้กรุณาให้แนวทางการศึกษาเพิ่มเติม เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. ปรีชา อุปโยคิน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่เสียสละเวลาอย่างมากในการให้คำปรึกษา และตรวจทานงานวิจัยชิ้นนี้ อย่างละเอียด ตลอดจนให้คำแนะนำที่ดีและมีประโยชน์ที่สุดต่อวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. พลวัฒน์ ประพัฒน์ทอง ผู้จุดประกายความคิดให้ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาในเรื่องที่ตนเองสนใจ ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ผู้สอนของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้ตลอดระยะเวลาที่ผู้ศึกษาอยู่ ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ นักวิชาการ และนักวิจัย สำหรับคำরাบ ทความ วารสาร และงานวิจัยที่มีค่าซึ่งนำมาประกอบกัน จนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้เสร็จสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณ ประชากรกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่ได้กล่าวถึงในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ขอขอบพระคุณ คุณพ่อที่เสียสละเวลาอันมีค่าในการตรวจทานโดยไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อย และให้คำแนะนำในเรื่องการใช้ภาษา ขอขอบพระคุณคุณแม่ที่เสียสละค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปเก็บข้อมูลและทำวิทยานิพนธ์ ที่ถือเป็นอยู่เบื้องหลังความสำเร็จทุก ๆ อย่างในชีวิต ขอขอบพระคุณ คุณจิราพร ไชยวรรณ ที่คอยช่วยเหลือในการพิมพ์และการจัดรูปแบบการพิมพ์วิทยานิพนธ์เล่มนี้ ขอขอบพระคุณ คุณอดิศร ไชยวรรณ สำหรับแรงผลักดันและช่วยสละเวลาในการไปช่วยเก็บข้อมูลภาคสนาม คอยเป็นคนขับรถให้ผู้ศึกษาตลอดระยะเวลาในการเดินทางมาทำวิทยานิพนธ์แต่ละครั้ง และเป็นกำลังใจที่ดีให้ผู้ศึกษาเสมอมา ขอขอบพระคุณ คุณพ่อและคุณแม่ ของคุณอดิศร ไชยวรรณ ที่คอยเป็นกำลังใจในการทำงานและคอยดูแลผู้ศึกษาเสมอมา

บุญทริกกา กาญจนะ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

รอยสัก: การสร้างอัตลักษณ์บนเรือนร่างของผู้หญิง
ในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย

ชื่อผู้เขียน

บุญทริกกา กาญจนะ

หลักสูตร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (วัฒนธรรมศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. ปรีชา อุปโยคิน

บทคัดย่อ

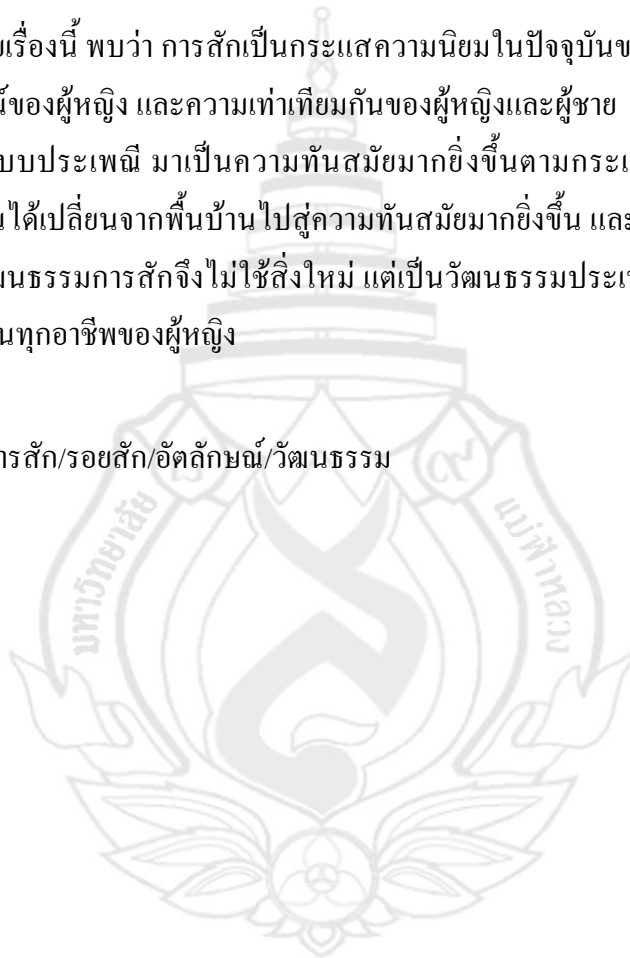
ปรากฏการณ์ทางสังคมเกี่ยวกับ “การสัก” ของผู้หญิงในภาคเหนือ ซึ่งกำลังได้รับความนิยมในสังคมไทยในปัจจุบัน เพราะการสักไม่ได้จำกัดแค่การสักตามความเชื่อ แต่มักจะสัมพันธ์กับศิลปะ ซึ่งกลายเป็นแฟชั่นและการสร้างความสวยงามบนร่างกายของผู้หญิง ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ (1) ทราบถึงแรงจูงใจและความประสงค์ในการสักของผู้หญิง (2) ทราบถึงการสร้างอัตลักษณ์ผ่านรอยสักของผู้หญิง (3) ทราบถึงทัศนคติและผลกระทบจากรอยสักต่อผู้หญิงที่สัก โดยใช้กรอบแนวคิดเรื่องอัตลักษณ์ (Identity) แนวคิดเรื่องวัฒนธรรมสมัยนิยม (Popular Culture) ที่นำมาใช้เป็นกรอบแนวทางในการศึกษาครั้งนี้ โดยการสังเกตการณ์และสัมภาษณ์ผู้หญิงที่สักในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดแพร่ จำนวน 15 คน โดยการสัมภาษณ์แบบเชิงลึกอย่างอิสระและการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม โดยแบ่งกลุ่มผู้หญิงเป็น 6 กลุ่มตามลักษณะอาชีพ คือ (1) ครูและอาจารย์ (2) เจ้าของกิจการ (3) พนักงานประจำ (4) พนักงานชั่วคราว (5) นักศึกษา (6) นักเรียน

ผลการศึกษา พบว่า การสร้างแรงจูงใจและความประสงค์การสักของผู้หญิงที่เกี่ยวข้องกับการแสดงออกของอักษระและความหมายของคำเพื่อแสดงออกต่อสาธารณะ อย่างไรก็ตาม รูปรอยสักต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นการสร้างทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวเชื่อมโยงกับอัตลักษณ์ทางสังคมและค่านิยมที่แสดงบนผิวหนังของผู้หญิง โดยเฉพาะลวดลายและการออกแบบของอัตลักษณ์แต่ละอย่างจะแปรผันไปตามบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน โดยความหมายของรอยสัก

จะสัมพันธ์กับความรัก ความทันสมัย ความสวยงาม ความทรงจำ แฟชั่น ที่ทำงาน ศิลปะและความ
มีเสน่ห์ สำหรับความประสงค์ของการสัก ยังแสดงถึงความเท่าเทียมกันระหว่างความเป็นหญิงและ
ความเป็นชาย แสดงออกถึงสัญลักษณ์ของความเป็นเพื่อน คือ การยอมรับของกลุ่ม แสดงออกถึง
กระแสความทันสมัยและอิสรภาพของผู้หญิงที่สัก

การวิจัยเรื่องนี้ พบว่า การสักเป็นกระแสความนิยมในปัจจุบันของสังคมไทยที่สะท้อนให้
เห็นถึงอัตลักษณ์ของผู้หญิง และความเท่าเทียมกันของผู้หญิงและผู้ชาย การสักค่อย ๆ แปรเปลี่ยน
จากความเชื่อแบบประเพณี มาเป็นความทันสมัยมากยิ่งขึ้นตามกระแสแฟชั่นของโลกาภิวัตน์
ทำให้การสักนั้นได้เปลี่ยนจากพื้นบ้านไปสู่ความทันสมัยมากยิ่งขึ้น และก้าวไปเป็นส่วนหนึ่งของการ
ทำธุรกิจ วัฒนธรรมการสักจึงไม่ใช่สิ่งใหม่ แต่เป็นวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิมและได้รับความนิยม
มากยิ่งขึ้นในทุกอาชีพของผู้หญิง

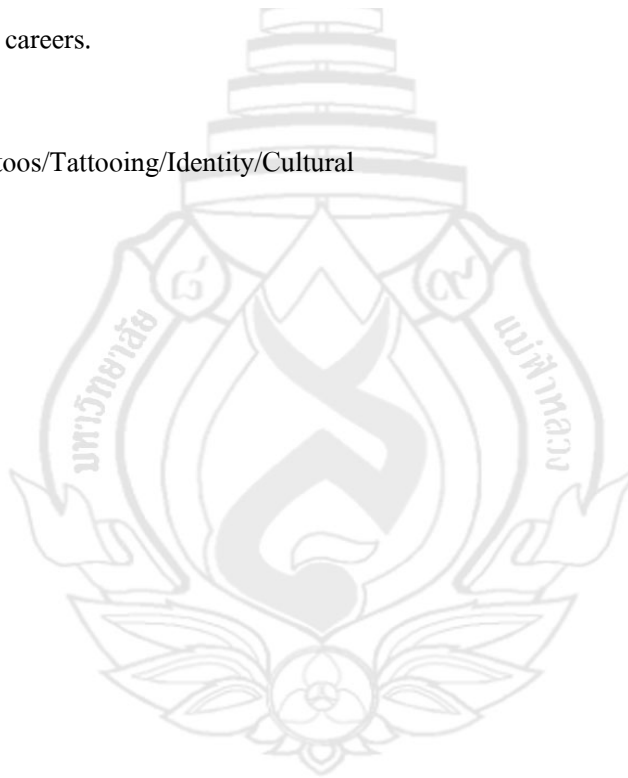
คำสำคัญ: สัก/การสัก/รอยสัก/อัตลักษณ์/วัฒนธรรม

feminine, the symbol of friendship, group reputation, the modern trend of the Thai society and freedom.

This research found that tattoo is a current issue of Thai society reflecting the modern women's identity to express the equality between male and female. Tattooing is gradually transforming from the traditional belief to be more modern and fashionable trends of its globalization. Tattoo has been changed from local to universal and becoming to be part of business. Tattoo culture is not new but it is a traditional culture with more popular among girls and ladies of all careers.

Keywords: Tattoos/Tattooing/Identity/Cultural

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	(3)
บทคัดย่อภาษาไทย	(4)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(6)
สารบัญตาราง	(11)
สารบัญภาพ	(12)
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา	1
1.2 ปัญหาการวิจัย	6
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
1.5 กรอบแนวคิดในการศึกษา	7
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	8
2 การทบทวนวรรณกรรม	9
2.1 ประวัติความเป็นมาของรอยสัก	9
2.2 แนวคิดเรื่องอัตลักษณ์	47
2.3 แนวคิดเรื่องวัฒนธรรมสมัยนิยม	56
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	60

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3 ระเบียบวิธีวิจัย	66
3.1 การเก็บข้อมูล (Data Collection)	66
3.2 เครื่องที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	67
3.3 แนวแบบสัมภาษณ์	67
3.4 วิธีดำเนินการวิเคราะห์	68
3.5 การนำเสนอข้อมูล	69
3.6 วิธีการเก็บข้อมูล	69
3.7 ระยะเวลาการวิจัย	70
4 ผลการศึกษา	71
4.1 แรงจูงใจและวัตถุประสงค์ในการสัก	71
4.2 การสร้างอัตลักษณ์ผ่านรอยสัก	98
4.3 ทศนคติและผลกระทบจากรอยสัก	114
5 สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	121
5.1 แรงจูงใจและวัตถุประสงค์ในการสัก	121
5.2 การสร้างอัตลักษณ์ผ่านรอยสัก	123
5.3 ทศนคติและผลกระทบจากรอยสักต่อผู้หญิงที่สัก	125
5.4 บทสรุป	131
5.5 ข้อเสนอพบใหม่	133
5.6 ข้อเสนอแนะ	134

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
รายการอ้างอิง	136
ภาคผนวก	146
ประวัติผู้เขียน	170

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
4.1	ความประสงค์ของการสักจำแนกตามรูปรอยสัก	79
4.2	วาทกรรมเพื่อแสดงความเป็นอัตลักษณ์	112

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
2.1 จิตรกรรมฝาผนังวัดพระสิงห์ แสดงการสักของผู้ชาย	18
2.2 จิตรกรรมฝาผนังวัดภูมินทร์ จังหวัดน่าน แสดงการสักของผู้ชาย	19
2.3 สักขาลาย สักแขนลายของพ่อดวง จันทร์สีมา	22
2.4 รอยสักข้อความเพื่อเตือนความทรงจำ	36
2.5 รอยสัคน้ำมันย่นต์เก้ายอด	44
2.6 รอยสักผู้หญิงแบบยุโรป	45
2.7 วงจรอัตลักษณ์แห่งรอยสัก	50
4.1 ร้านสัก AkeTattoos Best Sure จังหวัดเชียงใหม่	74
4.2 รอยสักตัวหนังสือคำว่า “รักเดียว ใจเดียว”	77
4.3 รอยสักรูปผีเสื้อ	80
4.4 รอยสักดอกบัว	81
4.5 รอยสักเสือเหลียวหลัง	82
4.6 รอยสักเก้ายอด	82
4.7 รอยสักสาธิตาลิ้นทอง	83
4.8 รอยสักรูปสาธิตาแบบมีอักษรประกอบ	84
4.9 การจึมรอยสักของอาจารย์อาจารย์พี บางกระทิง	84
4.10 รูปยันต์ห้ายอด	85
4.11 รอยสักรูปมังกร	86
4.12 รอยสักรูปนกฟีนิกซ์	86
4.13 รอยสักบารมีพระพุทธรเจ้า กันภูตผี ปีศาจ ป้องกันอันตรายทั้งปวง	87
4.14 รอยสักรูปผีเสื้อที่บริเวณเนินอก	89
4.15 รอยสักรูปหัวใจมีปีกบริเวณเหนืออวัยวะเพศ	89
4.16 รอยสักรูปปลาการ์ฟ	90

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
4.17 รอยสักรูปหงส์เมตตามหานิยม	92
4.18 รอยสักลายไทยบริเวณรอบข้อแขน	92
4.19 รอยสักสุวรรณมัจฉา เสน่ห์เมตตา	95
4.20 รอยสักข้อความ “ใจเย็น เย็น”	96
4.21 รอยสักน้ำมันรูปเสือซ่อนเล็บ	100
4.22 หนังสือรูปภาพลายสักของร้านสัก	105

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

การสัก (tattoo) เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมและประเพณีของมนุษยชาติ ที่สืบทอดกันมาแต่โบราณนับพันปี ดังที่ปรากฏเป็นหลักฐานทางโบราณคดีในแทบทุกภูมิภาคของโลก ปัจจุบันการสัก มิได้เป็นความเชื่อที่ยึดโยงไปกับพิธีกรรมหรือการปรับเปลี่ยนสถานภาพทางสังคม แต่กลายมาเป็นความเชื่อใหม่ที่เป็นสัญลักษณ์ของความสวยงาม ความทันสมัย ที่มีการพัฒนามาเป็นธุรกิจการค้าในปัจจุบัน และขยายเพิ่มมากขึ้นทุกขณะ สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้ระบุว่า จำนวนร้านสักที่มีอยู่ทั่วประเทศประมาณ 400-500 แห่ง ส่วนมากจะตั้งอยู่ในจุดท่องเที่ยวสำคัญ ๆ ของกรุงเทพฯ พัทยา จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดเชียงใหม่ ในช่วงปี พ.ศ. 2553-2555 ธุรกิจการสักของประเทศไทย มีมูลค่าเงินสะพัดไม่ต่ำกว่า 100-300 ล้านบาทในแต่ละปี และรายงานจากข้อมูลสถิติจากกรมสรรพากรจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ.2554 รายงานว่า จำนวนธุรกิจร้านสักในเขตภาคเหนือตอนบน เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน แม่ฮ่องสอน เพิ่มขึ้นจากปี 2553 รวมทั้งหมด จาก 98 ร้าน เป็น 156 ร้าน อัตราการเพิ่มขึ้นนี้สูงถึง 56 ร้าน คิดเป็น ร้อยละ 59.18 ภายในระยะเวลา 1 ปี (ปรัชญา หนูเจริญ, 2551, หน้า 12)

จากรายงานดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า ความนิยมในการสักได้มีการแพร่กระจายกลายมาเป็น การสักที่เป็นสากลมากยิ่งขึ้น โดยพิจารณาได้จากกลายต่าง ๆ ที่สร้างสรรค์ขึ้นมาให้มีรูปร่างแปลกใหม่ เพื่อให้ผู้ประสงค์ที่จะสักได้มีทางเลือกมากขึ้น การสักในปัจจุบันที่มีรูปแบบสวยงาม กลายเป็นกระแสสังคมที่มีอิทธิพลต่อคนรุ่นใหม่มากกว่าการสักแบบโบราณที่สักเพื่อแสดงถึงความอดทน การมีรอยสักเพื่อคุ้มครองภัย และการก้าวเข้าสู่วัยการเป็นผู้ใหญ่ที่เปลี่ยนแปลง จากเดิม การสักเป็นการแสดงความเชื่อ หรือเป็นการสักเพื่อแสดงสัญลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ แต่ปัจจุบัน เป็นการสักตามสมัยนิยมในกลุ่มเยาวชนทั้งหญิงและชาย ที่มีการพัฒนาโดยใช้วัสดุปลายแหลมติด

กับเครื่องไฟฟ้าและสักระยะไปในชั้นใต้ผิวหนัง ผู้สักระยะจะใช้วิธีจุ่มเข็มที่ชุบสีและสีที่ใช้เป็นส่วนผสมที่อยู่ในกลุ่มของโลหะซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายได้

นายแพทย์ ทวีศิลป์ วิษณุโยธิน โฆษกกรมสุขภาพจิต อธิบายว่า ผู้ที่สักระยะส่วนใหญ่จะไม่ได้เป็นผู้ผิดปกติทางจิต เพราะการสักระยะเป็นเรื่องความเชื่อและความชอบส่วนตัว บางคนก็ชอบศิลปะแต่ไม่ชอบซื้อภาพเขียน กลับนำภาพที่ชอบมาสักระยะบนร่างกายของตัวเอง และที่สำคัญถือว่าเป็นแฟชั่น เพราะมีดาราชื่อดังทั้งไทยและต่างประเทศนิยมการสัก ดังนั้น กลุ่มเยาวชนหนุ่มสาว การสัก จึงเป็นเรื่องของความต้องการให้เป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อนฝูง ซึ่งถือเป็นกลุ่มที่ชอบทำตามแฟชั่นจึงเอามาเป็นแบบอย่าง อย่างไรก็ตาม การสักระยะนั้นมีข้อควรระวัง คือ การนำเอาสิ่งแปลกปลอม คือ ผงหมึกเข้าไปในร่างกาย อาจจะทำให้เกิดภาวะภูมิแพ้ได้ ซึ่งหากใครที่แพ้ผงหมึก ต้องมีความระมัดระวัง นอกจากนี้ ยังเสี่ยงต่อโรคติดต่อ เพราะการสักระยะนั้นจะใช้เข็มทิ่มเข้าไปในร่างกายทำให้มีเลือดออก หากไม่ระมัดระวังอาจกลายเป็นพาหะนำโรคภัยได้ (ผู้จัดการ 360° รายสัปดาห์, 2552)

การสักผิวหนังและการสักก็อาจจะสามารถทำให้ติดเชื้อเอดส์ได้ โดยการสัมผัสกับเลือดหรือน้ำเหลืองโดยตรง ปัญหาของขั้นตอนการสักที่ไม่สะอาด เข็มที่มีเชื้อโรคบางอย่างทำให้โรคติดต่อกันได้ เช่น เชื้อแบคทีเรีย ทำให้เป็นฝีหนอง โรคบาดทะยัก ซิฟิลิส ไวรัสตับอักเสบบี วัณโรค ผิวหนัง รวมทั้งการแพ้สีที่ใช้สักระยะทำให้ผิวหนังเกิดผื่นแดงอักเสบ รายงานผลจากการสัมมนาเกี่ยวกับแผลติดเชื้อในรอยสักในวัยรุ่น เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2540 ระบุว่า กลุ่มวัยรุ่นทั่วไปนิยมการสักมากขึ้น โดยมีคำนิยามถึงปัญหาที่ตามมาเกี่ยวกับอันตรายที่เกิดจากรอยสักและผลกระทบข้างเคียงที่จะเกิดขึ้น เพราะการสักประเภทต่าง ๆ พบว่า ถ้าคนสักใช้เครื่องมือไม่สะอาด จะทำให้ติดเชื้อโรคและถ้าไม่มีการเปลี่ยนเข็ม อาจทำให้ติดเชื้อแบคทีเรียที่มีอยู่ในอากาศ ซึ่งได้รับผ่านทางผิวหนังเข้าสู่กระแสเลือดและน้ำเหลือง จะทำให้เกิดฝีภายในอวัยวะภายในร่างกาย หากรักษาไม่ทันอาจจะทำให้พิการหรือเสียชีวิตได้ (“เตือนระวังติดเชื้อโรคจากการสักตามแฟชั่น”, 2552)

อันตรายจากการสักต่อร่างกายมิได้เกิดขึ้นจากการสักเท่านั้น ผู้ที่ไม่พอใจต่อรอยสักและต้องการลบรอยสัก สามารถทำได้โดยใช้แสงเลเซอร์ยิงไปตามรอยสัก ซึ่งการใช้เลเซอร์ลบรอยสักก่อให้เกิดอันตรายต่อผิวหนังบริเวณรอบ ๆ รอยสัก และเสียค่าใช้จ่ายที่สูง แต่การลบรอยสักโดยใช้เลเซอร์หรือการลบรอยสักโดยใช้วิธีใดก็ตาม ไม่สามารถทำให้รอยสักหายหมดได้ภายในครั้งเดียว แต่เมื่อลบรอยสักแล้วจะมีร่องรอยแผลเป็นปรากฏอยู่ ส่วนรอยสักใหญ่ย่อมลบออกไม่ได้ เพราะสักบนผิวหนังบริเวณกว้าง และสีซึ่งใช้ในการสักฝังลึกเข้าไปถึงชั้นของหนังแท้ หากลบออกจะทำให้เกิดแผลเป็นขนาดใหญ่ แต่อาจทำได้โดยใช้วิธีสักระยะหรือตกแต่งลอกผิวหนังบริเวณที่มีรอยสักทิ้งไป แล้วเอาผิวหนังส่วนอื่นของร่างกายมาปลูกไว้แทน แต่จะยังปรากฏรอยแผลเป็นอยู่

วัยรุ่นของไทย มีลักษณะเช่นเดียวกับวัยรุ่นทั่วไปในสังคมอื่น ๆ ที่ใช้รอยสักเป็นเครื่องหมายแสดงถึงความเป็นสมาชิกกลุ่ม ต้องการแสดงออกถึงศิลปะรอยสัก จึงเป็นเอกลักษณ์บนร่างกายผ่านงานศิลปะ โดยจะเห็นได้ว่า คนหนุ่มสาวบางกลุ่มจะนิยมใช้รอยสักเป็นสัญลักษณ์ของการแสดงตัวตนของตนเอง เป็นการรวมกลุ่มเพื่อทำในสิ่งที่กลุ่มของตนนิยมชมชอบไปในทางเดียวกัน และมีการแสดงความหมายเฉพาะลงไปในรอยสัก เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความทันสมัยในยุคปัจจุบันของสังคมไทย

จากความเชื่อแต่อดีต ความหมายของรอยสักเริ่มแปรเปลี่ยนไปสู่ความเป็นศิลปะมากขึ้น รอยสักที่เคยเป็นแบบแผนและประเพณีนิยม เริ่มกลายเป็นความเฉพาะตัวมากขึ้น โดยผู้ที่ต้องการสักสามารถตัดสินใจเลือกรูปภาพและลวดลายสักที่ตนเองชอบได้ตามที่ต้องการ สามารถเลือกได้ตามที่มีผู้ออกแบบมาเสนอ หรือผู้ที่ต้องการสักนำเอาลวดลายไปว่าจ้างให้ผู้สักทำการสักให้ ซึ่งแตกต่างจากอดีต ที่ผู้สักจะเป็นคนออกแบบตามความถนัดของตน ดังนั้น รอยสักแต่ละชนิดต่างมีความหมายเพื่อความต้องการของตัวเอง หลายคนสร้างรอยสักตามความชอบของตัวเองและปรากฏออกมาอยู่บนเรือนร่าง เพื่อให้อยู่ติดกับตัวของตัวเองไปตลอดชีวิต นอกเหนือจากการสักเป็นสัญลักษณ์ที่บ่งบอกถึงสถานภาพและอำนาจแล้ว ขณะเดียวกันในกลุ่มชาวกรีก รอยสักกลับมีความหมายของการลดค่าความเป็นมนุษย์ เนื่องจากชาวกรีกจะทำการสักบนใบหน้าของทาสและอาชญากร เพื่อเป็นการแสดงเครื่องหมายและเป็นสัญลักษณ์ในการลดทอนคุณค่า ของความเป็นคน หรืออาจเรียกได้ว่าเป็นการสักเพื่อประจาน ปัจจุบันความนิยมการสักบนผิวหนังและสักเพื่อเสริมความงามเพิ่มมากขึ้น มิได้คิดถึงเรื่องราวความเป็นมาเกี่ยวกับความเชื่อที่เป็นพิธีกรรมทางไสยศาสตร์ดังในอดีต แต่มีความประสงค์เพื่อแสดงเอกลักษณ์ของความเป็นส่วนตัว เป็นความต้องการเพื่อแสดงถึงความแปลกใหม่ ที่เกิดจากการลอกเลียนแบบเพื่อความสวยงามในเชิงศิลปะบนเรือนร่าง ส่วนตำแหน่งในการสักลวดลายที่สามารถสังเกตได้ในกลุ่มวัยรุ่นและหนุ่มสาวทั่วไปคือ ผิวหนังบริเวณต่าง ๆ เช่น ข้อมือ ข้อเท้า ต้นแขน ท้องแขน ไหล่ หน้าอก สะดือ หน้าท้อง แผ่นหลัง สะโพก เป็นต้น เป็นตำแหน่งที่มีความสัมพันธ์กับค่านิยมในการแต่งกายของวัยรุ่นในปัจจุบันอย่างเปิดเผย ตามแบบอย่างวัฒนธรรมตะวันตก ซึ่งในการสักลวดลายบางตำแหน่งเป็นส่วนที่ต้องปกปิดและไม่เหมาะสมที่จะเปิดเผยต่อสาธารณชนตามวัฒนธรรมการแต่งกายของคนไทย ความต้องการในการสักรอยบนผิวหนังในปัจจุบัน จึงมีความแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงกับการสักในอดีตซึ่งการสักรอยบนเรือนร่างเป็นเสมือนหนึ่งศิลปะแบบประยุกต์ ที่ผนวกเอาความใหม่ของกาลเวลาเข้ามาประสานสัมพันธ์กับการผันแปรของความประสงค์ ในการสักตามยุคสมัยภายใต้บริบทพื้นฐานทางสังคมที่เปลี่ยนไป ทำให้การสักได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายจนกลายเป็นธุรกิจในปัจจุบันนี้

สังคมไทยในอดีต¹ การสักเป็นวัฒนธรรมและแบบแผนทางสังคมเฉพาะสำหรับผู้ชายมากกว่าผู้หญิง ผู้ที่มีรอยสักจะเป็นบุคคลที่แสดงออกถึงสัญลักษณ์ของความแข็งแรง แสดงความเป็นผู้ชายอย่างมีศักดิ์ศรีและเป็นสิ่งที่สังคมยอมรับถึงความอดทน เป็นผู้ที่ผ่านความเจ็บ จากการถูกเหล็กปลายแหลมทิ่มแทงลงบนผิวหนังด้วยความอดทนได้เป็นระยะเวลานาน ทำให้ความหมายของการสักในอดีตจึงเป็นความเชื่อระหว่างการมีสถานภาพทางสังคมและการได้รับการคุ้มครองทางไสยศาสตร์ เปรียบเสมือนเป็นเครื่องรางของขลัง มีอิทธิฤทธิ์ที่ให้ผลทางอยู่ยงคงกระพัน รวมทั้งมีผลทางด้านเมตตามหานิยมให้เกิดต่อผู้เป็นเจ้าของรอยสัก การสักจึงเป็นที่นิยมยึดถือปฏิบัติกันมาอย่างต่อเนื่องในหมู่ผู้ที่มีความเชื่อถือ แต่น้อยมากที่พบเห็นผู้หญิงที่มีรอยสักเพราะเนื่องมาจากขอบเขตของสังคมในอดีตไม่ได้เปิดกว้างเหมือนปัจจุบัน ดังนั้นหากผู้หญิงไปสักเหมือนกับผู้ชายในอดีต จะไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม แต่ในปัจจุบันผู้หญิงสามารถที่จะมีอิสระกับการกระทำหลายสิ่งที่จะทำอะไรก็ได้ รวมไปถึงการสักผู้หญิงจะมีเอกลักษณ์ในการสักเป็นพิเศษที่จะเน้นความอ่อนหวาน ความพลิ้วไหว ความงดงาม ผู้ที่ต้องการสักต้องมีความพิถีพิถันในการออกแบบเพื่อให้รอยสักเข้ากับบุคลิกภาพ สะดุดตาแก่ผู้พบเห็น

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าในอดีตการสักได้มีมานานแล้วและได้รับความนิยมในกลุ่มผู้ชายไม่ว่าจะเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ใดก็ตาม หรือการสักในปัจจุบันที่ให้ความหมายของรอยสักที่แตกต่างจากอดีตที่ไม่เฉพาะเจาะจงแค่เรื่องของความเป็นกลุ่มเท่านั้น แต่ในรอยสักนั้น ๆ มีความหมายที่แฝงอยู่ซึ่งถือเป็นสัญลักษณ์ที่เฉพาะเจาะจงเนื่องจากรอยสักเป็นผู้สร้างอัตลักษณ์ให้แก่เจ้าของรอยสัก ในส่วนประวัติศาสตร์การสักของผู้หญิงไทยนั้นไม่พบว่า มีหลักฐานลายลักษณ์อักษรปรากฏให้เห็นเป็นที่แน่ชัดจะมีการกล่าวถึงแง่ลบทั้งสิ้น แต่จากการสันนิษฐานพบว่า การสักของผู้หญิงปรากฏอยู่ในประเทศเพื่อนบ้านของไทย โดยเป็นการสักของผู้หญิงในกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ที่อยู่ในประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน เช่น การสักของชนชาติกะฉิ่นในประเทศพม่า ซึ่งเป็นการสักเพื่อป้องกันแมลงมีพิษและสัตว์มีเขี้ยวขบกัดเวลาผู้หญิงออกไปหาของป่า หรือกระทั่งการสักเพื่อป้องกันตนจากอำนาจของไสยศาสตร์ มนต์ดำ นอกจากนี้ ในกลุ่มชาติพันธุ์ลาว ยังพบการสัก

¹ การค้นคว้าหาหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องการสักนั้นเป็นไปได้ยาก เนื่องจากไม่มีหลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษรแสดงให้เห็นถึงเรื่องการสักได้อย่างชัดเจน แต่จากการสันนิษฐานการสักน่าจะเกิดขึ้นในสมัยสุโขทัย โดยนิยมสักในกลุ่มคนไทยภาคเหนือและภาคอีสาน ซึ่งรับมาจากไทใหญ่ซึ่งได้รับอิทธิพลตัวคัมภีร์และตัวอักษรมาจากพม่า บริเวณส่วนภาคกลางในสมัยสุโขทัยไม่นิยมสักกันเท่าใดนัก เนื่องจากคตินิยมจะเป็นช่วงกรุงศรีอยุธยา การสักจึงเริ่มมีมากขึ้น แต่เป็นการสักเพื่อประจำ กรม กอง และสักประจานแก่บุคคลที่กระทำความผิด ตามกฎหมายตราสามดวง จนในช่วงรัตนโกสินทร์การสักจึงเป็นที่แพร่หลายของคนในภาคกลางและในเขตกรุงเทพมหานคร (เทพย์ สาริกบุตร, 2522, หน้า 8)

ที่กาง แก้ม และบริเวณใบหน้า เพื่อจุดประสงค์ทั้งในด้านไสยศาสตร์ และการรักษาโรคอีกด้วย (The vanishingtattoo, 1999-2012)

จากแต่เดิมที่เชื่อว่าการสักเป็นเรื่องของคลัง เวทมนต์ คาถา ที่มีศัตรูเป็นผู้หญิงทำให้ความเชื่อวิบัติ ซึ่งต่อมาเมื่อผู้หญิงเริ่มสักบ้าง ภาพตัวแทนของความเชื่อทางไสยศาสตร์ก็เริ่มหายไป แต่กลับมีวาทกรรมใหม่ให้กับผู้หญิงที่สักว่า เป็นผู้หญิงไม่ดี เป็นผู้หญิงชั้นต่ำ หรือเป็นผู้หญิงขายบริการ ความเชื่อที่ว่า ผู้หญิงมีความแตกต่างจากผู้ชายได้นำไปสู่การกำหนดความหมายของการเป็นผู้หญิงที่ให้ความด้อยกว่าผู้ชาย มักจะกล่าวหาโดยเหมารวมว่าผู้หญิงเป็นเพศที่ไม่มีเหตุผล ชอบใช้อารมณ์ นำไปสู่การที่สังคมไม่ให้การยอมรับผู้หญิงเป็นผู้นำเพราะ “ความเป็นหญิง” ที่มีคุณสมบัติทางเพศที่มีความแตกต่างทางสรีระระหว่างเพศหญิงและเพศชาย ทำให้ผู้หญิงสร้างอัตลักษณ์ขึ้นมาจากรอยสัก เพื่อตอบโต้กับความเชื่อเดิมๆ ที่ในอดีต ผู้ชายใช้รอยสักเป็นการแสดงออกถึงความแข็งแรง เพื่อพิสูจน์ความแตกต่างที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ซึ่งมีหมายความว่า “ผู้ชายต้องแข็งแรงและผู้หญิงต้องอ่อนแอ” ให้มีความเท่าเทียมกันสังคมไทยในอดีต กำหนดแนวคิดให้ผู้คนส่วนใหญ่เชื่อและมีความรู้สึกต่อคนที่มียอยสักในเชิงลบ เช่น เป็นคนไม่ดี เป็นคนชั้นต่ำ จี๋ๆ ขี้ตาราง เป็นต้น

ดังนั้น จึงมีผู้หญิงอีกจำนวนมากที่มีความรู้สึกแปลกแยกกับเรื่องราว วิถีชีวิต จากความรู้สึกนึกคิดของบุคคลในอดีต ซึ่งทำให้เกิดช่องว่างระหว่างคนในอดีตกับคนในปัจจุบัน รอยสักจึงถูกสร้างเป็นการแสดงความหมายของสัญลักษณ์ของสิ่งที่อยู่ภายในจิตใจ เพื่อสื่อสารกับโลกรอบตัว มีความหมายเช่นเดียวกับเครื่องมือการสื่อสารอื่นๆ ของมนุษย์ โดยผู้หญิงใช้รอยสักแสดงออกทางสัญลักษณ์ของร่างกายแทนการการพูดและเขียน สามารถบ่งบอกถึงอัตลักษณ์ที่จะใช้ในการแสดง ความถึงความต้องการ ย้อนแย้ง ต่อรอง ต่อต้าน หรือเพื่อปฏิเสธกรอบมายาคติชุดต่าง ๆ ของตนเอง

การเข้าสู่พื้นที่ในการสักของผู้หญิงนั้น เริ่มตั้งแต่ศตวรรษที่ 18-19 เมื่อเริ่มเกิดกระแส Feminist ในสังคมตะวันตก คือ การถกเถียงในประเด็นคุณค่าของความเป็นหญิงความเป็นชาย การเรียกร้องสิทธิความไม่เท่าเทียมกันระหว่างหญิงและชาย รวมทั้งความเป็นอิสระของผู้หญิงและความเป็นตัวของตัวเอง โดยผู้หญิงต้องการเรียกร้องความมีตัวตนของตัวเอง ซึ่งผู้หญิงที่สักจะมีจุดมุ่งหมายเพื่อแสดงว่ามีตัวตน โดยการเข้าสู่พื้นที่สาธารณะและช่วงชิงพื้นที่ในการสัก ซึ่งถือเป็นสัญลักษณ์ของความเป็นชาย และหลังจากยุคการปฏิวัติอุตสาหกรรม บทบาทของผู้หญิงก็มากขึ้นกว่าเดิม ดังนั้น ผู้หญิงในปัจจุบันจะนิยมกาสักมากขึ้น ซึ่งในช่วงนั้นรอยสักเปรียบได้กับเครื่องประดับอย่างหนึ่ง และถือได้ว่าการสักเป็นการแต่งตัวให้กับร่างกายของตนเองให้ดูดีมีมูลค่าเพิ่มขึ้นนั่นเอง อย่างไรก็ตามแม้ว่าบริบททางสังคมจะเปลี่ยนแปลงไปมีความทันสมัยมากขึ้น แต่ทัศนคติของผู้คนในสังคมส่วนใหญ่ก็ยังมียทัศนคติในเชิงลบ ซึ่งแตกต่างจากมุมมองในการสัก

ของเพศชายยังมีทัศนคติในเชิงบวกอยู่บ้าง เช่น ในเรื่องของความอดทน ความกล้าหาญ และความ
เป็นลูกผู้ชายเต็มตัว

1.2 ปัญหาการวิจัย

ผู้หญิงในยุคปัจจุบันที่มีรอยสักได้รับแรงจูงใจและความประสงค์อะไรที่ตัดสินใจไปรับ
บริการสักบนเรือนร่างของตนเอง การสักเป็นการสร้างอัตลักษณ์ของตนเองอย่างไร มีทัศนคติ
อย่างไรต่อการสัก และการสักส่งผลกระทบต่อชีวิตของตนเองอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

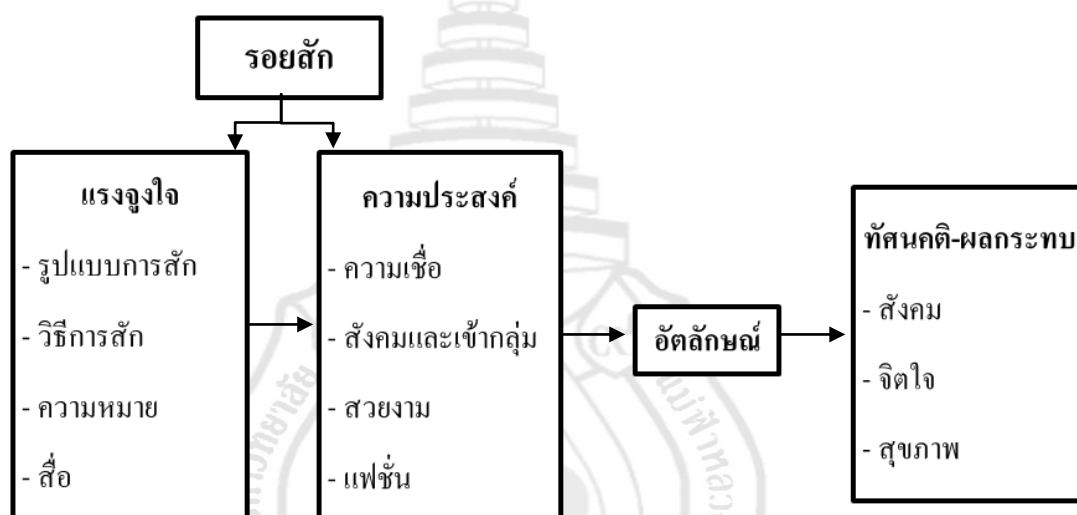
- 1.3.1 เพื่อศึกษาแรงจูงใจและความประสงค์ในการสัก
- 1.3.2 เพื่อศึกษาการสร้างอัตลักษณ์ผ่านรอยสักของผู้หญิง
- 1.3.3 เพื่อศึกษาทัศนคติและผลกระทบจากรอยสักต่อผู้หญิงที่สัก

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.4.1 ทำให้เข้าใจถึงปัจจัย สาเหตุ แรงจูงใจของผู้หญิงไทยยุคปัจจุบันที่นิยมการสัก
- 1.4.2 ทำให้เพิ่มพูนองค์ความรู้ประเด็นเพศสภาพ (Gender Issue) เกี่ยวกับการสร้าง
อัตลักษณ์ใหม่ของผู้หญิง จะช่วยให้เข้าใจโลกของผู้หญิงในสังคมสมัยใหม่ได้ดีขึ้น
- 1.4.3 ทำให้เกิดความเข้าใจถึงลักษณะของสังคมในยุควัฒนธรรมสมัยนิยม
- 1.4.4 การศึกษาทัศนคติของผู้หญิงเกี่ยวกับการสัก จะช่วยให้เข้าใจบทบาทตัวตนของ
ผู้หญิงในสังคมสมัยใหม่ได้ดีขึ้น
- 1.4.5 ทำให้มองเห็นเบื้องหลังของรอยสักที่ปรากฏบนร่างกายของผู้หญิง ที่ถูกทำให้เป็น
สินค้าทางวัฒนธรรมที่ขายดีทั่วโลก เพื่อช่วยให้เข้าใจความคิด ความรู้สึกของผู้หญิงที่มีรอยสักใน
การสื่อความหมาย สามารถช่วยในการปรับตัวที่จะรับเอาวัฒนธรรมในระดับโลกของสังคมไทย
และสังคมประเทศเพื่อนบ้าน และช่วยให้มองเห็นการต่อสู้กันของอุดมการณ์ระหว่างผู้หญิงใน
ปัจจุบัน

1.4.6 ทำให้สามารถเข้าใจในความสัมพันธ์อันซับซ้อนของรอยสักระหว่างวัฒนธรรมกับอุตสาหกรรมในยุคโลกาภิวัตน์แทนที่จะมองอย่างฉาบฉวยว่ากระแสดังกล่าวมุ่งแต่จะครอบงำ และทำลายท้องถิ่นหรือพิจารณาเพียงว่ากระแสดังกล่าวเป็นที่น่าสนใจ ดังที่ปรากฏให้เห็นในสังคมไทยที่ต้งตัวขึ้นมา เพื่อกำหนดความถูกต้องของอุดมการณ์และเพื่อให้พ้นจากการถูกครอบงำโดยสื่อที่เป็นตัวชักใย โหม่นน้ำวจิตใจให้ผู้คนคิดตามโดยไม่รู้แน่ชัด

1.5 กรอบแนวคิดในการศึกษา

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

1.6 นิยามศัพท์

1.6.1 รอยสัก (Tattoo) หมายถึง เครื่องหมายลวดลาย อักษรรูปแบบต่าง ๆ ที่ปรากฏบนผิวหนังตามอวัยวะทั่วร่างกาย ซึ่งเกิดจากการใช้ของแหลมจุ่มหมึกแทงตามผิวหนัง ให้เกิดรอยฝังแน่นไม่สามารถลบออกได้ง่าย

1.6.2 การสัก (Tattooing) หมายถึง การเอาเหล็กแหลมแทงลงด้วยวิธีการหรือเพื่อประโยชน์ต่าง ๆ กัน ใช้เหล็กแหลมจุ่มหมึกหรือน้ำมันแทงที่ผิวหนังให้เป็นอักษร เครื่องหมายหรือลวดลาย ถ้าใช้หมึกเรียกว่าสักหมึกถ้าใช้น้ำมัน เรียกว่า สักน้ำมัน

1.6.3 ลักษณะรอยสัก (Tattoo style) หมายถึง ลักษณะที่เป็นรูปหรือรูปแบบลวดลายแบบต่าง ๆ

1.6.4 อัตลักษณ์ (Identity) หมายถึง สิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นตัวแทนในการแสดงถึงอัตลักษณ์ของตน โดยอัตลักษณ์ในการวิจัยครั้งนี้ คือ รอยสัก ที่มีความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงได้ ไม่ตายตัวและไม่หยุดนิ่ง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกรอบในการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลในสังคม

1.6.5 ผู้หญิงที่มีรอยสัก (Girl with tattoo) หมายถึง มนุษย์ที่มีค่านำหน้าตามกฎหมายว่านางสาวและนาง สามารถให้กำเนิดบุตรได้และไม่ได้ ที่มีรอยสักปรากฏบนร่างกาย

1.6.6 เรือนร่างของตน (Body) หมายถึง ส่วนของร่างกายเพียงบางส่วนที่ต้องการเปิดเผยหรือไม่ต้องการเปิดเผย ซึ่งอยู่ในตำแหน่งต่าง ๆ ของร่างกายจากผู้หญิงที่มีรอยสัก

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง รอยสัก: การสร้างอัตลักษณ์บนเรือนร่างของผู้หญิง ในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ผู้ศึกษาได้นำแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์ ดังนี้

2.1 ประวัติความเป็นมาของรอยสัก

2.1.1 ประวัติความเป็นมาของรอยสักลาย

วัฒนธรรมการสักปรากฏให้เห็นในหลาย ๆ ชนชาติในสังคมต่าง ๆ ทั่วโลก ได้ปรากฏหลักฐานและร่องรอยการสักในกลุ่มชนหลายเผ่าพันธุ์มาตั้งแต่สมัยแรกเริ่มยุคประวัติศาสตร์ มีวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของการสักแตกต่างกันไปตามความเชื่อ ประเพณีและวัฒนธรรม บางกลุ่มสืบทอดค่านิยมการสักจนเป็นวัฒนธรรมประจำเผ่าพันธุ์ ซึ่งปรากฏเรื่องราวความเป็นมาเกี่ยวกับการสักในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลกทั้งในอดีตและปัจจุบัน

รอนดินেলা (Rondinella, 1985) พบรอยสักในหมู่ชาวยิวและมุสลิมปรากฏขึ้นในอดีตและมีข้อความบันทึกชัดเจนความว่า “ใน ค.ศ. 787 พระสันตะปาปาฮาดริยานที่หนึ่งได้ประกาศห้ามชาวคริสเตียนสักบนใบหน้าเพราะถือเป็นการลบหลู่พระเจ้า” (นิติ ภาวกรพันธุ์, 2541, หน้า 186)

จากข้อความดังกล่าวทำให้ทราบว่า ในอดีตชาวคริสเตียนนิยมสักให้แก่กัน ต่อมาการสักได้แพร่หลายวัฒนธรรมการสักของชาวยุโรป จึงได้เกิดขึ้นในสมัยศตวรรษที่ 16 ชาวยุโรปเชื้อกับตันเจมส์ คูก (James Cook) ได้ออกเดินเรือไปตามสถานที่ต่าง ๆ และได้พบเห็นชาวตาฮีเตียน (Tahitian) ที่อาศัยอยู่บนเกาะตาฮีติ (Tahiti) ชาวยุโรปจึงได้เลียนแบบวิธีรอยสักของชาวตาฮีเตียนในเวลาต่อมา ซึ่งกลายเป็นวัฒนธรรมการสักที่ปรากฏให้เห็นมากมายในอดีต นอกจากนั้นยังปรากฏรอยสักที่พบในกลุ่มบรรดาทหารเรือทั่วโลกอีกด้วย

ข้อความในบันทึกของ กัปตันเจมส์ คูก (James Cook) ตอนที่เขียนหลังจากได้จอดเรือและขึ้นฝั่งบริเวณเกาะตาฮิติ (Tahiti) ในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1769 ความว่า “คนพื้นเมืองทั้งหญิงและชายล้วนมีรอยสักบนร่างกายทั้งสิ้น เป็นรอยสักสีดำ ฝังอยู่ใต้ผิวหนังอย่างถาวร บ้างก็สักเป็นรูปคน รูปนก หรือรูปสุนัข แต่โดยทั่วไปจะสักเป็นรูปตัว Z บางคนสักเป็นรูปสี่เหลี่ยม รูปวงกลม หรือรูปพระจันทร์ครึ่งเสี้ยว”

ดร. จอห์น เวรานโน (John Verano) นักมานุษยวิทยาจากสถาบันโบรอนส์ ได้อุ้ดค้นโบราณสถานบนเทือกเขาทางตอนเหนือของประเทศเปรู และพบมัมมี่สตรีตัวหนึ่งซึ่งเป็นเผ่ามัมมีเผ่าแลมบายาค (Lambayeque) ซึ่งครั้งหนึ่งเคยตั้งถิ่นฐานอยู่ในประเทศเปรู อาศัยอยู่ริมทะเล นับถือบูชาเทพเจ้าแห่งท้องทะเล ซึ่งคาดว่าน่าจะเสียชีวิตในช่วงในศตวรรษที่ 11 แต่เนื่องจากศพมัมมี่ที่ฝังอยู่ใต้ทะเลทรายจึงทำให้ซากศพไม่เน่าเปื่อย บริเวณที่แขนขาของมัมมี่ปรากฏรอยสักบนผิวหนังยาวตลอดลงไปจนถึงปลายนิ้ว

จากข้อความข้างต้นแสดงให้เห็นว่า วัฒนธรรมรอยสักไม่ได้มีปรากฏให้เห็นเพียงกลุ่มคนไทยเท่านั้น แต่ยังเป็นที่ยอมรับทางด้านการประวัติศาสตร์และศิลปะของอีกหลาย ๆ ประเทศ เนื่องจาก การปรากฏหลักฐานและร่องรอยรอยสักในกลุ่มชนหลายชาติพันธุ์มาตั้งแต่ในอดีต ซึ่งรอยสักในสมัยแรกเริ่มยุคประวัติศาสตร์ โดยมีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันไป บางกลุ่มได้สืบทอดค่านิยมรอยสักจนอาจกล่าวได้ว่าเป็นวัฒนธรรมประจำเผ่าพันธุ์ ในขณะที่อีกหลายกลุ่มมีความเห็นเกี่ยวกับรอยสักในมุมมองที่ตรงกันข้าม เรื่องราวความเป็นมาเกี่ยวกับรอยสักในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลกทั้งในอดีตและปัจจุบัน ดังนี้

2.1.1.1 รอยสักในทวีปแอฟริกา

ประวัติศาสตร์ของรอยสักในทวีปแอฟริกาปรากฏหลักฐานที่พบทั้งในลุ่มแม่น้ำไนล์ (Niles) และเขตตะวันออกกลาง มีการขุดพบมัมมี่ Otzi the Iceman ในประเทศอิตาลี ซึ่งมีอายุอยู่ในช่วง ค.ศ. 2160-1994 สันนิษฐานว่ามีชีวิตอยู่เมื่อประมาณ 5,300 ปีมาแล้ว ซึ่งเป็นมัมมี่อายุเก่าแก่ที่สุดในประวัติศาสตร์ของรอยสัก นอกจากนั้น บริเวณผิวหนังของมัมมี่ยังพบรอยสักรอยสักจำนวน 57 รอย ซึ่งรอยสักเหล่านี้เป็นคาร์บอนหรือเขม่า ที่มีลายเส้นตั้งแต่ข้อเท้าทั้งสองข้างยาวขึ้นไปจนถึงเอว และรอยสักที่พบมากที่สุดมีลักษณะเป็นเครื่องหมายรูปกากบาท นักโบราณคดีสันนิษฐานว่ารอยสักเหล่านี้อาจเกี่ยวข้องกับการรักษาบำบัดความเจ็บปวดที่คล้ายกับการฝังเข็ม ดังนั้น วัฒนธรรมรอยสักนี้จะมีอายุไม่ต่ำกว่า 2,000 ปี ก่อนหน้าที่จะมีการใช้การฝังเข็มที่เก่าแก่ที่สุดในประเทศจีนที่มีอายุราว 1,000 ปีก่อนคริสตกาล

หลักฐานจากประวัติศาสตร์รอยสักที่พบต่อมาในมัมมี่พระราชินีอียิปต์ ซึ่งมีอายุประมาณ 2,000 ปี ก่อนคริสตกาล ปรากฏรอยสักมีลักษณะเป็นเส้นขนาน 2 เส้นที่บริเวณท้องของซากมัมมี่

ดังกล่าว นับเป็นหลักฐานทางโบราณคดีที่แสดงให้เห็นว่ามนุษยชาติรู้จักทำรอยสักบนร่างกายมาช้านาน (ไพโรจน์ สโมสร, 2523)

ประวัติศาสตร์รอยสักในทวีปแอฟริกายังปรากฏหลักฐานรอยสักที่พบจากมัมมี่ Amunet ซึ่งเป็นนักบวชหญิงของเทพีชื่อ Hathor² ที่ขุดพบในเมือง Thebes³ ผิวหนังของมัมมี่ปรากฏรอยสักเป็นรูปลายเส้นและจุดที่สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังปรากฏหลักฐานมัมมี่หญิงในยุคนี้อีกจำนวนมาก ซึ่งล้วนแต่มีรอยสักที่มีลักษณะคล้ายกับมัมมี่นักบวชหญิงและมัมมี่บางร่างปรากฏรอยแผลเป็นที่ทำให้ขึ้นมีลักษณะเหมือนรอยสักบริเวณท้องส่วนล่าง ในการสร้างรอยสักของชาวอียิปต์ จะเป็นรอยสักเพื่อเชื่อมโยงกับสวรรค์ โดยใช้เป็นเครื่องสักการะเทพเจ้า ชาวอียิปต์จะใช้รอยสักเป็นเครื่องรางของขลังแบบถาวร เพื่อให้พลังอำนาจวิเศษและให้มีสุขภาพดี ซึ่งรูปแบบรอยสักที่นิยมในอียิปต์ คือ รูปเรขาคณิต ส่วนการออกแบบลายสักที่นิยมอื่น ๆ จะมีความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องศาสนา ซึ่งปรากฏรูปแบบของลายสักที่พบและเก่าแก่ที่สุด และมีความหมายเฉพาะ คือ รูปของเทพเจ้าแห่งความเลวชื่อ เบส (Bes) ในภาพวาดของชาวอียิปต์มากมาย โดยจะเป็นรูปภาพนักดนตรีหรือนางระบำที่มีรอยสักเทพเจ้าบนขา และยังปรากฏรอยสักรูปเทพเจ้าบนผิวของมัมมี่ของชาวนูเบีย (Nubian) เมื่อ 400 ปีก่อนคริสตกาล

ในศตวรรษที่ 6 พบหลักฐานของแพทย์ชื่อ Aetius เป็นแพทย์ของอาณาจักรโรมันได้ระบุส่วนผสมที่ใช้ในรอยสัก ที่บันทึกไว้ในหนังสือชื่อ *Medicae Artist Principles* กล่าวถึง การสักตราหน้าหรือถูกตีตรา (Stigmata) ซึ่งเป็นเครื่องหมายที่ทำลงบนหน้าหรือส่วนต่าง ๆ ของร่างกายมีส่วนผสม ดังนี้ ส่วนผสมที่หนึ่ง คือ ดินสนอียิปต์ โดยจะใช้เฉพาะส่วนเปลือกไม้ของดินสน ส่วนผสมที่สอง คือ สำริดที่เป็นสนิมนำมาบดกับส่วนผสมที่สาม คือ น้ำส้มสายชูและกรดกำมะถันนำมาผสมกันแล้วกรองเอาแต่น้ำที่ได้แล้วนำไปตากแดดให้แห้งจนเป็นผง แล้วนำผงมาผสมกับน้ำสองส่วนและส่วนผสมที่สี่ คือ น้ำคันลิก (Leek) หนึ่งส่วน คนจนเข้ากันแล้วก็นำส่วนผสมที่ได้ใช้เป็นหมึกในการสักลงบนผิวหนัง

วัฒนธรรมรอยสักในยุคแรกเริ่มของประวัติศาสตร์ในทวีปแอฟริกาที่มีความนิยมเฉพาะกลุ่มของหญิงชาวอาหรับ ซึ่งจะมีประเพณีสักหน้าท้องเพื่อให้ชายที่จะมาเป็นสามีทราบว่าสามารถมีบุตรได้ ซึ่งรอยสักที่ปรากฏบนหน้าท้องของผู้หญิง เป็นเหมือนสัญลักษณ์เฉพาะของกลุ่มบุคคลในแต่ละชนชั้นที่ประกอบด้วยบุคคลหลายอาชีพด้วยกัน (รัตนา อรุณศรี, 2547, หน้า 39)

² Hathor ซึ่งเป็นเทพที่มีมุกเป็นเขี้ยว ระหว่างเขี้ยวจะมีจานกลมตรงกลาง อีกนัยหนึ่งหมายถึงเทพีแห่งพืชพันธุ์ธัญญาหารความอุดมสมบูรณ์ร่วมไปถึงความรักความสุขและความสวยงาม

³ Thebes คือ ชื่อเมืองโบราณในภาคเหนือ ของอียิปต์บนฝั่งแม่น้ำไนล์, ชื่อเมืองโบราณในกรีซ

ดังนั้น แต่ละคนจะมีรอยสักแตกต่างกันตามวัฒนธรรมประเพณีและความเชื่อเรื่องรอยสักสำหรับวัฒนธรรมการสักของชนเผ่าต่าง ๆ ในทวีปแอฟริกา มีวิวัฒนาการโดยเริ่มจากการนำเอาสีทาลงบนร่างกาย และมีการเขียนลวดลายบนใบหน้าเพื่อเป็นการแสดงถึงเผ่าพันธุ์ของตนเองเพื่อเป็นการแสดงอำนาจบงบอกถึงเชื้อชาติและตำแหน่งทางสังคม และรอยสักรยังทำให้ผู้ที่สักเป็นที่น่าสนใจต่อเพศตรงข้าม

นอกจากนี้ รอยสักรยังเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงว่าได้บรรลุความเป็นผู้ใหญ่ เช่น การออกไปล่าสัตว์หรือผจญภัยในป่า เพื่อทดสอบความเข้มแข็ง ผู้เข้ารับการทดสอบจะถูกทาสีขมิ้นหรือสีทาบนร่างกาย แต่การใช้สีสักรที่ได้จากธรรมชาติ ได้แก่ ขมิ้น แร่ธาตุบางชนิด นำมาทาตามร่างกายแต่สิ่งเหล่านี้ย่อมไม่ติดทนทานมากนัก เมื่อถูกน้ำหรือทาไว้เป็นเวลานาน สีเหล่านั้นอาจลบเลือนได้ง่าย โดยมีความเชื่อว่าการสักหน้าหรือทาสีหน้าก่อนการล่าสัตว์หรือการผจญภัยในป่าเป็นการแสดงว่าผู้สักรนั้นไม่ได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้ใหญ่ เมื่อต้องเขียนหรือทาสีใหม่ซึ่งต้องใช้เวลานาน ดังนั้น ผู้สักรจึงพยายามหาวิธีการที่จะทำให้สีหรือสัญลักษณ์นั้นอยู่ได้คงทนถาวร โดยได้คิดค้นวิธีการสักร่างกายขึ้นจนได้รับความนิยมแพร่หลายสืบต่อกันมา แต่ปัจจุบันพบว่า บางเผ่าในทวีปแอฟริกายังสืบทอดธรรมเนียมการสัก แต่ได้เปลี่ยนรูปแบบโดยวิธีฝังเม็ดหินลงบนผิวหนังให้เป็นลวดลาย นอกจากนี้ สตรีเบดู (Bedouin) บางกลุ่มนิยมใช้สีเขียนลวดลายบนมือและเท้าที่มีลักษณะคล้ายกับประเพณีการวาดแบบเขียนสีของชาวอินเดีย เป็นต้น (รัตน อรุณศรี, 2547, หน้า 42)

2.1.1.2 การสักในทวีปยุโรป

การสักในทวีปยุโรปใช้ คำว่า Picking เป็นการนำเอาของมีคมที่มีลักษณะปลายแหลมมาทิ่มแทงเจาะร่างกาย หรือ Marking คือ การทำเครื่องหมายเป็นสัญลักษณ์ ตลอดจนการวาดรูปหรือการระบายสีลงไปบนผิวหนัง ดังนั้น กรรมวิธีในการสักลายของแต่ละพื้นที่ พบว่า มีความแตกต่างกันในรายละเอียดปลีกย่อย บางแห่งสักด้วยการใช้อาวุธแหลมทิ่มแทงร่างกายเพื่อแสดงให้เห็นความคมชัดในลวดลาย แต่บางพื้นที่เป็นเพียงเป็นการวาดเครื่องหมายต่าง ๆ ให้เป็นสัญลักษณ์ แต่กรรมวิธีต่าง ๆ ทำให้เกิดลวดลายอันวิจิตรปรากฏลงบนผิวหนังได้เช่นกัน ซึ่งวัฒนธรรมการสักในทวีปยุโรปปรากฏหลักฐานการสักในยุคกรีกและโรมันซึ่งเป็นยุคที่คนนับถือเทพเจ้าซึ่งเป็นตัวแทนของธรรมชาติรอยสักจึงไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมยุคกรีกและโรมันเนื่องจากมีความเชื่อว่าผู้ที่ป็น สิ่งนอกเหนือบุคคลที่ไม่นับถือเทพเจ้าองค์เดียวกับตนและเปรียบรอยสักเป็นสัญลักษณ์ของความชั่วร้าย เป็นเครื่องหมายแสดงถึงพวกอนารยชนหรือพวกนอกรีต ที่ได้รับอิทธิพลมาจากพวกชนเผ่าซึ่งเดินทางมาจากตะวันออกกลาง

หลักฐานทางประวัติศาสตร์แรกสุดที่บันทึกเรื่องรอยสักปรากฏในพระคัมภีร์เก่า ซึ่งเป็นคัมภีร์ไบเบิลยุคแรกของคริสต์ศาสนา ที่ระบุว่า รอยสักเป็นสิ่งต้องห้าม เพราะรอยสักลาย

เป็นเรื่องเกี่ยวกับพิธีกรรมของความตาย ใน ค.ศ. 787 การสักร่างกายถูกห้ามอย่างเด็ดขาด เพราะเป็นวัฒนธรรมของพวกอนารยชน⁴ (Barbarian) ที่เป็นสิ่งเลวร้าย เมื่อถึงยุคพระคัมภีร์ใหม่ คัมภีร์บางบท ได้กล่าวถึงรอยสัก ซึ่งเป็นเครื่องหมายไว้สวมที่หน้าผากเพื่อระลึกถึงพระเยซูคริสต์ เนื่องจากก่อนสิ้นพระชนม์พระองค์ถูกตรึงด้วยไม้กางเขนและสวมศีรษะด้วยมงกุฎหนาม ค่านิยมเรื่องรอยสักได้เปลี่ยนไปจากเดิมที่เชื่อว่า รอยสักเป็นสิ่งต้องห้ามเป็นเรื่องของพิธีกรรมที่เกี่ยวกับการตาย มาเป็นสักเพื่อระลึกถึงศาสนาในคริสต์ศาสนาแทน

ข้อความส่วนหนึ่งในจารึกของ เฮโรดอต (Herodotus) นักปราชญ์ชาวกรีกคนหนึ่ง กล่าวถึงความสำคัญของการสักไว้ซึ่งมีข้อความว่า “พวกจารบุรุษ สมัยโบราณ จะเข้าไปสืบความลับที่มีความสำคัญที่สุดของฝ่ายศัตรู เมื่อได้ข้อความลับแล้วจารบุรุษผู้นั้น จะโกนศีรษะเพื่อสักข้อความลับลงตรงกลางศีรษะแล้วจึงปล่อยผมให้ยาวก่อนจึงลอบกลับมาหาฝ่ายตน ทั้งนี้เพื่อป้องกันการตรวจค้นของฝ่ายศัตรู” (สุริย์ สุทธิภิรมย์กุล, 2535, หน้า 8)

รอยสักจึงเป็นประโยชน์ในเชิงการเมืองการสงครามในยุคโบราณอีกด้วย ดังนั้น การที่ชาวโรมันมีความเห็นว่า รอยสักเป็นสิ่งชั่วร้าย รอยสักจึงถูกนำมาใช้เป็นมาตรการในการลงโทษ นักโทษและพวกทาส จึงมักถูกตีตราสักเพื่อแสดงถึงการลงโทษ ในยุคแห่งการสำรวจค้นหาดินแดนใหม่ ได้ค้นพบเส้นทางเดินเรือเพื่อยังทวีปเอเชียและทำให้ค้นพบดินแดนใหม่ การสำรวจทวีปอเมริกาของ กัปตันจอห์น สมิธ (John Smith) ได้สำรวจ ใน ค.ศ. 1593 พบว่า พวกอินเดียนแดงในทวีปอเมริกา มีรอยสักที่สวยงามปรากฏตามลำตัว กัปตันจอห์น สมิธ และลูกเรือจึงได้ทำรอยสักเลียนแบบ และได้นำช่างสักเข้ามาสู่ทวีปยุโรป ด้วยเหตุนี้ รอยสักได้รับความนิยมในหมู่ชาวเรือ แต่ก็ยังเป็นที่ยังเกลียดในหมู่ชาวยุโรปทั่วไป จนกระทั่ง ค.ศ. 1900 การสักจึงเป็นที่นิยมแพร่หลายในทวีปยุโรป ที่ไม่ได้ปรากฏเฉพาะในวัฒนธรรมการสักของสามัญชนธรรมดา แต่รวมไปถึงชนชั้นสูงอีกด้วย โดยมีพระเจ้าเอ็ดเวิร์ดที่ 7 แห่งราชวงศ์อังกฤษ ซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่วัฒนธรรมการสักนี้ จึงทำให้เกิดอาชีพสักเพิ่มขึ้นในกรุงลอนดอนเป็นจำนวนมาก

การสักที่ปรากฏในทวีปยุโรปมีจุดประสงค์หลายด้าน อาทิ การสักเพื่อประโยชน์ในการเมือง การสงครามและการลงโทษ สักเพื่อเป็นสัญลักษณ์เกี่ยวกับคริสต์ศาสนา ในยุคต่อมาได้

⁴ พวกอนารยชน (Barbarian) อนารยชน หรือ บาร์บาเรียน (Barbarian) เป็นคำที่มีความหมายในทางเหยียดหยามสำหรับผู้ที่ถือกันว่าไม่มีวัฒนธรรมที่อาจจะเป็นการใช้โดยทั่วไปที่หมายถึงกลุ่มชนในชาติหรือกลุ่มชาติพันธุ์ (Ethnic Group) เมื่อใช้เป็นสำนวน “อนารยชน” ก็อาจจะหมายถึงผู้ที่เป็นคนทารุณ, โหดร้าย, นิยมสงคราม และไร้ความรู้สึกต่อผู้อื่น

⁵ จารบุรุษ หมายถึง คนสอดแนม สายลับ จารชน

เปลี่ยนแปลงมาเป็นการสักเพื่อแสดงอาชีพ เช่น พวกชาวเรือจะนิยมสักเป็นรูปสมอเรือ แต่ในปัจจุบัน จะเป็นการสักเพื่อความสวยงามเป็นส่วนมาก

2.1.1.3 การสักในหมู่เกาะมหาสมุทรแปซิฟิก

ประวัติศาสตร์เกี่ยวกับศิลปะรอยสักซึ่งปรากฏหลักฐานเมื่อ 4,000 ปีมาแล้ว ซึ่งพบในชนเผ่าซามัว (Samoa) และชนเผ่าเมารี (Maori) ที่มีรอยสัก ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงวัฒนธรรมที่ปรากฏบนอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย การสักของพวกเขามีใช้เพียงเพื่อแสดงถึงความสวยงาม หากแต่แสดงว่ามีศักดิ์ศรีในวงสังคมด้วย เนื่องจากรอยสักของพวกเขาระบุให้รู้ว่า เขาคือใครทำอะไรที่สำคัญบ้าง เช่น เคยชนะศึกสงครามหรือเคยฆ่าใคร จึงทำให้ชนโพลินีเซียน (Polynesian) เชื่อกันว่ารอยสักนั้น เปรียบประจักษ์โล่ที่กำบังร่างของเขาไว้จากภัยอันตรายและปีศาจร้าย โดยเฉพาะรอยสักครั้งแรกที่จะบอกให้รู้ว่า คนนั้นได้ล่วงเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่โดยสมบูรณ์มีสิทธิในการทำหน้าที่ของบุรุษเพศไม่ว่าจะเป็นการล่าสัตว์หาปลาหรือทำไร่ เป็นต้น

อุปกรณ์ในการสักของชนเผ่าโพลินีเซียน (Polynesian) ประกอบด้วยชุดเข็มเป็นซี่คล้ายหวี เรียกว่า “นิโฟ” (Nifo) ตัวหวียาวประมาณหนึ่งถึงสองนิ้ว มีฟันราว 30-40 ซี่ ปัจจุบันทำด้วยโลหะ แต่ในอดีตทำจากกระดูกสัตว์ เช่น จะงอยปากนก ฟันหมูป่าหรือก้างปลา ปักแน่นไว้กับด้ามไม้ยาว เวลาจะสักก็วางซี่หวีไว้บนผิวหนัง แล้วใช้ไม้เคาะลงไปให้เจาะทะลุและนำหมึกลงไป

เมื่ออารยธรรมของโพลินีเซียนแพร่หลายทางออกไป ทำให้หมู่เกาะอื่น ๆ ได้รับอิทธิพลของการสักไปด้วย เช่น ชนเผ่าเมารี (Maori) ของนิวซีแลนด์ ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีว่านักรบของเผ่านี้ จะสักหน้าตาจนน่าเกรงขามมานานกว่าพันปี ตั้งแต่ครั้งนักเดินเรือที่อาศัยอยู่ตอนใต้ของทวีปแปซิฟิกได้อพยพเข้ามาตั้งหลักแหล่งในนิวซีแลนด์

รอยสักบนใบหน้านักรบเมารีเรียกกันว่า “โมโก” (Moko) เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละคน ซึ่งจะบอกให้ทราบ หากเสียชีวิตกลางสงครามว่าศพนั้นเป็นใคร มาจากครอบครัวใด หลังจากนั้นหัวของศพก็จะได้รับการทำเป็นมัมมี่ไว้เพื่อเป็นเกียรติยศแก่ตระกูลสืบไป

สำหรับบางวัฒนธรรมการสักในหมู่เกาะมหาสมุทรแปซิฟิก ยังพบการสักที่เป็นวัฒนธรรมที่ปรากฏในผู้หญิง ดังตัวอย่าง พวกผู้หญิงชาวเกาะฟีจี (Fiji) จะนิยมรอยสักลายกันมาก และจะสักบริเวณมุมปากแหลม ๆ คล้ายหนวด โดยเชื่อว่าถ้าผู้ใดไม่มีรอยสักจะหาสามีไม่ได้ เป็นต้น และรอยสักในกลุ่มชาวเกาะต่าง ๆ ในมหาสมุทรแปซิฟิกส่วนใหญ่เป็นรอยสักเพื่อความสวยงามและเพื่อเป็นการแสดงสัญลักษณ์เฉพาะกลุ่มคน รวมทั้งในบางกลุ่มยังสักเพื่อดึงดูดความสนใจจากเพศตรงข้าม ชาวตาฮีตีทั้งชายและหญิงมีรอยสักคำเต็มแผ่นหลังหรือชนพื้นเมืองเผ่าเมารีในประเทศนิวซีแลนด์ มีความเชื่อว่ารอยสักจะช่วยให้ร่างกายกระชับกระเฉงแข็งแรงคงความเป็น

หนุ่มสาวไว้วางนาม โดยชาวเกาะเหล่านี้มีความนิยมในรอยสักลายเป็นประเพณีนิยมมานานกว่า 2,000 ปีมาแล้ว (Krutak, n.d.)

2.1.1.4 การสักในทวีปอเมริกา

ในปี ค.ศ. 1306 กลุ่มชาวเม็กซิโกโบราณ (Azteca) นิยมสักตามร่างกายเพื่อป้องกันภัยถึงตำแหน่งฐานะ วงศ์ตระกูลของพวกตน และใน ค.ศ. 1535 โอวีเอโด (Oviedo) ชาวสเปน กล่าวถึงกลุ่มคนที่เกาะไฮติ (Haiti) ในแถบหมู่เกาะแคริบเบียนว่า ชาวไฮตินิยมสักผิวหนังเพื่อความเป็นอมตะ (ประเทิน มหาจันทร์, 2534, หน้า 32) ส่วนชนเผ่าพื้นเมืองอื่นที่นิยมสักลายยังพบอีกหลายแห่ง ได้แก่ รอยสักเพื่อแสดงว่าเป็นหญิงที่มีสามีแล้วของชาวเอสกีโม ในปี ค.ศ. 1632 เซการ์ด์ (Seghers) นักเขียนชาวฝรั่งเศส บรรยายเกี่ยวกับเรื่องรอยสักลายของชาวเอสกีโมเผ่าฮูรอน (Huron Tribe) ในประเทศแคนาดาว่า มีลักษณะพิเศษ คือ จะทำรอยสักลายตรงบริเวณจุดอ่อนของร่างกายเป็นรูปกากบาท เช่น บริเวณแก้ม บริเวณคางและบริเวณหน้าผาก เป็นต้น ส่วนในสหรัฐอเมริกา ชาวผิวขาวที่นิยมรอยสักส่วนใหญ่จะได้รับอิทธิพลรอยสักมาจากชาวพื้นเมืองในเขตแปซิฟิก ได้แก่ เอฟ โอคอนเนล (F.O'Connell) ชาวไอร์แลนด์ ซึ่งทำงานกับคณะละครสัตว์และเคยใช้ชีวิตอยู่ในหมู่เกาะไมโครนีเซีย (Micronesia) ประมาณ 5 ปี จึงได้รับรอยสักแบบชาวเกาะที่เป็นรูปรอยสักมีลักษณะเฉพาะ ได้แก่ รอยสักเหนือริมฝีปาก หน้าอก ใบหน้า ซึ่งมีรอยสักมากจนหาส่วนที่เป็นผิวหนังไม่พบ อีกหนึ่ง คือ ยอร์ช คอนสแตนติน (Yacht Constantine) มีรอยสักทั่วร่างกาย หนึ่งศึรษะ ฝ่าเท้าหรือแม้แต่จุดอ่อนที่ควรปิดบริเวณอวัยวะเพศ ลายส่วนใหญ่ที่พบเป็นภาพสัตว์ และลักษณะตัวอักษรคล้ายกับรอยสักลายของชาวพม่า

รอยสักในทวีปอเมริกาส่วนใหญ่ จะเป็นรอยสักเพื่อความสวยงาม โดยรูปรอยสักจะมีลักษณะเฉพาะตามความนิยมแต่ละพื้นที่ โดยเฉพาะชาวเกาะจะนิยมรอยสักอย่างมาก บางส่วนได้รับวัฒนธรรมรอยสักมาจากทวีปเอเชีย ได้แก่ รอยสักลายของชาวพม่า รอยสักมีสีสันของชาวญี่ปุ่น เป็นต้น (ประเทิน มหาจันทร์, 2534, หน้า 32)

2.1.1.5 รอยสักในทวีปเอเชีย

ในส่วนของทวีปเอเชียรอยสักเป็นส่วนหนึ่งในวัฒนธรรมพื้นเมืองได้แก่ ความเชื่อเกี่ยวกับรอยสักที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เช่น พิธีกรรมทางศาสนาโดยเฉพาะในประเทศไทย และต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศจีน ประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทย ดังนี้ (ชนิตร์ ภูกาญจน์, 2539, หน้า 170)

ชาวจีนนับเป็นต้นกำเนิดของการสักลายทั้งกลุ่มจีนและกวางตุ้งและไหหลำ ซึ่งมีอารยธรรมที่รุ่งเรืองยาวนานมีความเชื่อเกี่ยวกับเทพเจ้าและสิ่งศักดิ์สิทธิ์โดยเฉพาะสัตว์ ได้แก่ มังกร ซึ่งเป็นสัตว์ของเทพเจ้าตามความเชื่อที่สืบทอดกันมาเชื่อว่ามังกรเป็นสัตว์ที่อาศัยอยู่ในน้ำและ

สามารถฟันฟอกออกมาได้ ดังนั้น มังกรจึงมีอำนาจมาก ทำให้ชาวจีนบางส่วนนิยมที่จะสักรูปมังกร ต่อมาความนิยมการสักของจีนได้ถ่ายทอดสู่กลุ่มต่าง ๆ ของเอเชีย เนื่องจากลักษณะพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ของจีนที่มีพรมแดนต่อเนื่องกับพม่า ไทยใหญ่ ล้านช้างและพวกลาวพุงดำ ซึ่งอาศัยอยู่ในเขตล้านนาเช่นกัน มีการอพยพย้ายถิ่นฐานและการติดต่อกันขายซึ่งกันและกัน เป็นผลให้เกิดการถ่ายทอดวัฒนธรรมและประเพณีการสักจึงแพร่หลายในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

วัฒนธรรมการสักในทวีปเอเชียอีกกลุ่มชนหนึ่ง ที่มีมาช้านาน และมีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง คือ การสักของญี่ปุ่นซึ่งมีลวดลายกาสะที่สวยงามทั้งรูปแบบและการลงสี โดยมีปรากฏให้เห็นเป็นวัฒนธรรมกลุ่มในญี่ปุ่น การสักเคยเป็นสิ่งผิดกฎหมายในญี่ปุ่นมานานถึง 400 ปี แต่ก็มีกรลักลอบสักสืบทอดกันเรื่อยมากระทั่งหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ทางกรญี่ปุ่นจึงอนุญาตให้สักได้อย่างเปิดเผย ในอดีตญี่ปุ่นใช้การสักเป็นเครื่องหมายลงโทษมาตั้งแต่กลางศตวรรษที่ 17 นักโทษจะถูกสักบนหน้าผากหรือแขนเป็นสัญลักษณ์ติดตัว ทำให้ผู้นั้นไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมในสมัยนั้น เมื่อจำนวนผู้ที่สังคมนักโทษเพิ่มขึ้นพวกเขาก็รวมกลุ่มกันเป็นแก๊งอาชญากรซึ่งต่อมาเรียกว่ายาคุซ่า⁶ (Yakuza) สมาชิกทุกคนจะมีรอยสักทั้งตัวซึ่งเป็นธรรมเนียมการสักที่มีรูปแบบเป็นของกลุ่มตนเอง ที่นี้ได้รับความนิยมและแผ่อิทธิพลไปสู่ศิลปินนักสักทั่วโลก การสักมีรูปแบบแสดงถึงความเป็นหนึ่งเดียวและปฏิเสธสังคม เพื่อแสดงเอกลักษณ์เฉพาะกลุ่ม เรียกว่า “สูทเต็มตัว”⁷

สำหรับที่มาของรอยสักของยาคุซ่านี้น่ามาจากบากุโตะ⁸ (Bakuto) ซึ่งมีลักษณะการสักวงแหวนสีดาร์อบแขนเพื่อแสดงถึงอาชญากรรมหรือความผิดที่ได้ทำในแต่ละครั้ง และรอยสักดังกล่าวได้เปลี่ยนความหมายใหม่และกลายมาเป็นสัญลักษณ์ใช้เพื่อแสดงความเข้มแข็งซึ่งในการสักแต่ละครั้งจะต้องใช้เวลาสักมากกว่า 100 ชั่วโมงเพื่อที่จะได้สักให้เต็มแผ่นหลัง ซึ่งหลังจากที่ได้รับการสักแล้ว รอยสักนั้นจะเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าผู้ที่สักเต็มใจที่จะเข้าร่วมในกลุ่ม เข้าร่วมในสังคมสามารถยอมรับกฎเกณฑ์และข้อปฏิบัติและแบบแผนที่ได้กำหนดไว้ในกลุ่มนั้น ๆ และเป็นสัญลักษณ์ระบุถึงสมาชิกกลุ่มด้วย รอยสักจึงกลายเป็นส่วนหนึ่งในวัฒนธรรมที่ปรากฏในพื้นที่นั้น ๆ

⁶ ยาคุซ่า (Yakuza) หรือที่รู้จักกันในชื่อว่า โกคุโด (Gokudo) นั้นเป็นสมาชิกของกลุ่มอาชญากรรมที่ก่อตั้งขึ้นมาตั้งแต่สมัยโบราณในประเทศญี่ปุ่น ในปัจจุบันนี้ ยาคุซ่าเป็นปรากฏการณ์ของกลุ่มอาชญากรรมที่ใหญ่ที่สุดในโลก สื่อตะวันตกนั้นในบางครั้งจะเรียกกลุ่มยาคุซ่านี้นว่า “มาเฟียญี่ปุ่น” หรือกลุ่มผู้มีอิทธิพลของญี่ปุ่น

⁷ “สูทเต็มตัว” เป็นรูปแบบของศิลปะการสักที่จะมีรอยสักต่อเนื่องกันครอบคลุมเกือบทุกตารางนิ้วของร่างกายที่สามารถใช้ปกปิดอวัยวะแทนเสื้อผ้าได้

⁸ บากุโตะ (Bakuto) คือ นักพนันที่มีทั่วไปในญี่ปุ่นมาตั้งแต่สมัยโบราณ จะอยู่ตาม บ่อนพนัน ซึ่ง Bakuto yakuza อาจจะเป็นเจ้าของบ่อน หรือเป็นผู้คุ้มครองเจ้าของบ่อน ซึ่งแน่นอนว่าจะต้องเป็นนักพนันด้วยด้วย นอกจากจะคุ้มครองบ่อนแล้วยังคุ้มครองบาร์, เล้าท์, และตามทางหนี เป็นต้น

แสดงถึงความเชื่อประเพณี แสดงออกถึงการเป็นสมาชิกในกลุ่มหรือเพื่อระบุชาติพันธุ์ของตนเอง รอยสักที่ปรากฏในประเทศไทย เนื่องจากพบว่ามีหลักฐานในเรื่องของรอยสักปรากฏอยู่มากมาย และรูปแบบรอยสักในปัจจุบันก็ได้รับอิทธิพลมาจากประเทศเหล่านี้ด้วย ซึ่งในประเทศไทย วัฒนธรรมการสักที่เกิดขึ้นพบว่าส่วนใหญ่จะแฝงมาทางด้านของความเชื่อทางไสยศาสตร์ที่ผู้สักมีความเชื่อว่าหากใครสักกรูปรอยอันเป็นคัมภีร์แห่งไสยศาสตร์ จะทำให้ผู้นั้นความคงกระพันชาตรี ร่างกายคงทนในศาสตราวุธ ยิงฟันไม่เข้า หรือผู้ที่สักมีความเชื่อว่า รอยสักสามารถสร้างความสนใจให้เกิดขึ้นกับผู้สัก เป็นต้น การสักในประเทศไทยจุดมุ่งหมายของการสักนั้นมีความหลากหลายตามความเป็นอยู่ของสังคมไทยในอดีต ซึ่งการดำเนินชีวิตของคนในอดีตจะผูกพันกับการดำรงชีพแบบหาของป่าหาอาหารหรือการเดินทางโดยวิธีการต่าง ๆ จึงทำให้เกิดแนวคิดในการป้องกันตนเอง สร้างความเชื่อมั่นในการทำมาหากินของตนเอง การสักตามร่างกายจึงเกิดขึ้นโดยเฉพาะในกลุ่มของผู้ชาย รวมไปถึงความสวยงามของลวดลายและความเชื่อในการลงอักขระเพื่อเป็นการป้องกันอันตราย การสักจึงเป็นค่านิยมและประเพณีปฏิบัติสืบต่อกันมา (ชนิตร์ ภู่อัญญ์, 2539, หน้า 170)

ความจำเป็นที่จะต้องรักษาความเรียบร้อยในการปกครองที่มีการขยายตัวของสังคมเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการสักในสังคมไทยในอดีต ได้แก่ การสักเพื่อลงโทษผู้กระทำความผิด และการสักเลกหมายหมู่ควบคุมไพร่พล ดังนั้น การสักจึงมีความจำเป็นต่อสังคมไทยมาแต่อดีต แต่จุดมุ่งหมายของการสักในปัจจุบัน เริ่มแปรเปลี่ยนไปสู่การเป็นศิลปะมากขึ้น จากเดิมการสักเป็นไปตามประเพณีนิยม กลับกลายเป็นการสักเพื่อความต้องการเฉพาะตน โดยการผสมผสานสร้างสรรค์ ออกแบบให้รอยสักเป็นไปตามที่ผู้ที่สักต้องการและให้ความหมายกับลวดลายที่ตนเองมี แม้บางคนยังคงยึดความเชื่อของต้นไม้ ดอกไม้ รูปสัตว์ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์โบราณ มาสักบนร่างกาย ตำแหน่งที่สักบนร่างกาย จะขึ้นอยู่กับจุดประสงค์และความต้องการของการสักเป็นหลัก

คำว่าสักยันต์ (YantraTatto)⁹ มีความหมายนัยยะทางไสยศาสตร์ในมนต์ศักดิ์ของแนวคิดตะวันออก รากศัพท์ภาษาสันสกฤตของคำว่าสัก หมายถึง “เครื่องมือ” หรือ “อาวุธ” ผู้ที่สักจะสักลงบนร่างกายมีผลทางด้าน คงกระพันชาตรี สามารถป้องกันอันตรายจากศัตรูและของมีคมต่าง ๆ ได้ ซึ่งรอยสักที่ชาวไทยใหญ่นิยม ดังนี้

⁹ Yantra หรือ รอยสักยันต์ มีรากศัพท์มาจากภาษาสันสกฤต แปลว่า อาวุธ, เครื่องมือ โดยเป็นความเชื่อระหว่างพุทธศาสนาและพราหมณ์ นอกจากนี้ Yantra ในความหมายของพจนานุกรม Monier Monier-Williams หมายถึง เครื่องรางของขลัง เป็นเครื่องมือช่วยป้องกัน หรือคุ้มภัย

1. สักข่าม (คงกระพัน) หรือสักกำยะ มีรอยสักเป็นรูปต่าง ๆ รูปเสือ แมวดำ หมู เขียว ต้นวัว กระทั่งรูปยันต์และอักขระคาถา

2. สักขามหานิยม (ปิยะ) เพื่อให้มีสิริมงคล ทำมาค้าขายเจริญ นิยมสักเป็นรูป อักขระคาถา รูปยันต์ รูปนกยูง กระต่าย จิ้งจกสองหาง ผู้รับรอยสักต้องรักษาศีล ห้ามประพฤติผิดศีล

3. สักขาลาย (สับขาลาย) สักเพื่อแสดงความอดทนเข้มแข็ง เอกลักษณ์ของลูกผู้ชาย จะสักตั้งแต่เอวช่วงล่างลงมาถึงขาลงกลายเป็นเส้นหนาที่ขบ

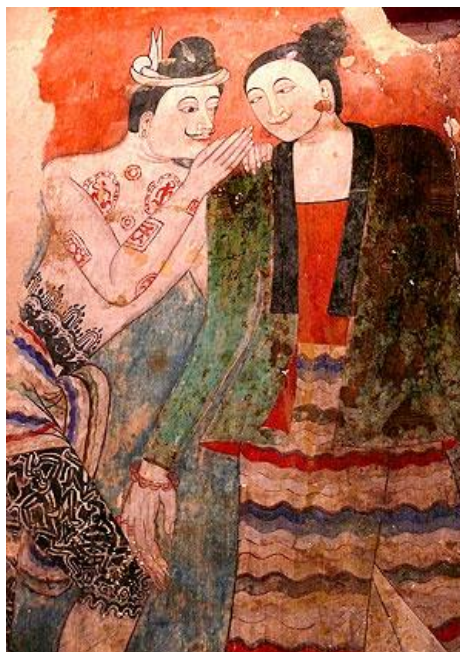
4. สักข่ามเขี้ยว (สับข่ามพิฆ) โดยมากจะสักที่น่องไปจนถึงข้อเท้า เพื่อป้องกันพิษ จากสัตว์ ได้แก่ สุนัข งู ตะขาบ แมลงป่อง และผึ้ง มักสักเป็นรูป แมว เสือ และตัวอักขระคาถา

คนไทยในเมืองสิบสองปันนาจะนิยมรอยสักที่เป็นรอยสีดำทั้งตัว โดยมีความเชื่อ ผูกพันต่อเรื่องของไสยศาสตร์พวกไทยพวนซึ่งเป็นชนชาติที่อพยพมาจากนครเวียงจันทน์ ก็มีรอยสัก เอาไว้ตามตัวได้เช่นเดียวกัน แต่รอยสักของชนชาติไทยพวนนี้จะเป็นรูปของสัตว์เป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ รูปนก และสัตว์สี่เท้าชนิดหนึ่งเรียกว่า ตัวมอม (กิเลน) เป็นต้น ซึ่งหลักฐานเกี่ยวกับรอยสักที่ปรากฏ ดังนี้

จาก ปกรณ์ พรหมวิทักษ์. (2548). ไทยอาร์ตแมกกาซีน. สืบค้นเมื่อ 12 กันยายน 2555, จาก <http://samforkner.org/thaiart/HTML/introthai.html>

ภาพที่ 2.1 จิตรกรรมฝาผนังวัดพระสิงห์ แสดงการสักของผู้ชาย

จาก ลอยลัก. (2554, 9 ธันวาคม). สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2555, จาก
http://freestlyeblog.blogspot.com/2011/12/blog-post_19.html

ภาพที่ 2.2 จิตรกรรมฝาผนังวัดภูมินทร์ จังหวัดน่าน แสดงการสักของผู้ชาย

หลักฐานจากภาพจิตรกรรมฝาผนังที่วัดพระสิงห์ จังหวัดเชียงใหม่ และภาพจิตรกรรมฝาผนังที่วัดภูมินทร์ จังหวัดน่าน ซึ่งภาพจิตรกรรมฝาผนังจะสะท้อนชีวิตความเป็นอยู่ของคนล้านนาในสมัยนั้นซึ่งในภาพต่าง ๆ ปรากฏภาพผู้ชายไทยที่ถลกผ้าขึ้นมามาจนเห็น ต้นขาทำให้มองเห็นรูปลายสักที่เขาได้อย่างชัดเจน และบริเวณตามลำตัวของผู้ชายยังปรากฏรอยสักแสดงให้เห็นว่ารอยสักบริเวณขาที่เรียกว่า “ขาลาย” เป็นประเพณีนิยมและคติความเชื่อของคนในสังคมสมัยนั้นแสดงถึงความทรหดอดทนและความเป็นลูกผู้ชายอย่างแท้จริง ถ้าผู้ชายใดไม่สักขาลายแล้วจะเป็นผู้ที่ไม่ได้รับความนิยมนกย่องจากคนทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากเพศตรงข้าม ดังนั้นเพื่อจะอวดผู้อื่นจึงต้องถลกผ้าขึ้นมาเพื่ออวดขาลายของตน

หลักฐานด้านวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผนในบทเสภาขุนช้างขุนแผนตอนหนึ่งที่ได้พรรณนาถึงรอยสักของแม่ทัพคนสำคัญของพระเจ้าเชียงใหม่สองคน คือ ท้าวกรงกาพ กับท้าวตรีเพชรกล่าวว่ามิลายสักเกือบทั้งตัวแลดูว่าเป็นผู้มีวิชาอาคมอยู่ยงคงกระพันชาตรี ดังนี้ “กรงกาพทัพใหญ่ยกไว้ก่อน กล่าวถึงทัพอัสดรตรีเพชรกล่าว อันแม่ทัพคนนี้มีสักดา อยู่ยงคงกระพันชาตรี แขนขวาสัก

ทรงเป็นองค์นารายณ์ แขนซ้ายสักขาเป็นราชสีห์ แขนขวามือกักพยัคฆ์ แขนซ้ายสักหมีมีกำลัง
 สักอุระรูปพระโมคคัลลา อกวั้นปีดานั้นสักหลัง สีข้างสักอักษระนะจ้งจ้ง ศีรษะฝังพลอยนิลเม็ด
 จินดา ฝังเข็มเล่มทองไว้สองไหล่ ฝังเพชรเม็ดใหญ่ไว้แตกหน้า ฝังก้อนเหล็กไหลไว้อุรา ข้างหลังฝัง
 เทียนคว่ำแก้วตาแมว” รอยสักยังปรากฏข้อความในเสภาขุนช้างขุนแผนอีกตอนหนึ่ง ได้กล่าวถึง
 สมภารวัดป่าเลไลยก์ ที่กล่าวประชดประชันพลายแก้ว ในขณะที่บวชเป็นสามเณรแล้วต้องการจะสึก
 ออกมาเพื่อ มีภรรยาตามวิสัยของผู้ชายที่แตกเนื้อหนุ่ม ความว่า “มรธาสนี่ชาติมันชั่วนัก จะสึกไป
 ให้เข้าสักมึงหรือหว่า ข้อมือดำแล้วระกำทุกเวลา ไพร่กับนาแบกกันจนบรลัย” (พระบาทสมเด็จพระ
 พระพุทธเลิศหล้านภาลัย, 2506, หน้า 29)

นอกจากนี้ในวรรณคดีไทยเรื่องรามเกียรติ์ ซึ่งประพันธ์ขึ้นในสมัยรัตนโกสินทร์ มีการ
 กล่าวถึงรอยสักอีกชนิดหนึ่ง คือ “สักหน้าผาก” ว่าเป็นวิธีการประจานผู้ที่มีโทษจกักรัจ โดยได้
 กล่าวถึงทศกัณฐ์ว่าเป็นผู้ที่ให้ยักษ์สุกระสารไปสอดแนมในกองทัพพระราม สุกระसानได้ปลอมตัว
 เป็นพลลิงของพระรามและถูกจับได้ พระรามจึงสั่งให้สักหน้าแล้วให้ปล่อยตัวกลับไปหาทศกัณฐ์
 ผู้เป็นเจ้านาย ความดังนี้ “สุกระसानเป็นพวกปัจจามิตร คิดการผู้เกี่ยวปลอมมาฆ่าเสียก็ไม่เป็น
 เกียรติยศ ควรดชีวิตยักษา แต่ให้เขียนตระเวนอสุรา สักหน้าแล้วปล่อยไปให้นายมัน ปักหลักแล้ว
 ใส่คาเข้า ผูกเอาผูกเท้ายักษา บิบบมับบิบบมือเป็นโกลา ลงอาญาเขียนดีไม่ปราณี แล้วสักเป็นรูป
 ดินกลาง ที่ตรงหน้าผากยักษิ” (คำพูน บุญทวี, 2544, หน้า 126-127)

หลักฐานจากจดหมายเหตุลาตูแบร์ ราชอาณาจักรสยาม มร.เดอ ลาตูแบร์ (Simon de La
 Loubère) เอกอัครราชทูตชาวฝรั่งเศสเพื่อเจริญสัมพันธไมตรี ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช
 แห่งกรุงศรีอยุธยาได้กล่าวอ้างอิงในจดหมายเหตุของท่านถึงความนิยมในรอยสักขาลายและสักแขน
 ของขุนนางไทยในสมัยนั้นว่ารอยสักเป็นคติความเชื่อของเหล่าข้าราชการทหารและเสนาบดี อัน
 เป็นเครื่องแสดงถึงเกียรติยศของบุคคลผู้นั้น และเพื่อผลทางอยู่ยงคงกระพันชาตรี ได้เขียนไว้ ดังนี้
 “สักสีน้ำเงินตามตัว สิ่งซึ่งทำให้เป็นคนใหญ่คนโตนั้นย่อมมีสีน้ำเงินมากหรือน้อย ตามเกียรติยศ
 ของท่าน และพระมหากษัตริย์สยามก็ทรงสักสีน้ำเงินตั้งแต่พระบาท จนกระทั่งพระนาภีคนอื่นบอก
 ข้าพเจ้าอีกว่า ไม่ใช่สิ่งสำหรับยศศักดิ์อย่างใดดอก สักเพื่อจะได้ขลัง ศักดิ์สิทธิ์อยู่ยงคงกระพันชาตรี
 เป็นนักเลงเก่ง และยังคนอื่นอีกก็พูดจนชักให้ข้าพเจ้าเกิดข้องกังขาว่า พระมหากษัตริย์สยามจะได้
 ทรงสักสีน้ำเงินนั้นด้วยจริงหรือไม่ ข้าพเจ้าก็ไม่ทราบว่าความจริงเป็นอย่างไร แขนลายในระหว่าง
 กำแพงพระราชวังทั้งสองในชั้นแรก และในทีมรักษาองค์นั้นมีกรมทหารไม่ได้ถืออาวุธประจำอยู่
 คือ พวกแขนลายที่ข้าพเจ้าได้เคยกล่าวแล้ว (ทหารรักษาพระองค์) ตัวนายที่บังคับบัญชาอยู่ ที่เคย
 เป็นพวกแขนลายมาเองเหมือนกันนั้น เรียกกันว่าองครักษ์ ตัวนายและทหารเหล่านั้นเป็นเพศฆาต

ของพระพุทธเจ้าอยู่หัวด้วย อย่างนายทหารและพลทหารเปร โตะเรียน โคะออร์ด ก็เป็นเพชรฆาตของพระเจ้าราชาธิราชโรมัน” (พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์, 2505)

จากตัวอย่างข้างต้นนั้นทำให้เห็นว่า รอยสักขาลายและรอยสักแขน เป็นความนิยมของข้าราชการทหารและอาจจะรวมไปถึงระดับเสนาบดี และเป็นประเพณีที่สืบทอดกันมานานแล้วในสังคมชาวไทยในอดีต การสักขาลาย สักแขนลายเป็นวัฒนธรรมประเพณีของล้านนาที่สืบทอดกันมาในสังคมคนเมืองเหนือตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันนั้น มีอยู่หลายอย่างที่ยึดถือปฏิบัติกันมาตลอด คือการสักหมึก หรือการสักลงลายลงบนร่างกาย ซึ่งนอกจากจะมีความเชื่อเรื่องการอยู่ยงคงกระพันชาตรีแล้ว รอยสักหมึกยังมีความสำคัญต่อการเลือกคู่ครอง ของชายล้านนาอีกด้วยเพราะการมีรอยสักเป็นการแสดงให้เห็นถึงความเป็นชายชาตรี

ในอดีตชายชาวล้านนานิยมรอยสักขาลายมาก เมื่อมีอายุย่างเข้าสู่วัยรุ่นจะทำรอยสักแทบทุกคน รอยสักชนิดนี้ใช้หมึกสีดำไม่มีการเสกคาถากำกับแต่อย่างใด เพราะเป็นรอยสักเพื่อความสวยงามตามจารีตประเพณีนิยม เป็นเอกลักษณ์ที่แสดงถึงความเข้มแข็งของลูกผู้ชาย ทั้งนี้เนื่องจากในอดีตคนส่วนใหญ่จะนิยมอาบน้ำในแม่น้ำหรือลำห้วย โดยแบ่งกลุ่มเป็นกลุ่มผู้ชายและกลุ่มผู้หญิง ผู้ชายที่มีรอยสักหมึกตามร่างกาย โดยเฉพาะที่ขาต้องสักขาลายด้วยจึงถือว่าเป็นผู้ชายเต็มตัว หากชายคนใดไม่ได้สักขาลาย ถ้าไปอาบน้ำก็จะถูกล้อเลียนว่าขาลายเหมือนผู้หญิงควรจะไปอยู่กับกลุ่มผู้หญิง ทำให้ชายผู้นั้นได้รับความอับอายมากและผู้หญิงจะไม่ชอบผู้ชายขาลายถือว่าเป็นคนอ่อนแอไม่ควรเอามาเป็นคู่ครอง ด้วยเหตุนี้ผู้ชายในสมัยนั้นจึงนิยมสักขาลายแทบทุกคน

รอยสักขาลายนั้น ในการสักขาลายทุกครั้งจะต้องใช้เวลาและความอดทนต่อความเจ็บปวดจากรอยสัก เนื่องจากรอยสักนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะต้องใช้เหล็กที่มีส่วนปลายแหลม ช่างโนเป็นรูกลงตามขาเพื่อใช้ในการใส่สี ที่มีความยาวตั้งแต่ 30-50 เซนติเมตร ส่วนหัวหล่อทองเหลืองเป็นรูปต่าง ๆ เช่น เทวดา สิงห์ เป็นต้น ฉะนั้นผู้ที่ถูกสักจะต้องดื่มเหล้าสุบฝิ่นหรือสุบกัญชา เพื่อให้เมาและมึนเสียก่อนเพื่อช่วยระงับความเจ็บปวด ลักษณะรอยสักหมึกบนร่างกาย มีชื่อเรียกที่แตกต่างกันไป ดังนี้ (พิมพรรณ รัตนวิเชียร, 2541, หน้า 35)

หมึกขาตัน คือ รอยสักหมึกที่สักจนดำเป็นพืดทั้งขา

หมึกขาลาย คือ สักลายสัตว์ต่าง ๆ ในกรอบไว้ห่าง ๆ พอเห็นเนื้อหนังได้บ้าง

หมึกขาขาว คือ สักลายจากเอวถึงกลางน่อง

หมึกขาโก้ม คือ สักลายจากเอวถึงต้นขา

จาก ลอยศักดิ์. (2554, 9 ธันวาคม). สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2555, จาก

http://freestlyeblog.blogspot.com/2011/12/blog-post_19.html

ภาพที่ 2.3 สักขาลาย สักแขนลายของพ่อดวง จันทรสีมา

ในภาพที่ 2.3 แสดงตัวอย่างรอยสักจากพ่อดวง จันทรสีมา อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ท่านผู้นี้เป็นครูสอนศิลปะพื้นเมืองล้านนา (ฟ้อนดาบและฟ้อนเจิง) ที่มีชื่อเสียงปรากฏรอยสักซึ่งได้รับอิทธิพลจากพม่า เรียกว่า สัก (สัก) เตียวขาก้อม หรือสัก (สัก) น้ำหมึกขาก้อม หรือน้ำหมึกขาคัน เป็นรอยสักเพื่อความสวยงามและตามความเชื่อ มีลักษณะเป็นรูปสัตว์ต่าง ๆ ได้แก่ ตัวมอม (กิเลน) และยันต์คาถา

สำหรับข้อปฏิบัติของผู้รับรอยสักที่ถูกสักโดยครูอาจารย์ ผู้ที่สักจะต้องประกอบพิธีไหว้ครูและจะต้องรับสัจจะ เพื่อปฏิบัติอย่างเคร่งครัดตามข้อกำหนดที่พึงปฏิบัติโดยจะต้องยึดถือคำสัตย์และจะต้องละเว้นหรือห้ามปฏิบัติสิ่งต่อไปนี้อย่างเคร่งครัด คือ จะต้องไม่ประพฤติผิดศีลธรรม ได้แก่ ผิดลูกผิดเมียผู้อื่น ไม่ลักเล็กขโมยน้อยการไม่ลู่อักโทสะหรือกล่าวพรูสวาทต่อบิดาและมารดา ห้ามรับประทานอาหารเหลือจากผู้อื่น จากพระหรือรับประทานอาหารในงานศพห้ามรับประทานมะเฟือง น้ำเต้า ฟักและมะพร้าวไฟ ไม่ลอดไม้ค้ำดันกล้วย ไม่ลอดสะพานหัวเดียว สะพานทำน้ำ ไม่นั่งทับครกไม้และไม่ให้ผู้หญิงนั่งทับ เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า วัฒนธรรมการสักในแต่ละทวีปมีความแตกต่างกันออกไปตามวัตถุประสงค์ ความเชื่อและประเพณี เช่น ในทวีปแอฟริกาจะได้สักเพื่อใช้รอยสักถือเป็นสิ่งที่ใช้ในการสักการะเทพเจ้า เพื่อบ่งบอกถึงสถานะภาพทางสังคมของสังคมผู้มีรอยสักนั้น ๆ และเป็น

สัญลักษณ์เฉพาะกลุ่มบุคคลในแต่ละชนชั้นด้วย รวมไปถึงความเชื่อว่าการสักนั้นเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ทำให้การสักในทวีปแอฟริกาได้รับการยอมรับและความนิยม ซึ่งแตกต่างกับการสักในทวีปยุโรป ในอดีต เนื่องจากคนในอดีตนับถือเทพเจ้าซึ่งเป็นตัวแทนของธรรมชาติ ดังนั้นรอยสักจึงไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม เปรียบรอยสักว่าเป็นสัญลักษณ์ของความชั่วร้าย เป็นเครื่องหมายแสดงถึงพวกอนารยชนหรือพวกนอกกริต แต่ในยุคสมัยต่อมาชาวยุโรปให้ความสนใจการสักเนื่องจากพระเจ้าเอ็ดเวิร์ดที่ 7 แห่งราชวงศ์อังกฤษซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่วัฒนธรรมการสักนี้จึงทำให้เกิดอาชีพช่างสักเพิ่มขึ้นจำนวนมากจนมาถึงปัจจุบัน

สำหรับการสักในหมู่เกาะมหาสมุทรแปซิฟิก จะเป็นการสักเพื่อแสดงถึงความเป็นศักดิ์ศรีในวงศ์ตระกูล เนื่องจากรอยสักของพวกเขาจะระบุให้รู้ว่าเขาคือใคร ทำอะไรที่สำคัญบ้าง และเพื่อใช้รอยสักป้องกันอันตรายจากปีศาจร้ายตามความเชื่อ รวมไปถึงใช้รอยสักเพื่อบ่งบอกถึงสถานะภาพทางเพศและการเป็นผู้ใหญ่โดยสมบูรณ์พร้อมที่จะมีครอบครัวได้ ซึ่งการสักที่ได้รับความนิยมจะสักบนใบหน้าตามประเพณีของกลุ่มนั้น ๆ วัฒนธรรมการสักในทวีปอเมริกา สำหรับคนผิวสีจะนิยมสักตามร่างกาย เพื่อบ่งบอกถึงยศฐานบรรดาศักดิ์ ฐานะวงศ์ตระกูลของพวกตน รวมไปถึงการสักเพื่อความเชื่อว่าจะทำให้ตนเองเป็นอมตะได้ และการสักของผู้หญิงในบางกลุ่มที่จะสักเพื่อบ่งบอกถึงสถานะภาพของตนว่ามีสามีหรือแต่งงานแล้ว ส่วนคนผิวขาวจะสักเพื่อความสวยงาม โดยรอยสักจะมีลักษณะเฉพาะตามความนิยมแต่ละพื้นที่และได้รับอิทธิพลมาจากทวีปเอเชีย ได้แก่ พม่า ญี่ปุ่น เป็นต้น ส่วนวัฒนธรรมการสักในทวีปเอเชีย รอยสักถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งในวัฒนธรรมพื้นเมืองตามความเชื่อถือในสิ่งศักดิ์สิทธิ์และพิธีกรรมทางศาสนาที่มีอย่างแพร่หลายโดยเฉพาะในประเทศไทย และประเทศเพื่อนบ้านโดยรอบ เช่น จีน พม่า กัมพูชา เป็นต้น ส่วนประเทศที่มีวัฒนธรรมเกี่ยวข้องกับทะเล เป็นชาวประมงหรือนักเดินเรือจะนิยมสักเป็นรูปแบบแตกต่างกันไป เพื่อแสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะตน แต่จุดประสงค์หลักของการสักของนักเดินเรือเหล่านี้ที่ต้องเสี่ยงภัยอันตรายในท้องทะเลอันทำให้เสียชีวิต รอยสักจะเป็นสิ่งที่ติดตัวอยู่จะทำให้สามารถบอกได้ว่าเป็นใครในกรณีที่เสียชีวิต จากนั้นครอบครัวจะได้นำศพไปประกอบพิธีกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือต่อไปได้ แต่การสักมิได้เป็นที่นิยมเฉพาะในหมู่เพศชาย เพราะสตรีในหลายประเทศก็มีวัฒนธรรมการสักด้วยเช่นกัน เช่น ในประเทศอิรักผู้หญิงจะสักกันอย่างเปิดเผยเพื่อแสดงความอดทน สันนิษฐานว่าจะสักบริเวณต้นแขน ท่อนแขน โดยรอยสักจะมีปรากฏให้เห็นเด่นชัด ผู้หญิงชาวกะเหรี่ยงที่พบในประเทศไทย ส่วนมากจะสักข้างแขน หน้าแขน ข้อมือ และเกือบทุกคนจะสักเป็นคาถาหรือยันต์เพื่อป้องกันงูและสุนัขกัด เพราะผู้หญิงต้องทำงานเข้าป่าหาฟืนและหาอาหาร ผู้หญิงชาวกะเหรี่ยงจึงป้องกันตัวเองด้วยการสักนั่นเอง จะเห็นได้ว่าการสักนั้นเป็นวัฒนธรรมที่กลุ่มชนในโลกที่ทั้งเพศชายเพศหญิงให้ความสำคัญ ซึ่งความหมายของการสักที่แสดงถึงสัญลักษณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง

ผูกพันกับศาสนา ความเชื่อ การแบ่งชนชั้นทางสังคม ความสวยงาม แม้กระทั่งนำมาใช้กับการลงโทษ ไม่แตกต่างกับการสักของกลุ่มคนไทยที่มีวัฒนธรรมการสักมานานแล้ว

2.1.1.6 อุปกรณ์และเครื่องมือในการสัก

อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในรอยสักมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อรอยสัก ดังนั้นอุปกรณ์ที่ใช้ในการสัก จะต้องมีความสะอาดจึงทำให้แต่ละชนชาติมีการประดิษฐ์เครื่องมือที่ใช้ในรอยสักตามวัสดุท้องถิ่นที่หาได้และตามความนิยมของกลุ่มชนนั้น ๆ ซึ่งอุปกรณ์แต่ละชนชาติ แต่ละชนเผ่าต่างมีวิธีการที่แตกต่างกันไป ตามแหล่งวัสดุท้องถิ่นที่หาได้และความนิยมของกลุ่มชนนั้น ๆ ส่วนใหญ่จะเป็นเหล็กแหลม เข็มโลหะหรือสิ่งของที่ทำจากกระดูกและเขาสัตว์

เข็มสัก โดยแบ่งออกเป็น 6 ชนิดด้วยกัน ดังนี้ เข็มสักที่ทำจากหนามหวายที่มีปลายแหลมและแข็งเข็มสักที่ทำจากเข็มหมุดหรือเข็มเย็บผ้า 3 - 5 เล่ม มัดเข้าด้วยกันแล้วผูกติดกับด้ามไม้หรือเหล็กให้เป็นด้ามจับเข็มสักที่ทำจากก้านร่มฝนปลายแหลมเป็นหน้าตัดเข็มสักที่ทำจากเหล็กปลายแหลมที่ทำด้วยทองเหลืองเข็มสักที่ทำจากเข็มทำจากเหล็กตะปูที่ดัดโค้งงอเพื่อให้เกิดความขลังและเข็มสักในปัจจุบันที่พัฒนามาเป็นเข็มสักไฟฟ้า ซึ่งเหมาะสำหรับการสักลวดลายและใช้ระยะเวลาในการสักที่รวดเร็ว

ส่วนการใช้น้ำหมึกหรือสีในการแทรกเข้าไปในเนื้อที่ถูกสักนั้น ในแต่ละกลุ่มชนต่างมีวัสดุท้องถิ่นแตกต่างกันไป แต่ส่วนใหญ่แล้วจะใช้ยางไม้หรือสีจากแร่ธาตุซึ่งจะมีสีต่าง ๆ ได้แก่ สีฟาง สีเหลือง สีแดง สีดำ เป็นต้น เพื่อให้รอยสักบนผิวหนังขึ้นสีเห็นลวดลายชัดเจนสำหรับสีหมึกที่นิยมใช้และหาได้ง่าย คือ หมึกจากปากกาเขียนแบบของช่างศิลป์หรือหมึกจากปากกาถูกกลืนซึ่งสีหมึกที่ใช้ในการสัก (สมชาย นิลอาธิ, 2527, หน้า 35) ได้รวบรวมสูตรผสมหมึกสักที่ใช้ไว้ 4 สูตร ได้แก่

1. ใช้ดินหมึกซึ่ง เป็นดินไม้ชนิดหนึ่ง แต่สีที่ได้จะไม่ทนทานและลบเลือนได้ง่าย
2. ใช้ดินหม้อหรือเขม่าไฟผสมกับดีควาย
3. ใช้ผงถ่านสีดำในถ่านไฟฉาย นำไปบดแล้วผสมกับยางต้นมูกเกี้ยว
4. ใช้หมึกจีนฝนให้เป็นผงละเอียดแล้วผสมกับน้ำมันเสือ

2.1.2 แนวคิดเรื่องรอยสัก

รอยสัก หมายถึง การเขียนสีและลวดลายต่าง ๆ บนร่างกาย ซึ่งรอยสักอาจคงอยู่ชั่วคราวหรือถาวรก็ได้ตามวัตถุประสงค์และความต้องการของผู้ที่สัก รอยสักเกิดขึ้นจากการใส่หมึกสีที่ลบไม่ออกลงไปได้ผิวหนังบริเวณที่ต้องการโดยการแทงหรือจิ้มที่เรียกว่าการสัก เพื่อให้สีนั้นสามารถเข้าไปอยู่ในผิวหนังได้ซึ่งกรรมวิธีการสักนั้นแตกต่างกันไปตามวัฒนธรรมและความเชื่อ รวมไปถึง

ลักษณะของภูมิอากาศและภูมิประเทศนั้น ๆ ด้วย นอกจากนี้รอยสักของแต่ละวัฒนธรรมมีความหมายเฉพาะตัวต่างกันไป ซึ่งเป็นวัฒนธรรมที่มีการปฏิบัติสืบต่อกันมาในหลาย ๆ ประเทศเป็นศตวรรษ ๆ (ประเทิน มหาจันทร์, 2534, หน้า 35)

ดังนั้นการสักทุกชนิดย่อมมีความหมายไม่อย่างใดก็อย่างหนึ่ง ความหมายอาจเป็นไปอย่างสากลหรืออาจมีความหมายที่เข้าใจเฉพาะตัวผู้สักก็ได้ การสักเป็นวัฒนธรรมของมนุษย์ที่มีมาช้านาน ต่างก็มีความมุ่งหมายที่แตกต่างกันไปในแต่ละสังคม บ้างก็กระทำเพื่อพิธีกรรมทางศาสนา หรือขนบธรรมเนียมประเพณี บ้างก็กระทำเพื่อความขลัง ความศักดิ์ บ้างก็กระทำตามความนิยมของท้องถิ่น แต่ไม่ว่าจะกระทำด้วยความมุ่งหมายใดก็ตาม รูปรอยที่สักย่อมต้องแฝงไว้ซึ่งความงามของศิลปะและลวดลาย เพื่อให้เป็นที่ต้องตาต้องใจของผู้ที่ได้พบเห็นและผู้ที่สักเองด้วย

จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า แนวคิดเกี่ยวกับรอยสักมีความหมายและทัศนะทั้งที่เป็นความสอดคล้องและแตกต่างกันไป ซึ่งความหมายของรอยสักโดยเน้นไปในด้านวัตถุประสงค์ของรอยสักว่า รอยสัก คือ การใช้ของแหลมจุ่มหมึกแทงลงบนผิวหนังให้เป็นอักขระหรือลวดลายที่ติดอยู่นาน อาจเป็นรอยสักคาถาอาคมทางไสยศาสตร์ หรือสักเพื่อเป็นเครื่องหมายแสดงหลักฐาน ได้แก่ สักข้อมือแสดงว่าได้ขึ้นทะเบียนเป็นชายฉกรรจ์หรือเป็นเลกมีสังกัดกรมกอง หรือสักหน้าเพื่อเป็นการลงโทษหรือประจาน

รอยสัก คือ การเอาของแหลมแทงลงด้วยวิธีการหรือเพื่อประโยชน์ต่าง ๆ กัน ได้แก่ สักปลาไหล สักที่นอน สักผิวหนังให้เป็นอักขระหรือลวดลาย สักรอยซ้ำเพื่อริดเอาเลือดทิ้งออก ทำเครื่องหมายสัก เพื่อแสดงเป็นหลักฐาน คือ การสักข้อมือ แสดงว่าได้ขึ้นทะเบียนเป็นชายฉกรรจ์หรือเป็นเลกมีสังกัดกรมกองแล้ว สักหน้าแสดงว่า เป็นผู้ที่ต้องโทษปาราชิก เป็นต้น

การสัก คือ การเอาของแหลมจุ่มหมึกแทงตามผิวหนังให้เป็นอักขระ ลวดลาย หรือเครื่องหมายสีต่าง ๆ และในหนังสือสารานุกรมไทยก็ได้อธิบายความหมายของการสักโดยเน้นไปในด้านวัตถุประสงค์ของการสักว่า การสัก คือ การใช้ของแหลมจุ่มหมึกแทงลงบนผิวหนังให้เป็นอักขระหรือลวดลายที่ติดอยู่นาน อาจเป็นการสักคาถาอาคมทางไสยศาสตร์ หรือสักเพื่อเป็นเครื่องหมายแสดงหลักฐาน เช่น สักข้อมือแสดงว่าได้ขึ้นทะเบียนเป็นชายฉกรรจ์หรือเป็นเลกมีสังกัดกรมกอง หรือสักหน้าเพื่อเป็นการลงโทษหรือประจาน

สำหรับแนวคิดรอยสักในทางการแพทย์ได้ให้ความหมายของการสักเพื่อการรักษา เพื่อการตกแต่งบาดแผลที่เรียกว่า (Therapeutic or Paramedical Tattoo) ซึ่งจะเป็นแนวคิดไปในทางที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและพัฒนาทางด้านการแพทย์ โดยจะมีประโยชน์มากสำหรับการแพทย์ทางด้านนิติเวชศาสตร์ ซึ่งเป็นการศึกษาหาร่องรอยหรือการชันสูตรศพผู้ตายรวมไปถึงการใช้รอยสักเพื่อแก้ไขความผิดปกติบางอย่างของผิวหนัง ได้แก่ แผลเป็นจากอุบัติเหตุ ไฟไหม้ น้ำร้อนลวก

แผลเป็นจากการผ่าตัด ผม่ว้ง ขนคิ้วหรือขนตาร่วง การสร้างห้วนผมใหม่ภายหลังการผ่าตัดเส้นผม สร้างขอบปากหลังผ่าตัดปากแหว่ง เป็นต้น นอกจากนี้การสักเพื่อรักษายังเหมาะกับบุคคลที่อาจมีความยากลำบากในการแต่งหน้า เช่น ผู้ป่วยเป็นโรคข้อ โรคที่ทำให้มือสั่นและเคลื่อนไหวมือไม่สะดวก ผู้ที่แพ้เครื่องสำอาง เป็นโรคมะเร็งผิวหนัง หรือผู้ที่มีปัญหาด้านสายตา เช่น สายตาสั้น เป็นต้น กระทั่งในรายที่ต้องการลบรอยสักเดิมซึ่งในบางตำแหน่งไม่สามารถลบออกได้ ก็สามารถจะใช้การสักสีทับลงไปเพื่อปกปิดได้ โดยแพทย์จะใช้สีที่จะใช้สักที่เข้ากับสีผิว ซึ่งสีที่ใช้นั้นเป็นสารที่ไม่ทำปฏิกิริยากับร่างกายและไม่ก่อให้เกิดอาการแพ้แต่อย่างใดก่อนเริ่มสัก แพทย์จะซักประวัติเฉพาะที่เพื่อไม่ให้รู้สึกเจ็บ จากนั้นจึงจะสักสีเข้าไปในผิวหนัง โดยใช้เครื่องสัก ซึ่งประกอบด้วยเข็มขนาดเล็กต่าง ๆ ตามความเหมาะสมซึ่งได้มีผู้เชี่ยวชาญ ทางด้านวิชาการ ได้อธิบายความหมายเกี่ยวกับรอยสัก ดังนี้

รอยสัก คือ คำหน้าที่เกิดขึ้นในภายหลัง เป็นคำหน้าที่ตั้งใจทำให้เกิดขึ้นและปรากฏอยู่กับตัว ส่วนปัญหาที่ว่าจะมีวิธีการลบรอยสักออกได้หรือไม่ นั้น ได้อธิบายว่า รอยสักอาจจะลบได้ถ้าเป็นรอยสักเพียงเล็กน้อย แต่เมื่อลบแล้วก็จะมียารอยแผลเป็นปรากฏอยู่ ส่วนรอยสักใหญ่ย่อมลบออกไม่ได้เพราะสักบนผิวหนังบริเวณกว้างและสีซึ่งใช้ในรอยสักฝังลึกเข้าไปถึงชั้นของหนังแท้ ถ้ามลบออกจะทำให้เป็นแผลเป็นใหญ่โตและไม่น่าดูแต่ก็อาจทำได้โดยกรรมวิธีศัลยกรรมหรือตกแต่งลอกผิวหนังบริเวณที่มีรอยสักออกไป แล้วเอาผิวหนังส่วนอื่นของร่างกายมาปะไว้แทนแต่ก็ไม่สามารถทำให้รอยแผลเป็นหายไปได้ (ถวัลย์ อาสนะเสน, 2523)

รอยสัก คือ การเอาสีที่ไม่ละลายฝังลงไปบนผิวหนัง และจะฝังอยู่อย่างนั้นไปตลอดชีวิต จนกระทั่งตายและเน่าเปื่อย ซึ่งรอยสักอาจจะบอกนิสัยของผู้สักได้บ้าง ได้แก่ ชาวเรือมักนิยมสักชื่อประเทศที่ผ่านไป หรือรูปผู้หญิงเปลือย ส่วนบุคคลอันธพาลบางกลุ่มมักนิยมสักเป็นรูปนกอินทรี หรือหนุมานที่หน้าอก กลางหลัง เป็นต้น (ทองฉัตร โดษยานนท์ และณรงค์ สิงห์ประเสริฐ, 2519, หน้า 16)

รอยสัก คือ การสร้างภาพหรือรูปแบบลงบนใบหน้าหรือผิวหนังของคน โดยใช้กรรมวิธีที่ทำให้หมึกซึมลงไปได้ผิวหนัง ซึ่งนักมานุษยวิทยาบางคนตั้งข้อสันนิษฐานว่า เป็นกรรมวิธีที่พัฒนามาจากการใช้สีทาหน้าตาตัวของมนุษย์สมัยโบราณ เพื่อตกแต่งให้แลดูสวยงาม บ่งบอกฐานะหรือผลทางไสยศาสตร์ (สุลักษณ์ ศรีบุรี และทวิวงษ์ ศรีบุรี, 2530, หน้า 14)

บทความเรื่อง Thai Charms: the Art of Tattooing ได้กล่าวถึงรอยสักว่าในสมัยเมื่อ 80 ปีก่อน ชายไทยคนใดถ้าไม่มีรอยสักให้ปรากฏเห็นบนร่างกายชายผู้นั้นจะไม่ได้ได้รับความสนใจจากผู้หญิงเพศ อูเมโมโดะเชื่อมั่นว่ารอยสักเป็นสิ่งเดียวบนร่างกายมนุษย์ที่นอกจากจะทำให้สะดุดตาแก่ผู้พบเห็นแล้ว ยังเป็นหลักฐานยืนยันถึงความกล้าหาญของผู้ชายไทยอีกด้วย

จากคำนิยามและแนวคิดดังกล่าวข้างต้น พอจะสรุปและให้นิยามในส่วนของความหมายที่ตรงกันได้ว่า รอยสัก คือ การสร้างเครื่องหมาย การนำวัตถุปลายแหลมชนิดหนึ่งจุ่มหมึกที่ผสมไว้กับผงบนผิวหนังของมนุษย์ ทำให้เกิดรูป อักษร หรือลวดลายต่าง ๆ ตามรอยที่สักลงไป และเกิดอาการตามลักษณะรอยสักดังกล่าว ดังนั้นรอยสักจึงเป็นการจารึกรูปภาพ สัญลักษณ์ หรือข้อความที่สามารถสื่อความหมายให้มีความเข้าใจกันเป็นอย่างดีภายในกลุ่มสมาชิก

ดังนั้น ผู้ที่จะสักต้องตัดสินใจให้แน่ว่าจะสักเป็นรูปเป็นรอยอะไร ทั้งนี้เพราะเหตุว่าหลังจากที่สักไปแล้วเกิดผู้สักเกิดเปลี่ยนใจต้องการจะลบไปบนรอยสักเดิม การลบรอยสักนั้นย่อมกระทำได้ยากยิ่งกว่า และอาจเจ็บปวดทรมานในการลบรอยสัก สำหรับการตัดสินใจจะสักรูปรอยอะไรบนร่างกาย ผู้สักจะต้องศึกษาอย่างละเอียด และกระทำด้วยความรอบคอบเพราะหากต้องการเปลี่ยนรูปรอยใหม่ในตำแหน่งเดิมหลังจากที่สักไปแล้ว การลบรอยสักจะกระทำได้ด้วยความยากลำบาก เนื่องจากรอยสักรูปรอยต่าง ๆ ลงบนร่างกายผู้ที่สักย่อมมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเชื่อทัศนคติและค่านิยมของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ มีวัตถุประสงค์ทางด้านไสยศาสตร์ เพื่อเป็นเครื่องรางของขลัง รักษาโรคภัยไข้เจ็บ ความมีเสน่ห์ โชคลาภ วัตถุประสงค์ทางสังคมที่ต้องการแสดงสังกัด ปรากฏความผิด แสดงความเป็นหมู่พวกเดียวกัน สักตามประเพณีนิยมสักเพื่อความสวยงามของร่างกาย แสดงความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง สักข้อความเพื่อเตือนความทรงจำ เพื่อสร้างอำนาจให้แก่ตนและข่มขวัญผู้อื่น เพื่อแสดงความเป็นผู้ใหญ่ เป็นต้น

2.1.3 ความเชื่อเรื่องการสัก

การสักบนเรือนร่าง มีความเกี่ยวข้องในการดำเนินชีวิตมนุษย์มาตั้งแต่อดีต ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นศิลปกรรมของยุคใดหรือสมัยใด ที่แสดงถึงภูมิปัญญาของคนในสมัยนั้นที่มนุษย์บันทึกเรื่องราวด้วยวัสดุและวิธีการต่าง ๆ ผสมผสานกับความเชื่อและวัฒนธรรมถ่ายทอดเรื่องราวลงบนผิวหนังนั่นเอง

มนุษย์ซึ่งเป็นสิ่งมีชีวิตชนิดเดียวในโลกที่มีสมองในการพัฒนาตนเอง ด้วยเหตุนี้มนุษย์จึงเกิดการเรียนรู้ได้ในทุก ๆ ซึ่งการเรียนรู้ที่สำคัญสามารถแบ่งออกได้สองประการ คือ ในเรื่องของศาสตร์และในเรื่องของศิลป์ เนื่องจากศาสตร์ทำให้ได้พบกับความแปลกใหม่อย่างไม่สิ้นสุด ส่วนศิลปะสามารถสะท้อนภาพแห่งวิญญาณของมนุษย์ให้ปรากฏอยู่ในสังคม ถ้าจะเปรียบเทียบศาสตร์ว่าเป็นร่างกายที่มีศิลปะเปรียบได้ว่าเป็นวิญญาณ มนุษย์จึงประกอบด้วยสิ่งสองสิ่งในความเป็นมนุษย์ คือ ศาสตร์และศิลป์ ดังนั้นเรื่องของรอยสักจึงถือว่าเป็นวิญญาณศิลปอย่างหนึ่งของมนุษย์ การสักในสมัยโบราณจะเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงออกให้เห็นถึงการพัฒนาของเผ่าพันธุ์ เป็นการผสมเรื่องราวให้ปรากฏออกมาเชื่อมโยงกันระหว่างธรรมชาติและชีวิต อุปกรณ์สักที่สำคัญในยุคอียิปต์

โบราณที่นำมาใช้เป็นเครื่องมือซึ่งนำเอามาจากอวัยวะของเหล็กและสารอื่น ๆ ที่มีสีเหลืองอ่อน สีแดงและสีส้ม ซึ่งมืออยู่ในดินมากมายมนุษย์ในยุคนั้น จึงได้ค้นคว้าเอาสารมาผสมผสานกันเป็นน้ำหมึกแล้ววาดสัญลักษณ์ที่ตนเองต้องการให้ปรากฏขึ้นเป็นภาพจากภาพที่ถูกวาดขึ้นตามผนังถ้ำ บริเวณที่ราบหรือก้อนหินต่าง ๆ มนุษย์ก็นิยมใช้เรือนร่างของตัวเองเป็นพื้นที่ในการบรรจุมวลที่ ต้องการลงไปเมื่อวิวัฒนาการของการวาดภาพถูกนำมาใช้บนเรือนร่าง ทำให้การจารึกที่เคยใช้กัน อยู่ก็แต่เดิมเปลี่ยนมาเป็นรอยสัก ดังนั้นรอยสักจึงกลายเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่มีอยู่ ทั่วโลก โดยแต่ละคนต่างมีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันออกไป บ้างกระทำขึ้นเพื่อความเชื่อทางศาสนา บ้างกระทำขึ้นเพื่อความนิยมของสังคม และบ้างก็กระทำขึ้นเพื่อความเชื่อในสิ่งที่พิสูจน์ไม่ได้ เกี่ยวกับอิทธิปาฏิหาริย์สอดคล้องกับคำที่กล่าวว่า รอยสักรูปรอยลงบนผิวหนัง เป็นวัฒนธรรมของ มนุษย์ที่มีมาเป็นเวลาช้านานมาแล้ว

ความเชื่อเรื่องรอยสักเพื่อเป็นเครื่องรางของขลังและเสริมเสน่ห์นั้นเกิดจากการดำเนินชีวิต ของมนุษย์ที่เต็มไปด้วยปัญหา และอุปสรรค เมื่อต้องดำรงชีวิตอยู่ท่ามกลางภัยอันตรายทั้งทางกาย และจิตใจและสิ่งเหนือธรรมชาติ ได้แก่ ภูตผีปิศาจ เทพเจ้า เจ้าป่าเจ้าเขา หรืออำนาจลึกลับบางอย่าง อื่น ๆ หรือสิ่งที่เป็นธรรมชาติ เช่น ดินฟ้าอากาศ แผ่นดินไหว น้ำท่วม สัตว์ดุร้ายและสัตว์มีพิษต่าง ๆ เป็นต้นตลอดจนมนุษย์ด้วยกันเองในสังคมเพื่อให้พ้นจากภัยอันตรายดังกล่าว และเพื่อให้ประสบ กับสิ่งที่ใฝ่หา มนุษย์จึงแสวงหาสิ่งที่จะสามารถป้องกัน คุ้มครองและเสริมความเป็นสิริมงคลใน ชีวิตดังนั้นรอยสักจึงเป็นอีกหนึ่งวิธีที่จะนำมาใช้แทนการสวมใส่วัตถุมงคล เครื่องราง เนื่องจาก มนุษย์มีความเชื่อในเรื่องรอยสักว่าถ้าสักแล้วสามารถช่วยให้ตนได้รับความปลอดภัยจากภัย อันตรายต่าง ๆ รอยสักบางประเภทยังมีอำนาจสามารถคลั่งบันดาลให้ได้รับสิ่งที่พึงประสงค์ เสริม เสน่ห์และช่วยให้บุคคลนั้นได้รับความนิยมชมชอบจากผู้อื่น

สำหรับบุคคลที่มีอาชีพที่มีความเสี่ยงจะมีรอยสักที่เกี่ยวข้องกับความตายเพื่อใช้เป็น เครื่องรางป้องกันให้รอดพ้นจากภัยอันตราย และใช้เป็นเครื่องเตือนใจให้เกิดความระมัดระวัง ตัวอย่างที่พบในชาวฝรั่งเศสช่วงศตวรรษที่ 19 จะมีรอยสักคำว่า Mort แปลว่า ความตายไว้ที่หน้าอก และมีรอยสักเป็นจุด ๆ รอบคอเนื่องจากทหารเรือหรือกลาสีที่ต้องใช้ชีวิตอยู่ในทะเลตลอด จึงถือว่า ชีวิตเป็นสิ่งไม่แน่นอนและจะตายเมื่อไหร่ก็ไม่สามารถทราบได้ ดังนั้นทหารเรือหรือกลาสีจึงมีรอย สักที่เตือนใจให้รำลึกถึงความตายเพื่อความไม่ประมาท ได้แก่ รอยสักข้อความที่มีคำว่า “จับให้แน่น” หรือสักข้อความว่า “วันนี้อยู่ พรุ่งนี้ตาย” เป็นต้น (Scutt & Gotch, 1974, p. 75)

ในสังคมไทย รอยสักของคนไทยโดยส่วนใหญ่เป็นรอยสักเพื่อเป็นเครื่องรางของขลังที่ ได้รับความนิยมในกลุ่มผู้ชาย มีความเชื่อทางไสยศาสตร์ที่ผู้ที่สักมีความเชื่อถือในอิทธิฤทธิ์ของรอย สักที่ปรากฏบนร่างกาย เช่น ความเชื่อว่าจะมีความอยู่ยงคงกระพัน มีความเชื่อว่ามีเมตตามหานิยม

หรือมีความเชื่อว่าสามารถปลดปล่อยของชั่วร้ายของสัตว์ร้ายต่าง ๆ ได้ แต่ในปัจจุบันรอยสักเพื่อความสวยงามเสริมเสน่ห์ก็เริ่มเข้ามาบดบังทาบคลุมกับความเชื่อ แต่อย่างไรก็ตามในสังคมไทย รอยสักก็ยังคงมีความหมายว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับเครื่องรางและของขลังโดยจะมีลวดลายที่มีรูปแบบเป็นอักขระ คาถา พระ สัตว์ เทพเจ้าหรือสัญลักษณ์ทางศาสนา และกรรมวิธีในรอยสักก็มีความสลับซับซ้อน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแต่ละสำนักในการถ่ายทอดรอยสักบนผิวหนัง เช่น ความเชื่อว่ารอยสักทำให้อยู่ยงคงกระพัน สามารถทนต่อศาสตราวุธได้ทุกประเภท ทำให้เกิดผลด้านเมตตามหานิยมเป็นที่รักใคร่ของผู้ใหญ่หรือคนในบางสังคมเชื่อว่ารอยสักที่อวัยวะเพศ หรือสักเรื่องราวที่เกี่ยวกับเรื่องเพศ บริเวณในร่มผ้าหรือส่วนต่าง ๆ ของร่างกายจะทำให้เกิดเสน่ห์ต่อเพศตรงข้าม

ในความเชื่อของชาวล้านนาที่นับถือพุทธศาสนานิกายมหานิกายแต่ก็มีการนับถือศาสนาพราหมณ์ผสมผสาน โดยเฉพาะความเชื่อเรื่องการบูชาสิวลีและนางแก้ว¹⁰ เป็นจุดเริ่มต้นการเกิดยันต์เสน่ห์ที่ปรากฏในดินแดนล้านนา มาแต่อดีต ซึ่งยันต์เสน่ห์ทางล้านนามีอยู่สองประการ คือ ยันต์เสน่ห์รูปคู่ของผู้หญิงกับผู้ชาย และยันต์รูปอวัยวะเพศ ซึ่งยันต์เสน่ห์ทั้งสองแบบเขียนบนกระดาษสา เพื่อนำไปเป็นไส้เทียนสำหรับจุดในการทำเสน่ห์ ซึ่งมีกรรมวิธีและคาถาแตกต่างกัน แต่มีลักษณะคล้ายกัน คือ รูปร่างของยันต์เท่านั้น เนื่องจากยันต์เสน่ห์รูปคู่ของผู้หญิงและชายจะมีลักษณะเป็นรูปคู่ของผู้หญิงชายปรากฏมากในพิภพหรือสมุดข่อยของล้านนาโบราณ บางรูปเป็นภาพขนาดเล็ก บางรูปเป็นภาพขนาดใหญ่ ภายในภาพสี่เหลี่ยมขนาดเล็กนั้นบรรจุไว้ด้วยคาถาต่าง ๆ นิยมทำเป็นผ้ายันต์หรือสักในที่ลับ และส่วนต่าง ๆ ของร่างกายส่วนยันต์รูปอวัยวะเพศมีลักษณะเป็นอวัยวะเพศอย่างชัดเจนทั้งชายและหญิง นิยมใช้เป็นผ้ายันต์มากกว่ารอยสัก ซึ่งในปัจจุบันยันต์ชนิดนี้แทบจะสูญหายไปหมดแล้วเพราะไม่มีผู้นิยมเท่าใดนักตำแหน่งที่สักบนผิวหนังนั้นจึงเป็นนัยยะในการสร้างความสัมพันธ์กับรูปรอยสักที่สักและมีจุดประสงค์ในรอยสักเพื่อป้องกันภัยอันตราย เสริมสิริมงคลและเพิ่มความขลัง และรอยสักหรืออักขระที่มีความศักดิ์สิทธิ์ และความเชื่อด้านไสยศาสตร์นิยมสักกันตั้งแต่ศีรษะ แผ่นหลังหรือหน้าผาก ได้แก่ การลงนะหน้าทอง จะนิยมสักไว้ตรงกลางแสกหน้าด้วยน้ำมัน เป็นการพรากกายมิให้ผู้อื่น แต่ผู้สักเชื่อว่ากระทำแล้วดีเป็นสิริมงคลเสริมความขลัง รอยสักลงตรงกลางกระหม่อมหรือที่เรียกกันว่า หัวใจร้อยล้าน ได้แก่ ทุ สะ นิ มะ บริเวณท้ายทอยหลังศีรษะนิยมสักหัวใจติปิโส¹¹ ส่วนแผ่นอกและแผ่นหลังนิยมสักรูปรอยสักหรืออักขระขนาดใหญ่ ได้แก่ พระฤๅษีเดินจง หนุมาน นารายณ์แผดแสงศร เป็นต้น

¹⁰ นางแก้ว หรือพระนางอุมมาเทวี

¹¹ คาถาหัวใจติปิโส คาถาบทนี้ ช่วยในการคุ้มครองป้องกันให้ศัตรูมิกล้าทำร้าย ซึ่งเป็นเสน่ห์มหา

ร่างกายในส่วนท่อนล่างตั้งแต่เอวลงไปนิยมรอยสักที่เกี่ยวข้องกับด้านไสยศาสตร์ แต่มิใช่อักขระโบราณ ส่วนที่ต้นขาหรือขาอ่อน นิยมสักเป็นรูปสิวลิงค์ หรือปลัดจิก ซึ่งรอยสักเพื่อความขลังเป็นที่นิยมของคนไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งผู้ที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักมากที่สุดตัวอย่างเช่น พระเจ้าน้องยาเธอกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ เสนาบดีกระทรวงกลาโหมราชนาวิแห่งอาณาจักรไทยในช่วงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งเป็นที่กล่าวขานกันว่าพระองค์ทรงสักร่างกายจนหาที่ว่างในร่างกายอีกไม่ได้ นอกจากนี้ในประเทศไทยแล้ว รอยสักประเภทความขลังอยู่ยงคงกระพัน ยังปรากฏให้เห็นอยู่ในหมู่ชนชาติไทยลาว พม่า รวมไปถึงกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ และเป็นประเพณีพื้นบ้านของชาวพุทธที่นับถือศาสนาพุทธใช้สวดคลาและวิธีการไสยศาสตร์ซึ่งครั้งหนึ่งเคยเฟื่องฟูในประเทศกัมพูชา ในประเทศมาเลเซียมีรอยสักประเภทความขลัง คงกระพัน โดยสักเป็นภาษาอาหรับและประเทศฟิลิปปินส์สักเป็นรูปสัญลักษณ์ทางศาสนาคริสต์และถ้อยคำต่าง ๆ เป็นภาษาละติน เรียกกันว่า อันติง-อันติง (Anting) (ประทีน มหาจันทร์, 2534, หน้า 66)

ทั้งนี้ด้วยความมุ่งหมายที่แตกต่างกันไปในแต่ละสังคม บ้างก็กระทำเพื่อพิธีกรรมทางศาสนาหรือชนบประเพณี บ้างก็กระทำเพื่อความขลัง ความศักดิ์สิทธิ์ บ้างก็กระทำตามความนิยมของท้องถิ่น แต่ไม่ว่าจะกระทำด้วยความมุ่งหมายใดก็ตาม รูปรอยที่สักย่อมต้องแฝงไว้ซึ่งความงามในแง่ทัศนศิลป์ เพื่อให้เป็นที่ต้องตาต้องใจของทั้งผู้ที่ได้พบเห็น และตัวผู้ที่สักเองด้วย

รอยสักที่ปรากฏบนร่างกายมนุษย์เป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่ต้องใช้ความชำนาญของผู้สัก ประกอบกับความกล้าและความอดทนของผู้ที่สัก รอยสักที่ปรากฏบนผิวหนังเป็นทัศนศิลป์ที่งดงามไม่แพ้ผลงานศิลปะที่จิตรกรประดิษฐ์ไว้บนแผ่นกระดาษหรือผืนผ้าใบ แม้จะเป็นรอยสักที่เป็นอักขระ เลขยันต์ก็ตาม แต่นายช่างสามารถประดิษฐ์ให้เป็นรูปรอยที่มีความงามในแง่ศิลปะ มีความขริบ ความขลัง ความศักดิ์สิทธิ์ในแง่อาถรรพศาสตร์¹² ซึ่งมีพลังอำนาจอันสามารถคลบบันดาลให้เกิดความเชื่อมั่น และความภาคภูมิใจแก่ผู้ที่สัก ความเคารพ ขำเกรง เมตตารักใคร่แก่ผู้ที่ได้พบเห็น (ประทีน มหาจันทร์, 2534, คำนำ)

¹² อาถรรพ์ คือสิ่งสืบเนื่องจากคัมภีร์อถรรพเวท, การทำพิธีตามตำราไสยศาสตร์เพื่อให้เกิดสิริมงคล ป้องกันภัยอันตราย หรือทำอันตรายผู้อื่นดังนั้น อาถรรพศาสตร์เป็นวิชาว่าด้วยเวทมนต์คาถา เรียกผีบางเทวดาให้ช่วยป้องกันอันตรายให้ และให้มีการแก้อาถรรพ์ ทำพิธีสาปแช่งให้เป็นอันตรายได้ด้วย

2.1.4 เหตุผลของการสัก

การสักรูปต่าง ๆ ลงบนร่างกายนั้น ผู้สักย่อมมีจุดประสงค์ของรอยสักที่แตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเชื่อ ทศนคติ และค่านิยมของแต่ละบุคคล ที่สำคัญ ได้แก่ ลักษณะภายในตัวบุคคลและสภาพแวดล้อม สภาพแวดล้อมมีส่วนสำคัญที่สุดที่จะชักนำให้บุคคลสัก ในการนิยมสักเพื่อความขลัง ได้แก่ อยู่ยงคงกระพัน เมตตามหานิยมแคล้วคลาด เป็นต้น บางคนต้องรอยสักเพื่อความสวยงาม บางคนต้องรอยสักเพื่อให้เป็นที่เกรงขามมีจุดประสงค์ที่แตกต่างกันออกไปในหลาย ๆ ลักษณะดังต่อไปนี้

2.1.4.1 รอยสักเพื่อเป็นการบอกหมูกองสังกัด ข้าราชการไทยในอดีตจะมีรอยสักที่ข้อมือเพื่อเป็นการบอกหมูกองสังกัดซึ่งเป็นหน้าที่ของแผนกทะเบียนเป็นผู้บันทึกและรวบรวมสถิติในการทำเครื่องหมายลงบนร่างกายนี้มีมาตั้งแต่สมัยอยุธยาตอนต้น ในรัชสมัยของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ พ.ศ. 1991-2031 ในส่วนรอยสักเพื่อแสดงหมูกองไพร่สังกัดนั้น มีหลักฐานอย่างเป็นทางการเมื่อทางราชการกำหนดให้มีการ “สักเลก” ขึ้น ในสมัยรัชกาลที่ 3 เมื่อปี พ.ศ. 2367 (สมชาย นิลอาธิ, 2527, หน้า 118) รอยสักเลกมีจุดประสงค์เพื่อบอกหมูกองที่สังกัด ถ้าไม่มีรอยสักเรียกว่า “แขนขาว” เป็นไพร่ที่ไม่มีสังกัด เมื่อเกิดคดีความฟ้องร้องกันขึ้นก็จะไม่มีใครรับรองรอยสักเลก นอกจากบ่งบอกถึงความเป็นพลเมืองแล้ว ยังมีเรื่องการทำงานส่งส่วยให้กับเมืองหลวงโดยผ่านทางเจ้าเมือง กรมการเมืองที่ตนอาศัยทำมาหากินอยู่ในขณะนั้นและเมื่อย้ายบ้านเมืองไปอยู่ที่อื่นเพราะไปได้เมียที่อื่นตามที่ชาวอีสานเรียกว่า “เขยสู่”¹³ แล้วก็ยังมีการส่งเจ้าหน้าที่ไปติดตามเก็บส่วยจนถึงที่ด้วย

2.1.4.2 รอยสักเพื่อเป็นประเพณีและประกอบพิธีกรรมพ้นจากสภาวะการเป็นเด็กหรือการเริ่มต้น รอยสักเพื่อใช้ประกอบพิธีกรรมเป็นการรอยสักเพื่อแสดงถึงความเปลี่ยนแปลงของสภาวะของวัยเด็กไปสู่ผู้ใหญ่ รอยสักนั้นถือได้ว่าเป็นพิธีกรรมทางสังคม เช่นเดียวกับการโกนจุกการเข้าสู่หนัด¹⁴ เป็นต้น รอยสักนั้นได้แสดงถึงขั้นตอน ระเบียบแบบแผนโดยพิธีกรรมดังกล่าวนี้ อาจเป็นพิธีกรรมทางศาสนาที่กลุ่มชนในสังคมส่วนใหญ่ยอมรับและปฏิบัติสืบต่อกันมา ความเข้มแข็ง ความอดทนของเด็กในพิธีกรรมการเปลี่ยนผ่านย่อมเป็นเครื่องแสดงให้เห็นว่าเข้มแข็ง

¹³ เขยสู่ คือ ชายมีขันหมากไปสู่ขอลูกสาวหลานสาวท่าน พ่อแม่ฝ่ายหญิงกับผู้เฒ่าผู้แก่ฝ่ายชายยินยอม พูดยาขึ้นลงปลงใจให้หญิงอยู่ด้วยกัน

¹⁴ การเข้าสู่หนัด เป็นพิธีกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งของมุสลิมที่ทุกคนพึงปฏิบัติ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสะอาดของอวัยวะเพศและผลทางเพศสัมพันธ์ตามหลักการของศาสนาอิสลาม คือ การตัดหนังหุ้มส่วนปลายอวัยวะเพศหรือเรียกตามภาษาท้องถิ่นว่า “มาโซะยาวิ” ซึ่งจะกระทำกับเด็กชายที่มีอายุระหว่าง 12-16 ปี เด็กผู้หญิงตั้งแต่เริ่มคลอดจนถึงอายุ 2 ขวบ เด็กที่เข้าพิธีนี้เรียกว่า อาเนาะตูนอ

พอจะทนรับความเจ็บปวดได้ การทนความเจ็บปวดได้ สิ่งนี้แสดงถึงความเป็นผู้ใหญ่ ดังนั้นผู้ที่มียรอยสักนั้นย่อมเป็นผู้ใหญ่ เป็นการแสดงว่าบุคคลได้บรรลุวุฒิภาวะอันเนื่องมาจากความเชื่อดังกล่าว รอยสักนั้นจะต้องมีความเข้มแข็งพอที่จะทนต่อความเจ็บปวดจากการถูกเข็มสักทิ่มแทง ดังนั้นหากยังไม่ได้มียรอยสัก ถือว่ายังไม่ได้เป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ยังเป็นเด็ก เพราะทนต่อความเจ็บปวดไม่ได้

ชนเผ่ามารีในนิวซีแลนด์ ได้มียรอยสักเพื่อเป็นการเริ่มต้นของชีวิตผู้ใหญ่ กล่าวคือในกลุ่มชนพวกนี้ถือเป็นประเพณี เด็กผู้หญิงเมื่อเติบโตถึงวัยที่ควรจะมีคู่ได้ คือ มีความเป็นผู้ใหญ่จะต้องผ่านรอยสักซึ่งรอยสักเป็นเครื่องหมายที่แสดงว่าผู้นั้นถึงวัยอันสมควรที่จะมีคู่ครองได้ที่หมู่เกาะโซโลมอน (Solomon Islands) ก็มีประเพณีรอยสักเพื่อพ้นภาวะการเป็นเด็ก กล่าวคือ เด็กหญิงวัยรุ่นทุกคนจะต้องผ่านรอยสักมาก่อนเพื่อแสดงถึงความเป็นผู้ใหญ่ พร้อมทั้งจะมีคู่ครองและสามารถมีบุตรได้ ถ้าหากไม่มีรอยสักจะไม่สามารถหาคู่ครองได้เลย ทั้งนี้เพราะยังไม่บรรลุวุฒิภาวะพอที่จะมีคู่ครองได้ เช่นเดียวกับผู้หญิงในสังคมวัฒนธรรมชาวเอสกิโม (Eskimo) สำหรับรอยสักหน้าท้องของหญิงสาวชาวอาหรับ (Arabic) ถือว่าเป็นประเพณีรอยสักเพื่อปรับเปลี่ยนสถานะภาพตนเองเพื่อให้ชายที่จะมาเป็นสามีของเธอได้ทราบว่าเธอสามารถจะมีบุตรสืบสกุลได้

ชนเผ่าต่าง ๆ ทั้งในทวีปออสเตรเลีย และในหมู่เกาะโพลินีเซีย มีการทดสอบความพร้อมของความเป็นผู้ใหญ่ โดยให้ปฏิบัติภารกิจที่กำหนดให้ได้ ได้แก่ การล่าสัตว์ การทรมานร่างกาย เป็นต้น โอกาสในการพิสูจน์ความเป็นใหญ่นั้น บางแห่งได้กำหนดให้ออกไปล่าสัตว์ โดยจะมียางไม้หรือสีทาบนร่างกาย ยางไม้หรือสีดังกล่าวนี้จะลบเลือนเมื่อถึงเวลากำหนด โดยให้ออกไปล่าสัตว์หรือผจญภัยในป่าเพื่อทดสอบความเข้มแข็งของร่างกายนี้เป็นพันธกิจที่แสดงว่าผู้ใดผ่านพันธกิจก็จะได้การยอมรับว่าเป็นผู้ใหญ่ ถ้าหากว่าผู้ใดกลับมาก่อนกำหนด โดยที่ยางไม้หรือสีที่เขียนไว้บนร่างกายจะยังไม่ลบเลือนแสดงว่าผู้นั้นยังปฏิบัติพันธกิจไม่สมบูรณ์ก็จะยังไม่ได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้ใหญ่ การระบายสีบนร่างกายเป็นจุดเริ่มต้นของการสักเพื่อแสดงว่าผู้ที่ผ่านกรรมวิธีการสักได้ปฏิบัติพันธกิจลุล่วงไปได้ โดยสามารถอดทนต่อความเจ็บปวดได้แสดงว่าได้บรรลุความเป็นผู้ใหญ่แล้ว (ชนิตร์ ภูกาญจน์, 2540 มกราคม, หน้า 165)

ในทวีปแอฟริกาเด็กชาวคเพล (Kpelle) ในประเทศไลบีเรีย จะต้องมียพิธีกรรมการเปลี่ยนผ่านโดยการถูกสร้างแผลเป็นตรงกลางหลัง เพื่อเป็นสัญลักษณ์ของกระบวนการเปลี่ยนผ่านจากเด็กสู่ผู้ใหญ่ภายหลังจากการเดินทางกลับบ้านเมื่อเสร็จสิ้นพิธีกรรม (สัญลักษณ์ ศรีบุญรี และ ทวีวงศ์ ศรีบุญรี, 2530, หน้า 20)

ดังนั้น เมื่อผู้ที่สักผ่านขั้นตอนที่ได้รับการเปลี่ยนแปลง การผ่านความเจ็บปวดจากเข็มที่ทิ่มแทง โดยความเจ็บปวดนั้นได้เปลี่ยนภาวะของวัยเด็ก รอยสักจึงเป็นเครื่องหมายแสดงการเริ่มต้นสู่วัยผู้ใหญ่ ดังนั้น รอยสักเป็นสัญลักษณ์ของการเปลี่ยนผ่านจากวัยเด็กไปสู่ภาวะเป็นผู้ใหญ่

2.1.4.3 รอยสักเพื่อสร้างอำนาจข่มขวัญรอยสักเพื่อแสดงอำนาจเป็นอีกประเภทหนึ่งที่มีได้มุ่งในแง่ความขลัง แต่มุ่งหมายให้เป็นที่ยำเกรงแก่ผู้พบเห็น ได้แก่ รูปเสือแผ่นหรือเสือโพน รูปมังกรรูปนกอินทรี รูปเทวดา รูปพระนารายณ์ รูปหนุมาน รอยสักข้อความ ได้แก่ เพชฌฆาต โหด เป็นชาย อย่างหมื่นชาย มังกรดำ เป็นต้น

เรย์มอน เฟิร์ธ (Raymond Firth) นักชาติพันธุ์วิทยาชาวนิวซีแลนด์ได้ศึกษาชาติพันธุ์ของชนเผ่าเมารี กล่าวว่ารอยสักของเมารีเป็นเครื่องหมายของความเป็นหัวหน้า ซึ่งคนธรรมดาจะมีไม่ได้ แต่บางคนแย้งว่ารอยสักไม่มีนัยเฉพาะใด ๆ ที่บ่งบอกยศตำแหน่ง หรือระดับชั้น เพราะฉะนั้นใครก็สามารถมีรอยสักได้หากยินยอมทนความเจ็บปวดจากรอยสัก และสามารถจ่ายค่าธรรมเนียมให้ช่างสัก เจือปนใจประการหลังนี้เองที่เป็นสิ่งสำคัญ เพราะแม้รอยสักจะไม่ใช่วิธีแสดงตำแหน่งหรือเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นหัวหน้า แต่ว่าคนที่มียศหรือมีตำแหน่งเท่านั้นที่จะมีเงินเสียค่าใช้จ่ายในรอยสักได้ ด้วยเหตุนี้การที่คนระดับหัวหนามีรอยสักจึงเกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจ มากกว่าการมีอภิสิทธิ์ทางสังคมใด ๆ

รอยสักจึงเป็นการสร้างอำนาจที่แสดงถึงความเข้มแข็งต่อการอดทนความเจ็บปวด หากพิจารณาสังคมของมนุษย์ในอดีต โดยเฉพาะสังคมไทยและบริเวณโดยรอบในสมัยโบราณ ซึ่งเป็นสังคมของนักรบ เป็นสังคมที่ต้องใช้ความรุนแรง เป็นสังคมของการพิชิต โดยร่างกายต้องเผชิญเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสนามรบ จึงต้องมีร่างกายและจิตใจที่เข้มแข็ง มีทักษะในการรบและการเคลื่อนไหวที่ว่องไวและสง่างาม ดังนั้นอำนาจที่เกิดขึ้นของรอยสักที่ปรากฏอยู่บนร่างกาย สามารถช่วยสร้างความน่าเกรงขามให้แก่ศัตรูได้ ในขณะเดียวกันอำนาจจากรอยสักที่มีต่อผู้หญิงในเผ่าพันธุ์ตนเองเป็นสิ่งที่ดึงดูดความสนใจจากการแสดงความกล้าหาญอดทนต่อความเจ็บปวดได้ ดังนั้นผู้ชายที่มีแผลเป็นจากรอยสักหรือการกริจะได้รับการยอมรับในความเข้มแข็ง และยังมีแผลเป็นมากก็เปรียบเสมือนเหรียญตราแห่งเกียรติ แสดงถึงความเป็นลูกผู้ชาย

2.1.4.4 รอยสักตามประเพณีนิยมหรือค่านิยมทางสังคมจุดมุ่งหมายของรอยสักตามประเพณีนิยมนี้ เป็นรอยสักที่ไม่มีจุดหมายของตนเองแต่เป็นรอยสักตามประเพณี หรือความเชื่อที่ได้ปฏิบัติสืบต่อกันมาในเผ่าพันธุ์ ได้แก่ รอยสักของชาวไทใหญ่ (Tai) ที่มีรอยสักเป็นเครื่องหมายของการเป็นพวกพ้องเดียวกัน ชาวเมารีในประเทศนิวซีแลนด์และพวกมายัน (Mayan) ในประเทศเม็กซิโก ใช้เครื่องหมายในการบอกชั้นยศ บอกตำแหน่งและพวกอินหรือไอนุ (Ainu) ในประเทศญี่ปุ่นที่มีรอยสักว่าจะช่วยรักษาความหนุ่มสาวและความกระฉับกระเฉงให้อยู่เป็นเวลายาวนาน (ประทีป มหาจันทร์, 2534, หน้า 66)

ชาวเผ่านาคา (Naga) ซึ่งอาศัยอยู่บริเวณรอยต่อระหว่างรัฐอัสสัม ประเทศอินเดียกับรัฐกะฉิ่น ในประเทศพม่า ตามประเพณีนิยมของเผ่ามีรอยสักตามร่างกายให้แก่เด็กผู้หญิงโดยเริ่มสัก

ตั้งแต่ อายุ 10 ปีขึ้นไป ในปีแรกจะเริ่มสักรวดลายไว้ที่ข้อเท้าสูงขึ้นมาถึงปลีช่องปีต่อมาจะสักรวดลายไว้ที่คาง หน้าอกและด้านหลังของไหล่ทั้งสองข้าง ปีที่สามจะสักจากน่องถึงเข่าและปีที่สี่ต้องสักบริเวณข้อมือและหน้าท้องรอยสักดังกล่าวต้องทำเป็นขั้นตอน เพื่อให้งดงามตามประเพณีนิยมรอยสักของชนเผ่า (เกรียงศักดิ์ ไทยคุรุพันธ์, 2539, หน้า 22-23) สำหรับวัฒนธรรมการสักของญีปุ่นนั้น จะมีความหมายอีกหลายอย่างอีก ได้แก่ รอยสักรูปปลาแสดงถึง ความมีโชคดี มีสุขภาพดีหรือถ้ามี รอยสักปลาการ์ฟ 2 ตัว หมายถึงการมีชีวิตคู่ที่ราบรื่นและเป็นที่นิยมในผู้หญิงญี่ปุ่นที่ชื่นชอบการสัก

ดังนั้นวัฒนธรรมการสักเกี่ยวกับเกี่ยวกับความเชื่อ โดยเฉพาะเพศหญิง ได้แก่ รอยสักของผู้หญิงในสังคมของหมู่เกาะปีแลนด (Archipelago of Pelan) ซึ่งเป็นประเพณีที่พบในกลุ่มผู้หญิง ซึ่งทุกคนบนเกาะจะต้องมีรอยสักบริเวณอวัยวะเพศ และแต่งกายด้วยกระโปรงสั้นที่ทำจากใบไม้ เพื่อใช้ปิดอวัยวะเพศ เป็นความเชื่อของคนในเกาะที่ว่าสามารถทำให้มีเสน่ห์กับเพศตรงข้าม ส่วนในทวีปแอฟริกาทางตอนเหนือ มีวัฒนธรรมการสักโดยจะใช้รอยสักเป็นเหมือนเสื้อผ้าและเครื่องประดับกายให้มีเสน่ห์ (Scutt & Gotch, 1974, p. 69)

“ตั้งแต่ต้นศตวรรษที่ 19 วัฒนธรรมการสักในอิรัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมู่ผู้หญิงในกรุงแบกแดดที่มีรอยสักบริเวณหน้าอกเป็นรูปพระจันทร์ครึ่งเสี้ยว และดวงดาวสีฟ้า นอกจากนั้น รอยสักบริเวณคอของผู้หญิง ยังเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความเป็นแม่” (Scutt & Gotch, 1974, p. 70)

จากข้อความข้างต้น แสดงให้เห็นว่าวัฒนธรรมการสักในประเทศอิรักได้รับความนิยมในสังคมของผู้หญิงที่กรุงแบกแดด โดยจะใช้รอยสักแสดงถึงความอดทนของผู้หญิง ดังนั้นผู้หญิงภายในประเทศจึงสักกันอย่างกว้างขวางและจะเปิดเผยรอยสักให้ผู้อื่นเห็น เพื่อเป็นการแสดงให้ผู้ที่พบเห็นได้ทราบว่าตนเองไม่กลัวต่อความเจ็บปวด

2.1.4.5 รอยสักเพื่อรักษาโรคและการป้องกันพิษรอยสักเพื่อรักษาโรคและการป้องกันพิษ พบว่ามีปรากฏให้เห็นภาคอีสานของประเทศไทย เป็นรอยสักเพื่อรักษาโรคประดง¹⁵ ซึ่งจะต้องใช้หมอสักหรืออาจารย์สักที่มีความเชี่ยวชาญ โดยเฉพาะสายด้านการรักษาโรคแผนโบราณ ที่ต้องใช้เข็มทำรอยสัก ขั้นตอนรักษาจะใช้น้ำมันว่านที่เชื่อว่าเป็นยารักษาโรคแทนหมึกที่ใช้ในรอยสัก ฉะนั้นเมื่อสักแล้วรอยแผลจะมองไม่เห็น ร่องรอยเหมือนรอยสักด้วยหมึกขั้นตอนรอยสักไม่มีการใช้ยาเพื่อระงับความเจ็บปวด โดยหมอสักจะให้ผู้ป่วยนอนลงเพื่อตรวจ จากนั้นจึงใช้เหล็กแหลม

¹⁵ ประดง เป็นชื่อโรคชนิดหนึ่งทางแผนโบราณ ผู้ที่ป่วยเป็นโรคนี้นักมีอาการไข้ และมีเม็ดผื่นคันขึ้นตามผิวหนัง มีอาการตัวร้อนจัด ปวดศีรษะ ปวดเมื่อยไปตามเนื้อตัว มีอาการสะท้านร้อน สะท้านหนาว ปากแห้ง ลิ้นแห้ง กระหายน้ำ หอบและอาจมีอาการสะอึกร่วมด้วย

ปลายเดียวที่เสียบกับปลายด้ามไม้จุ่มน้ำมันสักลงบนผิวหนังเป็นระยะ ๆ ตามความรู้และภูมิปัญญาของตน (สมชาย นิลอาธิ, 2527, หน้า 119-120)

ส่วนทางภาคเหนือมีรอยสักเพื่อรักษาโรค เรียกว่า “สักยา”¹⁶ รอยสักประเภทนี้ในภาคเหนือเชื่อว่ามาจากสายพม่าโดยใช้เหล็กงอใส่ด้ามจุ่มสมุนไพรที่ทำจากวานเป็นด้วยกริดบริเวณผิวหนังตามร่างกาย ส่วนใหญ่จะกริดตามบริเวณหน้า ซึ่งรอยสักดังกล่าวอาจทิ้งรอยแผลเป็นให้แก่ผู้สักได้นอกจากนี้ยังมีกลุ่มชาวไทใหญ่ ที่สักเพื่อป้องกันภัยอันตรายโดยสามารถแยกเป็นสองชนิด คือ จากพิษของสัตว์นานาชนิด และเขี้ยวเล็บของสัตว์ที่จะมาทำร้ายหรือขบกัด รอยสักจะทำให้หนังเหนียวสามารถป้องกันการขบกัดจากสัตว์ต่าง ๆ ได้แก่ งู เสือ สุนัข แมว โดยเฉพาะผู้หญิงชาวไต ก็สามารถสักได้เพื่อป้องกันงูและแมลง รอยสักดังกล่าวเรียกว่า “ทุปิยะ” โดยรอยสักจะเป็นอักขระที่เป็นคาถาหรือสัญลักษณ์บางอย่าง หรือเป็นจุดสีน้ำเงินตามมือและขา แต่รอยสักที่ไม่ให้เขี้ยวเล็บของสัตว์ขบกัดเข้าสู่ผิวหนังโดยทั่วไปที่พบ จนเป็นรูปแมวที่มักจะสักไว้บริเวณแขนช่วงล่างได้ข้อสอกลงมา (ประรุพ เชื้อนแก้ว, 2555)

2.1.4.6 รอยสักเพื่อเตือนความทรงจำรอยสักที่ติดอยู่บนผิวหนังจะปรากฏให้เห็นได้ตลอดเวลา ดังนั้น เพื่อไม่ให้ลืมสิ่งที่บุคคลต้องการจดจำ จึงใช้รอยสักข้อความที่ช่วยเตือนความจำระลึกถึง สิ่งที่ต้องการจดจำไว้ตลอดไป ได้แก่ คำว่า “พ่อ” “แม่” “เจ็บแล้วต้องจำ” รูปลักษณะของรอยสัก เป็นสิ่งที่ติดกับผิวหนังอย่างถาวร และเป็นสิ่งที่ปรากฏให้เห็นได้ตลอดเวลา ดังนั้น รูปภาพ อักขระ ข้อความ หรือลวดลายต่าง ๆ อันเกิดจากรอยสัก เป็นสิ่งที่เตือนความทรงจำให้แก่ผู้สักได้เป็นอย่างดีซึ่งรูปรอยสัก เป็นเครื่องเตือนความทรงจำ เป็นเครื่องระลึกสำหรับการที่บุคคลได้ผ่านสถานที่แห่งใดแห่งหนึ่ง มักมีรอยสักเครื่องหมายหรือข้อความเอาไว้ ได้แก่ รอยสักรูปภูเขาไฟฟูจิ รอยสักเป็นรูปประตูต้นไม้ แสดงว่าผู้สักได้ผ่านมาประเทศญี่ปุ่น หรือสักเป็นรูปสำเภาแสดงว่าได้ผ่านประเทศฮ่องกงมาแล้ว เป็นต้น (ประทีน มหาจันทร์, 2534, หน้า 76) และนอกจากนี้ยังมีรอยสักข้อความต่าง ๆ ที่ช่วยเตือนความทรงจำให้ระลึกถึงสิ่งที่ต้องการจดจำ ได้แก่ สักคำว่าพ่อ DAD

¹⁶ รอยสักยาขาม (ลงกระพัน) หรือสักก่ายะ เป็นรอยสักโดยใช้หมึกสีดำ ชาวไทใหญ่เชื่อว่าเมื่อสักขามลงบนร่างกายแล้วด้วยจะเข้าไปผสมกับเลือดลมในร่างกายคน หากเลือดคิดแรงหรือเกิดเลือดร้อนขึ้นมาก็จะทำให้เกิดความขลังหรือลงกระพันชาตรี รักษาโรค ร่างกายมีความทนทานต่ออาวุธและของมีคมต่าง ๆ แทงไม่เข้ายังไม่ออก ในรอยสักขามเป็นรูปยันต์อักขระคาถาและรูปสัตว์ต่าง ๆ นั้น นอกจากมีจุดประสงค์เพื่อแสดงความเข้มแข็งอดทนและมีพลังนำเกรงขามตามลักษณะของลูกผู้ชาย เพื่อป้องกันภัยอันตรายจากอาวุธของมีคม การรบกวนของภูตผีปิศาจ สัตว์ร้ายและสัตว์มีพิษต่าง ๆ แล้ว ยังเชื่อว่าจะทำให้เลือดลมออกฤทธิ์ตามข้อดีของสัตว์เหล่านั้น

(Mifflin, 1997, p. 150) เพื่อระลึกถึงความทรงจำของพ่ออยู่เสมอ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ย้ำเตือนความทรงจำให้ผู้สักระลึกถึงความหลัง

ภาพที่ 2.4 รอยสักข้อความเพื่อเตือนความทรงจำ

รอยสักเพื่อเตือนความทรงจำ ยังปรากฏทางด้านศาสนาที่ใช้เป็นเครื่องมือใช้ระลึกถึงคุณของพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ดังปรากฏในข้อความต่อไปนี้

“ภายหลังการปรินิพพานขององค์ศาสดา สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพวกพระสงฆ์ในพระพุทธศาสนาและพราหมณ์ในลัทธิพราหมณ์ตกลงหาเรื่องพระอัฐิธาตุ ของพระพุทธเจ้า (พระบรมสารีริกธาตุ) ว่าจะแบ่งพระอัฐิธาตุของพระพุทธองค์ออกเป็นสองส่วน เพื่อรอยสักการบูชา ครั้งแบ่งกันเป็นที่เรียบร้อย ระหว่างการเดินทางกลับของพระภิกษุสงฆ์ เกิดเหตุการณ์ฝนตกอย่างหนัก พระสงฆ์หาเรื่องกันแล้วเห็นว่าจะไม่ดี หากพระอัฐิธาตุต้องถูกสลายไปกับการชะล้างของฝน จึงนำพระอัฐิธาตุที่เป็นเถ้านำมาผสมกับหมึกสักฝังเป็นอักขระเอาไว้กับร่างกายเพื่อให้อยู่คงทน” (ประทีป มหาจันทร์, 2534, หน้า 66)

การสักรอยสักเพื่อเตือนความทรงจำ ยังพบตัวอย่างให้เห็นอีกในศาสนาอื่น ได้แก่ ศาสนาคริสต์ โดยมีเรื่องเล่าว่า ทหารเรือนายหนึ่งถูกแม่ขอร้องให้พกคัมภีร์ไบเบิลประจำตระกูลติดตัวไว้ตลอดเวลา ทหารเรือผู้นี้ปฏิบัติตามอยู่หลายปี แต่มีเหตุการณ์อยู่วันหนึ่งที่คัมภีร์ไบเบิลเกิดตกทะเลเพราะการทะเลาะวิวาท และทหารผู้นี้ต้องพ่ายแพ้ เป็นเพราะคัมภีร์ไบเบิลได้หลุดออกไปจากตัว ดังนั้นจึงให้ช่างสักสักข้อความในคัมภีร์ลงบนหลังของเขาทั้งหมด

2.1.4.7 รอยสักเพื่อแสดงความรักชาติรอยสักเพื่อแสดงถึงความรักชาตินี้ เห็นได้จากตัวอย่างกรณีของ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ที่ทรงโปรดสักคำว่า “ร.ศ.112 และตราด” เพื่อเป็นเครื่องเตือนใจครั้งเมื่อชาติไทยถูกอินโดจีน ฝรั่งเศสรุกราน และทหารเรือในยุคนั้นได้สักข้อความนั้นไว้ทุกคน (พิมพ์รณ รัตนวิเชียร, 2541, หน้า 10)

สำหรับทางภาคเหนือของประเทศไทย บางกลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่ราบสูงก็นิยมสักกัน เป็นเรื่องเตือนใจในการนึกถึงความเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ของตนจากการถูกพม่าเข้ามารุกรานดินแดน โดยผู้ที่สักมีทั้งชายและหญิง และก็มีบ้างที่เป็นบริการที่สัก โดยรอยสักเป็นเพียงจุดเล็ก ๆ เท่านั้น ประรูป เชื้อนแก้ว, 2555) ซึ่งรอยสักนอกจากให้ผลในเชิงไสยศาสตร์ เป็นเครื่องหมายที่แสดงถึงการดำรงและความสำนึกร่วมความเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ของตน โดยหากเป็นผู้หญิงสักที่มีอาชีพเป็น ทหารรับจ้างจะเรียกกันว่า “นางหาญ”¹⁷

ประวัติศาสตร์การสักที่ปรากฏในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในประเทศเวียดนาม ที่มีวัฒนธรรมการสักที่พบในระบบราชการ เช่นเดียวกับประเทศไทยในศตวรรษที่ 11 ที่มีหลักฐาน บันทึกไว้ว่า กองพันทหารรักษาพระองค์ได้รับรอยสักหน้าผากซึ่งเป็นเครื่องหมายแห่งเกียรติยศของ ชายชาติทหาร ซึ่งภายหลังต่อมาในช่วงศตวรรษที่ 13 ทหารเวียดนามที่มีความจงรักภักดีต่อชาติจะมี รอยสักที่แขนมีข้อความว่า “มองโกลพินาศ” เพื่อแสดงถึงความต้องการต่อต้านมองโกลที่เข้ามา รุกรานประเทศในช่วงเวลานั้น (เทอร์วิล, คิลเลอร์ และชลธิรา สัตยาวัฒนา, 2533, หน้า 48)

นอกจากนี้ในประวัติศาสตร์จีนก็พบรอยสักที่เกี่ยวข้องกับความกล้าหาญ เช่น จักสูย นักรบภูชาตินสำคัญซึ่งมีชื่อเสียงมากผู้หนึ่งในสมัยราชวงศ์ซ่ง ได้ เป็นแม่ทัพผู้ต่อต้านการรุกราน ของชนเผ่าจิน โดยที่มาของรอยสักมาจากการดาของจักสูยเป็นผู้สักให้ขณะที่จะออกไปรบใช้ชาติ โดยสักเป็นอักษรภาษาจีนสี่ตัวไว้ที่กลางแผ่นหลังของบุตรชาย ความว่า (จินจงเป่ากั๋ว) แปลว่า “รู้รักภักดี พลีชีพเพื่อชาติ”

2.1.4.8 รอยสักเพื่อแสดงเอกลักษณ์หรือแยกตนเองออกจากสังคม ในสังคมมนุษย์ ประกอบด้วยมนุษย์ที่เป็นสัตว์สังคมชอบการอยู่รวมเป็นกลุ่ม และอีกพวกหนึ่งเป็นพวกที่ชอบปลีก ตัวเองออกจากสังคมหรือออกจากกลุ่มเพื่อต้องการอิสระจากกลุ่มและ จะทำตัวแปลกแยกจาก คนอื่น ๆ ในสังคมไม่ว่าจะเป็นในทางที่ดีหรือไม่ดีก็ตาม ถ้าการกระทำนั้นไม่เหมือนหรือแปลก แตกต่างจากผู้อื่นก็จะลงมือกระทำโดยทันทีเพื่อเป็นการสนองความพึงพอใจที่แตกต่างดังนั้น พฤติกรรมที่แสดงออกทางพฤติกรรมการสร้างจุดเด่น โดยการสร้างความแปลกให้แก่ตนเอง ซึ่งใน ที่นี้รอยสักก็มีความเกี่ยวข้องด้วย กล่าวคือ รอยสักนั้นสามารถเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงให้ผู้อื่นเห็นว่า ตนมีความแตกต่างจากผู้อื่นด้วย เช่น รอยสักตัวหนังสือ เป็นต้น

¹⁷ นางหาญ หมายถึงผู้หญิงที่มีรอยสักที่มีอาชีพเป็นทหารรับจ้าง คำว่า “หาญ” มาจากคำว่า “กล้าหาญ” เนื่องจากมีความกล้าหาญที่จะไปรบ กล้าที่จะไปเสี่ยงตายในสนามรบเพื่อปกป้องดินแดนแต่เป็นผู้หญิงจึง ถูกเรียกว่า “นางหาญ” ส่วนใหญ่จะเป็นทหารที่รับใช้เจ้านายในพระราชวังส่วนใน บริเวณที่ผู้ชายไม่สามารถเข้าไปได้ ดังนั้นจึงมีทหารเป็นผู้หญิง

วัฒนธรรมการสักในประเทศตะวันตกมีผู้ที่สักเป็นจำนวนมากที่นิยมใช้รอยสักแสดงถึงความแตกต่างไปจากผู้อื่น และเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของตนเอง รวมถึงเป็นการแสดงอัตลักษณ์ในนิยามเรื่องความโดดเด่น การเหนือล้ำกว่าผู้อื่นที่ไม่สามารถมีลวดลายรอยสักเหมือนตน ดังนั้นจึงสักร่างกายด้วยสัญลักษณ์พิเศษที่แตกต่างจากคนอื่น เพื่อแสดงว่าตนเป็นผู้สักเพียงผู้เดียว ดังนั้นการกระทำดังกล่าวจึงเป็นการกระทำเพื่อแยกตนเองออกจากสังคมนั่นเองหากจะพิจารณาถึงรอยสักเพื่อแสดงถึงเอกลักษณ์ของตนเองนี้ ยังมีบุคคลที่สักเพื่อแยกตัวเองออกจากกลุ่มแต่บุคคลพวกนี้เป็นผู้ที่มีปัญหาที่ต้องแยกออกจากกลุ่มหรือต้องการอยู่โดดเดี่ยว นอกจากนี้ยังมีรอยสักเพื่อแสดงเอกลักษณ์ของบุคคลอีกลักษณะหนึ่ง ได้แก่ รอยสักที่มีพื้นฐานมาจากความคิดของมนุษย์ที่ว่าชีวิตมนุษย์นั้นเป็นสิ่งไม่มีรูปร่างไม่มีลักษณะ ร่างกายของมนุษย์เป็นสิ่งที่ไม่ยั่งยืนไม่มั่นคง ไม่แน่นอนมีการเปลี่ยนแปลง ความวิตกกังวลในเรื่องความไม่แน่นอน ความเป็นอนิจจังของร่างกายนี้ ทำให้มนุษย์มีความคิดว่าจะต้องทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ปรากฏถาวรอยู่บนร่างกายหรือบนผิวหนังไปจนตลอดชีวิตในขณะที่ทุกอย่างเปลี่ยนแปลงไปแต่รอยสักก็ยังคงอยู่ และรอยสักนี้จะเป็นเอกลักษณ์ประจำตัวผู้นั้นตลอดไป (ประเทิน มหาจันทร์, 2534, หน้า 68)

ในประเทศญี่ปุ่น ปรากฏวัฒนธรรมการสักในกลุ่มยาคุซ่า โดยจะสักสีทั้งร่างกายเพื่อเป็นเอกลักษณ์หรือเป็นการระบุกลุ่มของตนเองเรียกว่า Herbaria เป็นรอยสักลวดลายประดับประดาอย่างสวยงาม และจะสักตั้งแต่บริเวณต้นคอหรือบางคนจะสักตั้งแต่ศีรษะลงไปถึงเท้า โดยจะสักทั้งร่างกาย เพื่อแสดงความเป็นสมาชิกในกลุ่ม ความเป็นปึกแผ่นแต่อีกนัยยะหนึ่งรอยสักแบบนี้ ก็เป็นเครื่องหมายที่ชัดเจนในการแบ่งกลุ่มของตนเองออกจากกลุ่มสังคมอื่น ๆ โดยการใช้อาชญากรรมความรุนแรง การละเมิดกฎหมายผ่านรอยสักของกลุ่ม (Rondinella, 1985, pp. 49-53)

จากแนวคิดดังกล่าว ในสังคมไทยแนวคิดและค่านิยมเรื่องรอยสักของไทยเป็นการแสดงเอกลักษณ์ที่เชื่อมโยงเกี่ยวกับเรื่องของศาสนา ไสยศาสตร์ หากจะพิจารณารากฐานดั้งเดิม ของสังคมไทยที่มีความผูกพันกับสิ่งเหนือธรรมชาติมาแต่โบราณกาล โดยแต่เดิมคนไทยมีความเชื่อเรื่องวิญญาณ ภูพชาติ ความเชื่อในเรื่องเมื่อตายแล้วเกิดใหม่ เมื่อครั้งมีชีวิตได้สักและเมื่อถึงวาระสุดท้ายของชีวิต ก็เชื่อว่ารอยสักนั้นจะตามตัวเป็นเอกลักษณ์ติดตัวผู้สักไป โดยเอกลักษณ์เรื่องการสักในสังคมไทยก็ปรากฏในวรรณคดี เสภา ขุนช้าง-ขุนแผน เป็นต้น หรือในส่วนของความเชื่อของชาวตะวันตกเกี่ยวกับรอยสักเพื่อแสดงเอกลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องศาสนา ได้แก่ รอยสักข้อความ “Love One Another” หรือรอยสักข้อความหรือเรื่องราวเกี่ยวกับพระผู้เป็นเจ้า พระเยซูตรึงกางเขน (Mifflin, 1997, p. 22) สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นความเชื่อว่ารอยสักอันเป็นเอกลักษณ์ประจำตัวของบุคคลนั้นจะตราตรึงอยู่บนผิวหนังติดตัวตลอดไป

2.1.4.9 รอยสักเพื่อแสดงความเป็นสมาชิกกลุ่มในกลุ่มของมนุษย์ที่รวมตัวขึ้นโดยเพื่อจุดประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งนั้น ย่อมที่ต้องมีเครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ หรือคติที่ใช้เป็นตัวแทนกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกของกลุ่มได้ยึดถือปฏิบัติซึ่งเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ของกลุ่มย่อมแตกต่างกันออกไปตามแนวคิดและกิจกรรมของกลุ่ม เช่น เครื่องแต่งกาย เข็ม เครื่องหมาย เป็นต้น ซึ่งรอยสักลงบนร่างกายก็ถือเป็นเครื่องหมาย (marking) ประจำตัวกลุ่มอย่างหนึ่งในลักษณะของความต้องการให้เครื่องหมายนั้นมีความคงทน มีความขลัง มีความมั่นคง หรือสร้างความเหนียวแน่นให้แก่ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มนั่นเอง รอยสักเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ของกลุ่ม ถ้าหากกลุ่มระบุสมาชิกว่าสมาชิกของกลุ่มต้องกระทำการบางอย่างที่เป็นเอกลักษณ์ของกลุ่ม ที่แสดงถึงความเป็นสมาชิก ทุกคนในกลุ่มก็ต้องกระทำการนั้น ๆ ด้วย

ถ้าสมาชิกในกลุ่มทุกคนได้เห็นพร้อมกันว่าต้องสักเป็นเครื่องหมายใดแล้ว สมาชิกทุกคนจะต้องสักเครื่องหมายนั้นจึงจะได้รับการยอมรับว่าเป็นสมาชิกกลุ่มที่สมบูรณ์ของกลุ่มนอกจากจะแสดงเครื่องหมายของกลุ่มแล้ว รอยสักยังเป็นเครื่องทดสอบความอดทน ความตั้งใจจริงของสมาชิกในการที่จะเข้ามาเป็นสมาชิกของกลุ่มนั้นด้วย ถ้าหากไม่มีศรัทธาก็ยอมไม่สามารถทนต่อความเจ็บปวดและสมัครเข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มได้ (ประทีน มหาจันทร์, 2534, หน้า 67)

ในต่างประเทศ รอยสักยังเป็นเครื่องแสดงความเป็นสมาชิกของกลุ่มที่นิยมกันอย่างแพร่หลายโดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มที่มีอิทธิพลในสังคม ได้แก่ แก๊งค์ยาгуซ่า (Yaguzza) หรือพวกกลุ่มแก๊งค์เบลลันโก (Bellange) ในประเทศฝรั่งเศส เป็นต้น

รอยสักยังแสดงอัตลักษณ์ส่วนตัวหรือปัจเจกชน เพราะลวดลายรอยสักของแต่ละบุคคลนั้นไม่เหมือนกัน ซึ่งเป็นลวดลายที่ผู้ที่สักจะต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับกลุ่มสังคมที่สังกัดอยู่ และสัมพันธ์กับพลังอำนาจหรือบารมีที่สืบทอดโดยบรรพชนหรือสั่งสมโดยตนเอง (ชาวเมารี เรียก Mana) ของบุคคลนั้นด้วย เพราะทุกคนแม้อยู่ในกลุ่มเผ่าพันธุ์เดียวกันแต่ต่างก็มีลาย “เฉพาะ” ของตน (นิติ ภาวิครพันธุ์, 2541, หน้า 92) ซึ่งในประเทศไทย รอยสักเพื่อแสดงถึงความเป็นสมาชิกกลุ่มมีมาช้านานแล้วที่จะเป็นรอยสักของอาจารย์สักหรือสำนักนั้น ๆ เป็นรูปแบบเฉพาะที่อาจารย์สักเป็นผู้สร้างสรรค์รอยสักนั้น ๆ ขึ้นมาเพื่อสักให้กับสมาชิกหรือลูกศิษย์ของตนเอง

กรณีในสังคมทหารที่มีรุ่นหรือมีเหล่าของทหารนั้นได้เช่นกัน ซึ่งในอดีตทหารไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมัยสงครามเวียดนาม จะนิยมสักที่แขน คล้ายรอยสักเลก โดยรอยสักจะมีอักขระที่แขน 3-4 ตัว มีเลขกำกับไว้ด้วยในหน่วยกรมกองที่ทหารเหล่านั้นสังกัดอยู่ ได้แก่ ม.พ.ย.ทบ.83 เป็นต้น ซึ่งสัญลักษณ์นี้อธิบายที่มาว่า มณฑลพายัพ 66 หมายถึง พ.ศ. ของการเป็นทหาร และ 66 นั้นยังได้ความว่า เป็นปีที่เริ่มใช้ “ปืนลูกเหล็ก” ของทหาร นั่นก็คือ ปืนแบบ 66 เริ่มใช้ในกองทัพ

พ.ศ. 2466 และ ทบ. ย่อมาจาก ทหารบก และ 83 หมายถึง การใช้ปืนแบบ 83 คือ ปืนชนิดนั้นได้มีการเริ่มใช้ใน พ.ศ. 2483 เป็นต้น

2.1.4.10 รอยสักเพื่อประจานความผิดในประเทศไทย ซึ่งมีจุดประสงค์ในการสักที่หลากหลาย เช่น การสักหรือการสักเลกนั้นเป็นการทำเครื่องหมายที่ข้อมือ เพื่อแสดงว่าได้ขึ้นทะเบียนเป็นชายฉกรรจ์หรือไพร่หลวงที่มีสังกัดกรมกองแล้ว จนกระทั่งยกเลิกไปในสมัยรัชกาลที่ 4 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ส่วนการสักหน้าผาก หรือการสักท้องแขนใช้เฉพาะกับผู้ต้องโทษจำคุกเพื่อประจานความผิดตามกฎหมายเทียบราชทัณฑ์ยกเลิกไปในสมัยเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 รวมทั้งการสักเพื่อปกป้องคุ้มครองจากภัยอันตราย เช่นเดียวกับพระเครื่อง หรือเครื่องราง อื่น ๆ ตลอดจนเมตตามหานิยม

ประเทศไทย ในสมัยโบราณผู้ที่กระทำความผิดจะถูกสัก เพื่อเป็นการประกาศให้ผู้ได้พบเห็น ไม่ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และไม่คบค้าสมาคม หลักฐานที่พบในกฎหมายตราสามดวงเป็นข้อความที่กล่าวไว้ว่า “อนึ่งผู้ใดเจรจาด้วยสาวใช้ฝ่ายในขุดมือบ่าผู้หญิงร้องแรกประกาศหยิกข่วนให้สักผู้ชายลงหน้าข้าง ถ้าผู้หญิงลงด้วยกันให้ทวนด้วยลวดหนังกี่สิบทีแล้วให้ประจานอย่าให้เข้าวังเลย” หมายถึง ชายใดกล่าววาจาตะลอมเชิงสู้สาวกับสาวใช้ในวัง และล่วงเกินถึงขั้นจะต้องสัมผัสร่างกายจนฝ่ายหญิงส่งเสียงร้องบอกว่าถูกล่วงเกินและต่อสู้หยิกข่วนมิโทษให้สักหน้าผู้ชายประจานความผิดแล้วส่งตัวไปเป็นตะพุ่นหน้าข้างหรือในกรณีฝ่ายสาวใช้ในวังยินยอมพร้อมใจให้ผู้ชายล่วงเกินให้ลงโทษฝ่ายหญิงด้วยการเฉียน

2.1.4.11 รอยสักเพื่อความสวยงาม ในวรรณคดีของรอยสักถือเสมือนเป็นเครื่องประดับร่างกาย มีความสวยงามสร้างความภูมิใจ ความพอใจ การเพื่อความสวยงามเป็นที่นิยมของชาวยุโรป พระเจ้าเฟรเดอริก แห่งเดนมาร์ก (Frederick of Denmark) ทรงสักรูปมังกรสลับลีสองตัวที่พระอุระ ส่วนพระบาททั้งสองข้างทรงสักรูปมังกรใหญ่ จอมพลมอนเตโกเมรี (Montego Mary) ชาวฝรั่งเศสสักรูปผีเสื้ออันสวยงามไว้ที่แขนขวา เลดี้ แรนดอล์ฟ เชอร์ชิล (Lady Randolph Churchill) มารดาของท่านเซอร์วินสตัน เชอร์ชิล (Sir Winston Churchill) นายกรัฐมนตรีของอังกฤษ สักรูปงูพันไว้ที่แขนระหว่างข้อศอกถึงข้อมือ สำหรับชนเผ่าในทวีปแอฟริกา และในหมู่เกาะทะเลใต้ แต่เดิมนิยมตกแต่งร่างกายด้วยเครื่องประดับและสีสันท่าง ๆ ทั้งนี้ การระบายสีบนใบหน้าและร่างกายนั้นไม่ว่าเป็นสีที่ทำขึ้นหรือเป็นสีที่เกิดขึ้นมาจากธรรมชาติ การคงติดตัวก็จะมีระยะเวลาที่จำกัด กล่าวคือเมื่อระยะเวลาผ่านไป สีที่ทาตัวนั้นอาจลบเลือนไป ดังนั้น จึงต้องตกแต่งใหม่อยู่เสมอ อันเป็นเหตุให้สิ้นเปลืองเวลาและไม่ก่อให้เกิดความสวยงาม ดังนั้น จึงมีการใช้รอยสักแทนการตกแต่งร่างกายเพื่อให้เกิดความสวยงาม เพื่อให้รูปรอยสักที่สักอยู่นั้นคงติดอยู่กับผิวหนังตลอดไป สำหรับรอยสักของ Aotearoa ซึ่งเป็นชื่อชนเผ่าเมารีในประเทศนิวซีแลนด์ ในสมัยโบราณลายสักจะเป็นรอยเฉพาะ

บุคคลหรือของครอบครัวนั้น ๆ ไม่มีรูปแบบตายตัว แต่ที่นิยมเป็นลายสักรูปโค้งหรือเถาเลื้อยที่มีลักษณะสวยงาม นอกจากนี้รอยสักประเภทดังกล่าวยังเป็นสัญลักษณ์แห่งความก้าวหน้า ซึ่งเป็นแห่งเดียวในโพลินีเซียที่ยังคงรักษารูปแบบโบราณไว้ รอยสักของผู้ชายจะเริ่มฉีกรอยสักเหนือเอวและขยายไปจนถึงเข่า ส่วนรอยสักของผู้หญิง คือ เพื่อปกปิดบางส่วนของร่างกาย (Scutt & Gotch, 1974, p. 26)

ในทวีปเอเชีย ประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่ขึ้นชื่อรอยสักที่มีลวดลายงดงาม รอยสักดังกล่าวเรียกว่า Horibari เป็นรอยสักที่มีลวดลายประดับประดาซึ่งจะสักสืเป็นรูปไปทั่วร่างกาย ซึ่งเป็นที่นิยมในหมู่ชนชั้นต่ำในประเทศญี่ปุ่น ที่มีอาชีพในด้านอาชญากรหรือเกี่ยวข้องกับความตาย ได้แก่ ยาคุซ่า สัปเหร่อ เป็นต้น รอยสักดังกล่าวนี้ ผู้หญิงก็สามารถสักได้โดยลวดลายจะเกี่ยวข้องกับอิทธิพลความเชื่อทางทะเล ได้แก่ รูปปลาฉลาม เป็นสัญลักษณ์ในด้านมงคล นอกจากรอยสักที่เกี่ยวข้องกับทางอิทธิพลทางทะเลแล้ว รอยสักสวยงามของญี่ปุ่นก็ยังมีรอยสักรูปมังกร รูปดอกซากุระ รูปดอกโบตั๋น รูปเทพเจ้า รูปปีศาจ หรือแม้กระทั่งนิทานปรัมปราญี่ปุ่นที่นิยมสักกัน

สำหรับวัฒนธรรมรอยสักสวยงามของไทยเองในอดีตจะมีช่างสักที่มีความเชี่ยวชาญในการสักรูปลายตามสมัยโบราณ มีความงดงามวิจิตรบรรจงอย่างทางภาคเหนือหรือภาคอีสาน ซึ่งช่างสักจะมีความถนัดเชิงศิลป์ เป็นรอยสักตามประเพณีเฉพาะท้องถิ่นนั้น ๆ ที่ไม่ได้แพร่หลาย จึงค่อย ๆ หดความนิยมไป ถือเป็นรอยสักทางศิลปะโบราณที่ตกทอดในท้องถิ่น เป็นรอยสักเพื่อแสดงศักยภาพความกล้า ความเหมือนคนอื่นไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าใคร เพื่อผลทางการยอมรับจากผู้คนในท้องถิ่น โดยเฉพาะเพศตรงข้ามมากกว่าอย่างอื่น รอยสักตามความสวยงามของไทยด้านวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นที่เป็นค่านิยมเก่าแก่ของชาวอีสานอย่างหนึ่ง ที่นิยมสืบทอดกันมาตั้งแต่อยู่ฝั่งแม่น้ำโขงที่เรียกกันว่า “ลาวพุงดำ” คือ พวกที่นิยมสักบนผิวหนังจนดูดำทั้งสองขา ท่อนบนจนถึงได้เข่าเล็กน้อย ส่วนบนจะถึงเอวหรือพุง เมื่อเข้ามาในดินแดนอีสานปัจจุบันก็ยังคงมีการสืบทอดค่านิยมดังกล่าวกันเรื่อยมา ว่าผู้ชายที่โตขึ้นมาจะเป็นหนุ่มจะต้องสักขาให้เป็นรูปลายลวดลายต่าง ๆ จนดูดำเสมอกันเพื่อให้เกิดความสวยงามตามค่านิยมเพราะเชื่อกันว่า ถ้าชายหนุ่มที่ไม่สักขาแล้วจะไม่อยู่ในสายตาและความสนใจของบรรดาหญิงสาวเลย ถ้าจะกล่าวว่า รอยสักขาเป็นบันไดขั้นแรกในการจีบสาว เพื่อก้าวไปสู่ชีวิตการครองเรือนในที่สุดก็คงจะได้ เพราะฉะนั้น รอยสักเพื่อให้เกิดความสวยงามในที่นี้ จึงมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้สาวรักเป็นประการสำคัญนั่นเอง (สมชาย นิลาธิ, 2527, หน้า 117) ในปัจจุบัน รอยสักที่นิยมสักกันอย่างแพร่หลาย คือ ลายสักที่สวยงามเพื่อตกแต่งร่างกายหรือเพื่อผลทางใจ ซึ่งเป็นลวดลายที่ทำให้เกิดความรู้สึกประทับใจหรือผูกมัดต่อรูปนั้น ๆ และรอยสักที่ให้ผลทางไสยศาสตร์ แต่ส่วนใหญ่แล้วสาเหตุการสักก็เพื่อผลทางไสยศาสตร์แทบทั้งสิ้น ส่วนรอยสักเพื่อรักษาโรคจะมีน้อย นอกจากนี้ยังปรากฏ รอยสักที่ใช้ปิด

รอยแผลเป็นหรือรอยด่างของผิวหนังหรือรอยสักที่ฉีกฉีก ขีดขูดตาฉีกฉีก เป็นการรักษาทางด้านจิตใจเพื่อให้เกิดความสวยงามของผู้ที่สัก

2.1.4.12 รอยสักเพื่อเป็นเครื่องรางของขลัง เป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้มนุษย์มีความรู้สึกมั่นคงและได้รับความปลอดภัย รอยสักมีอำนาจในการคุ้มครองป้องกันอันตรายต่าง ๆ ช่วยให้เกิดความนิยมชมชอบ ให้ได้รับสิ่งที่พึงประสงค์และเกิดความรู้สึกปลอดภัยที่เกิดจากรอยสักของตนเอง เนื่องจากเชื่อว่า รอยสักเป็นสิ่งวิเศษณ์ที่สามารถคุ้มครองตนเองได้

2.1.4.13 รอยสักเนื่องจากสภาพจิตที่วิปริต ซึ่งสภาพจิตของผู้สักส่งผลไปถึงรูปรอยของรอยสัก ได้แก่ ผู้ที่มีความคิดจิตวิถิตารผู้มีนิสัยสัปคน ผู้นิยมกามวิถิตาร ผู้นิยมความชาดิสัมส่วนใหญ่จะสักเป็นภาพลามก ส่วนรอยสักในอาชญากรจะเป็นภาพแสดงถึงความแค้น ความเสียใจ ความดุร้าย ความเหี้ยมโหด ความอุจาดและความรุนแรง

ดังนั้น รอยสักมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ เมื่อจัดกลุ่มแล้วสามารถแบ่งได้ 2 ประการ คือ ประการที่หนึ่ง เป็นรอยสักเพื่อผลทางไสยศาสตร์ รอยสักประเภทนี้ เป็นคติความเชื่อจึงต้องสักโดยครูหรืออาจารย์ที่มีวิชาอาคมผู้สักส่วนใหญ่จึงเป็นพระภิกษุหรือเกจิอาจารย์ ซึ่งเป็นรอยสักเฉพาะรูปรวมไปถึงรอยสักรูปประกอบกับอักขระเลขยันต์เท่านั้น สำหรับรอยสักเพื่อผลทางไสยศาสตร์มี 2 ชนิด คือ เพื่อผลทางเมตตามหานิยม รอยสักที่มีผลทางเมตตามหานิยมมักจะสักเป็นรูปสิ่งมงคล สาลิกาส่วนและเพื่อผลทางอยู่ยงคงกระพันชาตรีให้แคล้วคลาดจากอุบัติเหตุ อันตรายและของมีคม ทั้งปวง ลายสักที่มีผลทางคงกระพันชาตรี จะนิยมสักลายเสือแผ่น หนุมาน หงส์ มังกร ลายสิงห์ ยันต์เก้ายอด ยันต์ต่าง ๆ หรือลายยันต์ เป็นต้น สิ่งสำคัญ คือ เมื่อลงรอยสักแล้วจะต้องมีอาจารย์สักทำพิธีปลุกเสกกำกับลายสักเหล่านั้นด้วย

สำหรับกลุ่มบุคคลที่ต้องการเข้ารับราชการ จะนิยมสักน้ำมันเพื่อไม่ให้เห็นรอยที่สัก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้อยู่ยงคงกระพัน ในรอยสักที่นิยมในทางเมตตามหานิยมเพื่อให้เป็นที่ดึงดูดของเพศตรงข้ามหรือเพื่อผลทางการเจรจาค้าขาย มักมีอาชีพนายหน้าติดต่อค้าขาย หรือให้บริการต่าง ๆ ในกลุ่มที่ต้องรอยสักเพื่อเป็นเครื่องประดับตกแต่งร่างกายมักจะสักกันเองหรือให้ช่างสักด้วยหมึกจีน เป็นรอยสักที่ต้องการ ได้แก่ ดอกไม้ ฝักเสื่อ ผู้หญิง บุคคลที่มีลายสักประเภทนี้ส่วนใหญ่จะพบในวัยรุ่นหรือผู้ที่เคยต้องโทษจำคุกมาแล้ว ทำรอยสักเพื่อตกแต่งร่างกายหรือความสะใจ ประชดชีวิตหรือเพื่อประทับความทรงจำบางอย่างไว้ เป็นต้น

ประการที่สอง เป็นรอยสักเพื่อความสวยงาม จะเป็นการสักที่ไม่มีการลงหัวใจของลายหรือลงอักขระกำกับ ลายสักขึ้นอยู่กับความต้องการหรือรสนิยมของผู้สัก ได้แก่ รูปฝักเสื่อ ดอกไม้ หัวใจ ไม้กางเขน รูปผู้หญิงเปลือย รูปศิลปะต่าง ๆ เป็นต้น โดยผู้ที่สักจะเป็นผู้อนุญาตให้ผู้สักที่ตนเชื่อ

ว่าเป็นผู้มีความถนัดเชิงศิลปะหรือมีความสามารถทางกราฟิกเป็นผู้สักให้ ลวดลายจะเป็น ลวดลายแบบสมัยใหม่ที่มีสีสันสวยงาม และมีความเสมือนจริงมากกว่าการสักตามความเชื่อ

2.1.5 รูปแบบของรอยสัก

จากการศึกษา สามารถแบ่งรอยสักเป็น 2 รูปแบบ คือ รอยสักตามรูปแบบสมัยโบราณกับ รอยสักตามรูปแบบสมัยใหม่

2.1.5.1 รอยสักตามรูปแบบสมัยโบราณ ผู้ศึกษาแบ่งประเภทของการสักออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ สักลวดลายอักขระหรือตัวขอมโบราณ สักขาแขนลาย สักน้ำมัน สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. สักลวดลายหรือสักให้เป็นรูปลวดลายต่าง ๆ เป็นรอยสักด้วยหมึก ซึ่งมีส่วนผสมของหมึกที่ใช้แตกต่างกันไปตามตำราของแต่ละอาจารย์หรือแต่ละสำนัก เพื่อให้หมึกนั้นติดอยู่บนผิวหนังได้ทนนานตลอดไป ลายสักที่นิยมสักจะมีความคล้ายคลึงกันมากหรืออาจมีความแตกต่างกันบ้างที่รายละเอียดในส่วนเล็ก ๆ เท่านั้น ดังลวดลายต่อไปนี้

1) รูปสัตว์ มีลักษณะที่เป็นสัตว์ที่มีอานุภาพ ซึ่งมีความดุร้าย ความปราดเปรียว และความสง่างาม ได้แก่ หนุมาน เสือ สิงโต ลิงลม หงส์ ภู จิ้งจก มังกร และนกอินทรี เป็นต้น

2) รูปเทพหรือเทพยดา รวมไปถึงรูปเทพเจ้าที่มีตามความเชื่อ ได้แก่ พระอิศวร พระศิวะ พระนารายณ์ พระพรหม ฤาษี เป็นต้น

3) รูปยันต์หรือรูปทรงสี่เหลี่ยม เป็นรูปที่มีตัวอักขระลงคาถาอาคมกำกับ

2. สักอักขระหรือตัวขอมโบราณ รอยสักอักขระ แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1) สักเฉพาะตัวอักขระ

2) สักตัวอักขระกำกับรูปภาพเป็นชุดเดียวกัน ผู้ที่สักมีวัตถุประสงค์เพื่อลงคาถาอาคมกำกับให้เกิดความขลัง และให้มีอานุภาพศักดิ์สิทธิ์ตามตำราของแต่ละอาจารย์ หรือแต่ละสำนักที่เชื่อถือกันมา

3) สักขาลาย คือ รอยสักลวดลายต่าง ๆ ลงบนบริเวณต้นขาอ่อนทั้งสองข้าง เป็นประเพณีนิยมกันมากของคนทางภาคเหนือและภาคอีสานในสมัยเมื่อ 80 ปี ก่อน เนื่องจาก รอยสักขาลายเป็นขนบธรรมเนียมประเพณีหรือวัฒนธรรมท้องถิ่นที่นิยมของคนไทยสมัยโบราณ เพื่อทดสอบความเป็นลูกผู้ชาย และฝึกความทรหดอดทนของคมสมัยก่อน แต่ปัจจุบัน สูญหายไปหมดแล้ว และรอยสักขาลายเป็นการแสดงความเป็นลูกผู้ชายอย่างแท้จริงของคนไทยอย่างหนึ่ง เพราะต้องทนทรมานกับความเจ็บปวด คือ ในระหว่างที่ทำรอยสักและภายหลังจากที่สักเสร็จแล้ว เพราะผิวหนังจะเกิดการอักเสบ บวมแดงปวด แสบปวดร้อนจนแทบจะเป็นไข้

จากหลักฐานการศึกษา ของ บอค (Bock, 1884, p. 171) เกี่ยวกับรอยสักของ ไทย ลาว และพม่าได้สรุปไว้ตอนหนึ่งว่า ในบรรดาผู้ที่ได้รับรอยสักจะมีผู้เสียชีวิตจากความเจ็บปวด และอีกเสบระหว่างสักกรรมวิธีรอยสักขาลายกระทำโดยใช้เหล็กแหลมแบนสีขาว จำนวนหกซี่ รวมเข้าด้วยกัน จุ่มลงในน้ำหมึก ซึ่งมีหลายแบบหลายตำรา แล้วสักลงที่ผิวหนังให้สีดำซึมลงไปใน ผิวหนัง ลายสักขาลายที่นิยมกันมาก คือ ลายมอม (สิงโตดำ ที่ถือกันว่าเป็นสัตว์ที่ทรงพลัง เป็น สัญลักษณ์ของความเป็นผู้นำในฝูงสัตว์โลก) ลายนกและลายดอกไม้

4) สักน้ำมัน เป็นรอยสักที่มองไม่เห็นลวดลายที่ชัดเจนและตัดปัญหาเรื่องการ ลบรอยสักออกในภายหลังเมื่อไม่ต้องการ เพราะทัศนคติของบางชนชั้นในสังคมไทย ที่มักจะมองดู คนที่มีรอยสักว่า เป็นผู้มีการศึกษาน้อยหรือนักเลงหัวไม้ หรือเป็นคนที่มัวชีพประเภที่ใช้ แรงงาน ไม่เป็นที่ยอมรับในสังคมของคนชั้นกลางและชั้นสูง เป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้สนใจรอยสักหัน ไปใช้วิธีรอยสักด้วยน้ำมันแทนรอยสักลวดลายด้วยหมึก แต่ในด้านความเชื่อถือและอนุภาพของ ความขลัง ความศักดิ์สิทธิ์ระหว่างรอยสักด้วยน้ำมันกับรอยสักด้วยหมึกเหมือนกัน เพราะหัวใจของ รอยสัก มิได้อยู่ที่ลวดลายแต่อย่างใดหากแต่อยู่ที่กาลาอาคมที่เป็นนามธรรมเป็นสำคัญ

ภาพที่ 2.5 รอยสักน้ำมันย่นต์เก่าขูด

2.1.5.2 รอยสักตามแบบสมัยใหม่รอยสักตามแบบสมัยใหม่จะมีลวดลายต่าง ๆ ที่ได้ ออกแบบตามความคิดสร้างสรรค์จินตนาการ อารมณ์ ความรู้สึก ของช่างสักหรือของผู้ออกแบบ ลวดลาย รวมถึงผู้ที่ต้องการสัก ซึ่งผู้ที่ต้องการสักได้ออกแบบและหาแบบมาให้ช่างสัก ตลอดจน ลวดลายที่นำเข้าหรือเลียนแบบจากที่อื่น รวมไปถึงรูปแบบของต่างประเทศ จึงเห็นได้ว่า ลายสัก

ตามแบบสมัยใหม่นี้มีอยู่เป็นจำนวนมาก เพื่อตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของผู้ที่จะสัก สำหรับการจัดกลุ่มของลายสักในแต่ละประเภท ตามรูปแบบและลักษณะได้ ดังนี้

แบบเหนือจินตนาการ จะมีรูปแบบที่ผสมลายสักหลายรูปแบบ ซึ่งจะเป็นลวดลายที่มาจากภาพในจินตนาการในเทพนิยาย ในหนังสือนิทาน มักจะมีรูปแบบที่มีขนาดใหญ่และสีสันสวยงาม

แบบลายเส้น จะมีลายสักในรูปแบบนี้จะเป็นลวดลายที่ผสมผสานเอาธรรมชาติเข้ากับกราฟฟิก ได้แก่ เถาวัลย์ ใบไม้ ดอกไม้หรือลายกราฟิกให้ความรู้สึกลึกลับอ่อนนุ่มบนความแข็งแกร่งต่าง

แบบมีชีวิต สำหรับรูปแบบลวดลายนี้จะเป็นภาพเหมือนที่มีการเพิ่มแสงและเงาให้รอยสักหรือมีลักษณะที่คล้ายกับภาพเหมือนบุคคลเสมือนเป็นภาพที่มีชีวิต

ภาพที่ 2.6 รอยสักผู้หญิงแบบยุโรป

แบบญี่ปุ่น ลักษณะรูปแบบนี้จะเป็นลวดลายที่บ่งบอกความเป็นตะวันออก จะสักด้วยสีเส้นที่หลากหลายและมีลักษณะที่ใหญ่ นิยมสักบริเวณแผ่นหลังไปจนถึงทั้งตัว ได้แก่ ปลาการ์ตูน มังกร เป็นต้น

แบบตัวหนังสือ ลักษณะรูปแบบลวดลายนี้จะเป็นตัวอักษรที่มีความหมายหรือไม่มีความหมายก็ได้ ซึ่งบางทีก็อ่านไม่รู้เรื่องและไม่มีความหมายตายตัว จะมีลักษณะเล็กไปจนถึงปานกลาง

แบบนามธรรม ลักษณะรูปแบบนี้ พบว่า จะเป็นลวดลายนามธรรม รวมถึงเฉพาะกลุ่ม ได้แก่ อีปฮอป จะนิยมสักลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มที่มีสีสันฉูดฉาดและแต่ละกลุ่มจะไม่ซ้ำแบบใคร

แบบพังก์ ลวดลายการสักในลักษณะนี้จะเป็นลายสักที่ไม่เน้นสีสัน ส่วนใหญ่จะเป็นสีดำ เป็นลวดลายเฉพาะตนเอง และเป็นลวดลายที่มีขนาดปานกลาง

แบบฮาร์ดคอร์ ลักษณะรอยสักนี้จะมีรูปแบบใกล้เคียงกับพังก์สไต์ แต่จะมีความเหมือนจริงมากกว่า จะนิยมสักเป็นภาพบุคคลหรือสิ่งมีชีวิตแต่ก็ยังมีความมีรูปแบบรอยสักที่เป็นสีดำ

2.1.6 ผลกระทบของรอยสักต่อผิวหนัง

จากเอกสารเผยแพร่ความรู้เรื่องโรคเอดส์ กองโรคเอดส์ (2538) ได้ระบุว่า รอยสักผิวหนัง และสักทัว จะทำให้มีการติดเชื้อเอดส์ได้โดยการสัมผัสกับเลือดหรือน้ำเหลืองโดยตรง โอกาสติดโรคด้วยวิธีนี้ต้องมีแผลเปิดและปริมาณเลือดหรือน้ำเหลืองที่เข้าไปในร่างกายต้องมีจำนวนมาก (เขวเรศ นาคแจ้ง, 2531, หน้า 72) ได้กล่าวถึงอันตรายที่อาจเกิดต่อผิวหนัง คือ

2.1.6.1 การติดเชื้อ ได้แก่ การติดเชื้อแบคทีเรีย ทำให้เป็นหนอง การอักเสบบวมแดงของผิวหนัง เชื้อไวรัสที่เกิดจากสัก คือ โรคหูด ในปัจจุบันต้องระวัง คือ โรคตับอักเสบนชนิด B เพราะเคยมีรายงานว่ามีการระบาดของโรคนี้ในกลุ่มผู้ทำรอยสัก

2.1.6.2 โรคผิวหนัง ได้แก่ โรคเรื้อนกวาง โรคแอลอี จะเกิดบริเวณรอยสักทำให้ผิวหนังตกสะเก็ด มีอาการคันเกิดการติดเชื้อต่อแบคทีเรียต่าง ๆ ได้

2.1.6.3 ปฏิกริยาของผิวหนังต่อสีที่ใช้ ในรอยสักถ้ามีอาการแพ้สี มีอาการคันมีผื่น มีอาการคันตามผิวหนัง ถ้ามีอาการรุนแรงทำให้เกิดอักเสบเป็นหนองได้

2.1.7 การลบรอยสัก

ผู้มีรอยสักจะลบรอยสักเมื่อต้องการและจำเป็นจริง ๆ เช่น ต้องเข้าสมัครงาน ต้องสมัครสอบเป็นข้าราชการหรือการสมัครเรียน เพราะการลบรอยสักแต่ละครั้งต้องมีการใช้ยาชาหรือยาชาสูง ประกอบกับต้องทนกับความเจ็บปวดเป็นอย่างมาก การลบรอยสักทำได้ยากหรืออาจขึ้นอยู่กับการพิจารณาของรอยสัก (ไพศาล รัชนีษฐ์, 2531, หน้า 40) การลบรอยสักนั้นทำได้ ดังนี้

2.1.7.1 การผ่าตัดออก วิธีนี้จะเหมาะสมในรายที่เป็นรอยสักที่มีขนาดเล็กหรือเป็นจุด ๆ จะได้มีแผลที่มีขนาดเล็ก แต่ในรายที่มีรอยสักขนาดใหญ่อาจจะต้องใช้ตัวขยายเนื้อช่วยเหลือได้

2.1.7.2 การกรอผิวด้วยเครื่องกรอผิว ในรายที่เป็นรอยสักที่มีอาชีพ การใช้การกรอผิวอย่างเดียว หรือร่วมกับการใช้เกลือแกงบริสุทธิ์ จะช่วยให้ได้ผลดี ซึ่งในรายที่สักดึก ๆ การกรอผิว

มากกว่าสองครั้งสามารถให้ได้ผลดี ผลเป็นน้อย ซึ่งในการทำครั้งที่สอง ควรจะรอประมาณ 3 ถึง 6 เดือน

2.1.7.3 การลบด้วยเครื่องเลเซอร์ เป็นวิธีที่นิยมใช้ซึ่งมักจะได้อผลดีในรายที่เป็นสีน้ำตาลเงินและดำ ซึ่งวิธีนี้ได้ผลดี และมีผลข้างเคียงเช่นกัน ได้แก่ ผิวหนังเป็นรอยริ้ว หรือเป็นรอยด่างขาว โอกาสเกิดแผลเป็นมีประมาณร้อยละ 20% แต่วิธีการลบรอยสัก ยังไม่มีวิธีใดที่สามารถทำให้สีของหมึกสักหายไปได้โดยผิวหนังด้านบนไม่เกิดแผลเป็น

2.1.7.4 การลอกด้วยสารเคมี มักใช้กรดบางชนิด หรือสาร PHENOL ทำให้เกิดเป็นรอยแผลไฟไหม้ขึ้นบริเวณรอยสัก แต่วิธีนี้มักจะมีผลแทรกซ้อนสูง จึงไม่ค่อยใช้กัน

2.1.7.5 การสักรอยสักเพิ่ม เพื่อกลบบริเวณรอยสักเดิมโดยการสักต่อจากลายเดิมหรือสักทับลายเดิมเพื่อให้เกิดลายใหม่

2.1.7.6 การลบด้วยไฟฟ้า ทำได้โดยการใช้เครื่องสักสักทับลงไปแต่ไม่ใส่น้ำหมึกเป็นการทำให้ชั้นผิวหนังที่เป็นรอยสักเกิดแผลแล้วแห้งเกิดเนื้อใหม่ขึ้นมาแทนที่เนื้อเดิมที่เป็นรอยสักแต่ไม่สามารถลบให้หมดภายในครั้งเดียว

2.2 แนวคิดเรื่องอัตลักษณ์

การศึกษาประวัติศาสตร์และแนวคิดการสักร่างกาย ในประเด็นการสักของผู้หญิง การสร้างชุดวาทกรรม อัตลักษณ์และความสัมพันธ์นั้น เป็นการศึกษาถึงการสร้างความหมายให้กับร่างกายของผู้ที่มีรอยสัก ซึ่งความหมายจะให้แก่ตัวตนเองนั้น จะต้องเกิดจากการมองตัวเองอย่างไรและการที่ถูกผู้อื่นมองอย่างไรโดยผ่านปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้ที่สักกับบุคคลอื่น

อัตลักษณ์ (identity) ที่ ประสิทธิ์ ลิปรีชา (2547, หน้า 32) ได้ให้ความหมายไว้ว่า มีรากศัพท์มาจากภาษาละติน คือ Identitas เดิมใช้คำว่า Idem ซึ่งมีความหมายว่า อัตลักษณ์มีความหมายสองนัยยะด้วยกัน คือ ความเหมือนและความเป็นลักษณะเฉพาะที่แตกต่างออกไป นั่นคือการตีความหมายเหมือนกับ บนพื้นฐานของความสัมพันธ์และการเปรียบเทียบกันระหว่างคนหรือสิ่งของในสองแง่มุม คือ ความคล้ายคลึงและความแตกต่าง (พจนาน นิศย์ใหม่, 2550, หน้า 9)

อัตลักษณ์ คือ “ความเป็นปัจเจก” ที่เชื่อมต่อและสัมพันธ์กับสังคม ซึ่งสังคมได้กำหนดบทบาทหน้าที่และระบบ ได้แก่ คุณค่าที่ติดมากับความเป็นพ่อ ความเป็นเพื่อน ความเป็นสามีและภรรยา ความเป็นศิษย์และอาจารย์ อัตลักษณ์จึงเป็นเรื่องของการใช้สัญลักษณ์ (symbolic aspect) เพราะการแสดงออกซึ่งความสัมพันธ์ต่าง ๆ ดังกล่าว กระทำผ่านระบบสัญลักษณ์หลากหลายแบบ

อีกด้านหนึ่ง ซึ่งมองว่าอัตลักษณ์ก็เกี่ยวข้องกับมิติ “ภายใน” ของความเป็นตัวเรา ที่แสดงทั้งด้าน อารมณ์ ด้านความรู้สึกรู้สึกนึกคิด เพราะมนุษย์ให้ความหมายหรือเปลี่ยนแปลงความหมายเกี่ยวกับตน ในกระบวนการที่เขาสัมพันธ์กับโลก (Psychological and Subjective Aspect) และปริณิณทลของ อัตลักษณ์และเอกลักษณ์นี้ซ้อนทับกันอยู่ (Woodward, 1997)

บาเกอร์ (Baker, 2000) กล่าวว่า อัตลักษณ์ไม่ใช่เรื่องที่ติดตัวมากับธรรมชาติ หากแต่เป็นสิ่งที่ ถูกประกอบสร้างขึ้นมา และเกิดขึ้นได้จากการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าอัต ลักษณ์เกิดมาจากการสังสมผลิตผลของวาทกรรม โดยคุณสมบัติสำคัญอีก 2 ประการของอัตลักษณ์ คือ อัตลักษณ์มีหลายมิติและมีพลวัตซึ่งอาจจะเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพการณ์ใน ขณะนั้นได้

บาร์ธ (Barth, 1969) ให้คำนิยามว่า อัตลักษณ์ ต้องเป็นกระบวนการแบบเหรียญสองด้าน คือ ด้านหนึ่ง หมายถึง การรู้สึกว่าเป็นพวกเดียวกัน และอีกด้านหนึ่ง หมายถึง คนอื่นต้องรู้สึก เช่นนั้นด้วย ดังนั้น อัตลักษณ์จึงเป็นความพยายามที่จะสร้างขอบเขตที่ชัดเจนของบุคคล คือ การหา คำตอบให้ได้ว่า เราแตกต่างจากคนอื่นอย่างไร ตรงไหน

อัตลักษณ์ไม่ใช่เรื่องที่ติดตัวมากับธรรมชาติ หากแต่เป็นสิ่งที่ถูกประกอบสร้างขึ้นมา และ เกิดขึ้นได้จากการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า อัตลักษณ์เกิดมาจากการสังสม ผลิตผลของวาทกรรม โดยคุณสมบัติสำคัญอีก 2 ประการของอัตลักษณ์ คือ อัตลักษณ์มีหลายมิติ (dimensions) และก็มีพลวัต (dynamic) ซึ่งอาจจะเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพการณ์ใน ขณะนั้นได้ (พจมาน นิตยใหม่, 2550, หน้า 9)

ดังตัวอย่าง งานเขียนของ นิติ ภัทรพันธ์ (2541) กล่าวถึง ตัวอย่างของคนที่เกิดในถนน ยานนาวา ในกรุงเทพมหานครฯ ครอบครัวที่พ่อพูดภาษาจีน แม่พูดภาษาไทย เรียนชั้นประถมศึกษา ในโรงเรียนที่ครูและนักเรียนส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ แต่งงานอยู่กินกับคนมุสลิม คนเหล่านี้ จะมีอัตลักษณ์เป็นอย่างไรท่ามกลางความหลากหลายนี้ สำหรับพลวัตอัตลักษณ์นั้น นิติ ภัทรพันธ์ ได้อ้างอิงแนวคิดของ C. Keynes ที่ให้ความหมายว่า สมาชิกของกลุ่ม ๆ หนึ่ง อาจแสดงอัตลักษณ์อัน ใดอันหนึ่งออกมาภายใต้สภาพการณ์หนึ่ง ๆ เมื่อต้องแข่งขันเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากร ได้แก่ ลูกคน จีนในไทยอาจแสดงตัวเป็น “คนจีน” เมื่อเวลาออกไปหางานตามห้างร้าน แต่เมื่อต้องไปสอบชิงทุน แข่งขันไปเรียนต่อต่างประเทศกับคนชาติอื่น ๆ ในเอเชีย เขาอาจแสดงตัวว่า “เป็นคนไทย” ซึ่งรอย สักสามารถแสดงอัตลักษณ์ส่วนตัวหรือปัจเจกชนเปรียบเหมือนกับลายเซ็นในยุคปัจจุบัน เพราะ ลวดลายรอยสักของแต่ละบุคคลนั้นไม่เหมือนกัน เป็นลายที่ผู้ที่สักประดิษฐ์ขึ้นโดยคำนึงถึง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กลุ่มสังคมและสัมพันธ์กับอำนาจหรือบารมีที่สืบทอดโดยบรรพชน

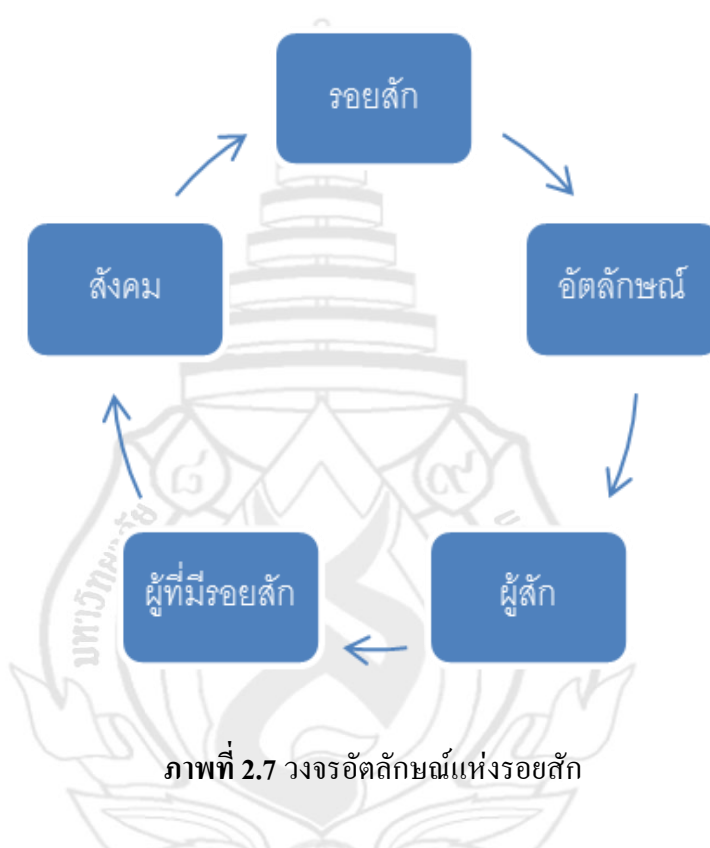
หรือสั่งสมโดยตนเอง (ชาวเมารี เรียก Mana) ของบุคคลนั้นด้วย เพราะทุกคนแม้อยู่ในกลุ่มเผ่าพันธุ์เดียวกันก็ตาม แต่ต่างก็มีลาย “เฉพาะ” ของตน (นิตี ภาวิครพันธ์, 2541, หน้า 84-85)

แนวคิดของการสร้างอัตลักษณ์ตามแนวคิดหลายสำนักเริ่มตั้งแต่แนวคิดที่ว่า เกี่ยวข้องกับการนิยามความหมายหรือการสร้างภาพแทนความจริงโดยทั่วไปคนมักจะคิดว่า อัตลักษณ์ หมายถึงคุณสมบัติที่เป็นลักษณะเฉพาะบุคคลหรือสิ่งนั้น แต่อาจจะนิยามขยายต่อว่า คุณสมบัติเฉพาะของสิ่งนั้นที่ทำให้สิ่งนั้นโดดเด่นขึ้นมาหรือแตกต่างจากสิ่งอื่น การนิยามอัตลักษณ์มีหลายมิติ ด้านหนึ่งหมายถึง ความเป็นปัจเจกที่เชื่อมต่อและสัมพันธ์กับสังคม ในมิตินี้อัตลักษณ์จึงเป็นเรื่องของการใช้สัญลักษณ์อีกด้านหนึ่ง อัตลักษณ์จะเกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดเพื่อทราบ ว่า “ให้ความหมายหรือแปลงความหมายเกี่ยวกับตัวเองในกระบวนการที่สัมพันธ์กับโลก” (อภิญา เพื่องฟูสกุล, 2546, หน้า 4)

อัตลักษณ์ คือ ความรู้สึกนึกคิดที่บุคคลมีต่อตนเองว่า “ฉันคือใคร” ซึ่งจะเกิดขึ้นจากการปฏิสังสรรค์ระหว่างตัวเรากับคนอื่น โดยผ่านการมองตัวเองและคนอื่นมองเราในขณะนั้น อัตลักษณ์ต้องการความตระหนัก (awareness) ในตัวเรา และพื้นฐานของการเลือกบางอย่าง นั่นคือเราจะต้องแสดงตัวตนหรือยอมรับอย่างตั้งใจกับอัตลักษณ์ที่ได้เลือก ความสำคัญของการแสดงตัวตน คือ การระบุได้ว่าเรามีอัตลักษณ์เหมือนกับกลุ่มหนึ่งและมีความแตกต่างจากกลุ่มอื่นอย่างไร ดังนั้น การมีอัตลักษณ์ร่วม จึงมีนัยการเกี่ยวพันที่ต้นตอบางอย่างในส่วนตัวของเรานั้น คือ จะเกิดขึ้นจากการยอมรับอย่างตั้งใจจากตัวเราว่า “ฉันเป็นใคร” อัตลักษณ์ถูกก่อตัวขึ้นโดยผ่านการปฏิสังสรรค์ระหว่างบุคคลและบุคคลหนึ่ง ๆ สามารถที่จะมีอัตลักษณ์ที่หลากหลาย และเมื่อบุคคลยอมรับอัตลักษณ์ใดอัตลักษณ์หนึ่งในเวลานั้น จะมีกระบวนการที่แตกต่างกันในการแทนที่ในขณะทีบุคคลได้กำหนดตำแหน่งของตัวเอง ก็จะถูกตำแหน่งจากผู้อื่นในโลกทางสังคมเสมอ อัตลักษณ์จึงเป็นผลผลิตที่เกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ของเรากับคนอื่น และสังคมที่เราอาศัยอยู่ อัตลักษณ์จึงเกี่ยวข้องกับการมองตัวเราเองที่ว่า “ฉันมองตัวเองอย่างไรและคนอื่น ๆ มองฉันอย่างไร” มันเป็นการกำหนดตำแหน่งทางสังคม ซึ่งเกิดขึ้นจากคนอื่นรับรู้ด้วย ไม่ใช่แค่ตัวเราเท่านั้น ดังนั้น การที่เรามองตัวเองอย่างไรและคนอื่นมองเรานั้น อาจไม่สอดคล้องกันเสมอไป (พิศิษฐ์ คุณวโรตม์, 2546, หน้า 84-85)

เจนกินส์ (Richard Jenkins) ชี้ให้เห็นว่า อัตลักษณ์มิใช่เป็นสิ่งที่มียู่แล้วในตัวของมันเอง หรือกำเนิดขึ้นมาพร้อมกับคนหรือสิ่งของ แต่เป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นและมีลักษณะของความเป็นพลวัตอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับการให้ความหมายของ เบอร์เจอร์ และลักแมน (Berger & Luckmann, 1967) ที่ว่า อัตลักษณ์ถูกสร้างขึ้นโดยกระบวนการทางสังคม เมื่อตกผลึกแล้วอาจจะมี ความคงที่ปรับเปลี่ยนหรือแม้กระทั่งเปลี่ยนแปลงรูปไป ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ทางสังคมเป็น

หลัก กล่าวโดยอีกนัยหนึ่ง อัตลักษณ์เป็นเรื่องของความเข้าใจและการรับรู้ที่เราเป็นใครและคนอื่นเป็นใคร และดำรงอยู่ว่าเรารับรู้เกี่ยวกับตัวเองอย่างไร และคนอื่นรับรู้เราอย่างไร โดยมีกระบวนการทางสังคมในการสร้างและสืบทอดอัตลักษณ์ ทั้งนี้ ย่อมขึ้นอยู่กับบริบทของความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อคนหรือกลุ่มอื่น ๆ ด้วย

ภาพที่ 2.7 แสดงวงจรอัตลักษณ์แห่งรอยสัก ฉลาดชาย รมิตานนท์ (2547) ให้คำอธิบายความหมายของ “อัตลักษณ์” หมายถึง สิ่งที่เราารู้สึกว่าเป็นพวกเราแตกต่างจากเขา พวกเขาหรือคนอื่น ๆ อัตลักษณ์ไม่จำเป็นต้องมีหนึ่งเดียว แต่อาจมีหลายอัตลักษณ์ที่ประกอบกันขึ้นมาเป็นตัวเรา พวกเรา อัตลักษณ์ไม่ใช่สิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติ แต่เป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นโดยสังคม อัตลักษณ์จึงจำเป็นต้องมีกระบวนการสร้างความเหมือนระหว่าง “พวกเรา” หรือ “คนอื่น” หรือ “กระบวนการสร้างอัตลักษณ์” เกิดควบคู่กันไป ได้แก่ อัตลักษณ์ของวัยรุ่นปัจจุบันกับวัยรุ่นในอดีตซึ่งมีความแตกต่างกันไป เนื่องจากกระบวนการสร้างอัตลักษณ์ที่แตกต่างกัน (สมหมาย ชินนาค, 2547, หน้า 150-151) ดังนั้น อัตลักษณ์ทางสังคมหรือความเป็นส่วนหนึ่งของสังคมจากรอยสัก บอกถึงอดีตความเป็นมา ลวดลายที่สักลงไปนั้น มักเป็นสัญลักษณ์ที่รับรู้ร่วมกันในกลุ่มว่าเป็นตัวแทนของ

บรรพชนหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ใด ๆ ที่กลุ่มชนเผ่า หรือตระกูลนั้น ๆ นับถือ และยังเป็นสิ่งซึ่งแสดงถึงสถานภาพทางสังคมของผู้สัคนั้นด้วย

เฟิร์ธ (Firth, 1973, p. 127) นักชาติพันธุ์วิทยา ชาวนิวซีแลนด์ ที่ได้ศึกษาระบบเศรษฐกิจของชนเผ่าเมารี กล่าวว่า นักเขียนบางคนคิดว่ารอยสักของเมารีเป็นเครื่องหมายของความเป็นหัวหน้า ซึ่งคนธรรมดาจะมีไม่ได้ แต่บางคนแย้งว่ารอยสักไม่มีนัยเฉพาะใด ๆ ที่บ่งบอกยศตำแหน่งหรือชั้น เพราะฉะนั้น ใครก็สามารถมีรอยสักได้หากยินยอมทนความเจ็บปวดจากรอยสัก และสามารถจ่ายค่าธรรมเนียมให้ช่างสัก เงื่อนไขประการหลังนี้เอง ที่เป็นสิ่งสำคัญเพราะแม้รอยสักจะมีใช้เครื่องหมายแสดงยศ ตำแหน่ง หรือเกียรติและศักดิ์ศรี ของความเป็นหัวหน้า ทว่า คนที่มียศหรือมีตำแหน่งเท่านั้นที่มั่งมีพอจะเสียค่าใช้จ่ายในรอยสักที่มีความสมบูรณ์แบบ ด้วยเหตุนี้เองการที่คนระดับหัวหนามีรอยสักจึงเกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจ มากกว่าการมีอภิสิทธิ์ทางสังคม

รอยสัก ยังเป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์ ทั้งโดยตัวเองด้วยลวดลาย และขั้นตอนวิธีที่ต้องมีข้อกำหนดตกลงต่าง ๆ คล้ายกับพิธีกรรมอื่น ๆ ที่สร้างความเชื่อมั่นและปลอดภัยให้กับมนุษย์ แต่ลายสักอาจเกี่ยวข้องกับใกล้ชิดกับคนมากยิ่งขึ้น เพราะเป็นการฝังรูปรอยลงบนร่างกายผู้ที่ผ่านรอยสักจะเป็นที่นับถือยกย่องและได้รับการยอมรับว่าเป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์ ดังเช่นในการเลือกคู่ครองของบางชนเผ่า ซึ่งฝ่ายชายที่มีรอยสักจะได้รับการเลือกจากฝ่ายหญิง แต่ในบางชนเผ่าฝ่ายหญิงก็สักลวดลายด้วยเหตุผลเดียวกันเมื่อยุคมีตัวอักษรเข้ามาใช้และเริ่มแพร่หลาย โดยนำเอาอักขระที่มีความเชื่อว่า มีความศักดิ์สิทธิ์มาผสมกับภาพสัญลักษณ์ส่วนลวดลายสัญลักษณ์ดั้งเดิมที่อาจเป็นสัตว์บรรพชนนับถือหรือลายนามธรรมรูปเรขาคณิต ที่กลุ่มของคนนับถือเป็นลวดลายสัญลักษณ์ของปัจเจกหรือกลุ่มที่แสดงความศักดิ์สิทธิ์ ความมีศักดิ์ศรีและอำนาจ เริ่มเป็นลวดลายแบบร่วมสมัย เช่น สัตว์ในตำนานทางศาสนาเข้ามาาร่วมด้วย อัตลักษณ์ในความหมายอีกนัยหนึ่งที่แปลว่า “เอกลักษณ์”¹⁸ ซึ่งเอกลักษณ์ มิใช่สิ่งแน่นอนตายตัว หยุคหนึ่งหรือเปลี่ยนแปลงไม่ได้ ขณะเดียวกันวิธีคิดและวิธีพูด เกี่ยวกับสิ่งที่เรียกว่าเอกลักษณ์ของเราก็มิได้หยุคหนึ่งตายตัวเช่นกัน แต่มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เอกลักษณ์เป็นเพียงการสร้างขึ้นของวาทกรรมเท่านั้น ตัวอย่าง ได้แก่ เอกลักษณ์ของมนุษย์ในฐานะเป็นองค์ประธาน ที่เชื่อว่าทุกอย่างจะมีความหมาย

¹⁸ คำแปลของ Identity คือ คำว่า “เอกลักษณ์” ซึ่งตรงกับความหมายของคำนี้ในพจนานุกรมภาษาอังกฤษ (Oxford Advance Learner’s 1973:487; Collins Dictionary 1996) นั่นก็ คือ สิ่งที่เป็นคุณสมบัติของคนหรือสิ่งหนึ่ง และมีนัยขยายต่อไปว่าเป็นคุณสมบัติเฉพาะของสิ่งนั้น ที่ทำให้สิ่งนั้นโดดเด่นขึ้นมาหรือแตกต่าง (อภิญา เพ็ญฟูสกุล, 2546, หน้า 1)

ก็ต่อเมื่ออยู่ภายใต้การรับรู้ของมนุษย์ ซึ่งถือกันว่าเป็นสัจยของเอกลักษณ์ของมนุษย์ในยุคสมัยนั้น ก็เป็นเพียงประติฐกรรมหรือผลผลิตของวาทกรรมชุดหนึ่งเท่านั้น

โดยเริ่มจากความคิดและความเชื่อของนักปรัชญา และนักคณิตศาสตร์ชาวฝรั่งเศสที่มีชื่อเสียงก้องโลกชื่อ เรเน่ เดการ์ต (Rene Descartes, 1596 - 1650) ประกาศก้องเป็นสัจพจน์ของปรัชญาตะวันตกตั้งแต่ศตวรรษที่ 16 ว่า “ข้าพเจ้าคิดเพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงเป็นตัวข้าพเจ้า” (“I Think, therefore, I Am.”) เป็นความคิดและความเชื่อที่ส่งต่อมายังปรัชญาแขนงต่าง ๆ ซึ่งในปัจจุบันวิธีคิดเกี่ยวกับเอกลักษณ์ของมนุษย์ถูกท้าทาย สลาย สั่นคลอน และล้มล้างจากสฤลความคิดแนววิพากษ์ที่เสนอว่า ความคิดและความเชื่อที่ว่ามนุษย์เป็นองค์ประธานนั้น เป็นเพียงการสร้างการรื้อเรียกของอุดมการณ์แบบหนึ่งในระบบทุนนิยมเท่านั้น จนถึงการใช้วิเคราะห์แบบจิตวิเคราะห์ของซิกมันด์ ฟรอยด์ และฌาร์ค ลากอง (Jacques Lacan) ที่มองว่าความคิด และการกระทำต่าง ๆ ของมนุษย์ถูกตีกรอบไว้ในระดับจิตไร้สำนึก (The Unconscious) ซึ่งไม่สามารถอธิบายหรือทำความเข้าใจด้วยเหตุผลล้วน ๆ (Lacan, 1977)

ดังนั้น รอยสักเพื่อแสดงว่าตนเองมีความแตกต่างจากผู้อื่นและมีความเป็นตัวของตัวเอง ผู้ที่สักจึงมีความเชื่อว่า ตนเองมีความเหนือและเด่นกว่าผู้อื่น ดังนั้น จึงสักร่างกายด้วยสัญลักษณ์พิเศษที่แตกต่างจากผู้อื่น เพื่อแสดงว่าเป็นเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่สักเป็นของผู้สักคนเดียว คนอื่นไม่มี ดังนั้น การกระทำความดังกล่าวจึงเป็นการกระทำเพื่อแยกตนเองออกจากกลุ่มนั่นเอง ซึ่งรอยสักรูปต่าง ๆ ไว้บนผิวหนัง ก็เปรียบเสมือนการจารึกรูปนั้น ๆ ให้อยู่บนผิวหนังไปจนตลอดชีวิต ในขณะที่ทุกอย่างเปลี่ยนแปลงไปแต่รอยสักก็ยังคงอยู่ และเป็นเอกลักษณ์ประจำตัวผู้นั้นตลอดไป

สจิวต ฮอลล์ (Stuart Hall) อธิบายว่า ความเป็นตัวตนในลักษณะที่เรียกว่าตัวตน ที่มาจากการเชื่อมร้อยประกอบกันเข้าจากหลาย ๆ ส่วน เป็นเพียงสิ่งที่ปรากฏในวาทกรรมที่ถูกนำเสนอ และเป็นการนำชิ้นส่วนหลาย ๆ ชิ้น ที่ถูกประกอบรวมขึ้นมามากภายใต้บริบทของสถานการณ์หนึ่ง ซึ่งอาจมีการเชื่อมต่อชิ้นส่วนบางชิ้นเข้าด้วยกัน เพื่อแสดงออกของปัจเจกในลักษณะหนึ่ง แต่อีกสถานการณ์การแสดงออกของปัจเจก อาจเป็นอีกรูปแบบหนึ่งก็ได้ ขึ้นอยู่กับการเชื่อมร้อยชิ้นส่วน โดยนัยนี้ปัจเจกจึงเป็นผู้มีความสามารถในการตอบโต้ เปลี่ยนแปลงสถานการณ์ได้ด้วย แต่ทั้งนี้ สถานการณ์นั้น ๆ ก็เป็นผลมาจากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดมาก่อนหน้านั้น แล้วมนุษย์คนหนึ่ง ๆ จึงเป็นผลรวมของวาทกรรมหลายชุดที่อาจโต้แย้งหรือส่งเสริมกัน นิยามความเป็นตัวตนจึงมีลักษณะเป็นกระบวนการไม่คงที่ตายตัว เป็นการเลื่อนไหลไปตามสถานการณ์ของวาทกรรมแต่ละชุด ก็ไม่จำเป็นต้องมีตรรกะที่เชื่อมโยงต่อกัน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับบริบทแวดล้อม ความเป็นตัวตนจึงเป็นผลทางสังคมวัฒนธรรมที่เป็นเชิงกระบวนการ เกิดจากสังคมและการตีความของปัจเจกภายใต้บริบททางประวัติศาสตร์ และสังคมในแต่ละช่วงเวลา และสถานการณ์ (รัตน บุญมรรษะ, 2546, หน้า 120-121)

ฌากส์ ลากอง (Jacques Lacan) สร้างทฤษฎีเกี่ยวกับอัตบุคคลหรือมนุษย์ขึ้นโดยการตีความทฤษฎีของฟรอยด์ใหม่ โดยทฤษฎีของลากองมีความซับซ้อนเข้าใจยาก ได้แก่ ทฤษฎี “ขั้นกระจกเงา” (The Mirror Stage) มีความหลากหลาย กล่าวคือ แนวคิดของลากองนั้นไม่หยุดนิ่งและมีพัฒนาการอยู่เสมอ ขึ้นอยู่กับแต่ละช่วงเวลาเนื้อหา โดยหลักมีความคล้ายคลึงกันและแตกต่างกันบางจุด ตรงจุดเน้น ซึ่งมีเนื้อหาแบ่งเป็นสามตอน ดังนี้ มนุษย์ คือ ความคิด มนุษย์เป็นวัฒนธรรม มนุษย์อยู่ในปรารภนา ดังนั้น อัตลักษณ์จึงเกิดขึ้นจากการปฏิสังสรรค์ทั้งระหว่างบุคคลในสังคมและภายในตัวบุคคลเอง ในแต่ละบุคคลอาจมีอัตลักษณ์ที่หลากหลาย แต่จะมีการเลือกเอาเพียงอัตลักษณ์ใดอัตลักษณ์หนึ่งที่ตนยอมรับ เพื่อนำมาใช้ภายใต้เงื่อนไขของบริบทในช่วงเวลาและพื้นที่ และอัตลักษณ์นี้ อาจถูกกำหนดได้ทั้งจากบุคคลเป็นผู้กำหนดตนเองหรือถูกกำหนดตำแหน่งแห่งที่ของบุคคลโดยสังคมก็ได้ การกำหนดอัตลักษณ์นี้เกิดขึ้นบนกระบวนการคิดเกี่ยวกับระบบของความแตกต่าง ระบบของความหลากหลาย และการตั้งคำถามว่าอัตลักษณ์ที่จะสร้างขึ้นนั้นมีความเชื่อมโยงกับสังคมอย่างไร

จะเห็นได้ว่า อัตลักษณ์กับสังคมจึงเป็นเรื่องที่แยกกันไม่ออก เนื่องจากการนิยามความเป็นตัวตนของอัตลักษณ์นั้นต้องมีการอ้างอิงกับสังคม แม้จะเป็นในระดับตัวบุคคลก็ยังคงมีการนิยามตนเองว่ามีอาชีพทางสังคม หรือมีบทบาทอย่างไรในสังคมที่บุคคลอาศัยอยู่ จึงทำให้เกิดความแตกต่าง ระหว่างเพศหญิงและเพศชายทางสรีระได้นำไปสู่ความเชื่อที่ว่าผู้หญิงและผู้ชาย มีความแตกต่างกันในทางอื่น ๆ ด้วยไม่ว่าจะเป็นในเรื่องสติปัญญา ความสามารถ ความถนัด จิตใจ และอารมณ์ ความเชื่อเช่นนี้ได้มีมาเป็นเวลานานนับพันปี ความแตกต่างดังกล่าวมักถูกมองว่าเป็นความแตกต่างที่มีมา “ตามธรรมชาติ” ซึ่งหมายความว่า ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ การเชื่อที่ว่าผู้หญิงมีความแตกต่างจากผู้ชายได้นำไปสู่สถานะของผู้หญิงที่ ด้อยกว่าผู้ชาย ได้แก่ ความเชื่อที่ว่าผู้หญิงเป็นเพศที่ไม่มีเหตุผลชอบใช้อารมณ์ นำไปสู่การที่สังคมไม่ยอมรับผู้หญิงให้เป็นผู้มีอำนาจเพราะมีคุณสมบัติทางเพศที่ไม่เหมาะสม

ดังนั้นอัตลักษณ์จึงถูกสร้างขึ้นโดยการก่อตัวโดยผ่านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เพราะฉะนั้นบุคคลหนึ่ง ๆ จะมีอัตลักษณ์ที่มีความหลากหลายและเมื่อบุคคลยอมรับอัตลักษณ์ใดอัตลักษณ์หนึ่งในขณะเวลานั้นมันจะมีกระบวนการที่แตกต่างในการแทนที่ในขณะที่บุคคลทำการกำหนดตำแหน่งของตนเองการถูกกำหนดตำแหน่งในโลกทางสังคมกระบวนการเหล่านี้ได้คำนึงถึงจุดสำคัญที่ความหลากหลายของอัตลักษณ์ที่เท่าเทียมกับการตั้งคำถามว่าอัตลักษณ์ทั้งหลายมีความเชื่อมโยงกับสังคมอย่างไรการกำหนดเป้าหมายไปที่ความสำคัญต่อมุมมองทางสังคมของอัตลักษณ์จะนำไปสำรวจโครงสร้างต่าง ๆ ผ่านชีวิตของเราที่ถูกจัดการดังนั้นอัตลักษณ์ต่าง ๆ จึงถูกจัดให้เข้าที่โดยโครงสร้างต่าง ๆ ทางสังคม

สกอตต์ (Scott, 1974) ได้กล่าวถึงประเด็นเรื่องอัตลักษณ์ไว้อย่างน่าสนใจซึ่งแนวคิดดังกล่าวได้อธิบายว่า “ความเข้าใจของมนุษย์ทั่ว ๆ ไปที่มองว่าคนเรานั้นล้วนแต่มีตัวตนหรืออัตลักษณ์อยู่ก่อนแล้ว จึงเกิดประสบการณ์ในภายหลังซึ่งความคิดดังกล่าวเป็นความคิดที่ผิดไปจากความเป็นจริงอย่างยิ่ง” Joan Scott’s มองต่างออกไปว่าความสัมพันธ์ทางสังคมต่าง ๆ ทำให้เกิดอัตลักษณ์ขึ้นมาซึ่งอาจกล่าวได้ว่าความคิดดังกล่าวเป็นการมองในแง่ประสบการณ์ทำหน้าที่สร้างตัวตนนั่นเอง

ลูซ อิริกาเรย์ (Luce Irigaray) นักสตรีนิยมชาวฝรั่งเศสได้ขยายความคิดในเรื่องอัตลักษณ์โดยผูกโยงสัมพันธ์กับเรื่องของผู้หญิงว่าลักษณะเฉพาะของความเป็นผู้หญิงจะถูกเก็บกดหรือถูกทำให้ลี้ลับเลื่อนไปในวัฒนธรรมชายเป็นใหญ่เครื่องมือหนึ่งที่ใช้ ก็คือ การกีดกันทางภาษาเธอจึงเสนอให้สร้าง “ภาษาแบบผู้หญิง” ขึ้นมาเพื่อสร้างอัตลักษณ์ของผู้หญิงขึ้นมาใหม่ขณะเดียวกัน ยูเลีย คริสเตวา (Julia Kristeva) นักสตรีนิยมชาวบัลแกเรียให้ความเห็นเสริมว่าภาษาของผู้หญิงที่ว่านี้ที่ออกมาจาก “สัญชาตญาณและความรู้สึก” มากกว่า นอกจากนี้ในเรื่องการสร้างอัตลักษณ์ตามที่อลิซาเบธโกรส (Elizabeth Grosz) นักสตรีนิยมชาวออสเตรเลียซึ่งมีความสนใจศึกษานักคิดนักปรัชญาสายฝรั่งเศสอย่าง ฌาคส์ ลาก็อง (Jacques Lacan) และมิเชล ฟูโกต์ (Michel Foucault) โดยเฉพาะฟูโกต์ที่ อลิซาเบธโกรสจะได้รับอิทธิพลแนวคิดมาพอสมควรให้ความเห็นเสริมว่าสตรีนิยมจำเป็นต้องสร้างอัตลักษณ์ร่วมของกลุ่มแต่ต้องระวังว่าไม่ไปสร้างอัตลักษณ์ที่นำไปสู่การครอบงำเธอกล่าวว่า “การรื้อถอนวาทกรรมมิได้นัยยะของการทำลายล้าง ซึ่งตรงข้ามศักยภาพที่สามารถเห็นต่างไป ต่างหากที่เป็นหัวใจของการเคลื่อนไหว”

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าในอดีตรอยสักได้มีมานานแล้วและได้รับความนิยมในหมู่ชายไทยไม่ว่าจะเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น หรือรอยสักในปัจจุบันที่ให้ความหมายของรอยสักที่แตกต่างกันไปจากอดีต ที่ไม่เฉพาะเจาะจงแค่เรื่องของความเป็นกลุ่มเป็นก้อนเท่านั้น แต่ในรอยสัคนั้น ๆ มีความหมายแฝงอยู่ ถือเป็นสัญลักษณ์ที่เฉพาะเจาะจงเนื่องจากรอยสักเป็นผู้สร้างอัตลักษณ์หรือความเป็นตัวตนให้แก่ผู้ที่สัก ได้แก่ รอยสักเพื่อแสดงให้เห็นว่ามีความกล้าหาญ และมีความเป็นลูกผู้ชายเต็มตัว เป็นต้น แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าประวัติศาสตร์รอยสักของผู้หญิงไทยไม่มีปรากฏให้เห็น จะมีการกล่าวถึงแต่ในแง่ลบทั้งสิ้น ซึ่งพิจารณาได้จากข้อห้ามต่าง ๆ ได้แก่ ห้ามไม่ให้ผู้ชายผ่าถุงของผู้หญิงสะบัดมาโดนร่างกาย ห้ามลอดผ้าถุงโดยเฉพาะยามมีประจำเดือนหรือการไม่ให้ผู้หญิงมานั่งทับ นอนทับข้างบน เป็นต้น ดังนั้นจากแต่เดิมที่เชื่อว่ารอยสักเป็นเรื่องของขลัง เวทมนตร์คาถาที่มีศัตรูเป็นผู้หญิงทำให้ความเชื่อถือนี้อาจผิด ซึ่งต่อมาเมื่อผู้หญิงเริ่มสัก ภาพตัวแทนความเชื่อทางไสยศาสตร์ก็เริ่มหายไป แต่กลับมีวาทกรรมใหม่ให้กับผู้หญิงที่สักว่าเป็นผู้หญิงไม่ดีเป็นผู้หญิงชั้นต่ำหรือเป็นโสเภณี เป็นต้น

การที่ผู้ที่มีรอยสักเลือกนิยามความหมายของตนเองและแสดงตนเองต่อบุคคลหรือสังคมว่าที่มีรอยสักเป็นใครนั้น เป็นกระบวนการของการเลือกใช้และแสดงออกซึ่งจะทำให้รู้ว่าเหมือนหรือแตกต่างจากคนอื่นหรือกลุ่มอื่นอย่างไรโดยผ่านระบบของการใช้สัญลักษณ์ซึ่งเป็นสิ่งที่ประกอบกันทั้งด้านอารมณ์ความรู้สึกภายใน และกระบวนการของโลกภายนอกที่เกี่ยวข้อง เพราะมนุษย์เลือกใช้ความหมายหรือเปลี่ยนแปลงความหมายที่เกี่ยวกับตนเองทั้ง ในกระบวนการที่สัมพันธ์กับโลกและในส่วนของตัวเองที่มันซ้อนทับกันอยู่ ดังนั้นจึงมีการจัดแบ่งประเภทของอัตลักษณ์เป็น 2 ระดับ คือ ระดับอัตลักษณ์ส่วนบุคคลและระดับอัตลักษณ์ทางสังคม ได้แก่ การที่สังคมกำหนดบทบาทหน้าที่และตำแหน่งทางสังคมให้กับผู้มีรอยสักบทบาทความเป็นลูก ความเป็นเพื่อน หรือตำแหน่งในที่ทำงาน ระบบคุณค่าที่คิดตัวเรามาตั้งแต่เกิด ทำให้สามารถเรียนรู้และเลือกที่จะนิยามตนเองให้เหมาะสมในสังคม และมีการเคลื่อนไหวปรับเปลี่ยนไปตามบริบท เมื่ออยู่ในครอบครัวก็จะมียุทธศาสตร์เป็นลูก เป็นพี่น้อง บางครั้งบทบาทและตำแหน่งอาจซ้อนทับกัน เช่น การเป็นนักศึกษาในขณะที่เป็นสมาชิกของกลุ่มเพื่อนในชั้นเรียน เป็นต้น สัญลักษณ์ที่ผู้มีรอยสักเลือกหยิบมาใช้ในการนิยามตนเองทั้งต่อสังคมและต่อตัวเอง (พจมาน นิตยภัท, 2550, หน้า 10)

การสักเพื่อแสดงว่าตนเองนั้นมีความแตกต่างจากผู้อื่นและมีอัตลักษณ์ความเป็นตัวของตัวเองผู้สักจึงมีทัศนคติว่าตนเองมีความเหนือกว่าโดดเด่นกว่าผู้อื่นดังนั้นการสักร่างกายนั้นจึงเป็นสัญลักษณ์ที่บ่งบอกความพิเศษที่แตกต่างจากผู้อื่นเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ดังกล่าวนี้เป็นสิ่งที่ผู้สักกระทำเพื่อแยกตนเองออกจากกลุ่มทางสังคมซึ่งการสักรูปรอยอักขระต่าง ๆ ไว้บนผิวหนังก็เปรียบเสมือนการประทับตรารูปรอยสักนั้น ๆ ให้ติดตรึงบนผิวหนังไปตลอดชีวิตในขณะที่หลายสิ่งหลายอย่างเปลี่ยนแปลงไปรอยสักยังคงอยู่และรอยสักดังกล่าวของผู้สักนั้นจะเป็นเอกลักษณ์ประจำตัวของผู้สักนั้นตลอดไป

ดังนั้นในงานศึกษาชิ้นนี้จะให้นิยามความหมายให้กับตนเองของผู้ที่สักโดยอัตลักษณ์ของรอยสักนั้นน่าจะหมายถึงคุณสมบัติที่เป็นลักษณะเฉพาะของผู้มีรอยสักนั้น ๆ แต่อาจมีนิยามขยายต่อว่าคุณสมบัติการให้ความหมายของการสักนั้นทำให้สิ่งนั้นโดดเด่นขึ้นมาหรือแตกต่างจากคนอื่น การนิยามอัตลักษณ์จึงมีหลายมิติด้านหนึ่งหมายถึงการสักที่แสดงความเป็นปัจเจกที่เชื่อมต่อและสัมพันธ์กับสังคมในมิติการสักจึงเป็นการเรื่องของการใช้สัญลักษณ์ในการได้รับการยอมรับและความแตกต่างจากผู้อื่นอีกด้านหนึ่งอัตลักษณ์จะเกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดเพื่อให้ความหมายหรือแปลงความหมายเกี่ยวกับตนเองในกระบวนการที่สัมพันธ์กับโลก

2.3 แนวคิดเรื่องวัฒนธรรมสมัยนิยม

วัฒนธรรมในโลกสมัยใหม่ เป็นผลผลิตของกระบวนการครอบโลกที่เรียกว่า “โลกาภิวัตน์” (Globalization) ซึ่งข่าวสารข้อมูล อุดการณ์ความคิด เทคโนโลยี เงินทุน หรือประชากรโลก ต่างก็ติดต่อสื่อสาร และมีอิทธิพลต่อกัน และกัน ข้ามพรมแดนรัฐชาติ ข้ามพรมแดนวัฒนธรรมในความหมายดั้งเดิมอย่างใกล้ชิด

คำว่าวัฒนธรรมสมัยนิยมได้ถูกนิยามขึ้นมาในช่วงศตวรรษที่ 19 โดยทุกสังคมจะมีวัฒนธรรมสมัยนิยมของตนเอง ซึ่งไม่ว่าผู้คนจะอาศัยอยู่ ณ ส่วนใดของโลกก็ล้วนแต่มีความปรารถนาความต้องการในสินค้าหรือบริการรวมทั้งวิธีการดำเนินชีวิตที่คล้ายคลึงกัน แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าส่วนใหญ่แล้วความปรารถนาหรือความต้องการในสินค้าหรือบริการ รวมทั้งวิธีการดำเนินชีวิตเหล่านี้มักจะมีอิทธิพลมาจากประเทศแถบตะวันตกเสมอ

สำหรับวัฒนธรรมสมัยนิยม แมค เควล์ (McQuail, 1994, p. 103) ได้ให้ความหมายของคำว่าวัฒนธรรมสมัยนิยม เป็นวัฒนธรรมซึ่งได้รับความนิยมจากประชาชนจำนวนมาก โดยเป็นสิ่งที่ถูกสร้างสรรค์ขึ้น และถูกเผยแพร่ผ่านทางสื่อมวลชนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเพลง, นิยายหรือวรรณกรรม, ละครประโลมโลก, วิดีโอภาพยนตร์ต่าง ๆ ในการศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมมวลชนหรือวัฒนธรรมสมัยนิยม นักการศึกษามีแนวคิดที่หลากหลายนานาทัศนะ ความหมายและสาระสำคัญ ทั้งที่เหมือนและแตกต่างกันออกไปอย่างมีเอกลักษณ์ อาทิ

เรย์มอนด์ วิลเลียมส์ (Raymond Williams) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับ “วัฒนธรรมสมัยนิยม” อย่างมีเอกลักษณ์ว่าเป็นวัฒนธรรมร่วมสมัยมีการต่อสู้ทางวัฒนธรรมถึงแม้อาณาบริเวณของวัฒนธรรมสมัยนิยมจะถูกใช้เพื่อการครอบงำ มอมเมาประชาชน แต่ทว่าในทีนั้น ๆ พื้นที่บางมุมยังเป็นที่ว่างให้มีการต่อต้าน ต่อรอง เพื่อปฏิเสธวัฒนธรรมหลัก ดังตัวอย่างงานวิเคราะห์รายการเกมโชว์ของ John Fiske (1991) ที่แสดงให้เห็นว่ารายการเกมโชว์ที่ให้แม่บ้านมาเล่นทายราคาสินค้านั้นเป็นการเปิดเวทีพื้นที่สาธารณะที่แสดงให้เห็นว่า “ความรู้ของผู้หญิง” เป็นความรู้ที่มีคุณค่า เป็นต้น จึงกล่าวว่า “ในปริภูมิพลของวัฒนธรรมสมัยนิยม เราสามารถจะแสวงหาและค้นพบหน่ออ่อนของการเปลี่ยนแปลงสังคมได้” สำนักวัฒนธรรมศึกษายังมีท่าทีต่อวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว เป็นการลบเส้นกันแบ่งระหว่าง วัฒนธรรมชั้นสูง (high culture) ชั้นกลางและชั้นล่าง (low culture) ออกไปหมด จึงกล่าวได้ว่า วัฒนธรรมนั้นไม่มีสูง ไม่มีต่ำ มีแต่วัฒนธรรมของใครเท่านั้น ในขณะที่ที่กลุ่มองครักษ์พิทักษ์วัฒนธรรมชั้นสูงได้แก่ กลุ่ม Cultural & Civilization จะมองวัฒนธรรมสมัยนิยมอย่างเหยียดหยาม เพราะถือว่าเป็นวัฒนธรรมที่ไร้ซึ่งสุนทรียะและตกต่ำในแง่ศีลธรรม แม้กระทั่งสำนักแฟรงก์เฟิร์ตที่เชื่อมั่นในพลังมวลชน ก็ยังเห็นว่า วัฒนธรรมสมัยนิยมนั้น

อาจเป็นอาณาบริเวณที่ประชาชนจะถูกครอบงำมอมเมา ได้แก่ ละครน้ำเน่าที่ให้ความหวังลม ๆ แล้ง ๆ แก่คนยากจน เป็นต้น

สตอเรย์ (Storey, 1993) จึงได้จัดหมวดหมู่ความหมายของวัฒนธรรมสมัยนิยมที่นักคิดนักทฤษฎีจากสำนักต่าง ๆ ให้คำอธิบายไว้ แบ่งเป็น 6 ประการ ดังนี้

1. วัฒนธรรมอะไรก็ตามที่เป็นที่ยอมรับและชื่นชอบของคนจำนวนมาก นิยามข้อนี้ครอบคลุมถึงเนื้อหาของวัฒนธรรมโดยทั่วไป แต่มีจุดอ่อนในแง่ที่ขาดขอบเขตที่ชัดเจนหรือไม่สามารถระบุลักษณะเฉพาะเจาะจงของวัฒนธรรม ซึ่งมีรายละเอียดปลีกย่อยและแตกต่างหลากหลายกันออกไป ได้แก่ พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ บริบททางเศรษฐกิจการเมืองรวมทั้งความหมายต่อวิถีชีวิตของผู้เป็นเจ้าของหรือมีส่วนร่วมในวัฒนธรรมนั้น

2. วัฒนธรรมที่หลงเหลืออยู่ภายหลังจากการให้ค่านิยามวัฒนธรรมของชนชั้นผู้นำหรือวัฒนธรรมหลวง (High Culture) คือ วัฒนธรรมที่อยู่ตรงกันข้ามกับวัฒนธรรมของชนชั้นผู้นำ หรือวัฒนธรรมของคนส่วนใหญ่ในสังคม

3. วัฒนธรรมมวลชน (Mass Culture) ซึ่งให้ความสำคัญกับรูปแบบต่างๆ ของวัฒนธรรมที่ถูกผลิต เผยแพร่และโฆษณาในตลาด สินค้าของระบบทุนนิยมสมัยใหม่ แฟชั่นเสื้อผ้าอาภรณ์ เครื่องแต่งตัว คนตรี กีฬา ภาพยนตร์ อื่น ๆ ในแง่นี้วัฒนธรรมมวลชนมักจะถูกตีความหมายเชื่อมโยงกับการครอบงำทางวัฒนธรรมจากประเทศตะวันตก หรือประเทศ อุตสาหกรรม ซึ่ง เป็นต้นกำเนิดของสื่อวัฒนธรรมดังกล่าว

4. วัฒนธรรมที่มีแหล่งกำเนิดมาจากประชาชน เป็นวัฒนธรรมขนานแท้และดั้งเดิมของประชาชนหรือชาวบ้านทั่วไป หรืออาจเรียกได้ว่า วัฒนธรรมของประชาชนเพื่อประชาชน

5. พื้นที่หรือบริเวณของการต่อสู้ระหว่างพลังของกลุ่มคน ที่ถูกเอารัดเอาเปรียบกับกลุ่มคนผู้มีอำนาจครอบงำในสังคม วัฒนธรรมในแง่นี้ไม่ใช่ทั้งของชนชั้นผู้นำ หรือ ชนชั้น ผู้เสียเปรียบในสังคม แต่เป็นวัฒนธรรมที่เกิดจากการต่อสู้ ต่อรองและช่วงชิงทางอุดมการณ์และผลประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ในสังคม นิยามดังกล่าวนี้ได้รับอิทธิพลโดยตรงจากมโนทัศน์อำนาจครอบงำ (hegemony) ของแอนโตนิโอ กรัมสกี (Antonio Gramsci) นักคิดสำนักมาร์กซิสม์

6. วัฒนธรรมที่เกิดขึ้นภายหลังจากการพัฒนาอุตสาหกรรมและการเกิดชุมชนเมือง ความหมายข้อนี้สะท้อนให้เห็นถึงอิทธิพลของสื่อมวลชนและการคมนาคมสื่อสารโลกสมัยใหม่ ช่วยให้การก่อรูปและขยายตัวของวัฒนธรรมในชุมชนขนาดใหญ่เป็นไปได้ วิธีการผลิตแบบอุตสาหกรรมและวิถีชีวิตในเมืองทำให้คนจำนวนมากเปลี่ยนแปลงไปจากวิถีชีวิตในสังคมเกษตรกรรมและวัฒนธรรมชนบทอย่างสิ้นเชิง โลกของความทันสมัยก่อให้เกิดรูปแบบวัฒนธรรม

สมัยใหม่ที่เปลี่ยนวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม ชีวิตประจำวันกลายมา เป็นปริณทลที่เต็มไปด้วยวัฒนธรรมที่มีชีวิต

จากนิยามความหมายทั้ง 6 กลุ่มจะเห็นได้ว่า มโนทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมสมัยนิยม เป็นสิ่งที่คลุมเครือ และอาจถูกเลือกมองได้หลายแง่ (ชาญวิทย์ ตีรประเสริฐ, 2549, หน้า 131) และหากกล่าวถึงรอยสักกับวัฒนธรรมสมัยนิยม มีความเกี่ยวข้องที่ลื่นไหลไปกับคำอธิบายวัฒนธรรมสมัยนิยมอยู่หลายประการด้วยกัน คือ รอยสักในยุคหนึ่งเป็นเสมือนสัญลักษณ์ (Sign) ที่ได้รับการยอมรับและเป็นที่นิยมชื่นชอบของผู้คนเป็นจำนวนมาก แต่ทว่ามาถึงอีกยุคหนึ่ง รอยสักถูกขับเคลื่อนเป็นเครื่องหมายบ่งบอกถึงสถานภาพความเป็นชนชั้น ที่ถูกตีตราประทับบนร่างกายเพื่อแสดงความเป็นไพร่หลวงในกรม กอง และสักเพื่อประจานความคิดให้แก่ักโทษ ด้วยเหตุนี้ จึงเกิดเป็นวาทกรรมชุดหนึ่งที่ถูกสั่งสมและสืบทอดมาจนถึงยุคปัจจุบัน

ในปัจจุบัน หากบุคคลใดมีรอยสักจะถูกกล่าวว่าเป็นคนไม่ดี ไม่น่าคบ อื่น ๆ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการครอบงำของวาทกรรมในชุดดังกล่าว แต่ทว่ารอยสักยังพบในกลุ่มคนจำนวนหนึ่งที่เรียกได้ว่าเป็นการต่อต้าน ต่อรองและปฏิเสธการครอบงำของวาทกรรม ซึ่งจะเห็นได้ว่า การลื่นไหลของวัฒนธรรมสมัยนิยมกับรอยสัก เป็นวัฒนธรรมที่มีรากฐานอยู่ที่มหาชนที่รวมถึงวัตถุ ประเพณี กระแส และกิจกรรม ที่ไม่ใช่แค่กระแสนิยม แต่เป็นเพราะมนุษย์มีกระบวนการสร้างความหมายไม่คงที่ สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา และมีความสัมพันธ์กับการสร้างตัวตนของแต่ละบุคคล (วุฒิชัย ฤกษ์ประกรกิจ, มนัสชน โกภาวิโรจน์ และธนพงศ์ ผลาจรศักดิ์, 2545, หน้า 138-141) ดังตัวอย่างงานเขียนของบุคคลที่จะกล่าวถึง ดังต่อไปนี้

คำนิยามของคำว่า “วัฒนธรรมแห่งรสนิยม” เป็นกลุ่มของเนื้อหาสื่อที่คล้ายคลึงกันที่คนกลุ่มเดียวกันนิยมชมชอบอยู่ การมีรสนิยมกลายเป็นเรื่องของความสนใจของแต่ละบุคคล ซึ่งวัฒนธรรมแห่งรสนิยมนี้มีลักษณะเกิดขึ้นแล้วหายไป และมีความเหลื่อมล้ำกันอยู่มากในธรรมชาติของผู้ชมแต่ละกลุ่มซึ่งกลุ่มรสนิยมทางวัฒนธรรมเป็นกลุ่มที่เกิดขึ้นเพราะชื่นชอบเนื้อหาแนวใดแนวหนึ่ง รูปแบบของสื่อประเภทใดประเภทหนึ่ง นิยมดารา นักร้องคนใดคนหนึ่ง หรือชอบสไตล์ของนักเขียน ศิลปิน คนใดคนหนึ่งเป็นการเฉพาะได้ เช่นเดียวกับรอยสักเรือนร่างที่ไม่ได้จำกัดความชอบเฉพาะชนชั้นใดหรือเฉพาะคนที่ชื่นชอบงานศิลปะเป็นพื้นฐานเท่านั้น แต่ยังสามารถกระจายไปยังกลุ่มต่าง ๆ ทำให้รอยสักรอยศิลปะบนเรือนร่างกลายเป็นสื่อที่สร้างวัฒนธรรมสมัยนิยมให้เกิดขึ้น (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, 2541)

ในปัจจุบันนี้จะเห็นได้ว่า รอยสักถือเป็นสินค้าที่ถูกผลิตขึ้นจนได้รับความนิยมอย่าง และเกิดมีธุรกิจเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ที่จะสักที่ให้ความสำคัญ ให้ความสำคัญกับรูปแบบที่ฉาบฉวย สอดรับกับลักษณะที่หมายถึงวัฒนธรรมมวลชนในทฤษฎีวัฒนธรรมสมัยนิยม ซึ่งกล่าว

สนับสนุนนิยามของ ฮอว์ธอร์น (Hawthorne, 2006) อธิบายไว้อย่างร่วมสมัยและกระชับที่สุดว่า วัฒนธรรมสมัยนิยม คือ สิ่งที่ได้รับคามนิยมและอยู่ในกระแสความสนใจหรือการรับรู้ของผู้คน โดยจะเป็นสิ่งที่ง่ายและชัดเจน รวมทั้งเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตแนวคิดวัฒนธรรมสมัยนิยมในประเทศไทยยุคเศรษฐกิจเฟื่องฟู ช่วงทศวรรษ 2530 ซึ่งไม่เพียงแต่สร้างความหลากหลายทางด้านเศรษฐกิจการเมือง สังคม ยังรวมถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งมีข้อสังเกตหลายประการเกี่ยวกับวัฒนธรรมสมัยนิยม ดังนี้

1. วัฒนธรรมสมัยนิยม ในสังคมไทยร่วมสมัยไม่ได้จำกัดอยู่แต่เฉพาะในกลุ่มของวัยรุ่น แต่มีอยู่ในทุกเพศ ทุกวัย และแทบทุกสถานะของสังคม

2. วัฒนธรรมสมัยนิยม ไม่ใช่เป็นเพียงแค่วัฒนธรรมฉาบฉวย

3. แหล่งที่มาของ วัฒนธรรมสมัยนิยม ไม่ใช่มีเพียงประเทศสหรัฐอเมริกา ดังคำที่ว่า “วัฒนธรรมสมัยนิยม เป็นวัฒนธรรมของอเมริกัน” เพราะมีหลายกรณีที่เป็นผลิตผลในประเทศที่เห็นได้ชัด คือ วัฒนธรรมเพลงลูกทุ่ง และวัฒนธรรมเพลงเพื่อชีวิต

4. ขอบข่ายของวัฒนธรรมสมัยนิยม ไม่ได้จำกัดแค่เพียงกิจกรรมการเสพย์สิ่งบันเทิง หรือ แฟชั่นการแต่งกายเท่านั้น แต่ยังรวมถึงกิจกรรมอย่างอื่น ได้แก่ กิจกรรมเพื่อสุขภาพและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ

5. มักจะเชื่อกันว่าวิธีที่จะเผยแพร่วัฒนธรรมสมัยนิยม ที่ดีที่สุด คือ ให้เกิดการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ วิทยุ วิทยุโทรทัศน์ แต่มีตัวอย่างหลากหลายที่ชี้ให้เห็นว่าวัฒนธรรมสมัยนิยม สามารถแพร่หลายได้อย่างรวดเร็ว ได้แก่ หนังสือพิมพ์ หรือแม้กระทั่งผ่านการสื่อสารบอกเล่าปากต่อปากที่ไม่ได้เป็นสื่อสมัยใหม่อะไรเลย

6. วัฒนธรรมสมัยนิยม ไม่สามารถเกิดขึ้นได้โดยปราศจากการสนับสนุนจากชนชั้นกลาง

7. มีตัวอย่างที่หลากหลายที่ชี้ให้เห็นว่า วัฒนธรรมการให้ความสำคัญเรื่องตัวบุคคล มีผลต่อการเกิดวัฒนธรรมสมัยนิยม เช่น การที่พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็นต้นแบบในการใส่ชุดพระราชทาน ส่งผลให้ผู้คนในสังคมเลียนแบบตาม

8. วัฒนธรรมสมัยนิยม ไม่จำเป็นต้องมีแหล่งกำเนิดมาจากสังคมเมืองหลวง มีหลายวัฒนธรรมที่ก่อตัวจากภูมิภาคก่อน แล้วค่อยเผยแพร่เข้าสู่เมืองกรุง

ประเภทของลักษณะวัฒนธรรมสมัยนิยมที่เผยแพร่ในสังคมไทย แบ่งออกได้ดังนี้

1. วิธีการแต่งกาย ได้แก่ วัสดุที่ใช้ สี และวิธีการแต่งกายที่เกินเลยขอบเขตของความสุภาพเรียบร้อยตามโอกาสต่าง ๆ ได้แก่ การแต่งกายรุ่มร่ามรัดรูป เป็นต้น

2. วิธีการแสดงอารมณ์ ได้แก่ อารมณ์รัก อารมณ์ทางเพศที่เปิดเผย ถึงเนื้อถึงตัว เป็นต้น

3. วิธีการสื่อความหมาย ได้แก่ การพูดจาหรือแสดงออกปฏิกิริยาท่าทางที่แสดงถึงความมั่นใจ จนดูเหมือนว่า ก้าวร้าว ขาดสัมมาคารวะ หรือไม่ถูกต้องตามกาลเทศะตามวิถีทางของวัฒนธรรมไทย

4. วิธีการแสวงหาความสุขทางใจและหลักเกณฑ์การดำเนินชีวิต ได้แก่ ความคิด ความเชื่อ และปรัชญาชีวิต ได้แก่ การแสวงหาความเท่าเทียมกันระหว่างเพศและวัย เป็นต้น

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นเรื่องที่เกิดจากวัฒนธรรมสมัยนิยมและวัฒนธรรมสังคมนิยม โดยแนวคิดทั้งสองวัฒนธรรมนี้มีความสัมพันธ์กัน เมื่อรอยสักที่ได้รับความนิยมก่อนที่จะเกิดเป็นความนิยมของแต่ละยุคสมัย เกิดขึ้นจากความนิยมของกลุ่มคนสังคมนิยมหรือผู้คนที่มีความนิยมในรอยสัก ดังนั้นเมื่อรอยสักได้รับความนิยมจากกลุ่มคน สังคมหรือผู้คนต่าง ๆ ในช่วงเวลานั้น รอยสักจึงเกิดเป็นวัฒนธรรมสมัยนิยมขึ้นในแต่ละยุคสมัย

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประเทิน มหาจันทร์ (2529) ได้ศึกษารอยสักกับพฤติกรรมของเยาวชนไทย พบว่า เยาวชนไทยที่ประพติเกรและถูกควบคุมประพติอยู่ในสถานฝึกอบรมของศาลคดีเด็กและเยาวชนมีจำนวนกว่าครึ่งมีรอยสักอยู่ตามอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย โดยมีความคิดว่า รอยสักมีความศักดิ์สิทธิ์ ช่วยเหลือตนให้ประสบความสำเร็จได้ เยาวชนที่มีรอยสัก รูปผีเสื้อจะกระทำผิดในข้อหาเกี่ยวกับทรัพย์สิน ผู้ที่มีรอยสักรูปเสือ มังกร หรือเหยี่ยว มักจะมีข้อหาเกี่ยวกับความรุนแรงทำร้ายร่างกาย ผลการวิจัยพบว่า รอยสักมีความเกี่ยวข้องกับจิตลักษณะของเยาวชนหลายประการโดยที่เยาวชนผู้มีรอยสัก มักมีปัญหาครอบครัว หรือเคยลี้ภัยในโรงเรียน เยาวชนที่มีรอยสักส่วนใหญ่มักไม่ใช่ผู้ที่มีความมุ่งมั่นในชีวิตที่สูงนัก ส่วนใหญ่ขาดการอบรมให้รู้จักเคารพกฎหมาย ซึ่งผลักดันให้เยาวชนกล้าประพติเกรและยังพบอีกว่า เยาวชนที่มีรอยสักมีแนวโน้มที่จะกระทำผิดซ้ำมากกว่าผู้ที่ไม่มีรอยสัก เช่นเดียวกับงานของ นัทธี จิตสว่าง (2528) ที่ได้ศึกษาถึงผลกระทบของระบบสังคมในเรือนจำของผู้ต้องขัง พบว่าวัฒนธรรมในเรือนจำเกี่ยวกับกฎของผู้ต้องขังในแต่ละกลุ่มแต่ละพวก ได้แก่ ผู้ต้องขังที่ก่อคดีปล้นหรืออาชญากรส่วนใหญ่มีกฎอยู่ว่าจะเป็นพวกเดียวกันต้องมีรอยสักให้เหมือนกัน ลักษณะเดียวกัน พวกที่ถูกจับมาในคดีเดียวกัน หรือมีนิสยคล้ายคลึงกันก็จะมารวมกลุ่มกันเป็นพวก “หัวอกเดียวกัน” ที่เรียกว่าพวกเก่าๆซึ่งมีรอยสักอักขระรูปยันต์โดยฝีมือของคนเดียวกันหรือรูปรอยสักเหมือนกันประเภทเดียวกัน ถือว่ามาจากสำนักเดียวกันจะรวมตัวเป็นพวก “อาจารย์เดียวกัน” ซึ่งความจริงก็คือพวกเดียวกัน

สุลักษณ์ ศรีบุรี และทวิวงศ์ ศรีบุรี (2530) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ลายสักที่พบในภาคกลางของประเทศไทย พบว่า รอยสักในภาคกลางของประเทศไทย จะยังคงมีอยู่ต่อไป เพราะยังมีบุคคลในบางอาชีพจำนวนมาก ที่ยึดมั่น เชื่อถือ ศรัทธาต่อรอยสักอย่างจริงจัง โดยบุคคลเหล่านั้น มีวัตถุประสงค์ของรอยสักเพื่ออยู่ยงคงกระพันชาตรี เพื่อป้องกันภัยอันตราย เพื่อความมีโชคลาภ และเพื่อผลทางเมตตามหานิยม ทางด้านการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคคลในอาชีพต่าง ๆ ที่มีต่อรอยสัก ผลการศึกษาพบว่า ชาวบ้านประชาชนและครูอาจารย์ นักวิชาการ ข้าราชการที่มีวุฒิการศึกษาขั้นต่ำปริญญาตรี มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ผิวง่อง กันทรพิทักษ์ (2535) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รอยสักลายอีสาน: ศึกษาเฉพาะกรณีบ้านศรีสุข ตำบลศรีสุข อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า รอยสักลายในหมู่บ้านศรีสุขจะยังคงมีอยู่ต่อไป เพราะยังมีบุคคลบางอาชีพ เช่น กลุ่มกรรมกรผู้ใช้แรงงาน ผู้ขายแรงงานต่างถิ่นที่มีชีวิตเสี่ยงภัยต่อสิ่งอันตรายเป็นจำนวนมาก ดังนั้นบุคคลเหล่านี้ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อหาสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ อันจะก่อให้เกิดความอบอุ่นใจ มั่นใจ และศรัทธาต่อสิ่งนั้นว่า จะสามารถป้องกันภัยอันตราย ทำให้มีโชคลาภ ตลอดจนเกิดผลทางด้านเมตตามหานิยม เพื่อผู้พบเห็นจะเกิดความรักใคร่ นิยมชมชอบ หรือมีอำนาจในอิทธิฤทธิ์ ซึ่งรอยสักลาย ถือได้ว่า เป็นเครื่องรางของขลังอย่างหนึ่งที่ชาวบ้านศรีสุข ยังคงให้ความเชื่อถือ และทำรอยสักลายเพื่อความอยู่ยงคงกระพัน แคล้วคลาดอันตรายมากกว่ารอยสักลายเพื่อความสวยงาม เครื่องมือที่ใช้ทำรอยสักที่สำคัญ ได้แก่ เข็มสัก ซึ่งยังคงเป็นรอยสักแบบดั้งเดิม คือ ใช้เข็มจุ่มน้ำหมึก ขณะที่ปัจจุบันมีเครื่องสักไฟฟ้า นอกจากนี้ยังมีน้ำหมึกจีนหรือหมึกดำที่ใช้ในรอยสัก และยังมีรอยสักน้ำมันเพื่อความขลัง โดยมีส่วนผสม คือ ว่านสบู่เลือด ว่านสบู่เหล็ก ว่านไพร น้ำมันเลียงผา น้ำมันงาผสมน้ำมันมะพร้าว เป็นต้น ซึ่งในด้านความเชื่อ และโลกทัศน์ของชาวบ้านศรีสุขที่มีต่อรอยสักลาย พบว่า รอยสักลายยังคงมีอยู่ต่อไปและเพิ่มขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่จะทำรอยสักเพื่อความอยู่ยงคงกระพัน โดยผู้ที่ทำรอยสักส่วนใหญ่เป็น ผู้ประกอบอาชีพรับจ้าง ชาวเรือ ชาวประมง ผู้ใช้แรงงานและผู้รับราชการทหาร ตำรวจ และผู้คนทั่วไปจะทำรอยสักน้ำมัน หรือสักหมึกเหล็ก ซึ่งในขณะเดียวกัน ผู้คนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสมควรให้มีการพัฒนา และอนุรักษ์รอยสักลาย เพราะถือว่าเป็นศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นตน

สุรีย์ สุทธิภิรมย์กุล (2535) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รอยสักลาย พบว่า รอยสักลายบนร่างกายในเขตอำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้สักส่วนใหญ่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ที่มักทำรอยสักลายมอม (กิเลน) บริเวณบนเอวไปจนถึงต้นขา ซึ่งในอายุที่ต่ำลงมามิให้พบอยู่บ้างในรอยสักรูปมอม แต่ในรุ่นหลังถัดมานั้น ไม่พบรอยสักลายมอม แต่เป็นรอยสักลงคาตา ลายธรรมชาติ ได้แก่ ลายดอกบัว 9 กลีบ ลายจิ้งจก 2 หาง ลายนกยูง และรอยสักลายแบบใหม่ที่ต่างจากรอยสักดังกล่าว คือ รอยสักรูปสุนัขบริเวณแผ่นหลัง ที่มีการใช้สีในรอยสักที่หลากหลาย ซึ่งต่างจากเดิมที่ใช้น้ำหมึกสีดำเพียง

อย่างเดียวนอกจากนี้งานวิจัยเรื่องรอยสักที่ผ่านมา ก็ยังคงมุ่งเน้นว่ารอยสักเป็นเรื่องของผู้ชาย โดยเฉพาะ ซึ่งจะเห็นได้จากงานของสุลักษณ์ ศรีบุรี และทวีพงศ์ ศรีบุรี (2530) ได้ศึกษาลายสักที่พบในภาคกลางของประเทศไทย พบว่าผู้ที่ได้รับรอยสักมักเป็นผู้ที่เลื่อมใสศรัทธาในไสยศาสตร์ส่วนใหญ่มีพื้นฐานความรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงประถมศึกษาปีที่ 6 ช่วงอายุที่ไปขอรับรอยสักมากที่สุด คือ 21-25 ปี และ 31-40 ปี โดยมีวัตถุประสงค์ คือ ความเป็นลูกผู้ชายเต็มตัว การอยู่ยงคงกระพันชาตรี เมตตามหานิยม มีโชคลาภและเพื่อความสวยงาม ผลกระทบทางร่างกายที่ได้รับจากรอยสักมากที่สุด คือ ความเจ็บปวดอันเนื่องมาจากการอักเสบและ บวมแดงของแผลที่สัก ตำแหน่งบนร่างกายที่นิยมสักกันมากที่สุดเรียงตามลำดับ คือ หลัง หน้าอก ศีรษะ คอ ไหล่ ขา โขง แขน และขา แรงบัลดาลใจที่ผลักดันให้ไปรับรอยสักที่สำคัญที่สุด คือ ปราบปรามที่จะมีของขลังติดตัวมีใจรักและศรัทธาในรอยสักอย่างจริงจัง ผู้ที่มีรอยสักส่วนใหญ่เมื่อมีอายุมากขึ้นจะมีความต้องการที่จะลบรอยสักมากขึ้น เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ยูเมโมโต้ (Umemoto, 1986) ผู้เขียนบทความเรื่อง “Thai Charms, the Art of Thailand” ได้กล่าวถึงรอยสักว่า ถ้าเป็นสมัยเมื่อ 80 ปีก่อน หากชายไทยคนใดมิได้รับรอยสักให้ปรากฏเห็นบนร่างกายแล้ว ชายผู้นั้นจะไม่ได้ได้รับความสนใจจากสตรีเพศคนใดเลย Umemoto เชื่อมั่นว่า รอยสักเป็นสิ่งเดียวบนร่างกายมนุษย์ที่นอกจากจะทำให้สะดุดตาแก่ผู้พบเห็นแล้ว นับเป็นหลักฐานยืนยันถึงความกล้าหาญของผู้ชายไทยอีกด้วย (สุลักษณ์ และทวีพงศ์ ศรีบุรี, 2530)

สายสม ธรรมธิ (2538) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องลายสักไทใหญ่ พบว่า รอยสักเป็นความเชื่อที่เกี่ยวข้อง และสัมพันธ์กับจารีตประเพณี รวมทั้งประวัติความเป็นมา ด้วยเหตุของรอยสักที่มีอิทธิพลต่อชาวไทใหญ่ในอดีต เนื่องจาก ชาวไทใหญ่ต้องเผชิญทำศึกสงคราม และอพยพลี้ภัยมาตลอด ด้วยสภาพของวิถีชีวิตดังกล่าว ชาวไทใหญ่จึงต้องอาศัยความเชื่อทางไสยศาสตร์เป็นที่พึ่งในการสร้างขวัญ และกำลังใจ เพื่อลดความหวาดกลัวถึงภัยอันตรายต่าง ๆ จากศัตรู สัตว์ร้าย และภูติผีปีศาจ โดยกระบวนการทำรอยสักนั้น ต้องประกอบทำพิธีกรรมในรอยสัก ซึ่งเชื่อกันว่า หากคนได้รับรอยสักผ่านการประกอบทำพิธีกรรมแล้ว จะทำให้อยู่รอดในสังคมและมีอำนาจในการต่อสู้กับภัยอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับตนเองได้ นอกจากนี้ รอยสักของชาวไทใหญ่ ยังสามารถนำธรรมชาติมาผสมผสาน เชื่อมโยงกับความเชื่อด้านไสยศาสตร์ ได้แก่ รอยสักเป็นรูปสัตว์ต่าง ๆ เช่น นกยูง หมู เสือ อื่น ๆ ซึ่งมีการนำรูปยันต์คาถามาประกอบเข้ากับรูปสัตว์ โดยเชื่อว่า จะทำให้สัตว์ต่าง ๆ ดังกล่าวเกรงกลัว ในขณะที่เดียวกัน รอยสักก่อให้เกิดการยอมรับ และเกิดความสัมพันธ์กันระหว่างกลุ่มชนต่าง ๆ ที่อยู่ร่วมกันในสังคม

พิมพ์รณ รัตนวิเชียร (2541) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับรอยสักของผู้ต้องขัง พบว่ามีอายุระหว่าง 26 - 35 ปี จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา มีภูมิลำเนาอยู่ภาคกลาง ประกอบ

อาชีพรับจ้างแรงงาน โดยต้องโทษในคดีอาชญากรรม ซึ่งเคยต้องโทษมากกว่า 1 ครั้ง และเคยใช้ชีวิตในเรือนจำมาแล้ว 3 - 5 ปี นิยมรอยสักบริเวณไหล่ หลัง หน้าอกและขา โดยรับรอยสักมาจากเพื่อนผู้ต้องขังภายในเรือนจำ เพราะเห็นว่าสวยงาม และส่วนใหญ่ที่สัก ไม่มีความเชื่อเรื่องความขลังของรอยสัก และมีความต้องการลบรอยสัก เพื่อไม่ให้เป็นปัญหาเมื่อต้องดำรงชีวิตภายนอกเรือนจำ และพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลในความเชื่อต่อรอยสัก ประกอบกับลักษณะการกระทำความผิด ไม่มีความสัมพันธ์กับรอยสักของผู้ต้องขังจากนัยทางสถิติ

นอกจากนี้ ก็ยังมีผู้ศึกษารอยสักในฐานะสัญลักษณ์ของปัจเจกชนและความสัมพันธ์ของกลุ่ม ได้แก่ นิติ ภวัครพันธ์ (2541) ศึกษารอยสักของชาวเมารีและชาวยุโรปใหญ่ ได้กล่าวไว้ในบทความ รอยสักกับการสร้าง “ตัวตน” ว่า “รอยสักของชาวเมารีและคนโตมีความหมายในการสร้าง “อัตลักษณ์” ทั้งอัตลักษณ์ทางสังคมและอัตลักษณ์ส่วนตัวหรือของปัจเจกชน ซึ่งในตัวผู้ที่สักการมีรอยสักทำให้ปัจเจกชนต้องมีความสัมพันธ์กับกลุ่มหรือสังคมที่ตนสังกัดอยู่กับความหมายและอำนาจ หรือพลังของรอยสักที่ตนมีกับอดีตและกับพฤติกรรมของตนเอง ซึ่งรอยสักของชาวเมารีและคนโตจึงมิใช่เป็นเพียงสัญลักษณ์ที่ปัจเจกชนแต่ละคนเลือกขึ้นมาเพื่อทดแทน “ตัวตน” ของตนเองเท่านั้น หากเขา (ผู้มีรอยสัก) ยังต้องพยายามรักษาไว้ เสมือนการรักษาความสัมพันธ์ของเขา กับสังคมที่เขาอยู่ รอยสักเป็นสัญลักษณ์ที่สะท้อนปัจเจกชนในฐานะที่เป็นสมาชิกของกลุ่มหรือสังคมนั้นด้วย”

ในบริบทของการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับอัตลักษณ์นั้น ทิพย์ธิดา เกษะนันท์ (2541) ได้วิจัยเรื่องอัตลักษณ์ของวัยรุ่น และการใช้สื่อการาโอเกะ ให้ผลการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยเลือกมานั้น มีจำนวน 3 กลุ่ม พบว่า มีการใช้ประโยชน์จากสื่อการาโอเกะเพื่อความบันเทิงเพื่อบูรณาการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เพื่อสนับสนุนอัตลักษณ์ส่วนบุคคลและอัตลักษณ์กลุ่ม โดยการใช้สื่อการาโอเกะของกลุ่มตัวอย่าง มีความสัมพันธ์กับการรักษาและการดอกรายการอัตลักษณ์ในด้านต่าง ๆ ของเขา ได้แก่ อัตลักษณ์ด้านภูมิปัญญา อัตลักษณ์ขั้นพื้นฐานทางสังคม ฐานะทางเศรษฐกิจและอัตลักษณ์ด้านเพศ

วิภารัตน์ พันธุ์ฤทธิ์ดำ (2544) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างประเทศที่มีต่ออัตลักษณ์ของวัยรุ่นไทย พบว่า สื่อ และเพื่อนของวัยรุ่น มีอิทธิพลทำให้วัยรุ่นรู้จักดนตรีญี่ปุ่น ด้วยเทคนิคการสร้างสุนทรียะทางดนตรีของเทคโนโลยีในยุคปัจจุบัน ทำให้วัยรุ่นเกิดจินตนาการเพลิดเพลินกับความรื่นรมย์ที่ได้รับ ได้แก่ ทางวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือนิตยสารและอินเทอร์เน็ต โดยมีพฤติกรรมความนิยมดนตรีญี่ปุ่นใน 2 กระบวนการ คือ กระบวนการสร้างและแสวงหาความโดดเด่น กับกระบวนการเลียนแบบ ที่แสดงออกถึงความแตกต่างไปจากผู้ที่ไม่นิยมดนตรีญี่ปุ่น ดนตรีญี่ปุ่นเป็นวัฒนธรรมย่อยหนึ่งในสังคม ที่วัยรุ่นในปัจจุบันแสวงหาความแปลก

ใหม่ที่ต่างจากวัฒนธรรมกระแสหลัก โดยแสดงออกถึงความเป็นตัวตน ได้แก่ การมาชุมนุมและทำกิจกรรมร่วมกันในทุก ๆ วันหยุด และทุกปี จะร่วมกันจัดงานคอนเสิร์ต และแสดงอัตลักษณ์ผ่านเรือนร่าง ด้วยการเลียนแบบการแต่งกาย ท่าทาง และสร้างภาษาเฉพาะที่เข้าใจกันในกลุ่ม ซึ่งพฤติกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ บ่งบอกถึงความเป็นตัวตนของวัยรุ่น และความเป็นตัวตนของวัยรุ่นนี้สามารถเลื่อนไหลไปตามบริบทที่เปลี่ยนไป

รัตนา อรุณศรี (2547) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ประวัติศาสตร์สังคมสังเขป เรื่องรอยสักร่างกายมองในมิติของความสัมพันธ์ทางเพศสภาพ ที่นำเสนอมุมมองในภาพกว้าง ๆ พบว่าความสัมพันธ์เชิงอำนาจของบริบททางเพศสภาพในมุมมองมิติประวัติศาสตร์สังคมรอยสักในยุคเก่าเป็นสังคมนักล่า นักรบ เป็นความสัมพันธ์ที่ผู้หญิงพร้อมที่เข้าไปอยู่ได้อำนาจโดยไม่ได้อำนาจบังคับ เนื่องจากสภาพร่างกายของตัวไม่เหมาะแก่การรบ

ในขณะสังคมยุคก่อนทันสมัยจนถึงสังคมยุคหลังความทันสมัย ที่ผู้หญิงต่อต้านต่อรองเพื่อตอบโต้อำนาจจากผู้ชาย ซึ่งความสัมพันธ์เชิงอำนาจดังกล่าว มีความเชื่อมโยง และเกี่ยวข้องกับมิติทางเพศสภาพ เชื้อชาติ ชนชั้น วัฒนธรรมและเพศวิถี

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัย พบว่ารอยสักมีความหมายในการสร้างอัตลักษณ์ส่วนตัวแล้ว รอยสักก็ยังมีมีความหมายในการสร้างอัตลักษณ์สังคมและอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ด้วยซึ่งรอยสักมีความเป็นสากลที่พบได้ทุกแห่งทั่วโลก เป็นการสักเพื่อความเชื่อ การสักตามวัฒนธรรมในสังคม สักเพื่อความสวยงาม สักเพื่อสะท้อนความงามของศิลปะ สักเพื่อการเข้ากลุ่มหรือแยกตัวออกจากกลุ่ม และการสักเพื่อแสดงเอกลักษณ์ของผู้ที่สักต่อผู้อื่น เป็นต้น และพบว่าการวิจัยข้างต้นมีเนื้อหาลักษณะคล้ายคลึงกัน เป็นการเน้นย้ำภาพของผู้ที่สักว่าเป็นบุคคลเกรง ขี้คุก ขี้ตะราง ชอบใช้ความรุนแรง เป็นบุคคลที่มีปัญหา

สำหรับในประเทศไทย ในงานการศึกษาวิจัยของ พจมาน นิตยัใหม่ (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “รอยสัก: การสร้างอัตลักษณ์ที่ปรากฏบนเรือนร่างของตน” พบว่า แต่เดิมนัยการสักได้รับความนิยมในหมู่ชายไทยที่ทำการสักเพื่อสร้างกุศล โลกบาลไว้ยึดเหนี่ยวจิตใจในการสู้รบที่จะให้ผลทางด้านไสยศาสตร์ อยู่ยงคงกระพันชาตรี และเมตตามหานิยม ที่ทำให้ตนมีเสน่ห์เป็นที่รักและนิยมชมชอบของบุคคลทั่วไป ซึ่งในช่วงหนึ่ง พบการสักที่เรียกว่า การสักเลขให้แก่ผู้ทำหน้าที่ไพร่พลหรือแสดงสังกัดและการกระทำความผิดให้แก่กษัตริย์ จึงเป็นสาเหตุของการสร้างวาทกรรมชุดหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อมาถึงบุคคลที่มีรอยสักในยุคปัจจุบันหากบุคคลใดมีรอยสักจะถูกมองว่าเป็นคนขี้คุก เป็นนักเลงหัวไม้ อันทพาล เป็นต้น เป็นการศึกษาการสักที่ปรากฏในสังคมไทยที่เป็นเรื่องของการสร้างวาทกรรมใหม่ แต่การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาจะศึกษาการสักของผู้หญิงในการให้ความหมายกับ “รอยสัก” ที่มีส่วนในการสร้างอัตลักษณ์โดยมุ่งเน้นการเสนอภาพของการดำรงชีวิต

ความเชื่อ ค่านิยม การมองตัวเอง สังคมที่อยู่รอบข้างของผู้หญิงที่มีรอยสัก ที่ในอดีตการสักเป็นพื้นที่ของผู้ชาย แต่ในปัจจุบันผู้หญิงนิยมสักมากขึ้น เปิดโอกาสให้ผู้หญิงที่มีรอยสักได้แสดงความรู้สึกรักใคร่ และเรื่องที่ต้องการจะพูดต่อสังคมให้รับรู้ ในฐานะที่ผู้หญิงก็เป็นมนุษย์ที่มีความต้องการในการเรียกร้องสิทธิของตน เช่นเดียวกันในสังคมที่ต้องเผชิญกับความแตกต่างจากการกดขี่ และความอยุติธรรมของสังคมระบบทุนนิยมที่อิงกับระบบชายเป็นใหญ่ โดยศึกษาถึงประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของรอยสัก ตลอดจนความคิด ความเชื่อจากผู้หญิงที่มีรอยสัก ประกอบกับความสัมพันธ์ของรอยสักที่มีส่วนในการสร้างอัตลักษณ์ของผู้หญิงซึ่งเป็นการรวบรวมเนื้อหาและงานวิจัยเกี่ยวกับรอยสักในประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวมาในข้างต้น มาเป็นข้อมูลพื้นฐานการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในบทนี้ผู้ศึกษาได้นำเสนอวิธีการเก็บข้อมูล และแสดงผลของข้อมูล²⁰ ที่ได้จากการศึกษาของกลุ่มเป้าหมายคือ กลุ่มผู้หญิงที่มีรอยสัก โดยแบ่งการนำเสนอ ดังนี้

3.1 การเก็บข้อมูล (Data Collection)

การศึกษารั้งนี้เป็งานวิจัยเชิงคุณภาพ ที่จะเสนอผลการศึกษาวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ (analytical description)

3.1.1 ศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากเอกสาร (Content Analysis and Documentary Research) ได้แก่ หนังสือ เอกสาร วารสาร นิตยสาร บทความ บทความวิจัย รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และวรรณกรรมต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการสักในสังคมไทย และในบริบทอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.1.2 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) โดยได้ทำการจัดเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เบื้องต้นและสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมอย่างไม่เป็นทางการ โดยเจาะจงเพศหญิง แต่ไม่จำแนกอายุ เวลา และสถานที่ จากจำนวนทั้งหมด 15 คน ของกลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มผู้หญิงที่มีรอยสัก โดยแบ่งการนำเสนอออกได้เป็น 3 ส่วน มีดังนี้

²⁰ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์กรณีศึกษาที่มีรอยสัก โปรดอ่านรายละเอียดเพิ่มเติมใน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การจดบันทึกภาคสนาม (field notes) ซึ่งเป็นเทคนิควิจัยที่สำคัญมาก โดยเฉพาะข้อมูลเกี่ยวกับชีวิต ครอบครัว วิถีทำมาหากิน ระหว่างทำการสัมภาษณ์จะใช้วิธีจดบันทึกภาคสนาม

การบันทึกเสียง ผู้วิจัยใช้วิธีบันทึกเสียง การสัมภาษณ์ เพื่อการวิเคราะห์ ตามขั้นตอนที่กำหนดและการบันทึกภาพ ผู้วิจัยใช้วิธีการบันทึกภาพผู้ให้สัมภาษณ์ โดยบันทึกเป็นภาพถ่าย และขอยืมภาพถ่ายที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ยังเก็บรักษาไว้ มาประกอบในงานวิจัยนี้ด้วย

3.3 แนวแบบสัมภาษณ์

จากกรอบแนวคิดในการศึกษา จากจำนวนทั้งหมดนี้จะเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาศึกษา มีดังนี้

3.3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับรอยสัก

- 3.3.1.1 ประเภทของรอยสักแต่ละประเภท
- 3.3.1.2 ความหมายของรอยสักแต่ละประเภท
- 3.3.1.3 ประเภทรอยสักที่เป็นที่นิยมของผู้หญิงในแต่ละประเภท
- 3.3.1.4 โรคและอันตรายหลังจากไปสักมาแล้ว

3.3.2 แรงจูงใจในการสัก

- 3.3.2.1 แรงจูงใจที่เป็นความทันสมัย
- 3.3.2.2 แรงจูงใจที่เกิดจากความใฝ่ฝันและจินตนาการ
- 3.3.2.3 แรงจูงใจที่เชื่อว่าเป็นความศักดิ์สิทธิ์ อยู่ยงคงกระพันและความขลัง
- 3.3.2.4 แรงจูงใจที่เกิดจากการลอกเลียนแบบ
- 3.3.2.5 แรงจูงใจที่เกิดจากร้านสัก
- 3.3.2.6 แรงจูงใจที่มีต่อผู้สัก
- 3.3.2.7 แรงจูงใจที่ต้องการใช้ลวดลายศิลปะมาปกปิดรอยแผลเป็น
- 3.3.2.8 แรงจูงใจเพื่อต้องการแสดงความหมายแห่งความรัก
- 3.3.2.9 แรงจูงใจเพื่อระลึกถึงความทรงจำ

3.3.2.10 แรงจูงใจเพื่อต้องการแสดงออกถึงความรักชาติและวัฒนธรรมไทย

3.3.3 ความประสงค์ในการสัก

3.3.3.1 ความประสงค์ด้านความเชื่อ

3.3.3.2 ความประสงค์ด้านสังคม

3.3.4 การสร้างอัตลักษณ์ผ่านรอยสัก

3.3.4.1 อัตลักษณ์จากรูปแบบของรอยสัก

3.3.4.2 อัตลักษณ์จากสื่อ

3.3.4.3 อัตลักษณ์บนร่างกาย

3.3.4.4 อัตลักษณ์กับทุนทางกายภาพ

3.3.4.5 อัตลักษณ์จากรอยสักที่ถูกปรับเปลี่ยนและแปลงรูปจากวาทกรรมทางสังคม

3.3.5 ทักษะคติต่อรอยสัก

3.3.5.1 ทักษะคติของผู้ที่สักต่อการสัก

3.3.5.2 ความพึงพอใจของผู้ที่สักต่อรอยสัก

3.3.5.3 การรักษารอยสัก

3.4 วิธีดำเนินการวิเคราะห์

3.4.1 นำข้อมูลที่ได้จากเอกสาร ข้อมูลสัมภาษณ์ แบบบันทึกเสียง ภาพถ่าย และข้อมูลอื่น ๆ จากการเก็บงานภาคสนาม มาจำแนกตามวัตถุประสงค์

3.4.2 ตรวจสอบข้อมูล หากไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลเพิ่มเติม ในส่วนของการทำความเข้าใจในแนวความคิดนั้น ส่วนหนึ่งเกิดจากการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องซึ่งประกอบด้วยกลุ่มของแนวคิดที่ว่าด้วยรอยสัก ข้อมูลเรื่องสักและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับรอยสัก ได้แก่ บทสัมภาษณ์ผู้หญิงที่มีรอยสักบนร่างกาย ศึกษาความสัมพันธ์ของรอยสักที่มีส่วนในการสร้างอัตลักษณ์ของผู้ที่มีรอยสัก

3.5 การนำเสนอข้อมูล

การนำเสนอผลการศึกษาวิจัย แบ่งออกเป็น “5 บท” คือ บทที่ 1 บทนำ บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย บทที่ 4 ผลและอภิปรายผลของการศึกษา บทที่ 5 สรุปและอภิปรายผลของการศึกษาวิจัย

3.6 วิธีการเก็บข้อมูล

3.6.1 ศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากเอกสาร (Content Analysis and Documentary Research) อันได้แก่ จากหนังสือ เอกสาร วารสาร นิตยสาร บทความ บทความวิจัย รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และวรรณกรรมต่าง ๆ ส่วนใหญ่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการสักในสังคมไทย และในบริบทอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.6.2 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยคัดเลือกผู้หญิงที่มีรอยสักจำนวนทั้งหมด 15 คน ที่ผ่านการคัดเลือก (screen) ที่ได้จากแนวแบบสัมภาษณ์ผู้หญิงที่มีรอยสักแบบเจาะจง และประกอบกับการสังเกตการณ์ (observation) แบบไม่เป็นทางการและเจ้าของร้านสัก โดยผู้หญิงที่ทำการสัมภาษณ์มีประเด็นที่ผู้ศึกษาต้องการศึกษาถึงเรื่อง รอยสักที่ถูกสร้างเป็นอัตลักษณ์ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารในการต่อต้าน ต่อรอง และปฏิเสธการครอบงำของมายาคติจากวาทกรรม ที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของผู้หญิงที่มีรอยสักในสังคมไทยร่วมสมัย

เลือกพื้นที่ในการศึกษากลุ่มตัวอย่างโดยการแบ่งภาคเหนือออกเป็น 2 ส่วน เรียกว่า ล้านนา ตะวันออก คือ อุดรดิตถ์ แพร่ น่าน โดยเลือกจังหวัดแพร่เป็นกลุ่มตัวอย่างจากล้านนาตะวันออก เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีขนาดเล็กและมีวิถีชีวิตส่วนใหญ่เกี่ยวกับเกษตรกรรม ล้านนาตะวันตก คือ เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน ได้เลือกเชียงใหม่เป็นกลุ่มตัวอย่างจากล้านนาตะวันตก เพราะเป็นจังหวัดขนาดใหญ่และมีวิถีชีวิตส่วนใหญ่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมและงานบริการ

สำหรับประชาชนในกลุ่มเป้าหมายโดยแบ่งกลุ่มจากสถานะทางด้านอาชีพ เพื่อบันทึกเสียงสัมภาษณ์ และร่วมสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมอย่างไม่เป็นทางการ เพื่อนำผลที่ได้นำมาวิเคราะห์ สามารถแบ่งกลุ่มผู้หญิงที่มีรอยสักจำนวน 15 คน ได้เป็น 6 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ครู/อาจารย์

จิน

อายุ 33 ปี อาชีพรับราชการครู ในจังหวัดแพร่

แพรว

อายุ 27 ปี อาชีพอาจารย์สอนมหาวิทยาลัย ในจังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มที่ 2 เจ้าของกิจการ

ยู	อายุ 39 ปี อาชีพขายผลไม้ ในจังหวัดเชียงใหม่
หนูนา	อายุ 27 ปี อาชีพช่างเสริมสวย ในจังหวัดเชียงใหม่
กอล์ฟ	อายุ 29 ปี อาชีพขายวัตถุดิบเครื่องปรุงอาหารและขายวัสดุก่อสร้าง ในจังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มที่ 3 พนักงานประจำ

อิง	อายุ 32 ปี พนักงานประจำบุตเครื่องสำอาง ในจังหวัดแพร่
หน้อย	อายุ 26 ปี พนักงานขายเครื่องมือสื่อสาร ในจังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มที่ 4 พนักงานชั่วคราว

ฝน	อายุ 25 ปี พนักงานร้านขายเสื้อผ้า ในจังหวัดเชียงใหม่
กวาง	อายุ 31 ปี พนักงานก่อสร้าง ในจังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มที่ 5 นักศึกษา

รัตน์	อายุ 19 ปี มหาวิทยาลัยของรัฐบาล ในจังหวัดเชียงใหม่
หนึ่ง	อายุ 22 ปี มหาวิทยาลัยของรัฐบาล ในจังหวัดเชียงใหม่
เจียบ	อายุ 22 ปี มหาวิทยาลัยของรัฐบาล ในจังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มที่ 6 นักเรียน

น้ำ	อายุ 17 ปี กำลังศึกษาในวิทยาลัยการอาชีพ ในจังหวัดเชียงใหม่
อ้อ	อายุ 18 ปี กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดแพร่
เปียร์	อายุ 17 ปี กำลังศึกษาในโรงเรียนมัธยม ในจังหวัดแพร่

3.6.3 ดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้หญิงที่มีรอยสัก ในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดแพร่ ตั้งแต่วันที่ 7 มกราคม 2555 ถึงวันที่ 10 สิงหาคม 2555 ในวันจันทร์ - เสาร์ ตั้งแต่เวลา 09.00 – 20.00 น.

3.6.4 รวบรวมแบบสัมภาษณ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล ก่อนนำไปวิเคราะห์

3.7 ระยะเวลาการวิจัย

ประชากรในการศึกษาคือผู้หญิงที่สักที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดแพร่ ในช่วงเวลาระหว่างวันที่ 7 มกราคม 2555 ถึงวันที่ 29 กันยายน 2555

บทที่ 4

ผลและอภิปรายผลของการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “รอยสัก: การสร้างอัตลักษณ์บนเรือนร่างของผู้หญิง ในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย” เป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของการสักที่มีส่วนในการสร้างอัตลักษณ์โดยสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของผู้หญิงไทยภาคเหนือที่มีรอยสักในสังคมไทยร่วมสมัย เพื่อตอบวัตถุประสงค์ ดังนี้

4.1 แรงจูงใจและความประสงค์ในการสัก

ในยุคปัจจุบันความก้าวหน้าด้านเศรษฐกิจเข้ามาสู่สังคมไทยพร้อม ๆ กับการความเจริญทางด้านเทคโนโลยี ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบเกิดการผสมผสานวัฒนธรรมเข้าด้วยกัน เช่นเดียวกับ การสักที่จุดมุ่งหมายเปลี่ยนไปตามค่านิยม และศิลปะการสักตามแบบตะวันตก ตัวอย่างผู้ที่สักที่มีอาชีพเกี่ยวกับการแสดง ซึ่งเป็นอาชีพที่ต้องพบปะผู้คนเป็นจำนวนมาก รอยสักสามารถเพิ่มความมั่นใจให้แก่ผู้ที่สัก สร้างจุดเด่นต่อผู้ที่พบเห็นในด้านแฟชั่นและความแตกต่าง สำหรับผู้ที่สักที่มีรูปรอยสักไม่เหมือนกัน รวมไปถึงผู้ที่ไม่มีรอยสักอีกด้วย

ดังนั้น แรงจูงใจจึงเป็นตัวกระตุ้นในการเสริมสร้างอำนาจและความศักดิ์สิทธิ์ ที่สามารถชักนำหรือเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจความหมายของรูปรอยสัก และแรงจูงใจยังเป็นบ่อเกิดของความประสงค์ ที่เป็นความต้องการสิ่งนั้นมาเป็นของตน ดังนั้น ในการศึกษาเกี่ยวกับการสักครั้งนี้ ผู้ศึกษาจำแนกประเด็นเป็นสองประเด็น เพื่อให้เห็นว่าการสักเกิดจากได้ทั้งจากแรงจูงใจและความประสงค์ ดังนี้

4.1.1 แรงจูงใจในการสัก

จากการศึกษาแรงจูงใจของผู้ที่สัก ส่วนใหญ่ต้องการใช้รอยสักเพื่อสร้างสื่อความหมายในเชิงของรูปภาพ ลวดลาย ตัวอักษร อันเป็นสัญลักษณ์แสดงออกถึงความเป็นตัวตน ค่านิยม รสนิยม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม โดยให้ปรากฏบนพื้นผิวที่มีความแตกต่างกันออกไป จากการสัมภาษณ์กลุ่มประชากรตัวอย่าง โดยการตั้งคำถามว่า อะไรคือแรงจูงใจที่นำไปสู่การตัดสินใจสักบนร่างกายของตน ได้รับคำตอบจำนวนมาก ดังนี้

4.1.1.1 แรงจูงใจที่เป็นความทันสมัย

ผู้ที่สักส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในเรื่องของแฟชั่นในยุคสมัยใหม่ โดยมีแรงจูงใจในการสักเพื่อความพึงพอใจส่วนตัวของตนเอง ซึ่งมีความคิดเห็นต่อรอยสักว่า สามารถแสดงลักษณะของความเป็นคนรุ่นใหม่ได้ และการสักลวดลาย คือ การได้แสดงออกถึงความทันสมัย ทำให้เกิดความแตกต่าง เป็นสิ่งที่แสดงถึงความชอบ บ่งบอกถึงรสนิยมในเรื่องของแฟชั่น ตลอดจนสามารถพิสูจน์ความกล้าที่จะไปสักแสดงให้ผู้อื่นเห็น เพื่อให้เกิดความโดดเด่นสะดุดตา ซึ่งผู้สักมักจะสักลวดลายที่มีขนาดเล็กและเป็นลวดลายที่นิยมสักกันทั่วไป คือ รูปดอกไม้ ใบไม้ และรูปยันต์ เป็นต้น ตัวอย่างของผู้สักหญิงรายหนึ่ง ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจที่เกิดจากความทันสมัย ดังนี้ “ได้มาเลือกลายที่ร้านเอง ซึ่งที่ร้านสักจะมีแคตตาล็อกให้เลือกอยู่แล้ว และมีลายให้เลือกได้หลากหลาย ซึ่งเป็นลายที่กำลังได้รับความนิยมและเป็นลายที่มันดูทันสมัย ก็สวยดีไม่ต้องคิดมาเอง” (หนึ่ง, 2555)

4.1.1.2 แรงจูงใจที่เกิดจากความใฝ่ฝันและจินตนาการ

ผู้ที่สักมีจินตนาการหรือความใฝ่ฝันในเรื่องที่เป็นสิ่งที่ดีและควรคู่ต่อการเก็บรักษาไว้ คิดตลอดชีวิต จึงมีการตัดสินใจเลือกรูปแบบ ลวดลายที่เกิดจากความใฝ่ฝันและจินตนาการ รวมทั้งได้ศึกษาจากหนังสือในเรื่องที่ตนชื่นชอบ นำมาผนวกเข้ากับจินตนาการ สร้างให้เป็นรูปร่าง และสร้างขึ้นเป็นรอยสักตามความใฝ่ฝันและจินตนาการใฝ่ฝัน ตัวอย่างของผู้สักหญิงรายหนึ่ง ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจที่เกิดจากความใฝ่ฝันและจินตนาการ ดังนี้ “พี่เพิ่งหลุดจากความคิดที่มันครอบงำที่อยู่ พอรู้ตัวว่าหลุดออกมาแล้ว ไม่คิดจะกลับไปอีก ได้ศึกษาเกี่ยวกับคัมภีร์โบราณของจีนมาเยอะ พี่เลยอิงอยู่กับมังกรตามแนวคิดของคนจีนลายสักของพี่ต้องมีรูปมังกรอยู่ด้วย ส่วนความประสงค์ของการสัก เพื่อเตือนตัวเองว่า เป็นคนต้องรักษาสมดุล ไม่หนักไปทางด้านใดด้านหนึ่ง” (กอล์ฟ, 2555)

จากการศึกษาแรงจูงใจในการสัก พบว่า ก่อนการสักผู้ที่สักได้ศึกษาและเปรียบเทียบรอยสักที่ตนเองชอบมาก่อน แต่ในบางรายได้ปรับปรุงและเพิ่มเติมรอยสักที่มีอยู่เดิมหรือแก้ไข

เพิ่มเติมให้เป็นรอยสักในรูปแบบที่ตนเองชอบ โดยนำเอาความใฝ่ฝันและจินตนาการมาเป็นตัวเสริมแรงในการออกแบบลายสัก จากการศึกษาพบการสักรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

1. สักตามความใฝ่ฝัน โดยผู้ที่สักจะเป็นผู้ออกแบบสรรสร้างรอยสักที่ตัวเองชอบขึ้นมาโดยไปหาออกแบบแล้วนำมาดัดแปลง เช่น รูปรอยสักที่เสมือนมีชีวิตจริง มีความพลิ้วไหว ให้ความรู้สึกอบอุ่น นุ่มนวล มีความสุข เมื่อสักแล้วจะเกิดความภาคภูมิใจในรอยสักที่ตนเองสัก เช่น ดอกไม้ ฝีเสื้อ นกบิน เป็นต้น และต้องการให้ภาพเหล่านั้นปรากฏอยู่บนตัวของผู้ที่สักตลอดไป

2. สักตามจินตนาการ พบว่า ผู้ที่สักจะมีความชื่นชอบในเรื่องของเทพนิยายที่ไม่มีอยู่จริง แต่ได้รับการปลูกฝังจากเรื่องนั้น ๆ เป็นเรื่องที่ดีและมีความพิเศษน่าอัศจรรย์ ซึ่งเป็นสิ่งที่ตนเองได้จินตนาการขึ้นมาเองจากเรื่องและข้อมูลที่ได้ยิน ได้ฟัง จนกลายเป็นความเชื่อของตนเอง เช่น จินตนาการเกี่ยวกับมังกรในเทพนิยายที่มีความศักดิ์สิทธิ์ เมื่อสักแล้วจะทำให้รอยสักรูปมังกรนั้น มีความศักดิ์สิทธิ์ และความศักดิ์สิทธิ์ของรอยสักก็จะส่งผลดีให้กับตนเองด้วย นอกจากนี้ การสักด้วยตัวอักษรจีน แปลว่า โชคดี (幸运²¹) เมื่อสักติดตัวแล้ว จะทำให้ผู้ที่สักนั้นได้มีโชคมิชัยตลอดไป เป็นต้น

ดังนั้น ผู้ที่สักกลายตามความใฝ่ฝันและจินตนาการ ก่อนข้างเป็นผู้ที่มีความคิด และเป็นผู้ที่มีความเป็นตัวของตัวเองค่อนข้างสูง เป็นผู้ที่มีความตั้งมั่นในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้ว จะต้องทำให้สำเร็จ โดยมีแรงจูงใจ คือ ต้องการสร้างสัญลักษณ์ที่คิดว่า เป็นสิ่งที่ดี เป็นสิ่งที่เหมาะสม เป็นสิ่งที่คู่ควรติดตัวไว้ตลอดไป ผู้สักจึงได้ตัดสินใจครั้งสุดท้ายก่อนมาสัก และให้ความหมายว่า ลวดลายที่สักนั้นสามารถแสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ส่วนตัวตนตามที่ได้จินตนาการไว้ และมีการศึกษาลายสักที่ตนเองชื่นชอบ ผ่านกระบวนการทางความคิด ไตร่ตรองถึงความหมายของรอยสัก ตำแหน่งและลักษณะที่เหมาะสมมาก่อนและตัดสินใจดีแล้วว่าจะสัก จึงสักตามที่ตั้งใจไว้ โดยการผ่านกระบวนการทางความวุ่น ความคิด และมีการจินตนาการถึงความหมายของรอยสักมาก่อน

4.1.1.3 แรงจูงใจที่เชื่อว่าเป็นความศักดิ์สิทธิ์อยู่ยงคงกระพันและความขลัง

สำหรับแรงจูงใจของผู้สัก ที่เชื่อว่าการสักมีความศักดิ์สิทธิ์นั้น พบว่า ผู้สักส่วนใหญ่มีความเชื่อว่า สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่มองไม่เห็นนั้นสามารถถ่ายทอดออกมาเป็นลวดลายได้ การประทับรอยสักที่มีลักษณะเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ติดตัวสามารถคุ้มครองตนเองตลอดเวลา โดยการสักที่เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ยังสามารถเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ เพื่อเตือนสติให้กระทำความดี ทำให้มีความอดทน

²¹ อักษรภาษาจีน คำว่า 幸运 (xìngyùn) อ่านว่า ซิงฝู แปลว่า โชคดี

และอดกลั้นต่อการคิดทำความชั่ว เพราะเชื่อว่ารอยสักจะคลุ้มคลั่งสิ่งดี ๆ ให้เกิดกับตนเองได้ เช่น รอยสักรูปพระ รอยสักรูปราหู เพื่อต่อชะตาและหนุนดวง

4.1.1.4 แรงจูงใจที่เกิดจากการลอกเลียนแบบ

ผู้ที่สักส่วนใหญ่ อยากมีรอยสักอยู่บนร่างกายของตนเองแต่ขาดความเชื่อมั่น เนื่องจากกลัวว่า ถ้าสักแล้วรอยสักอาจจะไม่สวยตามที่ตนเองตั้งใจ แต่ถ้าได้เห็นว่า มีผู้อื่นสักลวดลายนั้น ๆ มาก่อนแล้วเกิดเป็นความพึงพอใจ จึงจะตัดสินใจไปสักทันที โดยผู้สักอาจจะไม่ได้คำนึงถึงความหมายของลวดลายนอกจากชอบในความแปลกใหม่ และความสวยงามของลวดลายเป็นหลัก ซึ่งได้รับอิทธิพลจากสื่อ หรือได้เห็นรอยสักมาจากศิลปินนักร้องจากต่างประเทศ จากกลุ่มเพื่อน และจากหนังสือเกี่ยวกับรอยสัก แล้วนำมาปรับใช้โดยการสร้างสรรค์รูปแบบให้ออกมาเป็นของตนเอง ประกอบกับมีความชื่นชอบในเรื่องรอยสักมาอยู่ก่อนแล้ว เช่น รอยสักลายกราฟฟิก รอยสักลายมังกร รอยสักลายปลาการ์ตูน เป็นต้น

ภาพที่ 4.1 ร้านสัก AkeTattoos Best Sure จังหวัดเชียงใหม่

4.1.1.5 แรงจูงใจที่เกิดจากร้านสัก

ผู้ที่สักได้ตัดสินใจสัก เพราะร้านสักตั้งอยู่ในตำแหน่งที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน มีความโดดเด่น เช่น เมื่อเดินผ่านหน้าร้านบ่อย ๆ แล้วมองเห็นผู้มาใช้บริการ ดังภาพที่ 4.1 แสดงการจัดตกแต่งร้านที่เป็นเอกลักษณ์ เกิดความประทับใจในการบริการ การรักษาความสะอาดและราคาที่เหมาะสม ทำให้ผู้ที่สักตัดสินใจไปสัก โดยไม่จำเป็นว่าร้านจะต้องมีขนาดเล็กหรือใหญ่ และไม่มีเป้าหมายล่วงหน้า แต่มีความพอใจร้านสัก โดยมีเหตุผลสนับสนุนการตัดสินใจ พบว่ามีเหตุผล 5 ประการ ดังนี้

1. มีจำนวนผู้มาใช้บริการ เนื่องจากมีผู้มาใช้บริการสักจำนวนมาก จึงเชื่อว่าร้านสักมีคุณภาพและมีฝีมือที่สามารถเชื่อถือได้

2. มีตำแหน่งที่ตั้งของร้าน พบว่า ร้านสักมีที่ตั้งที่เป็นที่รู้จักของผู้คน อยู่ในแหล่งท่องเที่ยว สถานที่สำคัญ ใจกลางเมือง ติดถนน ห้างสรรพสินค้า และหาไม่ยาก ดังทัศนะของผู้ที่ให้สัมภาษณ์รายหนึ่ง ดังนี้ “หนูชอบรอยสักมานานแล้ว แต่ก็ไม่ค่อยกล้า พอมาขายของที่ไนซ์พลาซ่า มีร้านสักอยู่ตรงกันข้าม เห็นช่างสักอยู่ทุกวัน มีคนมาสักเยอะก็เลยไม่กลัว ที่สำคัญ คือ ไว้ใจช่างคนนี้ได้เพราะรู้จักกันและเห็นฝีมือมาแล้ว” (น้ำ, 2555)

3. มีการตกแต่งร้านที่มีความสวยงาม สะอาดตา มีเอกลักษณ์ สามารถดึงดูดใจ ให้ความน่าสนใจ มีบรรยากาศร้านที่ดี และพื้นที่เหมาะสมสำหรับการสัก

4. มีความสะอาด ปลอดภัย ให้ความสำคัญในการดูแลและทำความสะอาด รักษาสุขอนามัยของร้าน มีการดูแลรักษาและฆ่าเชื้ออุปกรณ์การสักทุกครั้ง และบริการหลังการสักที่อาจเกิดขึ้นจากการอักเสบของแผลรอยสัก รวมถึงขั้นตอนการแนะนำในการปฏิบัติก่อนและหลังการสักที่ดี

5. มีค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมตามลวดลาย สี สันขนาดและรูปแบบที่แตกต่างกัน ซึ่งลายสักแต่ละลายจะมีขนาดที่แตกต่างกันทั้งรูปร่างและสี สัน ดังนั้นค่าใช้จ่ายในการสักก็มีความแตกต่างกันตามความเหมาะสมต่อผลงาน

4.1.1.6 แรงจูงใจที่มีต่อตัวผู้สัก สำหรับแรงจูงใจที่มีต่อผู้สัก พบว่า ผู้ที่ต้องการสักจะมีความสนิทสนมคุ้นเคยกับผู้สักเป็นการส่วนตัวมาก่อนแล้ว หรืออาจจะได้ยินชื่อเสียงของผู้สักจากคนรอบข้าง จากสื่อต่าง ๆ หรือแม้แต่เห็นผลงานรูปภาพที่แสดงให้ผู้สักเห็นภายในร้าน สามารถสร้างความน่าเชื่อถือให้กับผู้สักได้มีความมั่นใจ ดังนี้

1. แรงจูงใจที่เกิดจากช่างที่มีความเก่งในลวดลายหรือชื่อเสียงของผู้สัก พบว่า ผู้สักและผลงานทำให้ผู้สักเกิดความมั่นใจในตัวของผู้สักได้ ดังนี้

1) ในกรณีที่ให้ผู้สักออกแบบลวดลายขึ้นมาใหม่ ในกรณีนี้ ผู้ที่สักที่เป็นผู้หญิงจะมีความคิดเกี่ยวกับลวดลายที่ตนอยากได้ไว้ในใจ แต่ไม่สามารถหาลวดลายนั้นได้ โดยจะเป็นการนำสัญลักษณ์ ข้อความหรือรูปต่าง ๆ ที่ตนชอบมารวมกันไว้ในภาพเดียวกัน

2) ในกรณีที่ผู้สักสามารถสร้างสรรค์ผลงานได้โดยไม่มีการใช้ต้นฉบับ โดยสามารถวาดลายตามความต้องการของผู้ที่สักลงบนผิวหนัง โดยไม่ต้องวาดแบบลงบนกระดาษก่อน เป็นวิธีที่นิยมในหมู่ผู้ที่นิยมลวดลายสักแบบใหญ่ขนาดเต็มแผ่นหลัง ผู้ที่สักจะบอกสิ่งที่ตนเองต้องการสัก จากนั้นผู้สักก็จะวาดภาพนั้นลงบนผิวของผู้ที่สักได้ตามต้องการ แต่ในกรณีนี้ ผู้ที่สักจะ

ไม่ถูกใจรูปที่ผู้สักรวาดได้ในครั้งแรก แต่จะมีการแก้ไขโดยเพิ่มเติมและตัดแปลงจนกว่าผู้ที่สักรวาดพอใจในรูปนั้น ๆ

3) ในกรณีที่ได้นำแบบที่หาได้จากที่อื่นมาให้ผู้สักรวาด พบว่า จะเป็นความต้องการลวดลายที่ตนชอบเองซึ่งเป็นลวดลายที่ไม่พบเห็นในร้านสักมาก่อน

4) ในกรณีที่ผู้สักรวาดมีฝีมือในการสร้างหนังสือรูปภาพลายสักที่แตกต่างจากที่อื่นไว้บริการ พบว่า ผู้ที่สักรวาดจะนิยมเลือกลวดลายในหนังสือรูปภาพลายสักของร้านสักที่มีไว้บริการเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากเป็นหนังสือลายสักหรือหนังสือรูปภาพลายสักที่นำแบบมาจากต่างประเทศ และมีการแลกเปลี่ยนระหว่างร้านสักด้วยกันหรือเป็นลวดลายที่ผู้สักรวาดชื่นชอบ จึงมีความสวยและทันสมัย เป็นที่นิยมของผู้ที่มาสัก

2. แรงจูงใจที่เกิดจากช่างมีชื่อเสียง พบว่า ผู้ที่สักรวาดจะคำนึงถึงฝีมือของผู้สักรวาดเป็นสำคัญ มักจะมีแรงจูงใจในการให้ความหมายที่แตกต่างกันไปตามความคิด ที่อยากจะสักมาก่อน เพียงแต่ยังต้องการศึกษาและค้นหาจนพบว่า ผู้สักรวาดมีความน่าเชื่อถือ มีความมั่นใจในฝีมือของผู้สักรวาดเพียงพวจึงตัดสินใจสัก

3. แรงจูงใจที่เกิดจากคำแนะนำ ผู้ที่สักรวาดจะคำนึงถึงความน่าเชื่อถือของผู้สักรวาดจากคนที่เคยมาสักก่อนหน้านี้แล้ว โดยได้รับการยืนยันถึงฝีมือและผลงานของผู้สักรวาดก่อนจึงตัดสินใจสัก ส่วนผู้สักรวาด ในกรณีเกี่ยวกับการสักที่เกี่ยวกับความเชื่อของลวดลาย ผู้สักรวาดมีความน่าเชื่อถือเป็นที่รู้จัก มีชื่อเสียงและมีลูกศิษย์ที่ให้ความนับถือมากมาย มีการกล่าวถึงชื่อเสียงและสรรพคุณของลวดลายที่ผู้สักรวาดได้สักให้กับลูกศิษย์ ประกอบกับเป็นลายลายที่สวยงามและแสดงถึงความขลังของลวดลายสักให้เป็นที่ประจักษ์ต่อผู้ที่มียศสักได้ เมื่อมีคนแนะนำผู้ที่สักรวาดจึงได้ตัดสินใจสักกับผู้สักรวาดคนนั้น

4. แรงจูงใจที่เกิดจากความสนิทสนมและความคุ้นเคยกับตัวผู้สักรวาด พบว่า ผู้ที่สักรวาดกับผู้สักรวาดมีความสนิทสนมคุ้นเคยกัน ให้ความเชื่อถือและสามารถไว้วางใจ ประกอบกับการรู้จักฝีมือของผู้สักรวาดก่อน จึงตัดสินใจมาสัก

4.1.1.7 แรงจูงใจที่ต้องการใช้ลวดลายศิลปะมาปกปิดรอยแผลเป็น พบว่า ในกรณีที่ผู้สักรวาดต้องการใช้รอยสักมาปกปิดรอยแผลเป็นของตนไม่ให้เป็นที่สะดุดตาต่อผู้อื่น โดยต้องการใช้รอยสักเพื่อสร้างความโดดเด่นขึ้นมาแทนที่และยังเป็นการเพิ่มความมั่นใจให้กับตนเองมากขึ้นและให้ความหมายของรอยสักว่า เป็นลวดลายที่สามารถสร้างความสวยงามให้เกิดความโดดเด่น สามารถบดบังสิ่งที่ไม่น่าดูบนร่างกายส่วนนั้นของตนเองได้ ซึ่งการสักที่มีแรงจูงใจเพื่อปิดบังรอยแผลกลายมาเป็นเรื่องของการสร้างความสวยงามซึ่งมีผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน แต่แรงจูงใจหลักในการสัก คือ การอำพรางรอยแผลเป็น ดังนี้

1. ต้องการสร้างความมั่นใจให้กับตนเองในเวลาสวมใส่เสื้อผ้าให้เกิดความเด่นเกิดจากความสวยงามเวลาสวมใส่เสื้อผ้า เนื่องจากมีความต้องการแต่งตัวที่ทันสมัย แต่กลัวว่าผู้อื่นจะมองเห็นแผลเป็น จึงใช้รอยสักเพื่อปิดทับแผลเป็น

2. ต้องการปกปิดรอยแผลเป็นที่เกิดจากการมองของคนอื่นด้วยสายตาที่รังเกียจ ทำให้เกิดความไม่มั่นใจในการอยู่ร่วมกับคนในสังคม

3. เกิดจากการความต้องการปกปิดรอยแผลเป็น พบว่า การมาสักเพื่อปกปิดรอยแผล ซึ่งมีประเด็นความน่าสนใจโดยให้ความสำคัญกับเรื่องของความสวยงาม

4. เพื่อกลบเกลื่อนและสร้างความสนใจต่อเพื่อนร่วมงานโดยเฉพาะเพศชาย

5. ต้องการปิดบังบาดแผลซึ่งอาจนำไปสู่การจะถูกทอดทิ้ง

4.1.1.8 แรงจูงใจเพื่อต้องการแสดงความหมายแห่งความรัก พบว่า ผู้มีรอยสักต้องการสักเพื่อเป็นสิ่งที่แสดงความหมายแห่งรัก เพื่อต้องการสร้างความผูกพัน โดยใช้รอยสักเป็นสัญลักษณ์และให้ความหมาย โดยคำนึงถึงความรู้สึกของตนเองเป็นสำคัญว่าได้กระทำแล้ว เหมือนเป็นความผูกพันที่อยากเก็บความรู้สึกไว้กับตัวเองนาน ๆ และเป็นการตอบสนองความต้องการของคนที่มีความหมายกับตนเองอีกด้วย เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาหนึ่งของชีวิตของคนบางคน ที่กล้าแสดงออก และมักจะเลือกลวดลายที่มีความหมายเฉพาะระหว่างตนกับคนที่ตนรัก มีแรงจูงใจเพื่อต้องการให้ลวดลายเป็นเสมือนสิ่งแทนใจที่มีความรู้สึกต่อกัน และจะนำลวดลายมาให้ช่างทำการสัก เนื่องจากลวดลายที่ถูกกำหนดขึ้นมักจะไม่สามารถหาได้ภายในหนังสือรูปภพลายสักของร้าน แต่เกิดจากการกระตุ้นของบุคคลรอบข้าง ตัวอย่าง ของผู้สักหญิงรายหนึ่ง ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจที่เกิดจากการแสดงความหมายแห่งรัก ดังนี้ “เป็นรอยสักที่ชอบมาก เพราะคนรักสักให้ เพราะอยากจะมียอยสักที่มาจากฝีมือของแฟนถึงจะไม่ได้เป็นผู้สักมีฝีมือดิฉันะ” และ “รูปนี้แฟนสักให้ใจ ซึ่งไม่ได้มีความหมายอะไร แต่มันหมายถึงว่าพอเห็นแล้วนึกถึงแฟน” (หนึ่ง, 2555)

ภาพที่ 4.2 รอยสักตัวหนังสือคำว่า “รักเดียว ใจเดียว”

จากการศึกษายังพบว่า แรงจูงใจในการสักเพื่อแสดงความรักต่อครอบครัว เป็นการสัก ลวดลายที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว เมื่อคิดจะสักนึกถึงครอบครัวเป็นอันดับแรก โดยจะสัก ข้อความต่าง ๆ ที่ช่วยเตือนความจำให้ระลึกถึงสิ่งที่ต้องการจดจำ

4.1.1.9 แรงจูงใจเพื่อระลึกถึงความทรงจำ จากการศึกษ พบว่า ความทรงจำต่าง ๆ มีความหมายมาก ซึ่งกลุ่มผู้สักเชื่อว่าแรงจูงใจที่สักนั้น เพื่อระลึกถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นในอดีต รอยสัก ที่พบในการศึกษา มีลักษณะเป็นข้อความ หรือสัญลักษณ์ที่เป็นคำมั่นสัญญาไว้บนผิวหนัง ทั้งนี้ เพื่อเป็นเครื่องเตือนความทรงจำให้ปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา โดยเหตุที่การสักเป็นการจารึกข้อความ ลงบนผิวหนังและข้อความนั้น ๆ จะปรากฏให้เห็นได้ตลอดเวลาไม่มีวันสูญหายไป เป็นเครื่องเตือนใจไม่ให้ลืมคำมั่นสัญญาได้เป็นอย่างดี หรืออาจเป็นสิ่งบันทึกความทรงจำเกี่ยวกับเรื่องราว หรือเหตุการณ์ รวมไปถึงสถานที่ที่ประทับใจ ซึ่งรอยสักประเภทคำมั่นสัญญาหรือเตือนความจำให้ ปฏิบัติหรืองดเว้นพฤติกรรมบางอย่าง สามารถใช้เป็นเครื่องเตือนผู้สักให้ยับยั้งไม่กระทำกิจกรรม อย่างใดอย่างหนึ่งได้เป็นอย่างดี

4.1.1.10 แรงจูงใจเพื่อต้องการแสดงออกถึงความรักชาติและวัฒนธรรมไทย พบว่า ผู้ที่สักบางรายสักธงชาติที่เป็นสัญลักษณ์ของธงชาติไทย เพื่อแสดงความรักชาติ รักความเป็นไทย ในสายเลือดจะไม่เจือจาง เมื่อมีบุคคลหลาย ๆ คนได้พยายามปลุกกระแสการสักขึ้นมาใหม่ เพื่ออนุรักษ์วิถีของไทยแต่ก่อนและคาดว่าจะได้รับความสนใจขึ้นเรื่อย ๆ

4.1.2 ความประสงคในการสักของผู้ที่สัก

ตารางที่ 4.1 ความประสงค์ของการสักจำแนกตามรูปรอยสัก

รูปรอยสักแสดงความประสงค์การสัก	
ความเชื่อ	สังคม
ยันต์ห้าแถว	ตัวหนังสือ
ยันต์โบราณ	ดอกไม้ เถาวัลย์และใบไม้
ยันต์โอห่ม	มังกร
อักษรจีน	รูปเสือ
หยิน-หยาง	นกอินทรี
ยันต์ศาลาลิ้นทอง	รูปแมงมุม
รูปหมาป่า	ปลาการ์ฟ
นักปราชญ์	ตะขาบ
ยันต์ดอกบัว	หัวใจ
ยันต์เสือใต้ผา	เกอิชา
ยันต์เสือเหลียวหลัง	กราฟฟิค
ยันต์ห้ายอด	สักคิ้ว
ยันต์เก้ายอด	ผีเสื้อ
ยันต์จำปาบินมหาเสน่ห์	นกบิน
ยันต์ครู	ธรรมชาติ
ยันต์บาร์มีพระพุทธรเจ้า	นกร้องเพลง
ยันต์มหาสาวัง	ลายเส้น
ยันต์รูปหงส์	ขนนก
ยันต์เกราะเพชร	
ยันต์จิ้งจก	

ผู้ที่สัก นอกจากการเลือกลวดลายที่มีความแตกต่างกัน ดังตารางที่ 4.1 พบว่า ในการเลือกรูปแบบของลวดลายของผู้ที่สักนั้น ยังได้คำนึงถึงความเป็นสัญลักษณ์ที่เป็นสากล คือ

ความอ่อนหวานของเพศหญิง ซึ่งจะตีความหมายของสัญลักษณ์ในมุมมองที่แตกต่างกัน เช่น ผู้ที่สักจะตีความหมายของลวดลายที่สัก หมายถึง ดอกไม้ ผีเสื้อ นกร้องเพลง และธรรมชาติที่แสนหวาน เป็นต้น ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของสตรีเพศ ส่วนรอยสักที่เป็นสัญลักษณ์ที่เกี่ยวกับศาสนาและตัวอักษร ซึ่งผู้ที่สักมักจะเลือกรูปแบบของลวดลายที่มีความอ่อนช้อยของลายเส้นและมีขนาดเล็ก

ภาพที่ 4.3 รอยสักรูปผีเสื้อ

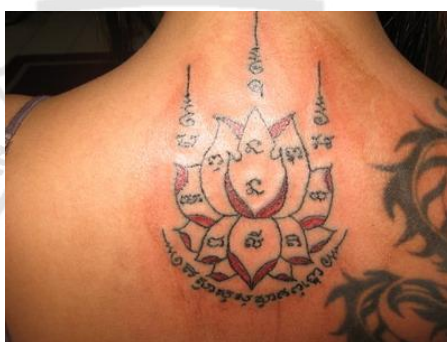
ดังนั้น ในการสักของผู้ที่สักแม้จะมีเรื่องของความสวยงามเป็นองค์ประกอบส่วนใหญ่ แต่อย่างไรก็ตาม ไม่ได้หมายความว่า จำเป็นต้องสักด้านเดียว ประเภทเดียว รูปแบบเดียวอย่าง ที่ค่านิยมผู้ชายหลายคน เชื่อว่า ผู้ที่สักต้องเป็นแบบเดียวกันหรือเหมารวมกัน ไม่มองเรื่องความหลากหลายทางวัฒนธรรมและในทางชีวภาพ เพราะฉะนั้น การศึกษาการสักในเรื่อง “อัตลักษณ์ของผู้หญิงที่มีรอยสัก” จึงเป็นการพยายามสร้างความเข้าใจแก่สังคมว่า รอยสักมีความหลากหลาย คลื่นคลาย และมีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลาเช่นเดียวกัน จึงสามารถสรุปการสักของผู้ที่สักในกลุ่มตัวอย่างทั้ง 15 คน สามารถจำแนกการสักเป็นความประสงค์ โดยแยกออกเป็น การสักที่มีความประสงค์เดียวกันและการสักที่มีความประสงค์ที่แตกต่างกันออกไป แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ดังนี้

4.1.2.1 ความประสงค์ด้านความเชื่อ

การสักที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ มีความประสงค์ของการสักด้วยเหตุผลทางเวทมนต์ คาถาเพื่อความแข็งแกร่งของจิตใจ เป็นการสักที่มาจากแรงจูงใจที่เชื่อว่าเป็นความศักดิ์สิทธิ์ ผู้ที่สักมักจะมีความเชื่อว่าสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่มองไม่เห็น เป็นความเชื่อทางด้านไสยศาสตร์และสักเพราะความเชื่อในด้านเมตตามหานิยม โดยความเชื่อนั้นสามารถถ่ายทอดออกมาเป็นลวดลายติดตัวซึ่งสามารถปกป้องและคุ้มครองตนเองอยู่ตลอดเวลา พร้อมทั้งให้ความหมายกับรอยสักของตนเองว่า

เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ เพื่อเตือนสติให้กระทำความดี ทำให้มีความอดทนและอดกลั้นต่อการคิดหรือทำความชั่ว เพราะเชื่อว่ารอยสักจะคลบนาคสิ่งที่ไม่ดีให้กับตน โดยจะเป็นการสักหรือการจารอักขระเลขยันต์ ที่ปรากฏอยู่ในระบบความเชื่อทางด้านไสยศาสตร์ซึ่งมีมาช้านานแล้ว พบว่า ความเชื่อในเรื่องการสักของผู้ที่สักจะเกี่ยวกับเรื่องการทำงานจึงสักรูปยันต์ห้าแถว เพราะมีความเชื่อว่าจะสามารถให้อาชีพในการทำงานมีความเจริญรุ่งเรือง รวมไปถึงภาวะไม่มั่นคงในชีวิต นอกจากนี้ การสักดังกล่าว ยังเป็นมีลักษณะเมตตามหานิยมที่พบว่า มีการสักรูปสาธิตาลีนทองเนื่องจากมีความเชื่อว่าจะช่วยในการเสริมเสน่ห์ให้กับตนเอง สำหรับการสักตามความเชื่อสามารถแบ่งเป็นประเภท ดังนี้

1. การสักที่ให้ผลทางเมตตามหานิยม เป็นการสักเพื่อผลทางเมตตามหานิยม มักจะสักเป็นรูปจิ้งจก หรือรูปสาธิตา เพื่อเป็นตัวแทนของความมีเสน่ห์ เป็นที่รักใคร่ของคนทั่วไป โดยเฉพาะให้ผลดีทางการเจรจาค้าขาย ทำให้เจริญรุ่งเรืองทำมาค้าขึ้น หรือเป็นลักษณะตัวอักขระยันต์ เช่น ยันต์ดอกบัว ยันต์สาธิตา ซึ่งมีผลทางด้านการเงิน เป็นต้น

ภาพที่ 4.4 รอยสักดอกบัว

2. การสักที่ให้ผลทางคงกระพันชาตรี กรณีการสักของผู้หญิง พบว่า เป็นการสักเพื่อให้แคล้วคลาดจากของมีคม อุบัติเหตุ หรืออันตรายทั้งปวง นิยมสักกลดลายซึ่งเป็นตัวแทนความคู่ร้าย ความปราชัยเปรี้ยว ความสง่างาม ความกล้าหาญ ได้แก่ ยันต์เสือโตผ้ายันต์เสือเหลียวหลัง เป็นต้น หรือเป็นลายที่เปรียบเสมือนเกราะป้องกันภัยอันตราย เช่น ยันต์ห้ายอด ยันต์เก้ายอดยันต์เกราะเพชร เป็นต้น

ภาพที่ 4.5 รอยสักเสือเหลียวหลัง

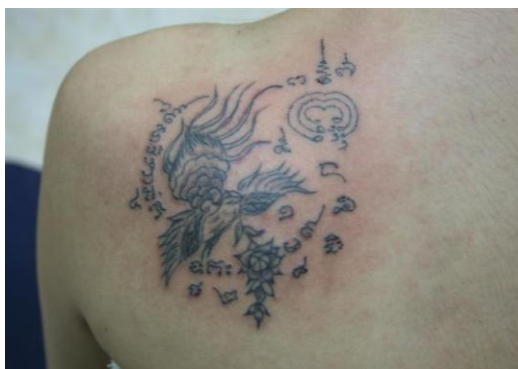
ภาพที่ 4.6 รอยสักเก้ายอด

จากการศึกษา พบว่า ผู้ที่สักมีลักษณะการสักที่เป็นไปตามความเชื่ออย่างหนึ่งที่มีลักษณะที่สอดคล้องกับความเชื่อและพิธีกรรมหลายอย่าง ซึ่งหลายส่วนใหญ่มักจะเป็นสัตว์ในเทพนิกาย ศาสนา และเป็นอักขระและเลขยันต์ หรือสักลายทั้งสามประเภทผสมกัน ดังนั้น การสักของแต่ละคนจะไม่เหมือนกัน ดังนี้

1) สักเพื่อให้เกิดความศักดิ์สิทธิ์ตามหลักทางศาสนาและสิ่งที่เป็นอิทธิฤทธิ์ พบว่า จะมีความเชื่อและความนับถือ รวมไปถึงความศรัทธา ใช้เป็นสิ่งเตือนใจว่าจะสามารถปกป้องคุ้มครองตนเองได้ ดังนั้นในการสักเพื่อความศักดิ์สิทธิ์ เป็นเหมือนกับการมีเครื่องรางของขลังติดตัวตลอดเวลา และไม่สามารถเอาออกจากตัวได้ ก่อให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้ที่สักได้เป็นอย่างมาก

2) สักตามความเชื่อด้านไสยศาสตร์ พบว่า รอยสักดังกล่าว สำหรับผู้ที่สักนั้น จะให้ความหมาย คือ เส้นทางเพศ มีความเขี้ยวและเมตตามหานิยม เพื่อความเจริญในเรื่องอาชีพ เนื่องจากกลุ่มประชากรที่ศึกษามีความเชื่อว่าถ้าสักแล้ว คิดว่าชีวิตของตนเองจะดีขึ้น เนื่องจากชีวิต

ที่ผ่านมามีปัญหามากมาย จึงใช้รอยสักเป็นสิ่งที่ช่วยในการเสริมดวงให้กับตนเอง เช่น รอยสักศาลิกาไลน์ทอง เป็นต้น

ภาพที่ 4.7 รอยสักศาลิกาไลน์ทอง

จากการศึกษายังพบเหตุผลที่สัก เนื่องจากมีความเชื่อว่า การสักจะทำให้มีโชค แคล้วคลาด ปลอดภัย และอยู่ยงคงกระพัน พ้นจากอันตรายต่าง ๆ ซึ่งรูปแบบของการสักแต่ละชนิด มีความขลังที่แตกต่างกัน ลายสักหรือรอยสักบางชนิดสามารถช่วยผู้ที่สักให้รอดพ้นจากสถานการณ์ ที่ยุ่งยากได้ ซึ่งผู้ที่สักมีความเชื่อในสัญลักษณ์บางอย่างของลายสัก ดังนั้น การสักศาลิกาไลน์ทองถูก ใช้เป็นความประสงค์ในด้านความเชื่อว่า จะช่วยเปลี่ยนตัวเองโดยเชื่อว่าจะสามารถทำให้ชีวิตดีขึ้น กว่าเดิม และช่วยให้เรื่องความไม่สมหวังในเรื่องของความรัก โดยจากการแนะนำสักรูปศาลิกาไลน์ ทอง จึงเป็นในเรื่องการสร้างขวัญและกำลังใจไปพร้อมกับการเสริมในเรื่องเสน่ห์ต่อเพศตรงข้าม หรือเพศเดียวกัน

3) สักเนื่องจากมีความเชื่อในสัญลักษณ์ของรอยสัก พบว่า ในการสักเพื่อความ ศักดิ์สิทธิ์ ความขลังส่วนใหญ่จะเป็นรูปที่เร้าใจ ก่อให้เกิดความศรัทธาและความเชื่อมั่นแก่ผู้ที่สัก ซึ่งจะมีการประดิษฐ์รอยสักให้มีความศักดิ์สิทธิ์ โดยการนำเอาคาถาอาคมต่าง ๆ มาใช้สักประกอบ เพิ่มเข้าไป เพื่อเป็นการเพิ่มความขลัง สร้างความประทับใจ สร้างความเชื่อมั่นให้แก่เจ้าของรอยสัก ได้ เช่น รูปศาลิกา ซึ่งรอยสักนั้นมีอิทธิฤทธิ์มีความเก่งกล้าสามารถเป็นทุนอยู่แล้ว โดยจะนำรอยสัก นั้นไปประกอบเข้ากับอักขระคาถา ทำให้มีความขลังและความศักดิ์สิทธิ์ยิ่งขึ้น

ภาพที่ 4.8 รอยสักรูปสาธิตาแบบมีอักขระประกอบ

4) สักเพราะมีความเชื่อในพิธีการสัก เนื่องจากเชื่อว่า ในพิธีการสักจะมีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะสามารถสร้างให้เกิดความเชื่อมั่นให้แก่ผู้สักเพื่อให้เกิดความขลัง ศักดิ์สิทธิ์ โดยมีการท่องคาถาอาคม มีการมอบตัวเป็นศิษย์ มีการสาบานตัว มีการทดลองความขลัง เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ เป็นการปลูกศรัทธาความเลื่อมใส ความเชื่อมั่น ให้เกิดแก่ผู้ที่สัก ซึ่งในพิธีการดังกล่าว กิจกรรมที่สำคัญที่สุด คือ การทดลองวิชาหลังจากที่ได้สักเสร็จแล้ว

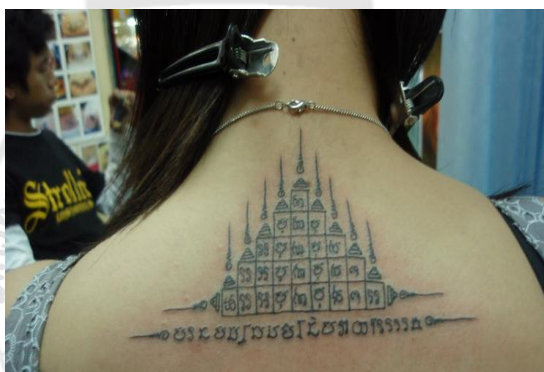

ภาพที่ 4.9 การเจิมรอยสักของอาจารย์อาจารย์พี บางกระหิง

ผู้สักลงมือ “การลอง” เป็นการทดลองความขลังและความศักดิ์สิทธิ์ของรอยสักที่ได้สักไปแล้ว โดยอาจารย์สักจะเป็นผู้ลองเอง ซึ่งกิจกรรมในการลองมีหลายอย่าง เช่น การฟันที่หลัง กรีดที่หน้าแขน เป็นต้น ซึ่งในขณะที่ลองจะบริกรรมคาถาไปด้วย ผลการลองจะเป็นที่ประจักษ์แก่

ผู้สักว่า รูปที่ตนสักมีความขลังมีความศักดิ์สิทธิ์มากน้อยเพียงใด แต่มีข้อแม้ว่า ผู้สักต้องไม่ไปลองวิชาที่อื่น ถ้ากระทำเช่นนั้น แสดงว่าไม่เชื่อถือและดูหมิ่นอาจารย์ นอกจากนั้น วัสดุที่ใช้สัก ซึ่งได้แก่หมึกอาจผสมด้วยว่านต่าง ๆ เช่น ว่านเสน่ห์จันทร์ ว่านสับเลือด น้ำมันพราย ดินสุ ดิหิมิ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะเป็นส่วนประกอบที่ทำให้ผู้สักมีความเชื่อมั่นในการสักมากยิ่งขึ้น

5) ความต้องการความปลอดภัยในชีวิตผู้ที่สัก ทำให้ทราบว่า นอกจากการสักทางไสยศาสตร์สามารถเชื่อมโยงกับการระงับอันตรายและความปลอดภัยต่าง ๆ แล้ว รอยสักยังสามารถทำให้แคล้วคลาดต่ออันตรายต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นความรู้สึกให้เกิดความศรัทธา เกิดความเชื่อมั่น เกิดความมั่นใจ เป็นเครื่องแสดงความจริงต่าง ๆ ช่วยให้เกิดความรู้สึกปลอดภัย และเป็นสิ่งหนึ่งที่สามารถช่วยให้ผู้ที่สักมีจิตใจ ความมั่นใจ มากยิ่งขึ้น เช่น ยันต์ห้าแถว ยันต์เก้ายอด ยันต์เก้ายอด ยันต์ครู ซึ่งมีความเชื่อว่ารอยสักห้าแถว และรอยสักสามารถเป็นเครื่องป้องกันให้ตนเองมีชีวิตและความปลอดภัยในการดำเนินชีวิตได้

ภาพที่ 4.10 รูปยันต์ห้าแถว

6) การสักตามความเชื่อมาแต่โบราณในเรื่องของเทพ และตำนาน เพื่อความศักดิ์สิทธิ์ในศาสนาและสิ่งที่เหนือธรรมชาติ ความเชื่อและความนับถือ รวมไปถึงความศรัทธาช่วยให้เป็นสิ่งเตือนใจ สามารถปกป้องคุ้มครองตนเองได้ ตัวอย่างของผู้สักหญิง ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสัก ตามความเชื่อที่ตนเองมีมาแต่โบราณในเรื่องของเทพและตำนาน ดังนี้ “ในความคิด มังกรนอกจากความสวยแล้ว มันยังเป็นสัญลักษณ์ของลูกผู้ชายที่แสดงถึงความเข้มแข็ง แต่เราเป็นผู้หญิงเราก็ต้องการความเข้มแข็งเหมือนกัน เพศไหนก็สามารถสักได้ทั้งนั้น ไม่ว่าจะเป็นผู้หญิงหรือชาย” (น้ำ, 2555)

ภาพที่ 4.11 รอยสักรูปมังกร

7) สักเพราะมีความเชื่อในตัวของผู้สัก ความเชื่อมั่นของผู้สักก่อให้เกิดความมั่นใจในรูปรอยที่สัก ถ้าหากขาดความเชื่อมั่นแล้ว รอยสักนั้นจะไม่มีพลังและความศักดิ์สิทธิ์ ความเชื่อมั่นดังกล่าว เกิดขึ้นมาจากศรัทธาความเลื่อมใสของผู้สักเป็นสำคัญ และความเชื่อมั่นในสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่สักเกิดจากศรัทธาความเลื่อมใสที่มีปัจจัยหลายประการ เมื่อเกิดความเชื่อมั่นแล้ว สามารถแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ ตัวอย่างของผู้สักหญิง ที่ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสักเพราะมีความเชื่อในตัวของผู้สัก ดังนี้ “เพื่อนเคยบอกว่าเป็นช่างผู้หญิง ฝีมือดี ไม่น่ากลัว เหมือนที่เคยเห็นช่างสักร้านอื่นก็เลยมาดูและตัดสินใจสัก เพราะถูกใจช่างสัก” (รัตน์, 2555)

ภาพที่ 4.12 รอยสักรูปนกฟีนิกซ์

8) สักเพื่อให้ตนเองมีสติ เนื่องจากมีความเชื่อว่า รอยสักเป็นสัญลักษณ์ที่คอยเตือนให้ทำแต่ความดี โดยใช้สติปัญญาแก้ปัญหาในสิ่งที่ถูกที่ควรและสามารถควบคุมพฤติกรรม

ของผู้ที่สักได้อีกทางหนึ่ง ตัวอย่างของผู้สักหญิง ที่ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสักเพื่อให้ตนเองมีสติ ดังนี้ “คำว่า นักปราชญ์ ที่อยู่ตรงต้นคอ พี่เชื่อว่าเป็นสัญลักษณ์แห่งความศักดิ์สิทธิ์ที่เตือนใจให้พี่ทำความดีอยู่ตลอดเวลา นักปราชญ์ก็หมายถึงผู้มีปัญญา จะทำอะไรให้มีสติ แล้วปัญญาจะเกิดค่ะ” (อิง, 2555)

9) สักเพื่อป้องกันอันตรายหรือภัยจากภูตผีปีศาจ เพื่อใช้รอยสักเป็นตัวช่วยในการสร้างความมั่นใจว่า มีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ปกป้องคุ้มครองอยู่ เป็นเรื่องของสภาวะทางจิต เช่น ยันต์บารมีพระพุทธเจ้า ตัวอย่างของผู้สักหญิง ที่ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสักเพื่อป้องกันอันตรายหรือภัยจากภูตผีปีศาจ ดังนี้ “สักแล้วรู้สึกสบายใจมากกว่า มีสิ่งยึดเหนี่ยวแล้วก็ป้องกันตัวจากวิญญาณชั่วร้ายได้เมื่อก่อนบ่อยครั้งในความฝันก็ฝันว่ามีผู้หญิงมาร้องไห้ในตอนกลางคืนบ่อยแต่ตอนนี้ไม่เคยฝันแล้ว” (เจียบ, 2555)

ภาพที่ 4.13 รอยสักบารมีพระพุทธเจ้า กันภูตผี ปีศาจ ป้องกันอันตรายทั้งปวง

10) สักเพื่อให้หายจากความป่วยไข้ มีความเชื่อว่า รอยสักจะช่วยในการรักษาตนให้หายจากความเจ็บป่วย เพราะเชื่อว่า ความป่วยเกิดจากสิ่งไม่ดีที่มาทำร้าย เช่น ยันต์มหาสาวัง

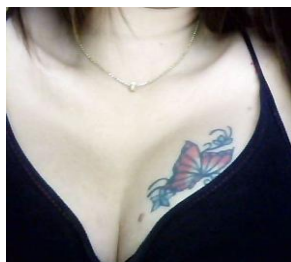
ดังนั้น รอยสักยังเชื่อมโยงกับการระวังอันตรายและความปลอดภัย ทำให้แคล้วคลาดต่ออันตรายต่าง ๆ ซึ่งสามารถกระตุ้นความรู้สึกให้เกิดศรัทธา ความเชื่อมั่น เกิดความมั่นใจ อาจเป็นเครื่องแสดงความจริงต่าง ๆ วัฒนธรรมสมัยใหม่นั้น เมื่อมองแล้วอาจจะไม่ทำให้ปลอดภัย ดังนั้น วัฒนธรรมการสัก จึงช่วยให้เกิดความรู้สึกปลอดภัย เป็นทางหนึ่งที่ช่วยให้จิตใจมีความมั่นใจมั่นคงมากยิ่งขึ้น ซึ่งผู้ที่สักที่มีความเชื่อด้านไสยศาสตร์จะใช้รอยสักเป็นเครื่องหมาย

ในการแสดงอัตลักษณ์ด้านไสยศาสตร์ เนื่องจากการดำเนินชีวิตที่พบเจอปัญหาและอุปสรรค มีความเชื่อว่าจะสามารถดำรงชีวิตท่ามกลางภัยอันตรายทั้งจากสิ่งที่อยู่เหนือธรรมชาติ เช่น ภูตผีปีศาจ เทพเจ้าและสิ่งที่เป็นธรรมชาติ เช่น ดินฟ้าอากาศ แม่น้ำลำคลอง สัตว์ร้ายต่าง ๆ ได้ จึงใช้รอยสักเป็นเครื่องรางของขลังและเชื่อว่าจะทำให้เกิดความปลอดภัยจากภัยอันตรายดังกล่าวได้ และยังใช้รอยสักเป็นการเสริมความเป็นสิริมงคลให้กับชีวิตให้มีความเจริญยิ่งขึ้นไปอีกด้วย โดยรอยสักสามารถช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ตนเอง และรอยสักสามารถช่วยเพิ่มมูลค่าให้แก่ตนเองอีกทางหนึ่ง ส่วนในประเด็น การสักเมตตามหานิยมจะไม่ได้สักในเรื่องการทำงาน แต่จะสักในเรื่องของการเปลี่ยนตัวเอง และเพื่อให้มีคนมาชอบพอ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่พบว่า การสักประเภทเมตตามหานิยม ผู้ที่สักแต่ละคนมีความต้องการที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งทั้งนี้ต้องดูบริบทแวดล้อมและความเป็นปัจเจกที่ค่อนข้างสูง

4.1.2.2 ความประสงค์ด้านสังคม

สำหรับการสักเพื่อความประสงค์ด้านสังคมนั้น พบว่า จะเป็นการสักเพื่อความประสงค์ ที่เกิดจากสังคมหรือบุคคลรอบข้าง โดยมีความประสงค์ที่แตกต่างกันออกไป เช่น เป็นการอยู่ร่วมกันในสังคม ความมีสิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกทางความคิด การใช้ชีวิต บ่งบอกถึงรสนิยมของตนเอง ต้องการเป็นที่สนใจของคนอื่น รวมไปถึงการสักเพื่อเป็นการรวมกลุ่ม ซึ่งจะมี ความประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง โดยต้องมีเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์หรือคติที่ใช้เป็นตัวแทนของกลุ่มนั้น เพื่อให้สมาชิกของกลุ่มได้ยึดถือปฏิบัติ และเพื่อสร้างความเหนียวแน่นมั่นคงให้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ดังนี้

1. มีความประสงค์เพื่อสร้างอำนาจให้แก่ตนและข่มขวัญผู้อื่น ซึ่งจะเป็นการสักรูปที่แสดงอำนาจความยิ่งใหญ่ให้แก่ผู้สัก เช่น รูปเสือ มังกร นกอินทรี เป็นต้น นอกจากนั้นยังมีการสักเป็นรูปข้อความต่าง ๆ ที่แสดงอำนาจและข่มขวัญผู้ที่ได้พบ ซึ่งการสักประเภทนี้ไม่ได้มีความมุ่งหมายในแง่ของความขลังหรือความศักดิ์สิทธิ์ แต่มุ่งหมายเพียงเพื่อเป็นการข่มขู่ ข่มขวัญ ให้เป็นที่ยำเกรงแก่ผู้พบเห็นเป็นสำคัญ และจะสักไว้ในที่เปิดเผยที่ผู้อื่นสามารถมองเห็นได้ง่าย จากการศึกษาจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า ผู้ที่สักใช้ร่างกายของตนในการดึงดูดผู้ชาย เช่น การสักรูปแมงมุมในที่ร่มผ้า การสักรูปผีเสื้อที่เนินอก เป็นต้น ซึ่งเป็นเรื่องของอำนาจที่ซ่อนอยู่ในรอยสัก สะท้อนให้เห็นถึงการมีสิทธิในการเลือก หรือสิทธิในการเล่นตัวของผู้ที่สักจากการมีอำนาจของเพศชาย ที่ยังเห็นผู้ที่สักเปรี้ยวยังอยากจะปราบซึ่งแต่เดิม ที่มองผู้ที่สักในฐานะเป็นเหยื่อที่ถูกกระทำ แต่ผู้ที่สักที่มีอาชีพหญิงบริการกลับคิดว่า เธอต่างหากที่อยู่ในฐานะผู้กระทำต่อลูกค้าในเรื่องเพศที่ปรากฏอยู่ โดยมองถึงศักยภาพของตัวตนในการโต้ตอบอำนาจในรูปแบบต่าง ๆ และผู้ที่สักเป็นฝ่ายสร้างเสน่ห์เพื่อสามารถเป็นฝ่ายเลือก

ภาพที่ 4.14 รอยสักรูปผีเสื้อที่บริเวณเนินอก

2. สักเพื่อความเท่าเทียมกันทางเพศ ความแตกต่างทางเพศได้กลายมาเป็นตัวการสำคัญ ซึ่งสะท้อนให้เห็นได้จากการเปลี่ยนแปลงรูปร่างภายนอก ทำให้ผู้หญิงที่มีรอยสัก พยายามให้ตัวเองได้มีความเท่าเทียมกันในเรื่องทางเพศ โดยมีความคิดว่า ผู้หญิงหรือผู้ชายก็สามารถสักได้เหมือนกัน โดยไม่มีข้อกำหนดหรือข้อยกเว้น ตัวอย่างของผู้หญิงที่สัก ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสักเพื่อความเท่าเทียมกันทางเพศ ดังนี้ “.....ในตอนแรกพื้มองว่าแปลกนะ แต่พอเห็นไปนาน ๆ รู้สึกว่าที่ทำงานพี่ ๆ เขาสักสวยน่ารักดี คือ มันสักเล็ก ๆ อย่างรูปผีเสื้อ หัวใจ เลยคิดว่าเดี๋ยวนี้ผู้หญิงสักกันเยอะแล้วถ้าไม่สักให้มากเกินไปคงไม่น่าเกลียด สำหรับพี่คิดว่าเดี๋ยวนี้ผู้หญิงสามารถสักได้เหมือนผู้ชาย” (หนูนา, 2555)

ภาพที่ 4.15 รอยสักรูปหัวใจมีปีกบริเวณเหนือสะดือ

3. สักเพื่อแสดงความเป็นพวกเดียวกัน พบว่า ความสำคัญในการรวมของกลุ่มคนเพื่อความประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง ต้องมีเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์หรือคติ ที่ใช้เป็นตัวแทนของกลุ่มเพื่อให้สมาชิกของกลุ่มได้ยึดถือปฏิบัติ เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ของกลุ่มจะแตกต่างกันไปตามแนวคิดและกิจกรรมของกลุ่ม โดยจะทำเครื่องหมายลงบนร่างกายโดยการสัก เพื่อต้องการให้

เครื่องหมายนั้นมีความคงทน สร้างความเหนียวแน่นมั่นคงให้แก่ความสัมพันธ์ที่มีระหว่างสมาชิกในกลุ่ม เนื่องจากการสร้างเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ของกลุ่ม ถ้าหากกลุ่มระบุว่า สมาชิกของกลุ่มต้องกระทำกิจกรรมเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มที่จะสามารถแสดงถึงความเป็นสมาชิก ทุกคนในกลุ่มจะต้องกระทำกิจกรรมนั้น ๆ โดยมีการกำหนดให้รอยสักเป็นเครื่องหมายบนร่างกาย ดังนั้น สมาชิกทุกคนต้องสักเครื่องหมายนั้นลงบนตำแหน่งที่กำหนดบนร่างกาย จึงจะทำให้ได้รับการยอมรับว่าเป็นสมาชิกของกลุ่ม ซึ่งเป็นการสักเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับตนเอง พบว่า ผู้ที่สักกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวัยรุ่นที่มักจะมีการสักตามกัน เช่น เพื่อนในกลุ่มสัก เหมือน ๆ กัน เห็นคนอื่นสักแล้วคิดว่าสวยจึงไปสักบ้าง แต่ไม่ได้มีความคิดริเริ่มที่จะสักด้วยตนเอง ตัวอย่างของผู้หญิงที่สักได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสักเพื่อแสดงความเป็นพวกเดียวกัน ดังนี้ “รอยสักที่มีมันจะเห็นว่าเราเป็นพวกเดียวกัน เนื่องจากมักจะมีคนมาพูดคุยด้วยแล้วถามว่าไปสักมาจากที่ไหน และส่วนมากจะคุยแต่เรื่องรอยสักกันเสียมากกว่า คือมันผ่านอะไรมาเหมือนกันนะพี่ มันดูจริงจังดีใจที่แบบเราสักและในกลุ่มเพื่อนมีรอยสักเหมือนกับเรา การสักเหมือนผ่านความเจ็บปวดมาด้วยกัน พี่คงรู้ว่าเวลาเข็มมันทิ่มลงมาเจ็บปวดแค่ไหน ถ้าเพื่อนไปสักเหมือนแสดงว่าจริงใจกับเรา มันเป็นสัญลักษณ์ยืนยันแสดงให้เห็นว่าเราเป็นพวกเดียวกันพี่น้องกัน เวลาไปไหนกับเพื่อนรู้เลยว่านี่เพื่อนเราเพราะสักมาเหมือนกัน” (อ้อ, 2555)

ภาพที่ 4.16 รอยสักรูปปลาการ์ฟ

4. สักเพื่อแสดงความเป็นผู้ใหญ่โดยทั่วไปการสักสามารถเป็นเครื่องหมายของสังคมบางกลุ่มที่แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่ผ่านการสักได้เปลี่ยนภาวะจากเด็กมาเป็นผู้ใหญ่หรือแสดงว่าบุคคลนั้นได้บรรลุวุฒิภาวะแล้ว และเชื่อกันว่าเป็นเครื่องหมายที่แสดงถึงความเป็นผู้ใหญ่เต็มตัว คือ เป็นผู้ที่ได้ผ่านการเผชิญหน้ากับความเจ็บปวดในครั้งหนึ่งของชีวิตมาแล้ว ส่วนใหญ่ที่พบรอย

ลัทธิจะเป็นรูปสี่เหลี่ยม รูปปลา เป็นต้น เพราะมิใช่เพียงแต่จะเป็นหลักฐานที่ยืนยันความเป็นผู้ใหญ่ให้เขาเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังจะเป็นการเพิ่มเสน่ห์เรียกร้องความสนใจจากเพศตรงข้ามและเพศเดียวกันได้อีกด้วย

5. ลัทธิเพื่อหน้าที่การงานจากการศึกษา พบว่า เป็นการลัทธิในด้านสังคมของการทำงาน ซึ่งเป็นการอธิบายว่านี่รอยสักสามารถช่วยเสริมให้ตนมีหน้าที่การงานที่ดีขึ้น ซึ่งในการทำงานร่วมกับผู้อื่นจะเป็นการเปิดพื้นที่ให้บรรดาผู้หญิงกล้าที่จะสัก และแสดงความเป็นพวกพ้องในกลุ่มสายงานเดียวกันมากยิ่งขึ้น โดยใช้รอยสักเป็นเสมือนหนึ่งเครื่องประดับร่างกาย เพราะรอยสักมีความสวยงาม เป็นศิลปะและสามารถสร้างคุณค่าในการทำงาน เช่น ลัทธิบริเวณเนินอกหรือหน้าท้อง เพื่อให้รอยสักเพิ่มจุดสนใจบริเวณที่สักให้กับผู้หญิงที่มีอาชีพบริการในสถานบันเทิงได้

6. ลัทธิเพื่อความสวยงาม เนื่องจากลวดลายที่สักลงบนผิวหนังมีความสวยงามมีคุณค่าทางศิลปะ จึงกล่าวได้ว่ารอยสักเป็นผลงานทางศิลปะอย่างหนึ่งมองว่า นอกจากรอยสักจะช่วยสร้างความมั่นใจ และความเข้มแข็งให้กับผู้สักแล้วรอยสักยังแปรสภาพเป็นการสักที่มุ่งเน้นในเรื่องความสวยงามได้อีกด้วย จากการศึกษาลัทธิเพื่อความสวยงาม มีความประสงค์ 4 ประเด็น ดังนี้

1) การสักเพื่อให้เกิดความโดดเด่นสะดุดตา จะเห็นได้ว่า ความประสงค์ในการสักบนเรือนร่างนั้น ผู้ที่สักส่วนใหญ่มีความประสงค์ในการสักเพื่ออยากให้ลวดลายศิลปะที่ตนชอบหรือมีความพึงพอใจมาปรากฏบนร่างกายของตน เนื่องจากในปัจจุบัน ศิลปะของลวดลายที่ใช้ในการสักมีให้เลือกหลากหลายรูปแบบจำนวนมาก เมื่อผู้ที่สักได้พบเห็นรู้สึกต้องการแสดงออกถึงความโดดเด่นผ่านลวดลายสักเหล่านั้น เป็นการให้ความหมายใหม่ สร้างจุดเด่นของร่างกายที่เป็นการสร้างความมั่นใจ เพราะการมีรอยสักประทับลงบนร่างกายสร้างความโดดเด่น สะดุดตาเป็นความสวยงามที่ให้เกิดการตามอย่าง

2) การสักเพราะชื่นชอบในความงามของศิลปะ โดยมีความประสงค์ในการสักเพื่อความพึงพอใจของตนเอง ในการตีความหมายของลวดลายสักส่วนใหญ่มักจะให้ความหมายของลวดลายตามความพึงพอใจส่วนตนที่มองเห็นเป็นความโดดเด่น ทั้งการเล่นเส้นและสีสันทันจิตตสันใจสักในลวดลายที่ได้พบเห็นนั้น ๆ

3) การสักเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพ เพราะมีความเชื่อว่ารอยสักสามารถมีส่วนทำให้อาชีพในการทำงานมีความเจริญรุ่งเรืองและสามารถเรียกลูกค้าได้ เช่น รอยสักรูปหงส์

ภาพที่ 4.17 รอยสักรูปหงส์เมตตามหานิยม

7. การสักเพื่อตามกระแสแฟชั่นปัจจุบัน พบว่า ผู้ที่สักในประเด็นแฟชั่นนับว่าเป็น การสักเพื่อแฟชั่น โดยทำการสักจากสื่อๆ ที่ได้รับเป็นการทำตามสื่อและสังคม เช่น จากดารา จาก เพื่อน จากนิตยสาร เป็นต้น ที่มีอิทธิพลทำให้ไปสักได้ ดังนี้

1) เครื่องประดับและอุปกรณ์การแต่งกาย การสักเปรียบเสมือนการแต่งกายผู้ที่ สักมองว่ารอยสักเปรียบเสมือนเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ดังนั้น เมื่อสักมาแล้วต้องแสดงให้ผู้อื่นเห็นใน ความสวยงามของรอยสักและสามารถจดจำตนเองได้ โดยใช้รอยสักเป็นเครื่องประดับแทนกำไล แหวน สร้อย เป็นต้น

ภาพที่ 4.18 รอยสักลายไทยบริเวณรอบข้อแขน

จากการสัมภาษณ์ผู้หญิงที่มีรอยสัก ได้อธิบายว่า การมีรอยสักเป็นการแสดง ความความพลืไหว ส่วนใหญ่จะนิยมสักบริเวณ ไหล่ สะบัก หลัง ต้นคอ สะเอว เน้นอก หน้าท้อง ข้อเท้า เป็นต้น เนื่องจากบริเวณดังกล่าวสามารถเปิดเผยแสดงลวดลายให้ผู้อื่นมองเห็นได้ง่าย เพราะ การสวมใส่เสื้อผ้าตามแฟชั่นปัจจุบัน ที่มักจะมีลักษณะเป็นเสื้อคอกว้าง เปิดไหล่ สายเดี่ยว เกะออก

กางเกงเอวต่ำ ขาสั้น ดังนั้น จึงมองว่ารอยสักเหมือนกับเสื้อผ้าที่เป็นการลักอาภรณ์เครื่องประดับลงบนร่างกายโดยไม่จำเป็นต้องใช้อาภรณ์ของจริง เช่น สักกำไลเอาไว้ที่ข้อมือ สักสร้อยคอ เอาไว้รอบคอ สักแหวนเอาไว้ที่ข้อมือ เป็นต้น สามารถมองและสื่อความหมายได้หลายแง่มุม คือ มีความพลุกวาว และสักได้ในทุกตำแหน่งของร่างกาย

2) อิทธิพลจากดารานักร้อง พบว่า ได้รับอิทธิพลจากบุคคลที่ตนเองชื่นชอบ แล้วยึดถือและทำตามโดยมีบุคคลนั้น ๆ เป็นแบบอย่างของรูปแบบ ทำให้เกิดแรงจูงใจในการสัก เพราะต้องการที่จะมีรอยสักเหมือนกับบุคคลนั้น ๆ เช่น ดาราฮอลลีวูด กลุ่มเพื่อน นางแบบ เป็นต้น โดยไม่ต้องปรึกษาใครในการตัดสินใจไปสักเพราะคิดว่าใครก็สามารถมีรอยสักได้ และการสักเป็นเรื่องส่วนตัวที่จะตัดสินใจ เพราะร่างกายที่จะสักเป็นสิทธิของตนเอง

ดังนั้น ในประเด็นการสักของแฟชั่นในบริบทสังคมไทยในอดีต การสักถูกมองเป็นในคุณลักษณะของด้านปึงกันทางด้านไสยศาสตร์และด้านคงกระพัน แต่ปัจจุบัน ความหมายของการสักได้ถูกคลี่คลายและถูกใช้ในนิยามความหมายที่กว้างขึ้นไปอีก ดังนั้น การสักของผู้หญิง ที่สัก หากมองในแง่แฟชั่นดังกล่าวนี้ เป็นการเรียกร้องบทบาทและสถานภาพของผู้ที่สัก อีกประการหนึ่งว่า หลาย ๆ อย่างผู้ชายทำได้ ผู้หญิงสามารถทำได้ การแพร่กระจายการสักของผู้ที่สัก จึงเป็นการบ่งบอกว่าผู้ที่สักมีแฟชั่นเป็นของตัวเอง ซึ่งไม่ต่างอะไรกับกลุ่มสังคมวัฒนธรรมอื่น ๆ ที่มี งานอดิเรกหรือมีความสนใจที่แตกต่างกันออกไป จะเห็นได้ว่า การสักในปัจจุบันจึงมีลักษณะที่คลี่คลาย ลื่นไหล เหมือนกระแสแฟชั่นที่มีการปรับเปลี่ยนอยู่เสมอ ซึ่งมีความประสงค์ในการสักเพื่อความทันสมัย เน้นความพึงพอใจส่วนตัว เช่นเดียวกับผู้ที่มีความประสงค์ในการสักที่เป็นความทันสมัย สำหรับความประสงค์การสักเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับตนเอง ซึ่งผู้ที่สักกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวัยรุ่น ที่มักจะมีการสักตามกัน เช่น เพื่อนในกลุ่มสักจึงอยากมีรอยสักเหมือนกัน ไม่ได้มีความคิดริเริ่มที่จะสักด้วยตนเอง ในการให้ความหมายของลวดลายสักจะให้ความหมายของลวดลายตามความพึงพอใจที่สร้างความโดดเด่นของสีและลวดลาย จึงตัดสินใจสักตามความพึงพอใจในลวดลายนั้น ๆ สำหรับการให้ความหมายว่า รอยสักเป็นแฟชั่นอย่างหนึ่ง พบว่า มักจะสักลวดลายที่มีขนาดเล็กและเป็นลวดลายที่นิยมสักทั่วไป เป็นการให้ความหมายที่เน้นความเป็นเอกลักษณ์ ซึ่งผู้ที่สักจะมีความเป็นตัวของตัวเองค่อนข้างสูงและต้องการมีเอกลักษณ์เฉพาะติดอยู่บนร่างกายตลอดไป

8. สักเพื่อการแสดงออกถึงความทันสมัย พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างจะให้ความสำคัญในเรื่องของความทันสมัยที่เป็นความพึงพอใจส่วนตัว มีความคิดว่ารอยสักว่า สามารถแสดงลักษณะของความเป็นตัวตน ที่แสดงออกถึงความทันสมัยตามรูปแบบของรอยสัก ประเภท

ของรอยสัก และชนิดของรอยสักที่ตนเองชื่นชอบ สามารถบ่งบอกถึงความเป็นคนทันสมัย โดยมีความคิดเห็น ดังนี้

1) สักเพื่อให้ดูทันสมัย เกิดความเชื่อมั่นและมีความมั่นใจในการแต่งตัวที่จะสามารถเผยให้เห็นถึงรอยสักของตนเองต่อผู้อื่น ให้เป็นที่สะดุดตาต่อผู้ที่พบเห็นและสามารถจดจำตนเองได้ โดยจะให้ความสำคัญในเรื่องของแฟชั่นและความทันสมัยที่มีอิทธิพลซึ่งเป็นแรงจูงใจไปสัก จึงเป็นสาเหตุของความประสงค์ที่ไปสัก

2) สักเพื่อต้องการแสดงออกถึงรสนิยมของตัวเองที่เป็นผู้เลือกรูปแบบของรอยสักโดยไม่มีการยึดแบบของผู้อื่น เป็นการให้ความสำคัญในเรื่องรสนิยมที่ตนเองชื่นชอบ เนื่องจากการออกแบบรอยสักมาก่อนและให้ผู้สักตามแบบที่ตนเองได้ออกแบบมา

9. สักเพื่อเป็นการกระตุ้นความรู้สึกและกำลังใจที่ดีการสัก เป็นการจารึกรูปไว้บนผิวหนัง ดังนั้น รูปที่สักจึงปรากฏให้เห็นอยู่เป็นการถาวร รอยสักจะเป็นเครื่องกระตุ้นความรู้สึกของผู้สักไปในลักษณะต่าง ๆ ตามรูปที่สัก เช่น ถ้าสักเป็นรูปเสือ มังกร ผู้สักเมื่อเห็นลายสักของตนเองจะเกิดความฮึกเหิม ผู้ที่สักเป็นภาพเปลือยจะเกิดอารมณ์ทางเพศ หรือผู้ที่สักสัญลักษณ์ที่เตือนความจำความรัก มิตรภาพ สถานที่หรืออาจเกิดความเกลียดแค้นอาฆาต ต้องการแก้แค้น เป็นต้น รอยสักที่กระตุ้นให้เกิดความรู้สึกในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1) เพื่อให้เกิดความฮึกเหิม ผู้ที่สักรูปสักประเภทที่สักให้ความหมายที่ดีหรือโดยความหมายที่สักไม่ดี จะกระตุ้นให้ผู้สักเกิดความฮึกเหิม เพราะรูปที่สักส่วนใหญ่จะแสดงฤทธิ์แสดงอำนาจ ได้แก่ รอยสักที่มีคุณวิเศษทางแคล้วคลาด เป็นต้น

ถ้าเป็นรูปสัตว์จะเป็นสัตว์ที่มีอำนาจ เช่น เสือ มังกร เป็นต้น โดยรูปที่สักเหล่านี้จะปรากฏอยู่บนร่างกายของผู้ที่สัก ทำให้เกิดความรู้สึกอยู่ตลอดเวลาว่า ตนมีรอยสักนั้น ๆ ซึ่งรอยสักดังกล่าว จะกระตุ้นให้ผู้สักเกิดความรู้สึกฮึกเหิม กล้าหาญ ต้องการต่อสู้เพื่อต้องการแสดงฤทธิ์อำนาจ ยิ่งถ้าเป็นรอยสักที่อยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ด้วยแล้ว ผู้สักจะรู้สึกภาคภูมิใจและกระหายใจอยู่ตลอดเวลาเกี่ยวกับรอยสักนั้น ๆ ยิ่งถ้าอยู่ในสถานการณ์คับขันหรือสถานการณ์ที่ต้องการการต่อสู้ด้วยแล้ว เช่น ความรู้สึกโกรธ กลัว ความรู้สึกเครียดแค้น ความรู้สึกอาฆาต เป็นต้น ในภาวะเช่นนี้ ความเปลี่ยนแปลงทางสรีระจะส่งผลไปถึงรอยสักด้วย เช่น ทำให้เนื้อบริเวณนั้นกระดุกหรือคัน เพราะอาการเกร็งของกล้ามเนื้อ รอยสักอาจมีสีเข้มขึ้นเพราะเลือดมาคั่งบริเวณนั้น เป็นต้น เมื่ออยู่ในภาวะเช่นนี้ ผู้สักที่มีความเชื่อมั่นในรอยสักของตน จะมีความคิดว่ารอยสักของตน “ขึ้น”²² หรือเกิด

²² “ขึ้น” เป็นภาษาเครื่องรางของขลัง “ของขึ้น” หมายความว่า ได้รับการปลุกให้อยู่ในสภาพที่

อาการที่เรียกว่า “ของขึ้น” ดังนั้น ผู้ที่สักจึงรู้สึกอึดอัด ต้องการต่อสู้ หรือต้องการปฏิบัติการในสถานการณ์นั้น ๆ

2) สักเพื่อกระตุ้นให้เกิดอารมณ์เพศ พบว่า ผู้หญิงที่สักในกลุ่มนี้จะสักรูปเพื่อเสริมเสน่ห์ทางเพศของตนเองให้เกิดต่อผู้ที่พบเห็นโดยเฉพาะเพศชาย โดยจะสักตามความเชื่อที่ตนเองมีต่อรอยสัก พร้อมทั้งความศักดิ์สิทธิ์ของรอยสักนั้น ๆ เป็นรอยสักที่คุณสมบัติตามความเชื่อว่าจะสามารถเสริมเสน่ห์ได้ เช่น รอยสักยันต์เสน่ห์เมตตา เป็นต้น

ภาพที่ 4.19 รอยสักสุวรรณมัจฉาเสน่ห์เมตตา

3) สักเพื่อเตือนความทรงจำ พบว่า ผู้ที่สักซึ่งสักไว้เพื่อเป็นเครื่องเตือนความจำเนื่องจากถูกทำร้าย ถูกกลั่นแกล้งบ้าง ถูกหลอกลวง เมื่อเห็นรอยสักคราวใดผู้สักจะคิดถึงเรื่องราว นั้น ๆ ถ้าเป็นเรื่องที่เคยเจ็บช้ำน้ำใจจะสักข้อความหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ เพื่อเตือนความทรงจำถึงผู้ที่สร้างความเจ็บช้ำน้ำใจให้แค้น ตัวอย่างข้อความที่สัก เช่น ไม่เป็นไร อีสราภาพ เป็นต้น นอกจากการสักข้อความดังกล่าวแล้ว ผู้สักที่มีความอาฆาตและต้องแก้แค้นยังสักสัญลักษณ์ต่าง ๆ เพื่อเตือนความทรงจำ

4) สักเพื่อความอดกลั้น พบว่า เนื่องจากมีบุคคลเป็นจำนวนมาก ที่ไม่สามารถระงับอารมณ์ของตนเองได้ ถ้าไม่มีสิ่งใดสิ่งหนึ่งคอยเตือนใจ ซึ่ง รอยสัก จัดว่าเป็นเครื่องเตือนใจได้ อย่างหนึ่ง เพราะรอยสักจะปรากฏอยู่บนร่างกายให้เห็นได้ตลอดเวลา ดังนั้น ผู้ที่รู้สึกตัวว่าเป็นผู้โกรธง่าย มุทะลุ คุ้ยแค้น เอาแต่ใจ ระงับอารมณ์ไม่อยู่ จึงต้องหาเครื่องเตือนใจ พบว่า ส่วนมากใช้การสักรอยสักประเภทที่ช่วยยับยั้งใจไม่ให้โมโหง่าย ได้แก่ รอยสักที่พลั่วไหว ลวดลายของสายน้ำ สายลม เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีข้อความที่สัก เพื่อเตือนให้ตนเองมีความอดกลั้น เช่น พระ เครื่องราง รูปภาพ เป็นต้น รอยสักจะสามารถช่วยให้บุคคลมีความอดกลั้นได้เป็นอย่างดี

ภาพที่ 4.20 รอยสักข้อความ “ใจเย็น เย็น”

5) สักเพื่อแสดงความทรงจำด้านความรัก ด้านสถานที่ และบุคคล พบว่า เป็นการสักเพื่อเตือนใจให้ระลึกถึงและติดอยู่กับตัวเองตลอดเวลา เช่น วันแต่งงาน หรือเพื่อระลึกถึงบุพการีที่เสียชีวิตไปแล้วเป็นเรื่องที่อยากจดจำ หรือสักไว้เป็นที่ระลึกว่า เคยเดินทางไปสถานที่แห่งใดแห่งหนึ่ง พบว่า มักจะสักเครื่องหมายหรือข้อความ โดยจะสักเพื่อแสดงความรักต่อความทรงจำ ซึ่งเป็นความทรงจำที่น่าจดจำและไม่น่าจดจำ ช่วยย้ำเตือนถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและปรากฏให้เห็นได้ตลอดเวลา

10. สักเพื่อต้องการเลียนแบบ เนื่องจากผู้ที่สักกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ อยากจะมีรอยสักอยู่บนร่างกายของตนเองแต่ขาดความเชื่อมั่น เนื่องจากกลัวว่าถ้าตนสักก่อนผู้อื่น รอยสักอาจจะไม่สวยตามที่ตนเองตั้งใจ แต่ถ้าได้เห็นว่าผู้อื่นสักกลายนั้น ๆ มาก่อนแล้วเกิดเป็นความพึงพอใจ จึงจะตัดสินใจไปสักทันที โดยไม่ได้คำนึงถึงความหมายของลวดลาย นอกจากชอบในความแปลกใหม่ และความสวยงามของลวดลายเป็นหลักและการรับสื่อ อิทธิพล หรือแรงจูงใจของการสักมาจากศิลปินนักร้องทางฝั่งตะวันตก กลุ่มเพื่อน และหนังสือรอยสัก แล้วนำมาปรับใช้โดยการสร้างสรรค์รูปแบบให้ออกมาเป็นของตน ประกอบกับมีความชื่นชอบในเรื่องรอยสัก ดังนี้

1) สักเพราะต้องการเลียนแบบบุคคลอื่น ซึ่งการสักแบบนี้เป็นการสักให้เห็นลวดลายหรือรับรู้ เพื่อให้เกิดความชื่นชม เกิดความประทับใจ หรือมีความหมายต่อตัวเอง ซึ่งอาจเป็นการสักลวดลายที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว จากการเลียนแบบจากกลุ่มเพื่อนและจากบุคคลที่ตนเองชื่นชอบ หรืออาจจะรวมไปถึงบุคคลในครอบครัว เช่น

ก. การลอกเลียนแบบจากเพื่อน พบว่า เป็นการสักลวดลายที่เหมือนกัน เพื่อแสดงถึงความเป็นกลุ่มหรือพวกเดียวกัน และรวมไปถึงบุคคลในที่ทำงานด้วยกัน ซึ่งลักษณะนี้อาจเกิดการเลียนแบบการสักกัน แต่แตกต่างกันที่ลักษณะของลวดลายมากกว่า

ข. การลอกเลียนแบบจากบุคคลที่ตนเองชื่นชอบ เช่น กลุ่มดารา นักร้อง และบุคคลที่มีชื่อเสียง บุคคลที่ตนเองชื่นชอบ เป็นต้น เป็นการนำเอาอัตลักษณ์รูปรอยสักที่ตนต้องการมาปรากฏบนร่างกายของตนโดยการสัก

ค. การลอกเลียนแบบจากบุคคลในครอบครัว เป็นการสักลวดลายที่เห็นและเกิดความชื่นชอบ หรือต้องการเลียนแบบมาจากคนในครอบครัว เนื่องจากมีการเคารพนับถือและชื่นชม จึงต้องการมีรอยสักเหมือนกับคนนั้น ๆ ซึ่งรอยสักอาจจะไม่เหมือนกัน แต่จะมีลักษณะที่คล้าย ๆ กัน หรืออาจจะเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับศาสนาที่ครอบครัวของตนนับถือ เป็นต้น โดยมีแรงจูงใจ เพื่อเป็นสัญลักษณ์แห่งความดีงามที่ได้รับจากครอบครัว มีความหมายว่า ครอบครัวมีความสำคัญกับตนเองตลอดเวลารวมไปถึงสภาพแวดล้อมภายในครอบครัวที่มีผลต่อการไปสัก

2) สักเพราะต้องการเลียนแบบจากลวดลายรูปภาพ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นการเลียนแบบรอยสักจากนิตยสาร หนังสือ รูปถ่ายต่าง ๆ ซึ่งปัจจุบันลักษณะของลวดลายที่ใช้ในการสักมีความหลากหลายและมีให้เลือกจำนวนมาก เมื่อผู้ที่สักพบเห็นจึงต้องการลักษณะของลวดลายนั้นมาปรากฏบนร่างกายของตนเอง ตามความพึงพอใจ หรือเป็นการสร้างความหมายขึ้น มาเอง โดยมองว่าเป็นความโดดเด่นของลายเส้นและสีสันทัน จึงตัดสินใจสักตามความพึงพอใจที่ชื่นชอบ และในบางลวดลายได้ให้ความหมายว่าเป็นสัญลักษณ์ที่บ่งบอกถึงสถานภาพทางเพศ

ก. ความพอใจเรื่องความสวยงามของลวดลายสัก พบว่า เกิดขึ้นจากการเห็นลายสัก แล้วรู้สึกประทับใจทันที ชื่นชอบในลวดลาย และความงามของศิลปะ และต้องการให้ ความงามของรอยสักปรากฏบนร่างกายของตนเอง โดยไม่ให้ความสำคัญกับความหมายของลายสักนั้น ๆ ผู้มีรอยสักได้แสดงทัศนะ ดังนี้ “พี่ชอบลาย ชอบความเป็นศิลปะและชอบความสวยงามบนร่างกายคน” และ “ก็ไม่มีอะไรมากนักที่สักรูปนี้ แต่ชอบไม่ได้มีความหมายอะไร” (เบียร์, 2555)

ข. ความพอใจในความหมายของรอยสัก จะทำเป็นอันดับแรกสำหรับผู้สักจะศึกษาและวิเคราะห์ความหมายของลายสักนั้น ๆ ตามที่ตนเองต้องการและชื่นชอบ ก่อนจะให้ ความสำคัญในเรื่องความงามของลายสัก ซึ่งความหมายของรอยสักที่ตนเองต้องการจะสื่อให้ผู้อื่นได้รับรู้ และเน้นถึงความเป็นเอกลักษณ์ ซึ่งผู้ที่สักแต่ละคนจะจินตนาการลวดลายเอาไว้ เพื่อเป็นการแสดงถึงการเป็นตัวของตัวเอง และจินตนาการที่ค่อนข้างสูง นอกจากนี้ ยังต้องการเอกลักษณ์ที่คิดว่าดีที่สุดแล้วบนร่างกายตลอดไป

11. เพื่อต้องการแสดงความหมายแห่งความรัก พบว่า ผู้ที่มีรอยสัก มีจุดประสงค์ เพื่อแสดงถึงความหมายแห่งความรัก ซึ่งประกอบด้วยการแสดงความรักต่อบุคคลรอบข้าง ดังนี้

1) เพื่อแสดงความรักต่อคนที่ตัวเองรัก เป็นการจารึกรอยสักเพื่อเป็นการแสดงถึงความสัมพันธ์อันเหนียวแน่นระหว่างคู่รัก และให้ความหมายด้วยการคำนึงถึงความรู้สึกของ

ตนเองเป็นสำคัญ ว่าได้กระทำความผูกพันที่อยากเก็บความรู้สึกไว้กับตัวเองนาน ๆ และเป็นการตอบสนองความต้องการของคนที่มีความหมายกับตนเอง เพื่อให้คนรักได้เห็น ผู้มีรอยสักได้แสดงทัศนะ ดังนี้ “รอยสักที่แสดงความรักของแฟน เพราะแฟนสักให้เป็นสัญลักษณ์ที่ประทับไว้แม้ว่าจะไม่มีความหมายอะไร แต่เมื่อมองเห็น จำต้องทำให้นึกถึงคนที่สักให้ทุกที” (กวาง, 2555)

2) เพื่อแสดงสัญลักษณ์ความผูกพันต่อบุคคล พบว่า เป็นการสักลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว สื่อความหมายจากสัญลักษณ์ที่สัก เช่น สักตัวอักษรนามสกุล โลโก้ของกิจการ ประจำครอบครัว ลวดลายที่แสดงถึงเชื้อชาติ สัญชาติที่ตนถือครอง หรือลวดลายเกี่ยวกับศาสนา เป็นต้น เพื่อเป็นสัญลักษณ์แห่งความดีงาม และมีความสำคัญกับตนเองตลอดเวลา โดยจะสักข้อความและรูปภาพต่าง ๆ ที่ช่วยเตือนความทรงจำ และระลึกถึงสิ่งที่ต้องการจดจำ

3) เพื่อแสดงความรักต่อเพื่อนหรือกลุ่ม การสักเป็นการทดสอบความอดทน และความจริงจังของสมาชิกที่จะเข้าร่วมในกลุ่ม หากไม่มีความศรัทธาและความจริงจัง ก็ไม่สามารถอยู่ในกลุ่มนี้ได้ นอกจากนี้ ยังมีการสักที่เป็นเครื่องหมายการเป็นศิษย์ของอาจารย์ ซึ่งถ้าสมาชิกคนใดที่มีรอยสักจะถือว่าเป็นกลุ่มเดียวกัน

จะเห็นได้ว่ารอยสักเป็นสื่อที่ใช้ในการต่อต้าน ต่อรอง และปฏิเสธการครอบงำของมายาคติจากวาทกรรมเดิม ความนิยมเกี่ยวกับรอยสักเป็นเรื่องของความงามทางด้านศิลปะที่ปรากฏบนร่างกาย ถือเป็นวัฒนธรรมย่อยกลุ่มหนึ่ง ที่สะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตของกลุ่มบุคคลที่มีรอยสัก ในสังคมไทยร่วมสมัย แต่การนิยมสร้างอัตลักษณ์จากรอยสัก มีอาจหลุดพ้นและปฏิเสธได้ถึงแม้จะมีการต่อต้าน ปฏิเสธและต่อรองแล้วก็ตาม

4.2 การสร้างอัตลักษณ์ผ่านรอยสักของผู้ที่สัก

การศึกษาอัตลักษณ์ผ่านรอยสัก จะเห็นได้ว่า ผู้ที่สักใช้รอยสักให้มีบทบาทในฐานะที่เป็นเครื่องมือในการสร้างอัตลักษณ์ที่ปรากฏบนร่างกาย ได้ถูกเปิดเผยและเป็นที่ยอมรับมากขึ้นจากเดิม ไม่ว่าจะเป็นกระแสของรอยสักด้านความสวยงามหรือด้านความเชื่อ โดยใช้รอยสักเป็นการสร้างอัตลักษณ์ให้ตนเองมีลักษณะพิเศษมากขึ้น และส่งผลกระทบในปัจจุบันว่า บุคคลที่มีรอยสักมักถูกมองว่า เป็นคนไม่ดี และอื่น ๆ ทำให้ผู้คนปัจจุบันเกิดการต่อต้านและปฏิเสธ ซึ่งในปัจจุบัน พบว่า ผู้ที่สักส่วนใหญ่ ล้วนแต่เป็นผู้ที่ได้รับการศึกษา ถูกพัฒนาและสร้างสรรค์ในเรื่องของความคิด ความเชื่อจากรอยสักที่ปรากฏบนเรือนร่างของตน

สำหรับการสักของผู้ที่สักทั้ง 15 คนมีจุดร่วมในการสักหลาย ๆ อย่างที่น่าสนใจเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ความไม่มั่นคงในการใช้ชีวิต ทำให้เป็นเป็นสาเหตุที่ต้องสักกลดลายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ความรัก โชคลาภ ความเชื่อมั่นในการทำงาน พบว่า ความประสงค์หลักของผู้ที่สัก คือ การเพิ่มเสน่ห์แก่ตนเอง ส่วนความประสงค์แอบแฝง คือ ทำให้ผู้อื่นสามารถจดจำร่างกายจากรอยสักได้ชัดเจนในด้านความสวยงาม จากความเชื่อที่หลอมรวมกับแฟชั่นที่ทันต่อกระแสนิยม ดังนี้

4.2.1 อัตลักษณ์จากรูปแบบของรอยสัก

จากการศึกษาเอกสารในที่เกี่ยวข้องกับรอยสัก และข้อมูลจากผู้ที่สัก พบว่า วิวัฒนาการในการสักกลดลายมีมากมาย การพัฒนาเรื่องของสีและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสัก ทำให้คุณภาพของการสักมีความโดดเด่นและสวยงามมากยิ่งขึ้น แต่รอยสักจะเป็นมงคลหรือไม่ขึ้นขึ้นอยู่กับสัญลักษณ์ของรูปนั้น ๆ และอวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกายที่สัก ซึ่งตำแหน่งที่คนนิยมสักกัน คือ แขน แผ่นหลัง บริเวณหัวไหล่ ขา ต้นคอ และส่วนที่ลับของร่างกายซึ่งไม่มีใครมองเห็นได้ นอกจากคนรักที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ที่สักมากที่สุด ดังนั้น รอยสักต่าง ๆ สามารถใช้เพื่อสื่อความหมาย และอัตลักษณ์ของผู้ที่สักได้ เช่น ความใคร่ ความเชื่อ ด้านจิตวิญญาณ ความรัก ความชอบ เอกลักษณ์ ความแค้น เครื่องรางของขลังและข้อความ ดังนี้

4.2.1.1 การสักตามความเชื่อ

รูปแบบการสักตามมีความเชื่อมาแต่โบราณซึ่งรอยสักต่าง ๆ สามารถสื่อได้ทั้งความใคร่ ความเชื่อ ด้านจิตวิญญาณ ความรัก เครื่องรางของขลัง หรือเป็นเพียงแค่การสื่อข้อความอย่างหนึ่งเท่านั้นสามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. สักกลดลาย เป็นการสักกลดลายต่าง ๆ ด้วยหมึกที่มีส่วนผสมแตกต่างกันไปตามตำราของแต่ละอาจารย์หรือแต่ละสำนัก ลวดลายนิยมสักที่ส่วนมากจะมีความคล้ายคลึงกัน ซึ่งอาจจะแตกต่างกันบ้างที่รายละเอียดของลายนั้น ๆ ดังนี้

1) รูปสัตว์ เป็นการสักเนื่องจากความชื่นชอบเกี่ยวกับสัตว์ที่มีอานุภาพ มีความคู่ร้าย ปราดเปรียว และสง่างาม

2) รูปเทพยดาหรือเทพเจ้า เป็นการสักตามความเชื่อในลัทธิศาสนา เช่น รอยสักตามความเชื่อในศาสนา

3) รูปยันต์ เป็นการสักที่เป็นรูปทรงสี่เหลี่ยมที่มีตัวอักษรลงคาถาอาคมกำกับ

4) รูปสักสัญลักษณ์ เป็นการสักรูปสัญลักษณ์ที่ใช้ในการสื่อความหมาย เช่น หินหยาง

5) รูปอื่น ๆ เช่น ดอกไม้ หญิงสาว หัวใจ เป็นต้น

2. สักอักขระ พบว่า อักขระส่วนใหญ่จะสักเป็นอักขระขอม หรือที่เรียกว่าภาษาบาลี หรือจะสักเป็นภาษาอื่น ๆ การสักและการปลุกเสก เป็นพระคาถา 108 หรือ พระคาถาหัวใจ 108 สำหรับการสักอักขระนั้น มีความประสงค์ที่สำคัญ เพื่อให้มีอานุภาพศักดิ์สิทธิ์ตามความเชื่อหรือ เพื่อให้รู้สึกว่าคุณเองปลอดภัยและอยู่ใกล้กับสิ่งนั้นๆ ซึ่งอาจจะเป็นการลงอาคมกำกับเพื่อให้เกิดความขลังตามตำราของแต่ละอาจารย์หรือแต่ละสำนักที่ยึดถือกันมา คือ

1) สักเฉพาะอักขระเท่านั้น

2) สักอักขระกำกับรูปภาพเป็นชุดเดียวกัน

3. สักน้ำมัน ส่วนใหญ่จะเป็นน้ำมันว่าน 108 ซึ่งมีผลทางด้านเมตตามหาเสน่ห์ ซึ่งเป็นที่นิยมมากในปัจจุบัน เพราะไม่เห็นรอยสักเหมือนการสักแบบหมึก เพียง 2-3 วัน รอยสักจะจางหายไป และไม่เป็นปัญหาหากต้องการลบรอยสักออกภายหลังเมื่อไม่ต้องการ ซึ่งทัศนคติของสังคมไทยในบางชนชั้นมักจะมองดูคนที่มียอยสัก เป็นผู้มีการศึกษาน้อยหรือนักเลง และไม่เป็นที่ยอมรับในสังคมของคนชั้นกลางและชั้นสูง เป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้สนใจการสักหันไปใช้วิธีการสักด้วยน้ำมันแทนการสักลงด้วยหมึก

ภาพที่ 4.21 รอยสักน้ำมันรูปเสือซ่อนเล็บ

ลวดลายที่นิยมสักจะเกี่ยวกับเมตตา คำขวยการเจรจาประกอบธุรกิจ เช่น ยันต์สาธิตา ยันต์จิงจก ยันต์เมตตาและอื่น ๆ ในการสักจะใช้น้ำมันจันทน์หอมแช่ว่าน หรือน้ำมันงาขาว ซึ่งในบางความเชื่อจะผสมน้ำมันช้างตม้น น้ำมันเสือโคร่ง เพื่อเพิ่มความขลังของลายสัก ดังนั้นการสักด้วยน้ำมันจึงได้รับความนิยมจากกลุ่มคนที่มีความเชื่อ ด้านความเชื่อถือและอานุภาพของความขลัง ความศักดิ์สิทธิ์ระหว่างการสักด้วยน้ำมันกับการสักด้วยหมึกนั้น จากการศึกษา พบว่า

กลุ่มของผู้สักจะไม่ทราบว่าการสักด้วยหมึกและการสักด้วยน้ำมันนั้นมีความแตกต่างกันอย่างไร เพราะหัวใจของผู้ที่สักมิได้อยู่ที่ลวดลาย แต่อยู่ที่คาถาอาคมที่เป็นนามธรรม และเป็นสิ่งสำคัญสำหรับบุคคลที่ต้องการเน้นความขลังของมนตราของ จะสักรูปเสือซ่อนเล็บ มากกว่าการสักเป็นรูปภาพ

4. สักตัวเลข สำหรับในการสักลวดลายเป็นตัวเลขแบบต่าง ๆ นั้น จะมีความหมายแฝงอยู่ในตัวเลขทั้งสิ้น เนื่องจากตัวเลขเป็นสิ่งที่มนุษย์คิดค้นขึ้น จึงกลายเป็นพื้นฐานความเชื่อที่น่าสนใจของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นความเชื่อของตัวเลขจีน ความเชื่อของตัวเลข อารบิกความเชื่อของตัวเลขตามหลักศาสนาและความเชื่อของตัวเลขไทย ซึ่งเป็นความเชื่อที่แตกต่างกันไป เช่น เลข ๕ ของตัวเลขไทย หมายถึง คุณแห่งมรรค ๔ ผล ๔ พระนิพพาน ๑ หมายถึง คุณแห่งพระเกตุแต่ละ 9 ของตัวเลขอารบิกกลับมีความหมายว่า ญาณ การหยั่งรู้ นักบวช การมีอายุยืนและตัวเลข 9 ในศาสตร์จีน หมายถึง ยั่งยืนเป็นต้น สามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

- 1) สักเฉพาะตัวเลขเท่านั้น
- 2) สักตัวเลขกำกับรูปภาพเป็นชุดเดียวกัน

4.2.1.2 การสักตามแบบสมัยใหม่

เป็นการสักโดยใช้เครื่องไฟฟ้าเป็นการประยุกต์การสักแบบยุคโบราณเข้ากับเทคโนโลยีสมัยใหม่ซึ่งไม่ผิด กฎเกณฑ์ใด ๆ เพราะสมัยโบราณไม่ได้มีข้อกำหนดในการขึ้นรูปรอยสักว่าจะต้องเป็นการสักที่ใช้เข็มทิ่มลงไปบนเนื้อเท่านั้น ดังนั้นในการสักแบบเครื่องไฟฟ้าจึงเป็นที่นิยมในปัจจุบันเพราะมีความสวยงามและมีสีสันดูมีชีวิตชีวาว่าการสักแบบเข็ม ซึ่งเครื่องสักไฟฟ้าที่ใช้นั้นมีกระปุกบรรจุสีอยู่ด้านบนหัวเข็มที่คล้ายกับการทำงานของเครื่องจักรเย็บผ้า ทำให้สามารถสร้างสรรค์ลวดลายและภาพสักที่สวยงามคมชัดได้อย่างลงตัว นักสักสามารถเล่นสีได้ตามใจชอบภาพที่ออกมาเหมือนกับวาดภาพบนกระดาษ ผู้สักจะไม่รู้สึกเจ็บปวดเหมือนกับการสักแบบยุคโบราณ

จากการศึกษา พบว่า ลวดลายต่าง ๆ ได้ออกแบบตามความคิดสร้างสรรค์จินตนาการ อารมณ์ ความรู้สึก ของผู้สัก หรือของผู้ออกแบบลวดลาย รวมไปถึงตลอดจนลวดลายที่ผู้สักได้นำเข้ามา หรือจากการลอกเลียนแบบ ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าลวดลายสักแต่ละแบบที่มีตามแบบสมัยใหม่นี้มีอยู่เป็นจำนวนมากให้ผู้สักได้เลือก และเพื่อเป็นการตอบสนองจากความต้องการที่เป็นตัวเลือกที่หลากหลายรูปแบบของผู้ที่ต้องการสัก แบ่งออกเป็น 9 ประเภท ดังนี้

1. สไลด์เนื้อจินตนาการมีลักษณะรูปแบบการสักที่มีการผสมผสานหลายรูปแบบซึ่งเป็นภาพในจินตนาการหรือในเทพนิยาย จากการศึกษ พบว่า ผู้ที่สักรูปแบบนี้จะชอบสิ่ง

ที่น่าอัศจรรย์ น่าค้นหาและเป็นสิ่งที่เหลือเชื่อในอำนาจที่ไม่สามารถมองเห็นลายที่สักได้ และยึดติดกับลวดลาย มักมีการศึกษาลวดลายก่อนสักเสมอ

2. สไตล์ลายเส้น มีลักษณะ รูปแบบการสักที่มีลักษณะเป็นลวดลาย เช่น เถาวัลย์ ไบไม้ หรือลายกราฟิก จากการศึกษา พบว่า ผู้ที่สักรูปแบบนี้จะมีความชอบในอิสระและธรรมชาติ มักจะไม่ยึดติดกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่ชอบในความงามของธรรมชาติและลวดลายไม่มีการศึกษาลวดลายก่อนสัก

3. สไตล์ความเหมือนจริง มีลักษณะรูปแบบการสักที่มีลักษณะเป็นภาพเหมือนลงแสงเงา จากการศึกษา พบว่า ผู้ที่สักรูปแบบนี้มีความชอบเนื่องจากเป็นภาพเหมือนจริงของสิ่งต่าง ๆ เป็นบุคคลที่ให้ความสำคัญกับรายละเอียดรอบตัวและสิ่งรอบข้าง แต่เป็นรอยสักที่ให้ความสำคัญกับลายเส้น แสง และเงาของลวดลายนั้น ๆ มักจะนำลวดลายสักที่ต้องการสักมาให้ผู้สักทำการสักดูก่อน

4. สไตล์ญี่ปุ่น การสักรูปแบบนี้จะมีลักษณะรูปแบบการสักเป็นลวดลายที่บ่งบอกความเป็นตะวันออก เช่น ปลาการ์ตูน มังกร จากการศึกษา พบว่า ผู้ที่สักรูปแบบนี้จะไม่ชอบสร้างความโดดเด่นหรือเป็นจุดเด่นแก่ใคร เนื่องจากการสักลวดลายที่คนนิยมสักส่วนใหญ่เป็นรอยสักที่แสดงสัญลักษณ์กลุ่มที่กำลังได้รับความนิยมแสดงให้เห็นว่าเป็นคนที่ทันต่อกระแสแฟชั่นและกำลังเป็นที่นิยมในขณะนั้น

5. สไตล์ตัวหนังสือ ซึ่งการสักรูปแบบนี้จะมีลักษณะของรูปแบบการสักเป็นตัวอักษรที่มีความหมาย หรือไม่มีความหมายก็ได้ บางทีก็อ่านไม่รู้เรื่อง จากการศึกษา พบว่า ผู้ที่สักสไตล์นี้มีความชื่นชอบความหมายของลายสักด้วยการแสดงทางตัวอักษร เป็นคนที่เปิดเผยและจริงจัง ให้ความสำคัญกับครอบครัว เพื่อน และคนที่ตนเองรัก

6. สไตล์นามธรรม ในการสักรูปแบบที่มีลักษณะรูปแบบการสักมีลักษณะเป็นลวดลายนามธรรม รวมถึงเฉพาะกลุ่ม เช่น ฮิปฮอป จากการศึกษา พบว่า ผู้ที่สักสไตล์นี้มีความชื่นชอบการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มในสังคม ชอบการเข้าสังคม ชอบเป็นจุดเด่น และแสดงความชื่นชอบของตนเองต่อผู้อื่นได้อย่างเปิดเผย เพื่อบ่งบอกถึงสิ่งที่ตนเองชอบ

7. สไตล์ฟังก์ จากการศึกษา พบว่า การสักรูปแบบสไตล์ฟังก์จะมีลักษณะรูปแบบการสักที่ตะไมเน้นสีสันของลายสัก ส่วนใหญ่จะเป็นสีดำ จากการศึกษา พบว่า สำหรับผู้ที่สักสไตล์นี้มีความชื่นชอบความลึกซึ้ง ชอบในความแปลกแยก ไม่ชอบความวุ่นวาย คนเยอะ ไม่ชอบอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม และไม่สนใจสังคมรอบข้างนิยมความเจ็บปวด และชื่นชอบความแปลกใหม่ มักจะออกแบบลวดลายที่ต้องการสักด้วยตนเอง

8. สไลด์รื้อค มีลักษณะรูปแบบรอยสักจะมีลักษณะใกล้เคียงกับ สไลด์ฟังก์ แต่จะมีความเหมือนจริงมากกว่าจากการศึกษา พบว่า ผู้ที่สักรูปแบบนี้จะมีความชื่นชอบความน่าค้นหาของลวดลาย แต่เป็นผู้แสดงความชื่นชอบได้อย่างชัดเจน แต่ให้ความสนใจกับบุคคลรอบข้าง และมักจะออกแบบลวดลายด้วยตนเองแต่จะสอบถามความคิดเห็นของผู้อื่น

9. สไลด์รื้อค มีลักษณะรูปแบบการสักที่ไม่มีสไลด์ชัดเจน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับรสนิยมส่วนตัว จากการศึกษ พบว่า ผู้ที่สักสไลด์นี้จะมีความชื่นชอบในความอิสระ ไม่ยึดติด ไม่มีแบบแผน แต่จะเลือกลวดลายตามรสนิยมของตนเอง แต่จะเลือกลวดลายที่มีรูปแบบอยู่แล้ว เมื่อเลือกแล้วชอบก็สักลายนั้น ๆ

4.2.1.3 รูปแบบรอยสักกับความหมายที่ลึกซึ้ง

ผู้ที่สักก่อนจะตัดสินใจในการสักแต่ละลายนั้น จะมีการไตร่ตรองที่ดีก่อนการสัก ดังนั้น ลายสักแต่ละลายจึงมีความหมายลึกซึ้งในตัวของมันเอง ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. ลวดลายสักกับความรัก พบว่า ผู้ที่มีรอยสักไว้เพื่อแสดงความหมายต่าง ๆ เช่น เกี่ยวกับความรักให้คนอื่นรู้ไม่ว่าจะเป็นการรักเพื่อน คนรัก ครอบครัว เป็นต้น อาจเป็นรอยสักที่เป็นสัญลักษณ์ของการโดนทิ้ง รวมไปถึงรอยสักที่แสดงถึงความหวัง ความผิดหวังและความเจ็บปวด

2. ลวดลายสักกับชะตาชีวิต พบว่า ผู้ที่มีรอยสักเพื่อแสดงความหมายเกี่ยวกับความเป็นตัวตนของผู้สัก แสดงถึงความรุ่งโรจน์ ความรุ่งเรือง ความสำเร็จ ความมีอิสระและความคิด ซึ่งบางลายอาจเป็นสัญลักษณ์ของจิตวิญญาณเพื่อป้องกันสิ่งชั่วร้ายและรับแต่สิ่งดี ๆ เข้ามา

3. ลวดลายสักกับตัวอักษร พบว่า ผู้ที่มีรอยสักเพื่อแสดงความหมายตามตัวอักษรที่สัก เป็นการบอกถึงความต้องการ ความคิดของตนกับผู้ที่พบเห็น

4. ลวดลายสักกับลวดลาย พบว่า ผู้ที่มีรอยสักที่ชื่นชอบจากความงามของลวดลาย เป็นความชื่นชอบเกี่ยวกับความงามของศิลปะที่มีแบบแผนที่ตายตัว

4.2.2 อัตลักษณ์จากสื่อ

จากการศึกษา พบว่า การการรับสื่อทุกชนิด คือ วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการให้ความหมาย โดยเฉพาะการให้ความหมายร่วมกัน ซึ่งถูกปลูกฝังในรูปแบบการศึกษาสมัยใหม่ มีการสร้างคุณค่าการให้ความหมาย ผ่านการกลั่นกรองทางสังคมและวัฒนธรรม ในรูปของมัลติมีเดียอินเทอร์เน็ต และเผยแพร่ในรูปแบบวาทกรรมที่มาจากสื่อโฆษณา โทรทัศน์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ รวมไปถึงหนังสือและตำราแบบเรียนต่าง ๆ ทั้งหมดนี้เป็นความสัมพันธ์ที่สร้างขึ้นจนเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันมา ซึ่งอัตลักษณ์จากรอยสักที่ตนพึงปรารถนาให้ปรากฏอยู่บนร่างกาย ดังต่อไปนี้

4.2.2.1 อัตลักษณ์จากสื่อบุคคล ซึ่งจะเป็นสื่ออย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้ที่สีกัดสนใจสีก และ มีอิทธิพลต่อความคิดอย่างมากในการตัดสินใจ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกระบวนการทางความคิด ความเชื่อของแต่ละบุคคลที่จะสร้างอัตลักษณ์ให้ปรากฏบนร่างกายจากรอยสีกโดยอัตลักษณ์จากรอยสีก มีความหลากหลาย และเลื่อนไหลไปกับบริบทของการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหนึ่ง ๆ ภายในสังคม เช่น เพื่อน คนรัก และครอบครัว

4.2.2.2 อัตลักษณ์จากสื่ออินเทอร์เน็ต พบว่า ผู้ที่สีกได้เห็นสื่อหรือโฆษณาต่าง ๆ ที่ไม่อาจจะปฏิเสธได้ถึงวัฒนธรรมรอยสีกที่มีเพิ่มมากขึ้นในกลุ่มผู้หญิง จึงทำให้เกิดปฏิกิริยาการตอบสนองของสังคมต่อผู้ที่สีกซึ่งจะเห็นได้ว่าปัจจัยจากการคิด และการสร้างสรรค์ของรอยสีกที่ปรากฏบนร่างกายของผู้ที่สีก คือ ปัจจัยจากสื่ออีกรูปแบบหนึ่ง ที่สะท้อนให้เห็นถึงการสร้างอัตลักษณ์ของรอยสีกที่ปรากฏบนร่างกาย หากพิจารณาคุณสมบัติของสื่อ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับการรอยสีกแล้ว พบว่า วัฒนธรรมที่สื่อสร้างขึ้นมานั้น เป็นพลังแข็งแกร่งในกระบวนการสร้างทางสังคม ที่มีส่วนช่วยสร้างอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ซึ่งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการติดต่อสื่อสารที่ไร้พรมแดน

4.2.2.3 อัตลักษณ์จากสื่อสิ่งพิมพ์ นิตยสาร พบว่า ซึ่งในบางกรณีผู้ที่สีกได้หาแบบของ ลวดลายมาจากที่อื่นมาเป็นแบบให้ผู้สีก เนื่องจากต้องการลวดลายที่ตนชอบแต่ไม่สามารถหาได้ใน หนังสือรูปภาพลายสีกตามร้านสีกทั่วไป เช่น รูปสัญลักษณ์ประจำครอบครัวสัญลักษณ์ของกิจการบุคคลที่มีความหมายต่อตนเอง เป็นต้น

4.2.2.4 อัตลักษณ์จากหนังสือลายสีกในร้าน จากการศึกษาอัตลักษณ์ในหนังสือลายสีกจากร้านที่เป็นการรับจากสื่ออีกรูปแบบหนึ่ง เป็นสื่อที่ผู้สีกให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกเมื่อตัดสินใจสีก เพราะลวดลายสีกที่ปรากฏนั้นเปรียบเสมือนหัวใจสำคัญในการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ที่มาสีก และถือเป็นสื่อที่สำคัญในการสร้างแรงจูงใจในการสีก ซึ่งในร้านสีกทุกร้านจะมีหนังสือให้เลือกดูลายสีก ที่แสดงตัวอย่างลวดลายจำนวนมาก มีความหมายที่หลากหลาย ดูโดดเด่น สะดุดตาในการเลือกลวดลายต่าง ๆ ของผู้ที่สีกส่วนมากจะขึ้นอยู่กับความชอบ ความต้องการและความพอใจส่วนตัว มีเพียงบางส่วนเท่านั้นที่ได้รับการแนะนำจากผู้สีกในการเลือกลวดลายตามหนังสือรูปภาพลายสีกของร้านสีก ซึ่งจะมีทั้งงานกราฟฟิก งานญี่ปุ่น งานลงเงา ลงสีให้ผู้สีกได้เลือกกันตามความพอใจ ซึ่งเป็นหนังสือรูปภาพลายสีกที่นำแบบมาจากต่างประเทศ มีการแลกเปลี่ยนระหว่างร้านสีกด้วยกันหรือเป็นลวดลายที่ผู้สีกวาดขึ้นมาเองมี แต่ผู้ที่สีกจะนิยมเลือกลวดลายในหนังสือรูปภาพลายสีกของร้านสีกเป็นส่วนใหญ่

ภาพที่ 4.22 หนังสือรูปภาพลายสักของร้านสัก

4.2.3 อัตลักษณ์บนร่างกาย

ในกลุ่มผู้ชายสถานภาพและบทบาทของการสักที่มีฐานะเป็นเครื่องมือในการสร้างอัตลักษณ์กำหนดความเป็นชายมีนัยมากแล้ว แต่ในกลุ่มผู้หญิงการสร้างอัตลักษณ์เพิ่งเริ่มเข้ามาไม่นานนัก ซึ่งเห็นได้จากลักษณะของการสักของผู้หญิง รวมทั้งการสักเพื่อความสวยงาม การสักตามความเชื่อมีเพิ่มมากขึ้น ทำให้ผู้หญิงบางกลุ่มเริ่มหันมาสักเพื่อเป็นการสร้างอัตลักษณ์ของความเป็นผู้หญิงที่มีลักษณะพิเศษมากขึ้น โดยให้ความหมายของคำว่า “อัตลักษณ์” ของผู้ที่สักที่สักว่าเป็นอัตลักษณ์แบบไหน

จากการศึกษา ที่ผู้ศึกษามองตัวตนของผู้ที่สักได้เป็น 2 กลุ่ม คือ ตัวตนที่ทำให้ตนเองไม่เหมือนกับคนอื่น และตัวตนในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มที่ต้องการยอมรับ คือ พวกที่ชอบการรวมกลุ่ม เป็นการสักเพื่อแสดงว่าตนเป็นสมาชิกของกลุ่มและสักเพื่อแสดงให้เห็นว่ากลุ่มของตนเองมีเอกลักษณ์และมีความแตกต่างจากกลุ่มอื่นด้วย และพวกที่ชอบแยกตัวออกจากกลุ่มหรือพวกรักอิสระ ชอบทำสิ่งที่แปลกหรือแตกต่างไปจากผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นไปในทางที่ดีหรือไม่ดี ถ้าหากไม่เหมือนผู้อื่นและเป็นที่พอใจของตนแล้วจะกระทำทันที ดังนั้นพฤติกรรมที่พวกนี้แสดงออก ได้แก่ พฤติกรรมที่สร้างความแปลก ความเด่นให้กับตนเอง ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการสักด้วย

การศึกษา พบว่า การสักของผู้หญิงจึงเป็นจุดเริ่มต้นในการเปลี่ยนแปลงสถานภาพและบทบาทที่สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงทางสังคม รวมทั้งให้เหตุผลว่าทำไมผู้หญิงหลายคนจึงสักกันมากขึ้น นอกจากเหตุผลเรื่องความเชื่อ ความมีสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งอัตลักษณ์ที่ปรากฏบนร่างกายจากรอยสักที่มีความหลากหลาย โดยมีความสัมพันธ์กับบริบทแวดล้อมของสังคม เป็นผลทำให้อัตลักษณ์จากรอยสักถูกปรับเปลี่ยนไป เช่น อาชีพ สังคม ความคิด ดังนี้

4.2.3.1 จากพื้นที่ส่วนตัวมาสู่พื้นที่สาธารณะ พบว่า ลักษณะของการทำลวดลายบนร่างกายกลายเป็นพื้นที่ในการแสดงความรู้สึก ความคิด ซึ่งผู้ที่สักสามารถใช้สื่อกับผู้พบเห็นได้ โดยการแสดงออกจากรอยสักในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งในเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัย โดยมองว่าเป็นความงามด้านศิลปะที่สามารถทำให้ผู้ชายตื่นเต้นและเกิดอารมณ์ และนำไปสู่การใช้ร่างกายให้เกิดเป็นอำนาจเหนือผู้ชายซึ่งจะเห็นได้ว่าการสักถือเป็นรสนิยมอย่างหนึ่ง เป็นคุณสมบัติในการเลือกปฏิบัติของบุคคลในการกระทำที่ตนเห็นว่า ดีงาม ชอบ ที่เป็นไปตามความคิดเห็นของแต่ละบุคคล การเปิดเผยรอยสักก็เช่นกัน ผู้ที่สักแต่ละคนที่เข้าสู่วัฒนธรรมการสัก และเคลื่อนย้ายจากพื้นที่ส่วนตัวไปสู่สาธารณะ โดยไม่รู้ว่าเป็นข้อเสียหายนี้น่าจะเนื่องมาจากวัฒนธรรมในสังคมปัจจุบันด้านต่าง ๆ ส่วนเรื่องส่วนตัว ควรปกปิด หรืออำพรางไว้ตามประสบการณ์ตรงที่ได้รับการสั่งสอนมา เช่น รักแร้ ต้นขาและหน้าท้อง ปัจจุบันถูกนำมาสร้างความหมายใหม่กลายเป็นการแสดงออกซึ่งความสมัยใหม่ ความมั่นใจ เป็นที่ยอมรับของสังคม

4.2.3.2 ความเท่าเทียมกันทางเพศ พบว่า ผู้ที่สักมีกระบวนการคิดและการสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นการสร้างอัตลักษณ์จากรอยสักให้ปรากฏบนร่างกายที่ผนวกกับความเข้าใจเรื่องร่างกาย โดยพยายามจะยกสถานภาพการสักของผู้หญิงให้สูงขึ้นทัดเทียมกับผู้ชาย

4.2.3.3 การแบ่งประเภทของคน พบว่า ผู้ที่สักจะถูกตีตราว่าเป็นคนไม่ดี คนเลว การมีรอยสักบนร่างกาย ทำให้ผู้อื่นไม่ให้ความเคารพและถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มคนชั้นต่ำ

4.2.3.4 สร้างความเจ็บปวด พบว่า ผู้ที่สักที่มีอาชีพต้องพบเจอผู้คนมากมายโดยเฉพาะผู้ชาย มองว่าการสักจะสามารถทำให้ผู้ชายจดจำได้และเชิญชวนผู้ชายได้ แต่ไม่ได้หมายความว่า จะต้องมองด้วยความเห็นกระหาย มองในลักษณะของวัตถุทางเพศ โดยเฉพาะผู้ที่สักส่วนใหญ่ที่มีอาชีพทำงานกลางคืน เป็นโคโยตี้

4.2.3.5 ความกล้า รอยสักเป็นสิ่งที่แสดงให้ผู้อื่นรู้ว่าตนเองมีความกล้า มีความอดทน ซึ่งรอยสักสามารถใช้เป็นสิ่งที่พิสูจน์ความกล้าของตนเองต่อผู้อื่นเป็นการประกาศว่าตนเองเป็นผู้ที่มีความกล้าหาญ สามารถทำในสิ่งที่คนอื่นไม่กล้าทำได้ เมื่อมีรอยสักจะทำให้ได้รับความชื่นชมว่าสามารถเอาชนะความเจ็บปวดและผลที่ตามมามากมายจากรอยสัก

4.2.3.6 ความมั่นใจ รอยสัก สามารถเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความเชื่อมั่นและมีความมั่นใจในการแต่งตัว เมื่อมีคนมองหรือสนใจทำให้มีความรู้สึกว่ารอยสักทำให้ตนเองสามารถเพิ่มความมั่นใจในการสวมใส่เสื้อผ้า เพื่อที่จะเปิดเผยรอยสักของตนเองให้ผู้อื่นมองเห็นได้ ทำให้เป็นที่สะดุดตาต่อผู้ที่พบเห็น และสามารถจดจำตนเองได้เป็นสิ่งที่แสดงถึงความมั่นใจทั้งทางร่างกายและจิตใจ และรอยสักยังเป็นสิ่งที่ช่วยเพิ่มในการแสดงให้ผู้อื่นรู้ว่าตนเองมีความมั่นใจในตัวเองสูงจัด จากการ

กระทำของตนเองที่ได้แสดงให้เห็นถึงความรุนแรงในด้านสภาวะทางอารมณ์หรือกิริยาท่าทางในการแสดงออก เช่น การพูดจากระโชก ไม่ไพเราะ เป็นต้น

4.2.3.7 เรื่องในอดีตและความทรงจำ จากการศึกษา พบว่า ผู้ที่สักจะสัก สักเพื่อใช้เตือนความทรงจำถึงเรื่องราวในอดีตที่น่าจดจำและไม่น่าจดจำ เพื่อให้สามารถนึกถึงได้ตลอดเวลาเมื่อเห็นรอยสัก

4.2.3.8 เป็นความแตกต่างผู้ที่สักใช้รอยสัก พบว่า สักเพื่อทำให้ตนเองแตกต่างจากผู้อื่น สร้างความแตกต่างระหว่างคนที่ไม่มีรอยสักและกับคนที่มียอยสัก

4.2.3.9 ประกาศจุดยืน จากการศึกษา พบว่า รอยสักจะถูกใช้เป็นที่ประกาศจุดยืน ซึ่งพบในรูปแบบของการปฏิเสธและต่อต้านทัศนคติของสังคมที่มองว่าผู้ที่สักเป็นคนไม่ดี ดังนั้นจึงแสดงให้เห็นสังคมได้รู้ว่าผู้ที่สักไม่ได้เป็นคนไม่ดีทุกคน แต่เป็นการแสดงออกให้เห็นว่าสังคมมีความคิดต่อผู้ที่สักผิด โดยแสดงให้เห็นถึงอัตลักษณ์ของตนเอง ที่จะสามารถระลึกรู้ต่อตนเองได้ว่า “ฉันคือใคร” ระหว่างผู้ที่สักกับบุคคลอื่น (โดยผ่านการมองตนเองและคนอื่นที่กำลังมองเราในขณะนั้น)

4.2.4 อัตลักษณ์กับทุนทางกายภาพจากรอยสัก

ในปัจจุบัน การสักนอกจากจะเป็นวัฒนธรรมความเชื่อและกระแสนิยมด้านความสวยงามบนร่างกายแล้ว ยังใช้ร่างกายเป็นแรงงาน ซึ่งร่างกายถูกทำให้เป็นสินค้า พบว่า การสักร่างกายในสังคมยุคนี้ถือได้ว่าเป็นการเพิ่มค่า และดึงดูดเพศตรงข้าม ดังนั้น การสักในแง่หนึ่ง คือ การสร้างทัศนคติที่สังคมกำหนดว่าสามารถดึงดูดเพศตรงข้ามได้ หรือทำให้ตนเองดูเหนือกว่าเพศเดียวกัน ดังนั้นร่างกายจึงเป็นรูปแบบหนึ่งของต้นทุนที่เป็นเจ้าของอำนาจ และเปลี่ยนมูลค่าโดยการสักหรือให้ความหมายลงไปกับร่างกายของตน สามารถแบ่งอัตลักษณ์จากทุนทางกายภาพที่เกิดจากรอยสักดังนี้

4.2.4.1 ทุนทางกายภาพสินค้าบนร่างกาย พบว่า ปัจจุบันการเล่นสีและเล่นความหมายของรอยสักในปัจจุบัน ได้กลายเป็นภาพที่หลายคนพยายามสร้างสรรค์ขึ้นมาให้เป็นตัวของตัวเองมากที่สุด แม้ว่าจะมีอยู่บ้างที่ยังคงยึดเอาความเชื่อของต้นไม้ ดอกไม้ รูปสัตว์ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์โบราณมาเขียนไว้ตามร่างกาย แต่ส่วนใหญ่แล้วรอยสักที่เรียกกันว่าเป็นรอยสักยุคใหม่ วิวัฒนาการของรอยสักยังทำให้ลีลาของรอยสักมีความแปลกใหม่ขึ้น มีการใช้ Graphic สมัยใหม่เข้ามาเป็นตัวคำนวณและประกอบ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าคุณค่าเชิงสัญลักษณ์ของร่างกายในรูปแบบหนึ่ง สามารถเปลี่ยนแปลงได้เช่นเดียวกับมูลค่าที่เกิดจากทุนทางเศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ซึ่งมูลค่าของทุนทางกายภาพนี้สามารถขึ้น และลงได้ เช่นเดียวกับมูลค่าของสินค้าชนิดอื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน ตามแต่

ละบริบทของสังคมนั้น ๆ มีผลทำให้เกิดธุรกิจการสักเป็นธุรกิจที่มีกลยุทธ์เพื่อสร้างแรงจูงใจที่แตกต่างไปจากธุรกิจบริการด้านอื่น ๆ อย่างสิ้นเชิง คือ ไม่มีการโฆษณาทางสื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์รายวัน หรือเอกสารด้านการโฆษณาเป็นการเฉพาะเรื่องราวของธุรกิจการสัก หรือทำการเรียกผู้ที่สักหน้าร้านแต่ประการใด นอกจากการบอกกล่าวแบบปากต่อปากที่เกิดจากความศรัทธาและความพึงพอใจส่วนบุคคลที่มีต่อผู้สัก

4.2.4.2 ทูทางกายภาพสินค้าเศรษฐกิจ จากการศึกษา พบว่า การเกิดขึ้นของธุรกิจการสักบนร่างกาย ในระยะแรกนั้นจะกระจุกตัวอยู่บริเวณ ตลาดนัดคลองถม ถนนคนเดิน ถนนท่าแพ ตลาดกลางคืนในซบาชาร์ เป็นต้น เมื่อการสักบนร่างกายได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย และกลายเป็นแฟชั่นที่ท้าทายในหมู่วัยรุ่น ปัจจุบันเราจึงเห็นร้านสักได้ตามสถานที่ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นห้างสรรพสินค้า หรือแหล่งชุมชนต่าง ๆ โดยทั่วไปแล้วการสักรอยแต่ละครั้งลูกค้าหรือผู้ที่รับการสักจะมาเลือกแบบในร้านสัก ซึ่งทางร้านจะมีแบบให้บริการเป็นจำนวนมาก บางครั้งผู้รับการสักจะนำแบบ หรือออกแบบวาดลายมาเอง หรืออาจให้ผู้สักเขียนแบบตามความต้องการส่วนตัวได้ อัตราค่าบริการของการสักนั้น โดยเฉลี่ยแล้วจะเริ่มตั้งแต่หลักร้อยไปจนถึงหลักแสน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความยากง่าย และมีทำเลที่ตั้งของร้านสักนั้น ๆ เป็นสำคัญ สามารถสรุปกระบวนการทางการตลาดของผู้สักที่เกิดจากการทำให้รอยสักเป็นสินค้าอุตสาหกรรมสามารถแบ่งประเด็นได้ดังต่อไปนี้

1. ผู้ประกอบธุรกิจการสร้างภาพลักษณ์โดยใช้บุคลิกภาพส่วนตัว เช่น แต่งกาย สะอาด พุดจาไพเราะ สุภาพเป็นกันเองกับผู้ที่สักในการแนะนำความรู้เรื่องการสักในเบื้องต้น ความปลอดภัยจากการใช้เครื่องมือ พูดึงฝีมือของผู้สัก ตลอดจนการแนะนำตัวอย่างลวดลายสักที่ปรากฏบนผิวหนังของตนเองอย่างจริงใจ น่าเชื่อถือทำให้ผู้ที่สักที่สักเกิดความรู้สึกว่ายากสักโดยปริยาย และไม่เกิดความรู้สึกว่าถูกบังคับให้สัก หรือหลอกให้เจ็บตัวและเสียทรัพย์

2. ความน่าสนใจในลวดลายสักที่ได้แสดงให้เห็นอยู่ในหนังสือ รูปภาพลายสัก ลวดลายเปรียบเสมือนหัวใจสำคัญในการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ที่สัก ถือเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการขายของผู้ประกอบธุรกิจการสัก หากร้านใดที่มีหนังสือรูปภาพลายสักตัวอย่างลวดลาย เป็นจำนวนมากและมีความหมายที่หลากหลาย ดูโดดเด่น สะดุดตา จะได้เปรียบกว่าร้านที่มีหนังสือรูปภาพลายสักตัวอย่างลวดลายเพียงส่วนน้อย เนื่องจากความต้องการในงานศิลปะการสักไม่มีสูตรสำเร็จ แต่จะขึ้นอยู่กับความชอบและพึงพอใจที่จะเสพศิลปะในความหมายที่สวยงาม ดูโดดเด่น มีเอกลักษณ์ของตนเอง เป็นสำคัญ

3. ผู้สักซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่ถูกกระทำให้เกิดลวดลายสักบนผิวหนังของ พบว่า ผู้สักจะมีความรู้สึกประทับใจต่อผู้สักที่มีบุคลิกภาพและจรรยาบรรณที่เหมาะสมกับงานศิลปะ เช่น

แต่งกายสะอาด มีความสุภาพ ใช้วาจาสุกสมิตรไมตรีไม่ส่อไปในทางหลอกลวงมีความชำนาญในการใช้เครื่องมือเพื่อให้เกิดความประณีตในลวดลายจนผู้ที่สักมีความรู้สึกว่าได้ลวดลายตามที่ต้องการ ความเจ็บปวดในการสักแต่ละครั้งคุ้มค่าเกินกว่าความเจ็บปวดที่ได้รับขณะผู้สักปฏิบัติกร และอยากจะมาให้สักอีกเมื่อต้องการ

4. ภาพลักษณ์ของร้านสัก ซึ่งเป็นสถานที่ให้บริการงานสัก พบว่า ร้านสักที่ผู้ที่สักสามารถสังเกตภาพลักษณ์แล้วเกิดแรงจูงใจ นำไปวางใจด้านความสะอาดปลอดภัย คือ ร้านสักที่มีความสะอาด มีบรรยากาศปลอดโปร่งเย็นสบาย ตกแต่งและจัดวางสิ่งของเป็นระเบียบเรียบร้อย มีสิ่งอำนวยความสะดวกไว้บริการผู้ที่สักตามความจำเป็นและเหมาะสมกับงานสัก เช่น แบบลวดลายที่นึ่งพักรอ ห้องสุขา เป็นต้น นอกจากความสะอาดของสถานที่แล้ว อุปกรณ์สำหรับทำความสะอาดเครื่องมือที่น่าเชื่อถือ เช่น ตู้อบฆ่าเชื้อโรค ที่มีภายในร้านยังถือเป็นการรับประกันความปลอดภัยอย่างยิ่งยวดให้กับผู้ที่สัก ร้านสักที่ได้รับความนิยมจากผู้สักจำนวนมาก และส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าไปสู่ความสำเร็จอันยั่งยืนและยาวนานส่วนใหญ่จะเป็นร้านสักที่มีความสะอาดทั้งสถานที่ และเครื่องมือที่นำมาใช้ตลอดระยะเวลาในกระบวนการทำงานของผู้สักภายในร้านเป็นสำคัญ

5. ราคา พบว่า ในการตัดสินใจเพื่อซื้อสินค้า หรือตัดสินใจเพื่อรับบริการธุรกิจจากผู้ประกอบธุรกิจ สิ่งสำคัญที่ผู้ที่สักต้องพิจารณาเป็นลำดับต้นๆ คือ คุณภาพ หรือประสิทธิภาพของสินค้าที่เหมาะสมกับราคา แต่เนื่องจากการกำหนดราคาของธุรกิจการสักเป็นเพียงราคาเริ่มต้นเท่านั้นแต่จะไม่มีการกำหนดและแจ้งราคาให้เป็นที่แน่นอนชัดเจนเหมือนกับสินค้าต่าง ๆ ที่วางจำหน่ายทั่วไปตามท้องตลาด ซึ่งมีกลยุทธ์แข่งขันในการขายทั้งลด แลก แจก แถมเหตุผลของความไม่แน่นอนเกี่ยวกับราคาของการสักเนื่องมาจากขนาด ความยากง่าย และรายละเอียดของลวดลายเป็นสิ่งสำคัญ กลยุทธ์เกี่ยวกับราคาที่สามารสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ที่สักเช่นเดียวกับธุรกิจอื่น ๆ คือ ผู้ที่สักสามารถต่อรองราคากับผู้สักได้ เมื่อการตก ลงราคาเป็นความพอใจของทั้งสองฝ่าย ผู้สักจะทำการสักให้ลูกค้าได้ทันที แต่สิ่งที่น่าสังเกตบางประการในเรื่องเกี่ยวกับราคา พบว่า ผู้ที่สักที่สักบางส่วนเท่านั้นที่ต้องการต่อรองราคาและคำนึงถึงราคาเป็นเหตุผลสำคัญในการตัดสินใจก่อนทำการสัก ผู้ที่สักกลุ่มนี้มักจะสอบถามราคาของการสักจากหลาย ๆ ร้าน และตัดสินใจเลือกสักกับช่างในร้านที่มีราคาถูกที่สุด ในขณะที่ผู้ที่สักส่วนใหญ่กลับไม่สนใจเรื่องราคา เพราะคิดว่าเป็นความเหมาะสมตามราคาที่คุณสักกำหนดไว้ อันเนื่องมาจากเป็นงานที่ต้องใช้ความสามารถที่ละเอียดลออ ความปราณีในฝีมือ จินตนาการ และประสบการณ์ ของผู้สักเป็นสำคัญ ดังนั้น ผู้ที่สักกลุ่มนี้จะไม่ต่อรองราคา แต่มักจะกำชับให้งานออกมาดีที่สุดตามความคาดหวัง

จากการศึกษา พบว่า ผู้หญิงที่มีรอยสักมองว่ารอยสักในปัจจุบันไม่ใช่เรื่องเสียหายหรือน่าอาย ตรงกันข้าม ผู้หญิงเหล่านั้นยังใช้เรือนกายที่มีรอยสักให้เกิดประโยชน์ และสามารถกำหนดบทบาทและมูลค่าของตนเองในสังคม เนื่องจาก ในยุคนี้มีการแลกเปลี่ยนอารยธรรมของสังคม ตะวันออกและสังคมตะวันตก เป็นการเข้าสู่ยุคสังคมทุนนิยม บริโภคนิยม ดังนั้น รอยสักของผู้หญิงจึงเป็นภาวะถูกทำให้กลายเป็นสินค้า เป็นรอยสักเพื่อการค้า หรืออาจกล่าวได้ว่ามองร่างกายเป็นเรื่องของต้นทุน ดังนั้น รอยสักที่สร้างความดึงดูดใจนี้จึงเป็นพื้นที่ในการสร้างค่า เนื่องจาก การสักของผู้หญิงตัวอย่างในแง่เรือนกาย จึงเป็นการสร้างจุดเด่นตามร่างกาย ที่ในบางวัฒนธรรม เช่น ผู้หญิงทำงานบริการทางเพศ ใช้เป็นจุดขายในการเรียกลูกค้า หรือในบางวัฒนธรรมใช้เพื่อสร้างกลุ่มสมาชิกทางสังคม แสดงถึงความเป็นพวกเดียวกัน ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ที่ทั้งสองกลุ่มใช้เพื่อสร้างความโดดเด่นในการนำเสนอภาพตัวแทนซึ่งในการสักของผู้หญิงนี้จะหวังในเรื่องความสวยงามเพื่อเสริมเสน่ห์ที่แฝงร่างกายในเชิงต้นทุนทางสังคมโดยใช้ผิวพรรณที่ยังดูอ่อนเยาว์เข้าชวนชมมอง

4.2.4.3 รอยสักต้นทุนทางกายภาพ จากการที่ศึกษาผู้ที่สัก พบว่า ผู้ที่สักได้มีการคิดค้นสร้างอัตลักษณ์จากรอยสักของตนเอง เพื่อที่จะแสดงถึงตัวตนของตนเองต่อผู้อื่น เพื่อต้องการยืนยันสิ่งนั้น ๆ ที่ได้รับจากลักษณะทางกายภาพรูปร่างและบุคลิกของตนเองโดยได้นำเสนออัตลักษณ์ผ่านรอยสัก รวมไปถึงอัตลักษณ์ที่ได้รับหลังจากที่ไปสัก ที่สามารถสร้างให้เกิดความเปลี่ยนแปลง เช่นเดียวกับทุนทางกายภาพจากเศรษฐกิจและวัฒนธรรมที่ได้กล่าวมาข้างต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าทุนทางกายภาพดังกล่าวสามารถขึ้น และลงได้ ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างมูลค่าให้กับทุนทางร่างกาย ดังนี้

1. กลายเป็นทอม พบว่า สภาพแวดล้อมและสภาพสังคม รวมไปถึงลักษณะที่แสดงออกมา ทำให้อัตลักษณ์ที่ได้รับจากความเป็น “ทอม” ถูกสร้างขึ้นจากบริบทรอบข้างทางสังคมด้วยการจำแนกแยกแยะความแตกต่างเรื่องบุคลิกภาพของความเป็นเพศที่สาม ที่ถูกจัดกลุ่มและถูกเหมารวมว่ามีอัตลักษณ์ของความเป็น “ทอม” บุคคลหนึ่งภายในกลุ่มซึ่งแต่มีเดิมอัตลักษณ์ที่ได้รับ คือ อัตลักษณ์ความเป็นบุคคลเพศที่สาม หรือที่เรียกว่า “ทอม” ซึ่งถูกหยิบยื่นจากบุคคลรอบข้างที่พบเห็น ดังนั้น จึงได้แสดงถึงอัตลักษณ์ของตนว่าไม่ใช่ทอมและเป็นผู้หญิงโดยค้นหาอัตลักษณ์จากสัญลักษณ์ของรอยสัก เพื่อที่จะใช้รอยสักในการแสดงความเป็นผู้หญิง และยืนยันว่าตนมิได้เป็นบุคคลเพศที่สาม โดยใช้รอยสักที่เป็นรูปดอกไม้และใบไม้เพื่อที่จะแสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้หญิงจากการเลือกลายสักที่แสดงให้เห็นถึงความอ่อนหวานของดอกไม้

2. แผลเป็นแสดงความน่าเกลียด จากการที่ศึกษา พบว่า แผลเป็นที่เกิดจากการสักและการลบรอยสักออก ทำให้เกิดแผลเป็นที่บวมขึ้นจนน่าเกลียด จนเกิดความไม่มั่นใจ ด้วยเหตุนี้จึงสร้างอัตลักษณ์จากรอยสัก ด้วยการสักทับรอยแผลเป็นจากรอยสักเดิมซึ่งเกิดจากแรงสนับสนุนของบุคคลรอบข้างถึงความน่าเกลียดที่เกิดขึ้นบนร่างกายจากการไปลบรอยสัก เนื่องจากเมื่อลบ

รอยสักออกไปจากร่างกายกลับกลายเป็นการตอกย้ำว่าทรมานอัตลักษณ์บนเรือนร่างจากรอยสักเพิ่มขึ้นไปอีกเพราะรอยสักที่ถูกลบออกกลับเป็นรอยแผลเป็นนูนขึ้นมาแทนน้ำหมึกที่สักจึงทำให้มีปัญหามารบกวนทางกายภาพที่ได้รับจากการลบรอยสัก คือ ความน่าเกลียดของรอยแผลเป็นที่ปรากฏบนร่างกายแทนรอยสักทั้งนี้ เพื่อที่จะให้ลดความน่าเกลียดจากรอยแผลเป็นที่ปรากฏบนร่างกายจึงไปสักรอยสักทับแผลเป็นนั้น ๆ และเมื่อไปสักมาแล้วจึงทำให้ได้รับรอยสักรูปใหม่บนรอยแผลเป็นจากรอยสักเดิมทำให้เกิดความรู้สึกดีขึ้นกว่าเดิม ดังนั้น จึงกล่าวเปรียบเทียบได้ว่า ร่างกายที่มีลักษณะเดียวกับพื้นที่ในการลงรอยสักบริเวณต่าง ๆ บนเรือนร่าง ถึงแม้ว่าการสักจะใช้พื้นที่บนร่างกายซึ่งถือเป็นพื้นที่ส่วนตัว แต่การอวดรอยสักให้ปรากฏสู่สายตาคนทั่วไปก็แสดงให้เห็นว่าร่างกายได้กลายเป็นพื้นที่สาธารณะไปโดยปริยาย ด้วยลักษณะของวัฒนธรรมหลังสมัยใหม่ที่นิยมทำให้ร่างกายเป็นศิลปะเป็นพื้นที่ของการแสดงอัตลักษณ์ หรือสามารถมีอำนาจในการควบคุมการจับจ้องของสายตาผู้อื่น ทำให้เกิดแนวคิดใหม่ว่าการปรับเปลี่ยนจากพื้นที่ส่วนตัวให้กลายเป็นพื้นที่สาธารณะ ในกรณีของรอยสักเกิดจากการหาทางออกให้กับสภาพจิตใจที่ต้องการแสดงความเป็นตัวตนโดยผ่านสัญลักษณ์ หรือการแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ ด้วยสินค้าที่ตนอุปโภค, บริโภค ที่ทำให้ร่างกายถูกใช้เป็นเวทีในการแสดงออกเชิงสัญลักษณ์นั่นเอง

4.2.5 การสร้างอัตลักษณ์จากรอยสัก

จากการศึกษา พบว่า การสักเพื่อแสดงความเป็นอัตลักษณ์ของผู้ที่สักเพราะต้องการสร้างอัตลักษณ์ให้กับอาชีพ รวมไปถึงเรื่องความเท่าเทียมกับเพศชาย จากการศึกษ พบว่า ผู้ที่สักที่บนผิวหนังเป็นสิ่งที่ติดทนถาวรและเป็นสิ่งที่ปรากฏให้เห็นได้ตลอดเวลา เป็นสิ่งเตือนในสิ่งที่ต้องจดจำ โดยจะทำการสักเป็นสัญลักษณ์หรือข้อความลงบนผิวหนัง เพื่อเป็นเครื่องเตือนความจำ โดยจะสักเครื่องหมายหรือข้อความที่ช่วยเตือนความจำให้ระลึกถึงสิ่งที่ต้องการจดจำ จากการศึกษ ทำให้ทราบว่า การสักสามารถเตือนความทรงจำ ทำให้ระลึกถึงความหลังที่นิยมทำกันมากในหมู่ผู้ที่นิยมสัก เนื่องจาก รอยสักนั้นติดอยู่ถาวรบนผิวหนังตลอดไป จึงใช้รอยสักจึงเป็นเครื่องเตือนใจให้สามารถระลึกถึงความหลังได้

จากการศึกษา พบว่า การสักของผู้ที่สักตัวอย่างเป็นการสักเพื่อแสดงถึงอัตลักษณ์ของตนเองในอีกลักษณะหนึ่ง ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 วาทกรรมเพื่อแสดงความเป็นอัตลักษณ์

วาทกรรมเพื่อแสดงความเป็นอัตลักษณ์

1. มันแสดงออกถึงความเป็นตัวของตัวเองดี ทำให้คนสะดุดตาการสักทำให้คนสนใจเรา
2. มองว่าแปลกนะ แต่พอเห็นไปนาน ๆ รู้สึกว่าที่พี่ ๆ เขาสักสวย น่ารักดี คือ มันสักเล็ก ๆ เลยคิดว่าเดี๋ยวนี้ผู้หญิงสักกันเยอะ ถ้าไม่สักให้มากคงไม่น่าเกลียด เดี่ยวนี้ผู้หญิงสามารถสักได้เหมือนผู้ชาย
3. ในความหมายของรูปแรก คือ เลือกลอกไม้ เนื่องจาก เมื่อก่อนเธอเป็นคนหัว ในสมัยเรียนในกลุ่มเพื่อนของเธอจะมีแต่ “ทอมบอย” แล้วคนอื่นจะมองว่าเราเป็นไปด้วย ซึ่งตัวเธอเองรู้ว่าเธอไม่ได้เป็นแบบนั้น เธอเป็นผู้หญิง เธอจึงอยากให้ดูเป็นผู้หญิงบ้าง เธอเลยไปสักรูปดอกไม้
4. เธอกล่าวว่าอิทธิพลการสักของเธอมาจากนักร้องฝรั่ง และด้วยอาชีพนักเต้นของเธอที่เป็นอาชีพเสริมจะต้องโชว์สัดส่วนของร่างกายเลยต้องหาจุดที่สามารถดึงดูดสายตาของผู้ชายที่มาเที่ยวได้ และเป็นการเรียกเรตติ้งให้ตนเอง
5. ตอนเลือกลายตอนแรก ก็นึกไม่ออกว่าจะสักลายอะไร เพราะมีเยอะมาก เราเห็นผู้ชายที่โรงงานสักมิงกร แล้วดูเท่ ดูแมน เราก็อยากเป็นแบบนั้นบ้าง พอเลือกไปเลือกมาก็มาสะดุดรูปเสือ เห็นแล้วคิดว่าต้องสักลายนี้ให้ได้ รอยสักเสือนี่มันดูเข้มแข็งดี คิดว่าถ้าเราสักใจเราจะเป็นแบบเสือบ้าง
6. ซึ่งเธอก็คิดว่ามันเป็นเรื่องปกติในสังคมอย่างเธอแต่เมื่อคนมาเหล่านั้นด่าล่วงเกินไปถึงแม่ของเธอเธอจึงคิดว่าเป็นเรื่องที่ยอมไม่ได้ เพราะแม่เธอไม่ได้ไปทำอะไรคนพวกนี้ เธอบอกว่าเธอรู้สึกรับไม่ได้ ที่คนพวกนี้มาด่าแม่เธอแบบเสีย ๆ หาย ๆ เธอจึงทำไปที่คนมาว่าอะไรที่ “พอมึง” หรือ “พวกมึง” ทำได้ “กูก็ทำได้”

จากตารางที่ 4.2 จะเห็นได้ว่า ผู้ที่สักได้มีการแสดงอัตลักษณ์ที่แตกต่างกันออกไปและเป็นผู้ที่อยากจะมีรอยสักอยู่บนร่างกายของตน โดยจัดกลุ่มความคิดเห็นออกเป็น 12 ข้อ ดังนี้

4.2.5.1 ความเป็นตัวของตัวเอง ซึ่งพบว่า การสักสามารถใช้เป็นการแสดงออกถึงความเป็นตัวเอง ที่เป็นปัจเจกของบุคคลที่มีความต้องการพื้นฐาน

4.2.5.2 ความโดดเด่นสะดุดตา พบว่า ผู้ที่สักมีการใช้ลวดลายบางอย่างที่ไม่เป็นนิยมนำมาใช้เป็นรอยสัก เพราะเห็นว่ามีรูปทรงและสีสันทึบสวยงาม จึงมีความรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้ที่พบเห็นรอยสักเกิดความสะดุดตาและสะดุดใจ ซึ่งผู้สักจะให้ความสำคัญในเรื่องของรูปลักษณ์

มากกว่าความหมาย เช่น การเติมสีสันที่บรรเจิดจำลองไปบนดอกไม้หรือลวดลายต่าง ๆ เพียงเพื่อให้สะดุดตาแก่ผู้พบเห็นเท่านั้น

4.2.5.3 การเรียกร้องความสนใจจากผู้อื่น โดยใช้รอยสักเป็นเครื่องมือเพื่อต้องการให้ตนเองมีภาพลักษณ์ที่ดีขึ้น มีความน่าเชื่อถือ และเป็นที่ยอมรับในการคบหาสมาคมกับผู้อื่น ต้องการให้ตนเองเป็นที่สนใจของบุคคลรอบข้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพศตรงข้าม ทำให้เกิดความมั่นใจมากขึ้นในการพบปะสังสรรค์กับเพศตรงข้าม และการหาคู่ครอง รวมทั้งต้องการสร้างภาพความประทับใจแก่ผู้พบเห็น

4.2.5.4 สักเพื่อความแปลกใหม่ พบว่า ผู้ที่สักจะต้องมีความมั่นใจในตนเอง เพื่อการได้ครอบครอง “ความพอใจ” ตามแบบที่ปรารถนา ซึ่งเป็นการแสวงหาอัตลักษณ์จากรอยสักในรูปแบบใหม่

4.2.5.5 สักเพื่อความเท่าเทียมกันของผู้หญิงและผู้ชาย จากการศึกษา พบว่า ผู้หญิงที่สักไม่ได้คำนึงถึงลวดลายหรือรูปแบบรอยสัก เนื่องจาก ผู้ที่สักมองว่าไม่ว่าลายสักจะมีลักษณะหรือรูปแบบอะไรก็สามารถสักได้ทั้งเพศหญิงหรือเพศชายได้เหมือนกัน เพราะปัจจุบันเป็นยุคสมัยใหม่ไม่จำเป็นต้องไปยึดติดกับความเชื่อแบบเดิมที่เคยมี

4.2.5.6 สักเพื่อต้องการเป็นที่น่าจดจำ เนื่องจาก รอยสักจะช่วยให้ผู้ที่สักสามารถเป็นที่น่าจดจำให้กับผู้ที่สักและผู้อื่นได้ เพราะว่าเมื่อผู้ที่สักเปิดเผยรอยสักให้กับผู้อื่นเห็นจะสามารถสร้างความน่าจดจำให้เกิดต่อรอยสักและผู้ที่สักได้

4.2.5.7 สักเพื่อแสดงความเป็นเพศ จากการศึกษา ทำให้ทราบว่า ผู้ที่สักใช้รอยสักเป็นสัญลักษณ์เพื่อสร้างความหมายให้กับตนเองโดยใช้รอยสักแสดงให้ผู้อื่นทราบว่าตนเองเป็นเพศหญิง เนื่องจาก ถูกมองว่าเป็นทอมหรือเพศที่สามนั่นเอง จากการสัมภาษณ์ผู้ที่สัก ดังนี้ “เพราะในกลุ่มเพื่อนจะมีแต่ทอม คนอื่นก็คิดว่าเราเป็นทอมไปด้วย เราเป็นผู้หญิงจึงอยากให้ดูเป็นผู้หญิง ก็เลยเอาลายดอกไม้” (แพรว, 2555)

4.2.5.8 สักเพื่อให้ตนเองดูเข้าวนชวนมอง ทำให้เป็นที่สะดุดตาต่อผู้ที่พบเห็นและเป็นที่น่าสนใจของเพศตรงข้าม ซึ่งจะให้ความสำคัญในเรื่องของความเช่กซี่ที่เกิดจากรอยสัก จากเดิมที่ตนเองมีความเช่กซี่อยู่แล้ว แต่เมื่อไปสัก รอยสักมาเพิ่มความเช่กซี่ของตนเองให้มีมากขึ้นไปอีก และรอยสักมาช่วยทำให้เป็นตนเองเป็นที่น่าสนใจของผู้ชายมากขึ้นกว่าเดิม เนื่องจากตนเองมีความเช่กซี่อยู่ก่อนแล้ว

4.2.5.9 สักเพื่อแสดงความเท่ ความแข็งแรง ความเข้มแข็งของผู้ที่สัก เนื่องจากผู้ที่สักต้องการจะให้ตนเองดูแข็งแรงและสามารถทำงานได้อย่างเท่าเทียมกับพลังกำลังของผู้ชาย จึงใช้รอยสักเพื่อให้ตนเองดูเท่ และดูแมนเหมือนผู้ชาย

4.2.5.10 สักเพื่อแสดงความสวยงาม เนื่องด้วยผู้ที่สักในทิวทัศน์ทุกภาษามักจะมีสิ่งหนึ่งที่เหมือนกัน คือ การรักในความงามของร่างกาย บางคนโชคดียิ่งเกิดมาแล้วมีร่างกายสวยงามทุกอย่าง แต่บางคนโชคไม่ดีนักที่เกิดมาแล้วมีร่างกายไม่สวยงามตามต้องการ พยายามเสริมแต่งให้มีความงามให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ซึ่งมองว่ารอยสักสามารถช่วยให้ร่างกายเกิดความสวยงามได้

4.2.5.11 สักเพื่อพิสูจน์ความกล้า เมื่อสักมาแล้วทำให้ได้รับความชื่นชมว่ามีความกล้าที่จะไปสัก เนื่องจากในการสักจะได้รับความเจ็บปวดและผลที่ตามมามากมาย แต่มีความกล้าที่จะไปสัก มีแรงจูงใจที่ไปสักข้อนี้ให้ความสำคัญในเรื่องของความกล้า อำนาจ ต่อต้านและการท้าทาย เนื่องจากเมื่อไปสักมาแล้วทำให้เพื่อน ๆ เกิดความชื่นชมความกล้าไม่ถึง รวมไปถึงพ่อแม่และครอบครัวที่เกิดความประหลาดใจที่ไม่คิดว่าผู้หญิงจะมีความกล้าที่จะไปสัก

4.2.5.12 สักเพื่อต้องการให้เกิดความแตกต่างไปจากผู้อื่น ซึ่งจะให้ความสำคัญในเรื่องความดูดี ดูเท่ที่เกิดจากรอยสักที่ทำให้เกิดความแตกต่างไปจากผู้อื่นทั้งในผู้ที่ไม่มีรอยสัก รวมไปถึงผู้ที่สักแต่รอยสักที่มีนั้นแตกต่างกันหรือลายสักไม่เหมือนกัน

ดังนั้นอัตลักษณ์มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพการณ์ซึ่งจะเห็นได้จากอัตลักษณ์จากรอยสักในปัจจุบันที่มีความเลื่อนไหลเปลี่ยนแปลงไปกับสิ่งที่ผูกติดมากับความเป็นสถาบันภายใต้โครงสร้างของบรรทัดฐานในการยอมรับทางสังคม เมื่อมีการศึกษาในระดับที่สูงทำให้เกิดการยอมรับจากเด็กเลวกลายเป็นคนดี ดังนั้น เมื่อบุคคลอื่นพบเห็นอัตลักษณ์จากรอยสักทำให้บุคคลที่อยู่ใกล้มองข้ามและยอมรับต่ออัตลักษณ์ซึ่งจะเห็นได้ว่า เมื่ออัตลักษณ์จากรอยสักถูกนำเสนอภายใต้สภาพการณ์หนึ่ง ๆ จึงเปลี่ยนความหมายใหม่ และสามารถเปลี่ยนกลับไปมาได้ขึ้นอยู่กับบริบททางสังคมในขณะนั้น

4.3 ทศนคติและผลกระทบจากรอยสัก

ในอดีตวัฒนธรรมการสักของคนมีทัศนคติต่อรอยสัก และผู้ที่สักในความหมายที่ไม่ดีจนคนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อผู้ที่สัก คือ คนที่ประพฤติตนไม่เป็นคนดีของสังคม แต่ในขณะเดียวกันถ้ามองเรื่องการสักเป็นศิลปะที่ปรากฏบนร่างกายของคน พบว่า แนวความคิดและมุมมองได้ปรับเปลี่ยนเป็นเรื่องราวของศิลปะที่สังคมเปิดกว้างและยอมรับว่ารอยสักคือศิลปะที่มีคุณค่า ดังนี้

4.3.1 ทักษะของผู้หญิงที่รักต่อการรัก

จากการศึกษาทัศนคติต่อการรักของผู้ที่รัก พบว่า ผู้ที่รักมีทัศนคติต่อการรัก ซึ่งสามารถแยกทัศนคติต่อการรักแบ่งออกเป็น 9 ข้อ ดังนี้

4.3.1.1 ผู้หญิงที่รักมีทัศนคติว่า การรัก เป็นศิลปะในสังคมสมัยใหม่ได้รับความนิยมนิยมจากผู้รักที่มีทัศนคติต่อการรักว่า การรักเป็นสิ่งที่กำลังได้รับความนิยมในปัจจุบันเนื่องจากมีผู้ที่รักจำนวนมากปรากฏให้เห็นในสังคมไทย และสังคมตะวันตก

4.3.1.2 การรักสามารถถ่ายทอดเรื่องราวและความหมายลงในรอยสักให้ปรากฏอยู่บนร่างกายของผู้ที่รัก ผู้ที่รักมีทัศนคติต่อการรักว่ารอยสักสามารถเป็นสัญลักษณ์ที่ใช้แสดงอัตลักษณ์ของตนเองได้

4.3.1.3 การรักเป็นความชื่นชอบส่วนตัว เนื่องจาก ผู้ที่รักมีความต้องการอยากให้รอยสักปรากฏอยู่บนร่างกายของตนเองตามรูปแบบ ลวดลาย ลักษณะที่ตนเองพอใจและชื่นชอบ

4.3.1.4 การรักสามารถทำให้ผู้ที่รักแสดงออกถึงความทันสมัย ผู้ที่รักมีทัศนคติต่อการรักว่าจะทำให้เป็นคนไม่ตกยุค

4.3.1.5 การรักไม่ได้เป็นเรื่องที่ผิด ผู้ที่รักมีทัศนคติว่าการรักเป็นการสร้างสรรค์ความงดงามของศิลปะบนร่างกาย ไม่ได้เป็นสิ่งที่ผิด เนื่องจากการรักไม่ได้ทำให้ผู้อื่นได้รับผลกระทบ และไม่ได้เป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย

4.3.1.6 การรักเป็นการสร้างความงดงามของศิลปะให้ปรากฏบนร่างกาย

4.3.1.7 การรักมีลักษณะเป็นแฟชั่นทางสังคม ซึ่งผู้ที่รักมีทัศนคติว่าคนทุกคนไม่ว่าจะมีอาชีพอะไร เป็นผู้หญิงหรือผู้ชาย ไม่ว่าจะอยู่ในสังคมไหนและไม่ว่าจะเป็นใครก็สามารถรักได้

4.3.1.8 การรักเป็นสิทธิและความพึงพอใจส่วนตัวของบุคคลเท่านั้น ซึ่งผู้ที่รักไม่ต้องขออนุญาตหรือได้รับอนุญาตจากใคร

4.3.1.9 การรักเป็นรสนิยมสำหรับกลุ่มคนที่ชื่นชอบในความงดงามของรอยสัก

4.3.2 ทักษะของผู้รักและผู้ชายต่อผู้หญิงที่รัก

จากการศึกษาในครั้งนี้ ได้สัมภาษณ์ทัศนคติของผู้รับรักต่อผู้หญิงที่รักจำนวน 6 ราย พบว่า ทัศนคติของผู้หญิงที่รักบนเรือนร่างนั้น ผู้รักมองว่าเป็นผู้หญิงที่ชื่นชอบในลวดลายศิลปะ และความงดงามของรอยสัก ซึ่งต้องการให้รอยสักปรากฏอยู่บนเรือนร่าง เพื่อแสดงออกถึงความเป็นตัวของตัวเอง หรือตามความหมายที่ผู้หญิงที่รักแต่ละคนคิดไว้ในใจ และสื่อความหมายของตนออกมาโดยผ่านรอยสัก แต่จากวาทกรรมหลักของสังคมที่สืบเนื่องกันมาอย่างช้านานที่เกี่ยวกับการสักบนเรือนร่างว่าเป็นการกระทำของคนคึก คนไม่ดี ซึ่งเป็นทัศนคติที่มีต่อผู้รักในอดีต ปัจจุบันทัศนคติ

ของผู้หญิงที่รัก กับศีลธรรม และประเพณีไทยได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างสิ้นเชิง การลักบนเรือนร้าง มิใช่เป็นการกระทำที่ขัดแย้งกับศีลธรรม แต่เป็นความงดงามทางศิลปะอย่างหนึ่งที่ไม่จำเป็นต้องถ่ายทอดผ่านกระดาษ หรือผืนผ้าใบ เราสามารถทำให้ความงดงามเหล่านั้นมาปรากฏอยู่บนร่างกาย ซึ่งความงดงามนั้นก็ถือเป็นแฟชั่นอย่างหนึ่งทางสังคม และมีลักษณะเป็นสิทธิการแสดงออกซึ่งความพึงพอใจส่วนบุคคลเท่านั้น

จากการศึกษาในครั้งนี้ ได้สัมภาษณ์ทัศนคติของผู้ชายต่อผู้หญิงที่รัก ผู้ศึกษาวิเคราะห์ว่า ในมุมมองของผู้ชายนั้นมองผู้หญิงที่รักในทัศนคติเชิงลบ สามารถแบ่งทัศนคติที่ผู้ชายมีต่อผู้หญิงที่รัก พบว่ามี 2 ทัศนคติ คือ ทัศนคติที่ 1 ผู้ชายคิดว่าผู้หญิงที่รัก คือ ผู้หญิงใจกล้า และผู้หญิงแสบแฉะ (แมค, 2555) ส่วนทัศนคติที่ 2 ผู้ชายคิดว่าผู้หญิงที่รักว่าเป็นผู้หญิงร้ายโลก โดยวิเคราะห์ได้จากบทสัมภาษณ์ทัศนคติต่อไปนี้ “ถ้าเป็นผู้หญิงสักมันดูแรด” (เบงค์, 2555)

จากทัศนคติของผู้ชายที่มีต่อผู้หญิงที่รัก สะท้อนให้เห็นถึงภาพรวมและการลดทอนอัตลักษณ์ของผู้หญิงที่รักในทางที่เลวร้าย ซึ่งผู้ชายมองการรักของผู้หญิงว่าเป็นการแสดงออกถึงความกำกวม หัวแข็ง ก้าวร้าว ใจกล้า เป็นผู้หญิงใจแฉะ ซึ่งโดยรวมแล้วก็สามารถสรุปได้ว่า ภาพที่ผู้ชายในกรณีศึกษากลุ่มนี้มองผู้หญิงที่รักนั้น ก็คือภาพที่เป็นเชิงลบเสียเป็นส่วนใหญ่นั่นเอง

4.3.3 ความพึงพอใจของผู้หญิงที่รักต่อรอยสัก

จากการศึกษาความพึงพอใจในอัตลักษณ์ของผู้ที่รักต่อรอยสักของตนเอง สามารถจัดกลุ่มทัศนคติความพึงพอใจของผู้รักที่มีต่อรอยสักของตนเอง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

4.3.3.1 ผู้รักมีความพึงพอใจที่เกิดต่อรอยสักของตนเอง จากการศึกษาศนคติ พบว่า ผู้ที่รักมีความพึงพอใจในรอยสักของตนเองและมีทัศนคติว่ารอยสักของตนเองจะช่วยเสริมให้ตนเองพบเจอแต่สิ่งที่ดี หรือทำเรื่องที่ไม่ดีให้เป็นเรื่องที่ดีได้ เช่น ทำให้ตนเองเป็นที่สนใจของบุคคลรอบข้างและเป็นการเสริมเสน่ห์ให้กับตนเอง หรือ มีความพึงพอใจเป็นอย่างยิ่งกับการสักตัวถาวรของเธอ ซึ่งรอยสักที่คิ้วและขอบตาของเธอถือเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับตัวเธอให้เกิดความสวยงาม เป็นต้น

4.3.3.2 ผู้รักไม่มีความพึงพอใจในรอยสักของตนเอง เนื่องจากผู้ที่รักไม่เป็นที่ยอมรับจากสังคม จึงทำให้ส่งผลกระทบต่ออาชีพ เช่น จากกลุ่มตัวอย่างผู้ที่รักรายหนึ่งกล่าวว่าตนไม่มีความพึงพอใจกับรอยสักที่นูนางของเธอ เปรียบเสมือนเป็นหลักฐานในการตีตรา หรือแสดงความเป็นเจ้าของระหว่างตัวเธอกับอดีตแฟนหนุ่ม เธอจึงพยายามที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการปิดพลาสติก หรือสวมแว่นตาบรอยสักนี้ไว้ ทั้งนี้ก็เพราะว่าเธอไม่ต้องการให้รอยสักที่นูนางของเธอสร้างปัญหาใด ๆ ให้กับตัวเธอเอง

จากการศึกษาทัศนคติความพึงพอใจของผู้ที่รักต่อรอยสัก พบว่า ภายหลังจากการสัก ผู้ที่สักมีความรู้สึกภูมิใจและพอใจในรอยสักของตน รวมทั้งพอใจในอัตลักษณ์ใหม่ของตนด้วย แต่ พบว่า ผู้ที่สักบางคนเมื่อเวลาผ่านไปความพึงพอใจในรอยสักอาจลดน้อยถอยลงได้ เหตุนี้เกิดขึ้น เนื่องจากการได้ปะทะสังสรรค์กับบริบทต่าง ๆ ในโลกแห่งความเป็นจริงในสังคม และสังคม ส่วนรวมอาจยอมรับหรือไม่ยอมรับรอยสักนี้โดยเฉพาะในกรณีของผู้สักที่เป็นผู้หญิงนั่นเอง

4.3.4 ผลกระทบจากรอยสัก

ในยุคปัจจุบัน ผู้หญิงที่สักในภาพรวมจัดได้ว่าเป็นผู้หญิงจัดจ้าน ใจแตก ดังนั้น การสักของผู้หญิง จึงอยู่บนพื้นฐานของการต่อรอง ต่อต้าน บนพื้นฐานของการแสดงเชิงสัญลักษณ์ แม้จะอยู่ท่ามกลางระบบสังคมแบบชายเป็นใหญ่ แต่ผู้หญิงก็ดิ้นรนต่อสู้ ต่อต้านและต่อรองกับระบบและพยายามสร้างความหมาย เอกลักษณ์ตัวตนใหม่ตลอดจนความเป็นอิสระของตัวตนผ่านรอยสักบนพื้นที่ทางร่างกายของตนเองในสังคมของผู้ใหญ่ที่ยังไม่เปิดรับในเรื่องรอยสักของผู้หญิงเท่าใดนัก เนื่องมาจากอายุและความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ส่วนสังคมในหมู่เพื่อนนั้นเป็นสังคมที่มีอายุเท่ากัน ทำให้ความคิดเห็นหรือความชอบ ความสนใจไปในทิศทางเดียวกัน ในขณะที่สังคมของคู่ครอง คนรัก หรือสามีภรณยานั้นกลับเป็นมุมมองที่ให้สิทธิแก่กันและกันในการที่จะคิดและทำอะไรอันเนื่องมาจากความเคยชิน

การรับรู้จากสื่อมีอิทธิพล หรือแรงจูงใจของการสักมาจากเพื่อน และจากคนรอบข้าง ผู้หญิงที่สักในกลุ่มนี้ได้รับผลกระทบจากเพื่อน จากครอบครัว จากสังคม เป็นต้น จึงทำให้ผู้หญิงที่สักสามารถสร้างอัตลักษณ์จากรอยสัก แต่เมื่อมีรอยสักกลับเป็นการตอกย้ำอัตลักษณ์ที่ชัดเจนที่ไม่ใช่ความหมายที่ต้องการมากเท่ากับการถูกมองจากบุคคลอื่น และประเด็นที่สังคมให้ความหมายเกี่ยวกับวาทกรรมบนร่างกายของผู้หญิงในเรื่องความเรียบร้อย อ่อนหวาน ที่มีผลต่อทั้งร่างกายและจิตใจ ซึ่งเป็นความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ดังนี้

4.3.4.1 ศิลปะบนความน่ารังเกียจ พบว่า รอยสักนอกเหนือจากเรื่องศิลปะที่สวยงาม ในแง่การแสดงแต่ถ้าอยู่บนร่างกายแล้ว ศิลปะที่สวยงามจะกลายเป็นความน่ารังเกียจ ในขณะเดียวกันรอยสักมีอำนาจที่ทำให้ผู้ที่สักดูไม่ธรรมดา มีความโดดเด่นสามารถดึงดูดสายตาผู้คน

4.3.4.2 การเป็นคนดี และเป็นคนไม่ดี เนื่องจาก วัฒนธรรมสังคมคนไทยมีอคติกับคนที่มียอยสักว่าเป็นคนไม่ดี การสักเป็นการเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์ของตัวเองที่มีผลต่อผู้อื่น ซึ่งขึ้นอยู่กับว่ารอยสักของผู้หญิงที่สักให้ความหมายหรือแปลงความหมายเกี่ยวกับตัวเองอย่างไรในกระบวนการที่ตนไปมีความสัมพันธ์ทางสังคมวัฒนธรรมนั้น ๆ

4.3.4.3 คนปกติกลายเป็นตัวประหลาด ก่อนที่จะมีการสักผู้หญิงที่สักเปรียบเสมือนคนที่ไม่มียอรรณพบนร่างกายไร้มลทินในความหมายของสังคม แต่หลังจากที่ไปสักมาแล้วตามกระแสแฟชั่นของสังคมโดยดูมองจากสังคมว่าเป็นคนไม่ปกติที่กลายเป็นตัวประหลาดเนื่องจากมีรอยสัก แต่เมื่อผู้หญิงที่สักได้เข้าไปอยู่ในกลุ่มบุคคลที่มีรอยสักเหมือนกัน ก็ทำให้รู้สึกว่าคุณเองไม่ได้เป็นตัวประหลาดตามที่สังคมกล่าวแต่อย่างไร

4.3.4.4 การไม่ถูกยอมรับมาเป็นการถูกยอมรับ พบว่า การทำงานของผู้หญิงที่สักที่มีสถานะสูงกว่าผู้ชาย เช่น ต้องควบคุมคนในโรงงานจำนวนมากรอยสักถูกใช้เป็นเครื่องหมายที่แสดงความสามารถ และมีลักษณะของความเป็นผู้ชาย มีความเข้มแข็ง มีความกล้าแค้น และพยายามทำทุกอย่างที่ผู้ชายทำได้ เช่น ดื่มสุราได้ สักได้ และมีความคิดว่าทำให้เกิดความเท่าเทียมกับผู้ชายในแง่ของพฤติกรรม และสามารถทำให้ได้รับการยอมรับ

4.3.4.5 การเปลี่ยนทัศนคติที่ไม่ดีให้มีทัศนคติที่ดี กล่าวคือ จากเดิมที่ถูกกล่าวว่าเป็นคนเลว ผู้หญิงไม่ดี ด้วยการมีรอยสัก และเมื่อมีสถานภาพทางการศึกษาสูงขึ้น และจบการศึกษาในระดับปริญญาโท กลับได้รับความชื่นชมยินดี และยอมรับการสร้างอัตลักษณ์จากรอยสักแทนอัตลักษณ์ความเป็นคนเลว ซึ่งจะเห็นได้ว่า อัตลักษณ์จากรอยสักเปรียบเสมือนเสื้อเกราะอันแปลกแยก ที่เป็นเปลือกนอกห่อหุ้มตัวตนที่แท้จริงเอาไว้จากเดิมที่คนอื่นมีทัศนคติไม่ดีเนื่องจากการมีรอยสัก แต่พอสำเร็จการศึกษาปริญญาโทกลับได้รับการยอมรับจากผู้คนที่มีความทัศนคติไม่ดีต่อตนเอง

4.3.4.6 การพิสูจน์ตัวเองจากการที่สังคมดูถูก พบว่า เป็นการต่อต้าน และปฏิเสธการครอบงำจากวาทกรรมทางสังคมที่ว่าถูกตีตราว่าเป็นเด็กเลว เด็กไม่ดี ไม่มีการศึกษา เนื่องจากมีรอยสัก ทำให้ไม่ได้รับความเคารพจากสังคม และถูกมองว่าขาดความเคารพนับถือในวิชาชีพรับราชการ ดังนั้น จึงผันตัวเองเป็นนักวิชาการ เพื่อให้สังคมยอมรับที่ตัวตนมากกว่ารูปแบบสัญลักษณ์รอยสักที่ถูกเปลี่ยนแปลงรูปจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสังคม

4.3.4.7 การยืนยันสถานะทางเพศ เนื่องจากบุคลิกที่คล้ายผู้ชาย จึงใช้รอยสักเป็นเครื่องมือในการต่อรองกับสังคมเพื่ออ้างถึงความเป็นผู้หญิง จากการถูกจัดกลุ่มเหมารวมว่าตนเป็นบุคคลเพศที่สาม หรือเรียกว่า “ทอม” ซึ่งได้กล่าวว่าตนเองเป็นผู้หญิง โดยการสักลายดอกไม้ ใบไม้และลวดลายไม้เลื้อย ลายผีเสื้อ ที่แสดงให้เห็นถึงความอ่อนหวาน อ่อนโยนที่เกิดจากรอยสัก

4.3.4.8 การเปลี่ยนแปลงความหมาย บน “ร่างกาย” โดยเฉพาะผู้หญิงที่สัก ที่รับการปรับเปลี่ยนตัวเอง ด้วยจินตนาการจากอุดมคติที่สังคมเป็นผู้สร้าง และกำหนด ร่างกายแห่งอุดมคติของหญิงสาวให้มีลักษณะ เช่น ขาว สวย หอม เยือก ซึ่งเป็นรูปแบบที่เป็นบรรทัดฐานของสังคม หากว่า ร่างกายของผู้ใดหลุดไปจากวาทกรรมแห่งอุดมคติดังกล่าว ถือได้ว่า เป็นผู้ที่มิร่างกายเบี่ยงเบน หรือผิดปกติที่ไม่อาจยอมรับได้ ดังนั้นการเปิดเผยรอยสักบนร่างกาย จะมีสัญลักษณ์

บางอย่างบรรจุไว้ เพื่อที่จะสามารถบอกเล่าเรื่องราวผ่านรอยสักบนร่างกายต่อผู้ที่พบเห็น และแน่นอนว่า การเลือกตัดสินใจด้วยการประดับร่างกายจากรอยสัคนั้นจะเป็นสิ่งหนึ่งที่สามารถสะท้อนสัญญาณแห่งความหมายได้

4.3.4.9 เด็กเลวกลายเป็นคนดี จากการศึกษา พบว่า ลักษณะทางกายภาพที่มีเพื่อนมาก มีคนรู้จักเยอะและมีรอยสักจึงทำให้ถูกสร้างอัตลักษณ์จากบุคคลอื่น ๆ ที่รู้จักว่าเป็นเด็กเลวแต่เนื่องด้วยกาลเวลาและการศึกษาทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงซึ่งอัตลักษณ์จากบุคคลิกและบุคคลรอบข้างทำให้ถูกมองว่าเมื่อมีรอยสักจะถูกมองว่าเป็นคนไม่ดี เด็กเลวและไม่น่าคบ

ดังนั้น จากการศึกษาเรื่อง “รอยสัก: การสร้างอัตลักษณ์บนเรือนร่างของผู้หญิงในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย” พบว่า ผู้หญิงที่สักหลายคนที่มีทัศนคติต่อการสักว่า เป็นเรื่องของความสวยงามบนร่างกาย ซึ่งการสักเป็นความงามในความหมายใหม่ที่ผู้หญิงที่สักได้นิยามขึ้น เป็นความงามรูปแบบใหม่ที่แปลกประหลาด แต่อย่างไรก็ดี การสักจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงที่มีผลทางด้านร่างกายของผู้หญิงเท่านั้น แต่ไม่ส่งผลให้ได้ผู้หญิงที่มีรอยสักได้รับการยอมรับทางวัฒนธรรมจากสังคม โดยผู้หญิงที่สักได้แสดงทัศนคติของตนเอง เกี่ยวกับคนในสังคมที่มีทัศนคติต่อตัวของผู้หญิงที่มีรอยสัก ดังนั้นจึงทำให้ผู้หญิงที่มีรอยสักได้รับผลกระทบทางด้านจิตใจ ดังนี้

ข้อที่ 1 ศิลปะความลามก พบว่า การสักประเภทไหนก็ตามก็เป็นศิลปะทั้งสิ้น ดังนั้นหากมองคนจากรอยสักว่าดีหรือไม่ดีมันคงไม่ได้ แต่ก็บอกได้ว่ายังไถ่เมื่อสักบางครั้งก็ต้องทนต่อสายตาแปลก ๆ จากทั้งผู้ชายกับผู้หญิงเหมือนกัน ซึ่งเวลาเดินตามท้องถนนซึ่งเธอบอกว่าแม้ค่านิยมหลายอย่างในประเทศไทยจะถูกกลืนหรือมลายหายไปแล้ว แต่ค่านิยมหรือความเชื่อบางอย่างก็ยังคงฝังรากอยู่ และเมื่อสักแล้วก็ต้องปฏิบัติด้วย ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำยากกว่าพูด

ข้อที่ 2 ความงามที่ถูกปรับเปลี่ยน การสักเป็นความงามอีกรูปแบบหนึ่ง ที่เป็นไปในลักษณะมายาคติไม่ต่างอะไรจากความงาม ในรูปแบบมายาคติอื่น ๆ ของกลุ่มผู้หญิงในกลุ่มสังคมวัฒนธรรมหนึ่ง ที่นำเสนอภาพตัวแทนผ่านรอยสักเป็นการให้ความหมายของความงามเหมือนกับ การสัก “ผิวหนัง” เพียงแต่แตกต่างกันในแง่ของการเสริมสร้างความงามคนละรูปแบบ คนละสถานที่ เช่น สถานเสริมความงามและวัด และสำนักสักอื่น ๆ

ข้อที่ 3 ผลจากการรับสื่อ การสักหรือการเสริมความงามของผู้หญิงบางคนเกิดจากการขาดความรู้ของผู้หญิงที่สัก อันเป็นผลมาจากการเสพลือ โดยเป็นสื่อที่ผลิตซ้ำทุก ๆ วัน จากภาพยนตร์ ข่าว นิติสารผ่านในชีวิตประจำวัน โดยรูปแบบดังกล่าวนี้เป็นค่านิยมทางเพศให้สังคม และผลิตซ้ำวิถีคิดแบบทุนนิยม โดยสังคมสื่อสารมวลชนเป็นสังคมที่ควบคุม ครอบงำผู้หญิงให้เกิดจิตสำนึกร่วมเชื่อและเชื่ออยู่แล้ว กลุ่มนายทุนและสื่อฯ มีความสัมพันธ์เชิงอำนาจร่วมกันในการกำหนดทิศทางเพื่อเจาะกลุ่มเป้าหมายทางการตลาดไปที่ผู้หญิงนั้นคือผู้หญิงที่สัก

ข้อที่ 4 เหตุที่ถูกรอรับ การสักของผู้หญิงเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นถึงความชัดเจนในเรื่องอำนาจของมายาคติที่มีผลต่อความเชื่อเรื่องความงามที่ครอบงำและควบคุมร่างกายของผู้หญิง ซึ่งจากการศึกษา พบว่า หญิงที่สักจะใช้รอยสักเพื่อแสดงเอกลักษณ์ของความเป็นส่วนตัว การแสดงความเป็นสมาชิกกลุ่มเดียวกัน ตลอดจนเป็นความต้องการเพื่อแสดงถึงความแปลกใหม่การลอกเลียนแบบและความสวยงามในเชิงศิลปะบนร่างกาย

ข้อที่ 5 ผลเสียจากแฟชั่น การสักเป็นการเลียนแบบแฟชั่นทางวัฒนธรรมตะวันตก ทำให้วัฒนธรรมตะวันออกและตะวันตกได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมไทย โดยวัฒนธรรมบางอย่างได้นำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับวิถีชีวิตและประเพณีดั้งเดิมของคนไทย ขณะที่วัฒนธรรมบางอย่างรับมาใช้โดยตรงตำแหน่งในการสักกลายตาของผู้หญิงที่สักตัวอย่างที่สามารถสังเกตเห็นได้ คือ ผิวนางบริเวณต่าง ๆ เช่น ข้อมือ ข้อเท้า ต้นแขน ท้องแขน ไหล่ หน้าอก สะดือ หน้าท้อง แผ่นหลังเอว สะโพก เป็นต้น เนื่องมาจากค่านิยมในการแต่งกายของผู้หญิงในปัจจุบัน ที่ค่อนข้างเปิดเผยตามแบบอย่างวัฒนธรรมของคนในชาติตะวันตก และจากตัวอย่างตำแหน่งบนร่างกายที่ใช้ในการสักกลายตา นี้ จะเห็นได้ว่า บางตำแหน่งเป็นส่วนที่ปกปิดและ ไม่เหมาะที่จะเปิดเผยต่อหน้าสาธารณชนตามวัฒนธรรมการแต่งกายของคนไทย ความต้องการของผู้หญิงในการสักในปัจจุบัน จึงมีความแตกต่างกับการกระทำในอดีตกันอย่างสิ้นเชิง

ข้อที่ 6 การลดทอนคุณค่า ในขณะเดียวกันรอยสักเป็นตัวที่สามารถลดคุณค่าหรือทุนทางร่างกายได้เช่นเดียวกัน ดังเช่น การถูกมองว่า ผู้หญิงที่สักเป็นคนไม่ดี ไม่น่าคบ เป็นต้น

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผลของการศึกษาวิจัย

การสร้างอัตลักษณ์ในกลุ่มผู้หญิง ที่ปรากฏในปัจจุบัน มีสาเหตุมาจากกระแสเพื่อสร้างความสวยงามจากการสัก ทำให้ผู้หญิงบางกลุ่มเริ่มหันมาใช้รอยสักเป็นการสร้างอัตลักษณ์การเป็นผู้หญิงที่มีลักษณะพิเศษมากขึ้น รอยสัก: การสร้างอัตลักษณ์บนเรือนร่างของผู้หญิง ในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ที่ปรากฏในศิลปะ จิตรกรรม ซึ่งวัฒนธรรมเกี่ยวกับรอยสักไม่ได้เป็นของใหม่ แต่รอยสักเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งแต่เป็นวัฒนธรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปกระแสโลกาภิวัตน์ ที่ไม่ได้รับอิทธิพลมาจากวัฒนธรรมไทย การสักของไทยเป็นการสักเพื่อให้ผลอยู่คงกะพันซ์ แต่ไม่มีการสักลายที่เป็นรูปแบบที่มีสีสันสวยงาม กลายเป็นการสักเพื่อธุรกิจ ที่ได้รับความนิยมในกลุ่มวัยรุ่น สามารถสรุปและวิเคราะห์ผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังต่อไปนี้

5.1 แรงจูงใจและความประสงค์ในการสัก

แรงจูงใจและความประสงค์ในการสักของผู้ที่สัก พบว่า แรงจูงใจและความประสงค์ ลวดลายที่สักสามารถแบ่งออกเป็น 6 ประการ คือ (1) ความเชื่ออำนาจของลายสัก (2) การเลียนแบบ (3) ความน่าเชื่อถือของผู้สัก (4) ความทันสมัย (5) ความชื่นชอบในลวดลายศิลปะ (6) ความพึงพอใจส่วนตัว ผู้หญิงที่สักมักจะสักลวดลายตามความพึงพอใจในความสวยงามส่วนหนึ่งที่มองเห็นเป็นความโดดเด่นทั้งลายเส้นและสีสัน จึงตัดสินใจสักตามความพึงพอใจในลวดลายที่ได้พบเห็นรอยสักบางอย่างมีผลในการดึงดูดทางเพศ พบว่า แรงจูงใจที่ทำให้ผู้หญิงไทยนิยมไปสัก ความประสงค์การสัก อัตลักษณ์ของรอยสัก และลวดลายสักของผู้หญิงที่สัก พบว่า ทั้งสามประการมีทั้งส่วนที่แตกต่างและสัมพันธ์กันอย่างเห็นได้ชัด โดยผู้หญิงที่สักคนหนึ่ง อาจจะมีแรงจูงใจ ความประสงค์ในการสัก และอัตลักษณ์ของรอยสักมากกว่าหลายเหตุผล และจากผลการศึกษานอกจากแรงจูงใจสองอันดับแรกที่เน้นไปในเรื่องของความทันสมัย และความพึงพอใจที่จะแสดงออกส่วนตัวแล้ว แรงจูงใจที่ผู้หญิงที่สักส่วนใหญ่คำนึงถึงเป็นอันดับที่สาม คือ แรงจูงใจในการสักที่มาจาก

ความน่าเชื่อถือของผู้สัก เนื่องจาก ผู้หญิงที่สักนั้นไม่ได้สักตามประเพณี ความเชื่อ วัฒนธรรมที่มีมาแต่เดิมของบรรพบุรุษ แต่สักเพราะเป็นความต้องการส่วนตัว ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของประเทิน มหาจันทร์ (2534) ที่กล่าวว่า การสักเป็นความเชื่อ เป็นประเพณีที่สืบทอดมาตั้งแต่อดีตสามารถอธิบายและวิเคราะห์ได้ ดังนี้

5.1.1 การสักที่เกิดจากความทันสมัย ผู้หญิงที่สักกลุ่มนี้จะให้ความสำคัญกับแฟชั่นสมัยใหม่ อยากเปลี่ยนตัวตนให้เป็นคนทันสมัย แสดงออกถึงลักษณะการเป็นคนรุ่นใหม่ไม่ยึดติดกับกรอบวัฒนธรรมเดิม ๆ แต่จะสักลวดลายที่มีขนาดไม่ใหญ่มากนัก และเป็นลายที่กำลังได้รับความนิยมทั่วไป

5.1.2 เหตุผลที่สักเกิดจากความพึงพอใจส่วนตนที่มองเห็นเป็นความโดดเด่น ทั้งการเล่นเส้นและสีสันจึงตัดสินใจสักตามความพึงพอใจในลวดลายที่ได้พบเห็นนั้น ๆ และในลำดับถัดไปเป็นการให้ความหมายของลวดลายสักที่เน้นถึงการแสดงความเป็นเอกลักษณ์ส่วนตัว ตามที่ผู้หญิงที่สักแต่ละคนได้จินตนาการไว้ ซึ่งผู้หญิงที่สักที่มีความคิดเช่นนี้ จะมีความเป็นตัวของตัวเองค่อนข้างสูง และต้องการจะมีเอกลักษณ์ที่ตนคิดว่าดีติดอยู่บนเรือนร่างตลอดไป พบว่า การสักในเรื่องของความเป็นเอกลักษณ์ สร้างความโดดเด่น สอดคล้องกับความคิดของ มิฟฟลิน (Mifflin, 1997) ที่เชื่อว่ารอยสักเป็นเอกลักษณ์ประจำตัวของบุคคลนั้นจะตราตรึงอยู่บนผิวหนังติดตัวตลอดไป

5.1.3 การสักที่เกิดจากความน่าเชื่อถือ ต่อตัวผู้สักนั้นเป็นเพราะผู้สักเป็นคนที่มีฝีมือและมีประสบการณ์ในการสักมาอย่างยาวนาน ไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนในการสัก ขณะสัก ขั้นตอนการดูแลผิวหนัง หลังการสักตลอดจนความคาดหวังถึงลวดลายที่เสร็จสมบูรณ์ว่าจะเป็นอย่างที่ต้องการ

5.1.4 ความประสงค์ในการสักที่เกิดจากความชื่นชอบในลวดลายศิลปะ หรือพึงพอใจมาปรากฏบนเรือนร่างของตน เนื่องจากในปัจจุบันศิลปะของลวดลายที่ใช้ในการสักมีความหลากหลายให้เลือกเป็นจำนวนมาก เมื่อผู้หญิงที่สักได้พบเห็นก็รู้สึกต้องการแสดงออกถึงความโดดเด่นผ่านลวดลายสักเหล่านั้น เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับตนเอง

5.1.5 การสักที่เกิดจากความต้องการลอกเลียนแบบ ซึ่งมักจะเป็นคนที่ต้องการให้รอยสักปรากฏอยู่บนร่างกายของตน แต่ขาดความเชื่อมั่นในการสักแต่หากได้เห็นว่ามีคนอื่นได้สักลวดลายนั้น ๆ มาก่อนแล้วเกิดความเป็นความพึงพอใจจึงจะไปสักลงบนร่างกายของตน โดยไม่ได้คำนึงถึงความหมายของลวดลาย หากแต่เพียงชอบความแปลกใหม่ และความสวยงามของลวดลายสักเท่านั้น

จากผลการศึกษาด้านความหมาย พบว่า รอยสักทุกรอยมีความหมายต่อผู้เป็นเจ้าของรอยสักทั้งสิ้น แม้ความหมายของรอยสักจะเป็นเพียงความหมายแห่งความงามเท่านั้น แต่คุณค่าของรอยสัก

มันมีความหมายที่ลึกลงไปกว่านั้น จนยากที่บางครั้งคนที่มิได้เป็นเจ้าของรอยสักจะเข้าใจถึงความหมายที่เป็นหัวใจของรอยสัก และยังสามารถสรุปได้ถึงคุณค่าของรอยสักที่มีต่อผู้หญิงที่สักได้ดังต่อไปนี้

5.5.1.1 คุณค่าของความงาม อันเกิดจากกลดลายและฝีมือของผู้สัก

5.5.1.2 คุณค่าความดีแห่งจิตใจ ซึ่งแฝงอยู่ในความหมายของรอยสักนั้น ๆ เพื่อระลึกถึงสิ่งที่ประทับใจ น่าจดจำ ซึ่งเป็นไปได้ว่า ระหว่างคุณค่าของรอยสักเดียวกันนั้น จะมีความหมายหรือคุณค่าที่เท่าเทียมกัน จดหมายเหตูลาตุแบร์ เล่ม 1 ชายชาวล้านนาในอดีตนิยมสักขาลายเพื่อแสดงความเป็นลูกผู้ชาย ความแข็งแรงและความอดทน พบว่า กระบวนการสักเพื่อทดสอบความอดทน ผู้หญิงก็สามารถสักได้เนื่องจากต้องออกทนกับความเจ็บปวดระหว่างที่สัก ดังนั้นการสักจึงไม่ใช่เครื่องพิสูจน์ความเป็นชายที่มีมาแต่อดีต ที่ผู้ชายสามารถสักได้เท่านั้น แต่ในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นเพศไหนก็สามารถสักได้ และสามารถทนต่อความเจ็บปวดนั้น ๆ ได้

5.5.1.3 คุณค่าที่แสดงความหมายอยู่ในตัวรอยสัก ของข้อความหรือสัญลักษณ์ที่ปรากฏต่อสายตาของผู้พบเห็นและสัญลักษณ์หรือความหมายเหล่านี้ ส่วนใหญ่จะเป็นสัญลักษณ์ทางสากลที่รู้จักกันโดยทั่วไป เช่น รูปดอกไม้ เป็นสัญลักษณ์ของความอ่อนหวาน รูปนกอินทรีเป็นสัญลักษณ์ของความยิ่งใหญ่และห้าวหาญ โลกเป็นสัญลักษณ์ของความตาย เป็นต้น

จากคุณค่าของรอยสักที่มีต่อผู้หญิงที่สักนี้ สามารถชี้ให้เห็นถึงวัฒนธรรมแห่งรสนิยม ซึ่งเป็นเรื่องของความสนใจของแต่ละบุคคล และมีความเหลื่อมล้ำกันอยู่มากในธรรมชาติของผู้หญิง แต่ละกลุ่ม โดยรสนิยมเป็นการเลือกปฏิบัติของบุคคลในการที่จะกระทำอย่างที่ตนเห็นว่า ดีงาม และชื่นชอบที่ต่างกัน และถึงแม้ว่าบุคคลจะได้แสดงออกในลักษณะที่เหมือนกันก็มิได้หมายความว่าต้องการจะสื่อในสิ่งเดียวกัน บางคนเลือกสักกลดลายแบบหนึ่งด้วยเพราะมันเป็นสิ่งที่เป็นแฟชั่น และทันสมัย อาจเพื่อเป็นการต่อสู้แข่งขันที่จะทันสมัยที่สุดในกลุ่มของตน บางคนเลือกที่จะให้ความหมายการสักเป็นการแสดงความเป็นตัวของตัวเอง บางคนกระทำเพราะชื่นชอบกลดลายรอยสัก และรอยสักเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ ดังนั้นความหมายต่าง ๆ ของรอยสักเป็นความหมายเดียวของการสื่อด้วยการแสดงออก แต่เป็นหนึ่งในความหมายที่มีการสื่อถึงและสร้างความรับรู้ให้กับกระแสสังคม

5.2 การสร้างอัตลักษณ์ผ่านรอยสัก

การสักได้แสดงออกถึงสิทธิเสรีภาพที่จะเลือกซึ่งแปลกแยกออกจากบรรทัดฐานเดิม ๆ ของสังคม เช่น การสร้างความแปลกใหม่ด้วยการสักราวกับว่าตนได้มีอำนาจและความรับผิดชอบต่อ

ร่างกายของตนเองอย่างเต็มที่ ดังนั้นการสักบนเรือนร่างจึงเปรียบเสมือนการไหลเทและการผสมกลมกลืนระหว่างวัฒนธรรมดั้งเดิมกับวัฒนธรรมสมัยใหม่เพื่อแสดงอัตลักษณ์ส่วนบุคคลของผู้ที่สัก

สำหรับงานการศึกษาวิจัยของ พจมาน นิตย์ใหม่, (2550) ได้วิจัยเรื่อง “รอยสัก: การสร้างอัตลักษณ์ที่ปรากฏบนเรือนร่างของตน” พบว่า วัฒนธรรมการสักในอดีต จะสักเพื่อให้ตนเองเพื่อให้ตนเองหนึ่งเดียว เป็นการสักเพื่อสร้างกุศโลบายไว้ยึดเหนี่ยวจิตใจและความเชื่อทางด้านไสยศาสตร์อยู่ยงคงกระพันชาตรีและเมตตามหานิยม ที่ทำให้ตนมีเสน่ห์เป็นที่รักและนิยมชมชอบของบุคคลทั่วไป ผลการศึกษา พบว่า รอยสักของผู้หญิงที่สัก คือ จุดเปลี่ยนที่ถูกกำหนดโดยผู้หญิงที่สักเป็นสำคัญ อันเนื่องมาจากทัศนคติของผู้หญิงที่สักทั้ง 15 ราย ที่ได้กล่าวสนับสนุนเป็นเสียงเดียวกันว่า “รอยสักบนเรือนร่าง คือ สัญลักษณ์ที่งดงามเชิงศิลปะและสามารถเปิดเผยสู่สาธารณะชนได้” เนื่องจาก ผู้หญิงที่สักได้เข้าสู่วัฒนธรรมการสักและเคลื่อนย้ายจากพื้นที่ส่วนตัวไปสู่สาธารณะ โดยไม่รู้สึกรู้ว่าเป็นข้อเสียหยา และเป็นไปด้วยความราบรื่น สืบเนื่องมาจากวัฒนธรรมในสังคมปัจจุบัน สัดส่วนต่าง ๆ ที่เคยเป็นเรื่องส่วนตัวและควรปกปิด เช่น รักแร้ ต้นขาและหน้าท้อง ในปัจจุบันได้ถูกนำมาสร้างความหมายใหม่ ทำให้การเปิดเผยกลายเป็นการแสดงออกซึ่งความสมัยใหม่ ความมั่นใจ เป็นที่ยอมรับของสังคม แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมการสักที่หากผู้ใดมีรอยสักบนเรือนร่างก็สามารถเปิดเผยรอยสักได้ โดยไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงวัฒนธรรมการรักษาวนดวงตัวที่เคยเป็นมาในอดีต ซึ่งรอยสักของผู้หญิงเป็นเรื่องส่วนตัวของปัจเจกบุคคล ไม่ใช่เรื่องที่จะต้องแสดงอำนาจที่มีอิทธิพล การสักไม่ได้เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความรุนแรง แต่การสักเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงความเป็นกลุ่ม ซึ่งกลุ่มผู้หญิงตัวอย่างหลายคนมีการสักตามเพื่อน เนื่องจากการชักชวนจากเพื่อน จึงสักเพื่อให้ตนเองรู้สึกว่าเป็นกลุ่มเดียวกันกับเพื่อนของตนเอง สอดคล้องกับ เฟิร์ธ (Firth, 1959) ที่ระบุว่า การสักเป็นเครื่องหมายที่ใช้แสดงความเป็นกลุ่มเดียวกันที่ปรากฏในการสักของชนเผ่าเมารีในประเทศนิวซีแลนด์ เป็นต้น

ในงานวิจัยของ พิมพรรณ รัตนวิเชียร (2541) ได้ศึกษากรณีการสักเพื่อแสดงความรักชาติ โดยจะสักเพื่อเป็นเครื่องเตือนใจ และเพื่อแสดงความรักที่ผู้สักมีต่อประเทศชาติของตน พบว่า ผู้หญิงที่สักมีความประสงค์ในการสักเพื่อสะท้อนความรู้สึกของตนเองต่อสังคมโดยการสักรูปธงชาติ เพื่อเป็นการแสดงถึงความรักชาติ

ผู้สักส่วนใหญ่เป็นผู้ใหญ่ มีเพียงสามรายที่เป็นนักเรียนและกำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษา การสักเป็นการตัดสินใจของผู้สักซึ่งล้วนบรรลุนิติภาวะแล้ว ไม่ต้องขออนุญาตจากผู้ปกครอง จึงไปรับการสัก ดังนั้นการก้าวไปสู่ภาวะการเป็นผู้ใหญ่ แม้ว่าจะไม่มีกฎเกณฑ์ทางสังคมที่จะให้คนไปรับการสักเพื่อแสดงความเป็นผู้ใหญ่ ผู้ที่สักที่พบในการศึกษาครั้งนี้ได้แสดงความเป็นผู้ใหญ่ด้วย

ตนเอง แสดงถึงความเชื่อมั่นของความเป็นตัวตนที่จะมีรอยสักบนร่างกายโดยไม่ต้องอิงกับแบบแผนวัฒนธรรมประเพณีที่เคยสืบทอดกันมา ที่พบในงานเขียนของ ชนิตร์ ภูภาณูจน์ (2540, มกราคม) และสุลักษณ์ ศรีบุรี และทวิวงศ์ ศรีบุรี (2530)

การสักของผู้หญิงกลุ่มตัวอย่าง พบว่า แม้ผู้หญิงในกลุ่มตัวอย่างทุกคนจะมีจุดประสงค์ที่มีจุดร่วม-จุดแตกต่างกันออกไป เช่น ความสวยงาม แฟชั่น เสน่ห์ห่มตามหานิยม อาชีพ ความเชื่อ การปกปิดแผลเป็น อัตลักษณ์ และความเท่าเทียมกัน แต่อย่างก็ตามการสักของผู้หญิงก็เป็นการสร้างความหมายของเรือนร่างของพวกเธอให้ดู “โดดเด่น” กว่าปกติ ซึ่งการสักก็เป็นการเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์ของตัวเองนอกเหนือจากเรื่องอัตลักษณ์ในแง่การแสดง หรือต่อรองอำนาจ ให้ผู้หญิงที่สักดูไม่ธรรมดา มีความโดดเด่นดึงดูดต่อสายตาคนอื่น ขึ้นอยู่ที่ว่า การสักของผู้หญิงให้ความหมายหรือแปลงความหมายเกี่ยวกับตัวเองอย่างไรในกระบวนการที่ตนไปมีความสัมพันธ์ทางสังคมวัฒนธรรมนั้น ๆ

5.3 ทศนคติและผลกระทบจากรอยสักต่อผู้หญิงที่สัก

5.3.1 ทศนคติของผู้หญิงที่สักต่อการสัก

5.3.1.1 ทศนคติของผู้หญิงที่สักต่อการสัก ผู้หญิงที่สักมีทศนคติของการสักว่าไม่ใช่เรื่องเสียหายหรือน่าอาย แต่ตรงกันข้ามผู้หญิงที่สักหลายกลุ่มยังใช้ร่างกายที่มีรอยสักให้เกิดประโยชน์และสามารถกำหนดบทบาทและสร้างมูลค่าจากรอยสักของตนเองในสังคมได้ รอยสักสามารถเพิ่มความมั่นใจให้แก่ผู้หญิง เป็นการสร้างจุดเด่นบนร่างกายต่อผู้ที่เห็นในการแสดงออกถึงแฟชั่นสมัยใหม่ และรอยสักสามารถสร้างความแตกต่างในกลุ่มผู้ที่มีรอยสักและไม่มีรอยสักได้ เปรียบรอยสักเป็นเครื่องประดับและเครื่องแต่งกายถาวรอย่างหนึ่งที่ติดตัวตลอดเวลา นอกจากนี้ผู้หญิงที่สักยังมองรอยสักในสังคมปัจจุบันที่กลายเป็นธุรกิจที่สร้างความสวยงามเชิงศิลปะ เนื่องจากจะต้องเสียเงินจำนวนมากในการสักให้กับผู้สัก และมีทศนคติว่าทุกคนสามารถสักได้ไม่ว่าจะเป็นเพศอะไรก็ตาม

5.3.1.2 ทศนคติของผู้หญิงที่สักต่อตนเองและต่อผู้ที่มีรอยสัก ผู้หญิงที่สักมีการให้ความหมายที่หลากหลายกันออกไป ในการศึกษาทศนคติการสักต่อคนที่มีความหมาย ทำให้ทราบว่าผู้หญิงที่มีรอยสักที่ทศนคติว่าคนที่สักได้แสดงรอยสักที่เป็นงานศิลปะในสังคมสมัยใหม่ที่ได้รับนิยมนอย่างมากในปัจจุบัน เป็นผู้ถ่ายทอดเรื่องราวโดยใช้รอยสักบนร่างกายให้ปรากฏ เนื่องจากคนที่สักจะต้องมีความชื่นชอบอยู่แล้ว และต้องการให้รอยสักปรากฏอยู่บนร่างกายของตนเองด้วยความยินยอม เป็นบุคคลที่ทันสมัยและทันต่อกระแสแฟชั่น เป็นคนที่มีความกล้าที่จะเปิดเผยรอยสัก

ของตนเองต่อผู้อื่น ไม่ว่ารอยสักจะอยู่บริเวณไหนของร่างกายก็ตาม แต่จะต้องเป็นคนที่มีความมั่นใจในตัวเองในการแสดงออกถึงความคิดและความชอบของตัวเองด้วย

ในการสักแต่ละครั้งคนที่มียอยสักจะต้องมีการคิดและไตร่ตรองมาแล้ว ผู้ที่ต้องการสักจะต้องเป็นบุคคลที่ตัดสินใจทำอะไรด้วยความมีเหตุมีผล เป็นบุคคลที่ควรแก่การยกย่อง เป็นผู้ที่รักษาและสามารถถ่ายทอดความงามของศิลปะที่ปรากฏบนร่างกายให้กับผู้อื่นได้เห็น ซึ่งรอยสักบางรอยมีความเชื่อที่เกี่ยวกับการสักที่แสดงออกทางด้านศิลปะและวัฒนธรรมของคนในอดีต คนที่มียอยสักไม่ใช่เรื่องที่เสียหาย น่าอายหรือไม่ดี เพราะรอยสักไม่ได้เป็นสิ่งที่จะบงกชหรือควบคุมให้คนที่มียอยสักเป็นคนดีหรือไม่ดีได้ แต่คนที่มียอยสักและไม่มียอยสักก็สามารถเลือกที่จะเป็นคนดีหรือคนไม่ดีได้เหมือนกัน ใจว่าคนที่มียอยสักจะเป็นคนไม่ดีเสมอไป แต่คนที่ไม่มีรอยสักก็สามารถเป็นคนไม่ดีได้ และเป็นเรื่องส่วนตัวที่ไม่ได้ไปสร้างความเสียหายหรือเดือดร้อนให้กับใคร เพราะร่างกายของของคนที่มีรอยสัก ดังนั้นการสักจึงเป็นเรื่องส่วนบุคคลไม่ใช่เรื่องของส่วนรวม จึงไม่จำเป็นต้องไปปรึกษาใครหรือขออนุญาตใครก่อนที่จะสักและคนที่มียอยสักบางรายเป็นคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะที่ได้ออกแบบลวดลายมาด้วยตัวเอง

5.3.1.3 ทศนคติของผู้หญิงที่สักต่อการสักกับศีลธรรมและประเพณีไทย การสักมิใช่เป็นการกระทำที่ขัดแย้งกับศีลธรรมและประเพณีไทย การสักมีลักษณะเป็นความงามของศิลปะบนร่างกายที่แสดงออกทางแฟชั่นทางสังคมที่มีลักษณะเป็นสิทธิและความพึงพอใจส่วนบุคคล ถึงแม้ว่าสังคมในยุคปัจจุบันได้เปิดกว้างและยอมรับมากขึ้น แต่การกระทำควรอยู่บนพื้นฐานของความเหมาะสม ซึ่งเป็นการไม่สมควรอย่างยิ่งที่จะยึดเอาบรรทัดฐานของยุคสมัยหนึ่งมาตัดสินความเหมาะสมในอีกยุคสมัย แต่ทศนคติผู้หญิงที่สักบางรายก็มีทศนคติว่าการสักเป็นการกระทำที่ขัดแย้งกับศีลธรรมและประเพณีอันดีงามของไทย เนื่องจากผู้หญิงที่สักกลุ่มนี้ได้ให้ทศนคติว่าโดยส่วนตัวมีความชื่นชอบกับการสัก แต่ก็มีความรู้สึกที่ขัดแย้งภายในจิตใจของตนเองว่าเป็นสิ่งที่ไม่สมควร เพราะสังคมส่วนใหญ่ยังไม่ให้การยอมรับและรู้สึกเป็นกังวลกับความรู้สึกของคนอื่น ถึงแม้ว่าตนเองจะมีรอยสักก็ตาม ถึงแม้ว่ารอยสักว่าเป็นการสร้างความสะดวกสบายบนร่างกายไม่ต่างจากบุคคลทั่วไป แต่วิธีถ่ายทอดลงไปบนร่างกายนั้นแตกต่างกันและมีกังวลว่าคนในสังคมจะไม่ยอมรับเนื่องเพราะมียอยสักนั่นเอง เหมือนกันกับวัฒนธรรมการสักเพื่อสร้างเสน่ห์ต่อเพศตรงข้ามที่พบในหมู่เกาะปีแลนด์ เป็นประเพณีที่พบในกลุ่มผู้หญิงที่มีรอยสักบริเวณหน้าท้อง ในงานเขียนของ Scott & Gotch (1974) สอดคล้องกับผลการศึกษา พบว่า ผู้หญิงจะใช้รอยสักเพื่อเสริมเสน่ห์ให้กับตนเอง โดยจะสักบริเวณหน้าท้องและเนินอกทำให้เป็นที่สนใจต่อเพศตรงข้าม

5.3.1.4 ทศนคติของผู้หญิงที่สักมองผู้ชายที่มีรอยสัก พบว่า ผู้หญิงที่พบในบางรายมีมุมมองที่คล้ายกันในการมองการสักของผู้ชายว่าเป็นเรื่องปกติ การสักเป็นเรื่องของผู้ชาย แต่

อย่างไรก็ตามก็ยังมีผู้หญิงที่มองว่าการลักของผู้ชาย ก็เป็นเรื่องที่น่ารังเกียจ เป็นเรื่องของคนชั่วก็ดูก็ตระกูล ซึ่งมุมมองของอายุ ที่มีต่อผู้ชายที่มีรอยสัก มีความแตกต่างไปจากมุมมองของผู้หญิง ซึ่งเป็นเพราะระบบความคิด ความเชื่อที่ถูกประกอบสร้างจากสังคมและวัฒนธรรมที่ไม่เหมือนกันของแต่ละยุคสมัยซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติที่มีต่อผู้หญิงที่สักในเชิงลบนั่นเอง

ผู้หญิงที่สักจะมองเห็นคุณค่าในตนเองและจะรู้สึกภาคภูมิใจที่ตนสามารถทำอะไร ได้เหมือนกับผู้ชาย ผู้หญิงที่สักรู้สึกว่าคุณค่าตนเองเกิน ทนสมัยและกล้าที่จะท้าทาย แต่ก็ยังคงคิดอยู่เสมอว่าได้ก้าวเข้ามาท้าทายในพื้นที่ที่เป็นของผู้ชาย ดังนั้นจึงกล้า ๆ กลัว ๆ ในการเข้าสู่พื้นที่การลัก ผู้หญิงที่สักหลายต่อหลายคนเลือกที่จะสักในร่มผ้า เพราะเกรงกลัวว่าจะเกิดการท้าทายอำนาจของผู้ชายขึ้น อย่างไรก็ตามการสักในที่ลับตาคนของผู้หญิงที่สักนั้นก็ยังมีความหมายที่หลากหลายที่ผู้หญิงที่สักเลือกให้ความหมายกับการสักในที่ลับตาคน ได้แก่ การสักในที่ลับตาแล้วมีอำนาจมากกว่าการสักในที่เปิดเผย เช่น รอยสักรูปผีเสื้อที่บริเวณหน้าท้อง หรือการสักในที่ลับตาแล้วมีอำนาจด้อยกว่าการสักในที่เปิดเผย เช่น รอยสักคิ้วถาวรเป็นต้น นอกจากนี้ผู้หญิงที่สักส่วนใหญ่เชื่อว่าการลักของผู้ชายเป็นเรื่องปกติ เพราะผู้ชายทั่วไปนิยมกระทำกัน แต่บางทีผู้หญิงก็มองว่ามีความไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศเกิดขึ้น ซึ่งพิจารณาได้จากการที่ผู้ชายสามารถสักได้อย่างเปิดเผยไม่ว่าจะสักรูปใหญ่โตสักเพียงใด ในขณะที่ผู้หญิงที่สักจะต้องสักในที่ลับตาหรือพื้นที่ที่สามารถปิดบังอำพรางซ่อนเร้นได้ ซึ่งก็สะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศนั่นเอง

มาร์กาเร็ต มาร์ชเมนต์ (Margaret Marshment) นักประวัติศาสตร์แนวสตรีนิยมให้ความเห็นว่า “สังคมที่เป็นปิตาธิปไตย ได้นำคุณค่าความเป็นชายไปยึดถือเป็นคุณค่าที่เป็นมาตรฐานทั่วไป” หรืออีกนัยหนึ่งเป็นการบันทึกประวัติศาสตร์โดยมีมาตรฐานทางศีลธรรมจริยธรรมแบบ 2 มาตรฐาน (double standard) ดังที่ฮาร์ทแมนและเบนเนอร์นักสตรีนิยม ตั้งข้อสังเกตไว้ ขณะที่ เกร์ดา เลอร์เนอร์ (Gerda Lerner) กล่าวว่า “เป็นสิ่งที่ผู้ชายสมัยก่อนได้บอกกับผู้หญิงให้จำอย่างโน้นอย่างนี้ และสิ่งที่ผู้ชายสมัยก่อนคิดว่าผู้หญิงควรจะทำ ในงานวิจัยของ บุญรัตน์ อภิชาติไตรสรณ์ (2546) เป็นการสร้างภาพผู้หญิงที่มีรอยสักในอดีตว่าเป็นหญิงมักมากในกามคุณ ใจแตก ส่าสอน ก็คือการสร้างภาพผู้หญิง “ผิดปกติ” ที่ก้าวเข้าสู่พื้นที่ของผู้ชาย พบว่า เป็นการครอบงำทางสังคมเป็นเรื่องของเพศสภาพ บทบาทหญิง-ชาย เป็นพื้นที่ที่ผู้หญิงถูกเอารัดเอาเปรียบ ดังนั้นการลักของผู้หญิงจึงเป็นลักษณะที่ผู้หญิงกำลังก้าวล้ำสู่พื้นที่ของผู้ชาย เป็นการสร้างอัตลักษณ์ที่จะเป็นฐานในการสร้างอัตลักษณ์ทางเพศที่ไม่เท่าเทียมกัน

อย่างไรก็ดี ดักลาส เคลเนอร์ (Douglas Kellner) เตือนว่าอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ได้ใช้สื่อเป็นเครื่องมือในการครอบงำ โดยกล่าวว่าสารที่ปรากฏในสื่อทุกวันนี้ “ล้วนมีความหมายแฝงอยู่

ซึ่งจะต้องกระเทาะให้ออกว่าความหมายนั้นเป็นอะไรรวมทั้งผลกระทบที่จะเกิดขึ้น” หรือดังที่เอช. อินนิส (H. Innis) ให้ความเห็นว่าการสื่อสารมีความสัมพันธ์กับโครงสร้างของอำนาจในสังคม ดังนั้นไม่ว่าการพัฒนาด้านเทคโนโลยีจะก้าวไปถึงไหน แต่อำนาจการใช้และควบคุมเทคโนโลยียังอยู่ในมือของกลุ่มผู้มีอำนาจในสังคมเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดวาทกรรม (discourse) ของ มิเชล ฟูกูต์ ที่ว่า “ความรู้/ความจริง/สัจจะ” ไม่ได้ขึ้นอยู่กับ “ความถูกต้อง” แต่ขึ้นอยู่กับว่า “ใครพูด ที่ไหนและเมื่อไหร่” มากกว่า และนี่ก็คือเรื่องของอำนาจที่ได้สร้างความรู้ขึ้นมา เหตุนี้ ภาพของผู้หญิงในประวัติศาสตร์ซึ่งแน่นอนรวมไปถึงการสัก จึงมักจะออกมาในรูปแบบเดียวกันเพื่อสนองความเหนือกว่าของสังคมที่ชายเป็นใหญ่หรือปิตาธิปไตย

5.3.2 ผลกระทบจากรอยสักต่อผู้หญิงที่สัก

ในยุคปัจจุบันเรื่องการสักของผู้หญิงที่สักว่าเป็นผู้หญิงจัดจ้าน ใจเด็ด ซึ่งเป็นการสร้างภาพแบบเหมารวม ดังนั้นการสักของผู้หญิงที่สัก จึงอยู่บนพื้นฐานของการต่อรองต่อต้านบนพื้นฐานของการแสดงเชิงสัญลักษณ์ แม้จะอยู่ท่ามกลางระบบสังคมแบบชายเป็นใหญ่ แต่ผู้หญิงก็ดิ้นรนต่อสู้ ต่อต้านและต่อรองกับระบบ และพยายามที่จะสร้างความหมาย เอกลักษณะตัวตนใหม่ ตลอดจนความเป็นอิสระของตัวเองผ่านรอยสักบนพื้นที่ทางร่างกายของตนเอง

ในการศึกษาครั้งนี้ถึงผลกระทบจากรอยสักจากการสัมภาษณ์ผู้หญิงที่สักจำนวน 15 คน ทำให้สามารถวิเคราะห์ถึงผลกระทบที่ได้รับจากบุคคลอื่นนั้น ที่เป็นวาทกรรมที่มีต่อผู้หญิงที่สัก แบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ ดังนี้

5.3.2.1 ผลกระทบจากรอยสักที่ถูกปรับเปลี่ยนและแปลงรูปจากวาทกรรมทางสังคม การสักของผู้หญิงที่สักจึง พบว่า เป็นภาวะถูกทำให้กลายเป็นสินค้าอุตสาหกรรม เป็นการสักเพื่อการค้า หรืออาจกล่าวได้ว่ามองร่างกายเป็นเรื่องของต้นทุน ดังนั้น รอยสักที่สร้างความดึงดูดใจนี้ จึงเป็นพื้นที่ในการสร้างค่า โดยจุดมุ่งหมายในการสักสามารถผันเปลี่ยนไปตามค่านิยมและศัลปะการสักในช่วงเวลานั้น ๆ ตัวอย่างผู้หญิงที่มีอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการแสดง ซึ่งเป็นอาชีพที่ต้องพบปะผู้คนเป็นจำนวนมาก การสักสามารถเพิ่มความมั่นใจแก่ผู้สักเอง เป็นจุดเด่นต่อผู้อื่นในแง่แฟชั่นและความแตกต่างกับคนที่ไม่มียอยสัก รอยสักบางอย่างมีผลในการดึงดูดทางเพศ

ดอน สเลเตอร์ (Don Slater) ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าแท้ที่จริงแล้วการบริโภคทุกชนิด ก็คือวัฒนธรรมซึ่งเกี่ยวข้องกับการให้ความหมาย โดยเฉพาะการให้ความหมายร่วมกัน อีกทั้งยังเป็นเรื่องของ “ผลิตซ้ำของทุนนิยม” เพื่อสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อยทางสังคม คือ การเสพ หรือการครอบงำทางความคิดแบบทันสมัยนิยม (modernization) ซึ่งเป็นแนวคิดแบบตะวันตกนิยม (westernization) ผ่านการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับบริบทของสังคมและวัฒนธรรมไทย มีการสร้าง

คุณค่าการให้ความหมายโดยผลิตซ้ำผ่านกระบวนการการกลั่นกรองทางสังคมและวัฒนธรรม โดยมีหน่วยงานรัฐ หรือชนชั้นปกครองสื่อที่อยู่ในการครอบครองของรัฐกำกับดูแล รวมทั้งผ่านในรูปของมัลติมีเดีย (multimedia) อินเทอร์เน็ต (internet) และเผยแพร่ในรูปแบบวาทกรรมที่มาจากสื่อโฆษณาจากโทรทัศน์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ รวมไปถึงหนังสือ ตำราแบบเรียนต่าง ๆ ทั้งหมดนี้เป็นความสัมพันธ์ที่สร้างขึ้นในเรื่องของทุนและตลาด นอกจากนั้นการบริโภคยังมี “ความหมาย” ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตทางวัฒนธรรม โดยกระบวนการดังกล่าวนี้ ถูกผลิตซ้ำจนเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของเรา ดังนั้น ผู้หญิงที่สักจึงได้รับผลกระทบจากสังคมจากการรับสื่อโดยสังคมมองว่ารอยสักของผู้หญิงเป็นศิลปะความลามก แต่ผู้หญิงที่สักได้แสดงทัศนคติต่อรอยสักของตนเองว่าไม่ว่าจะเป็นการสักประเภทไหนก็ตามก็เป็นศิลปะทั้งสิ้น นอกจากนี้ผลกระทบจากรอยสักที่กลายมาเป็นความงามที่ถูกปรับเปลี่ยน ซึ่งผู้หญิงที่สักมีทัศนคติว่าการสักก็ถือเป็นความงามอีกรูปแบบหนึ่ง ที่เป็นไปในลักษณะมายาคติไม่ต่างอะไรจากความงามในรูปแบบมายาคติอื่น ๆ ของกลุ่มผู้หญิงในอีกกลุ่มสังคมวัฒนธรรมหนึ่ง แต่เป็นการนำเสนอภาพตัวแทนผ่านรอยสักเป็นการให้ความหมายของความงามเหมือนกับการสัก “ผิวหนัง” เพียงแต่แตกต่างกันในแง่ของการเสริมสร้างความงามคนละรูปแบบ คนละสถานที่เท่านั้น

5.3.2.2 ผลกระทบเรื่องความไม่เท่าเทียมกันของผู้หญิงที่สักในประเด็นการสัก ซึ่งการสักเป็นการต่อรองกับผู้หญิงในแต่ละชนชั้น การศึกษา คุณวุฒิ ใบปริญญาที่ผู้หญิงใช้ความรู้และความเป็นผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจแลออกมา รวมไปถึงการไปสักในกลุ่มผู้หญิงด้วยกันเองยังมีความไม่เสมอภาค ซึ่งในการสักแต่ละครั้งมีค่าใช้จ่ายที่แตกต่างกัน ในเรื่องกำลังทรัพย์และค่าใช้จ่ายในการสักแต่ละรอยที่มีราคาที่แตกต่างกัน การสักจึงมิใช่ประเด็นเพื่อมุ่งเน้นความสวยงามเพียงอย่างเดียว แต่ยังโยงไปในในเรื่องของอาชีพอีกด้วย

นอกจากนี้ในการสักของผู้หญิงที่สัก ยังมีเรื่องความไม่เท่าเทียมกันของปริมาณรอยสัก ซึ่งเกี่ยวกับลักษณะความต้องการของแต่ละบุคคล ผู้หญิงที่สักสักกลายมากกว่าสักประเภทสวยงาม เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างจะเห็นว่า อายุเป็นตัวกำหนดสถานะทางสังคมมากกว่า ดังนั้น จึงสักเป็นจำนวนมากเพื่อแสดงอัตลักษณ์ความน่าเกรงขามของตน รวมไปถึงต้องการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเท่านั้น ดังนั้นแม้แต่ในบริบทการสักของผู้หญิงด้วยกันเองยังมีความไม่เท่าเทียมความหลากหลาย ความแตกต่าง ในเรื่องการสร้างคุณค่า ความเชื่อ ค่านิยมให้แก่ตนเอง

ปีแอร์ บูดีเยอร์ (Pierre Bourdieu) สนใจร่างกายใน “สังคมปัจจุบัน” ตามแนวคิดของเขา เป็นเรื่องของการสร้างทุนทางกายภาพ (ซึ่งหมายถึง การพัฒนาส่วนต่าง ๆ ของร่างกายไปในทางที่ถือกันว่าทำให้เกิดคุณค่าที่ยึดถือกันมาในบริบททางสังคมของร่างกายนั้น) โดยบูดีเยอร์ให้ความสำคัญกับกระบวนการที่ทำให้ร่างกายแปรสภาพเป็นสินค้า เช่น รูปร่างนางแบบ หุ่นบริการ

ดังนั้นร่างกายจึงมีส่วนร่วมในการสร้างและสืบต่อความแตกต่างและความไม่เท่าเทียมกันของชนชั้นในสังคม เป็นที่น่าสังเกตว่าแนวคิดของบูดิเยอร์สอดคล้องกับการศึกษาการสักของผู้หญิง พบว่าผู้หญิงที่สักหลายคน ก็มีจุดประสงค์การสักเพื่อดึงดูดความสนใจทางเพศ ดึงดูดความสนใจในความเป็นปิตาธิปไตยของผู้ชายต่อเรือนร่าง เพราะพวกเธอที่สักมีอาชีพเป็นนางแบบ ผู้หญิงทำงานกลางคืน โดยเป็นการตอกย้ำความเป็นลักษณะตายตัว (stereotype) ของผู้หญิงว่า ผู้หญิงทำงานแบบนี้ ต้องทำตัวแบบนี้ต้องมีชีวิตประจำวันแบบนี้ เช่น การสักแทททู การสัก เพราะอย่างไรก็ตามการสักเพื่อความสวยงามก็ดี การสักเพื่อเพิ่มมูลค่าของตัวก็ดี ก็ล้วนตกอยู่ในโลกทัศน์สังคมชายเป็นใหญ่ ผ่านวาทกรรมที่ผลิตซ้ำในชีวิตประจำวัน เช่น นางแบบในนิตยสาร หรือผู้หญิงกลางคืน (Shilling, 1993, p.129)

5.3.2.3 ผลกระทบรอยสักเป็นความงามรูปแบบใหม่ ผู้หญิงที่สักหลายคนที่มีทัศนคติต่อการสักว่าเป็นเรื่องของความสวยงามบนร่างกาย เป็นความงามในความหมายใหม่ที่ผู้หญิงที่สักได้นิยามขึ้น อาจจะเป็นความงามรูปแบบใหม่ที่แปลกประหลาด แต่การสักก็ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายของผู้หญิงเท่านั้น แต่ไม่ส่งผลให้ได้รับการยอมรับทางวัฒนธรรมจากสังคม

แนวคิดในเรื่องความสนใจด้านเพศต่อผู้ชายของอูเมโมโต้ (Umemoto, 1986) ผู้เขียนบทความเรื่อง Thai Charms: the Art of Tattooing ได้กล่าวถึงรอยสักว่าในสมัยเมื่อ 80 ปีก่อน ชายไทยคนใดถ้าไม่มีรอยสักให้ปรากฏเห็นบนร่างกาย ชายผู้นั้นจะไม่ได้ได้รับความสนใจจากผู้หญิงเพศ สามารถอธิบายได้ว่า การเรียกร้องความสนใจได้เปลี่ยนจากการเป็นผู้ชายมาเป็นผู้หญิงแทน ดังที่ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างหลายคนได้สักรอยสักที่สร้างความประทับใจให้กับคนรัก หรือบุคคลที่มีความหมายต่อความรู้สึก แต่ในขณะเดียวกันผู้หญิงที่สักกลุ่มนี้ก็ไม่กล้าที่จะเปิดเผยรอยสักต่อสาธารณะ เนื่องจากเหตุผลในการสักเกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาหนึ่งของชีวิตของคนบางคน ที่กล้าแสดงออก แต่เพื่อต้องการให้ลบลายเป็นเสมือนสิ่งแทนใจที่มีความรู้สึกต่อกันเท่านั้น

อย่างไรก็ดี การสัก ก็ถือเป็นความงามอีกรูปแบบหนึ่งที่เป็นไปในลักษณะมายาคติไม่ต่างอะไรจากความงามในรูปแบบมายาคติอื่น ๆ ของกลุ่มผู้หญิงในอีกกลุ่มสังคมวัฒนธรรมอื่น โดยแนวคิดดังกล่าวก็สอดคล้องกับ แมเรียนน์ เรสซานเดอร์ (Marianne Thesander) สตรีนิยมท่านหนึ่ง ได้อธิบายว่า ในวัฒนธรรมตะวันตก มีแนวคิดเกี่ยวกับ “ลัทธิของร่างกาย” (The Cult of The Body) โดยอธิบายว่าแนวคิดดังกล่าวได้รับความนิยมแพร่หลายในการสร้างร่างกายใหม่โดยการออกกำลังกายหรือเสริมความงามโดยกรรมวิธีต่าง ๆ จากคลินิกเสริมความงาม ซึ่งร่างกายมนุษย์จะสวยงามนั้นไม่จำเป็นต้องขึ้นตรงกับต้นทุนทางกายภาพแต่กำเนิด (Thesander, 1997, p. 14) แต่สามารถสร้างความสวยงามขึ้นได้จากวิทยาการทางการแพทย์ และเทคโนโลยีที่สามารถแปลงโฉม

ผู้หญิงให้คงตามอุดมคติ เช่น เสริมตั้ง ทำตาสองชั้น เปลี่ยนสีผม ลดน้ำหนัก เป็นต้น ซึ่งแท้จริงการบำรุงรักษาดูแลดังกล่าวนี้ แท้จริงก็คือการให้ความหมายของความงามเหมือนกับการสัก “ผิวหนัง” นั่นเอง เพียงแต่แตกต่างกันในแง่ของการเสริมสร้างความงามคนละรูปแบบ คนละสถานที่ นอกจากนี้การสักหรือการเสริมความงามของผู้หญิงบางคนยังเกิดจากการขาดความรู้ของผู้หญิง อันเป็นผลมาจากการเสพลือ โดยเป็นสื่อที่ผลิตซ้ำทุก ๆ วัน จากภาพยนตร์ ข่าวนิตยสาร ผ่านในชีวิตประจำวัน โดยรูปแบบดังกล่าวนี้เป็นค่านิยมทางเพศให้สังคมและผลิตซ้ำวิถีคิดแบบทุนนิยม ดังนั้น การสักของผู้หญิงจึงเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นถึงความชัดเจนในเรื่องอำนาจของมายาคติที่มีผลต่อความเชื่อเรื่องความงามที่ครอบงำและควบคุมร่างกายของผู้หญิงนั่นเอง

5.3.2.4 ผลกระทบที่เป็นผลเสียจากแฟชั่น การสักกลดลายของผู้หญิงที่สักตัวอย่างที่สามารถสังเกตได้ คือ ผิวหนังบริเวณต่าง ๆ เช่น ข้อมือ-เท้า ต้นแขน ไหล่ หน้าอก สะดือ หน้าท้อง แผ่นหลัง เอว สะโพก เป็นต้น ที่มาจากค่านิยมในการแต่งกายของผู้หญิงในปัจจุบันที่ค่อนข้างจะเปิดเผยตามแบบอย่างวัฒนธรรมของคนในชาติตะวันตก และจากตัวอย่างตำแหน่งบนร่างกายที่ใช้ในการสักกลดลาย พบว่า บางตำแหน่งเป็นส่วนที่ปกปิดและไม่เหมาะที่จะเปิดเผยต่อหน้าสาธารณชนตามวัฒนธรรมการแต่งกายของคนไทย ดังนั้นความต้องการของผู้หญิงในการสักรอยกลดลายบนผิวหนังในปัจจุบันจึงมีความแตกต่างกับการกระทำในอดีตกันอย่างสิ้นเชิง

สคัทท์ และกอตช์ (Scutt & Gotch, 1974) ได้กล่าวถึง แนวคิดเรื่องรอยสักที่เป็นเครื่องหมายเพื่อเตือนใจให้รำลึกถึงความตายเพื่อความไม่ประมาทในการดำเนินชีวิต พบว่า นอกจากรอยสักจะเป็นเครื่องเตือนใจในการดำเนินชีวิตให้ไม่ประมาทและระลึกถึงความตายแล้ว รอยสักก็สามารถทำให้ผู้สักได้รับอันตรายจากรอยสักที่เกิดจากการติดเชื้อ ที่ทำให้แผลที่สักเกิดการบวมแดงและการอักเสบของแผลที่สักได้

5.4 บทสรุป

ดังนั้น การสักของผู้หญิง เป็นการเรียกร่องบทบาทและสถานภาพของผู้หญิงที่สักอีกประการหนึ่งว่า หลาย ๆ อย่างผู้ชายทำได้ ผู้หญิงสามารถทำได้ การแพร่กระจายการสักของผู้หญิงที่นิยมสัก จากการศึกษาไม่พบว่า การสักของผู้หญิงเป็นการสักด้านความเชื่อด้านยงคงกระพันซ์ชาตรี แต่เป็นการสักเพื่อความสวยงามตามแฟชั่นที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน เป็นการบ่งบอกว่าผู้หญิงมีแฟชั่นเป็นของตัวเอง ซึ่งไม่ต่างอะไรกับกลุ่มสังคมวัฒนธรรมอื่น ๆ ที่แตกต่างกันออกไป

การสักบนเรือนร่างของผู้หญิงเป็นการให้ความหมายกับรอยสัก มีส่วนในการสร้างอัตลักษณ์และให้ความหมายของรอยสักที่แตกต่างกันไป ถึงแม้รอยสักจะมีความหมายแตกต่าง แต่สิ่งที่

ผู้หญิงกลุ่มนี้มีเหมือนกัน คือ รอยสัก เป็นความหมายที่มีความสำคัญต่อตัวผู้หญิงที่สักเป็นอย่างมาก และอำนาจที่แฝงไว้กับความหมายของรอยสักเป็นสิ่งที่ลื่นไหลตามกาลเวลาที่เปลี่ยนไป ผู้หญิงที่สักมีความพึงพอใจในอัตลักษณ์ใหม่ที่ได้รับจากรอยสัก แต่พบว่า ในบางรายเมื่อเวลาผ่านไปความพึงพอใจที่ได้รับจากรอยสักนั้นอาจลดลง เนื่องจากได้ปะทะสังสรรค์กับบริบทจากโลกแห่งความเป็นจริงซึ่งเป็นอำนาจที่ถูกประกอบสร้างจากสังคม และการสักของผู้หญิงไม่ได้ทำให้ผู้หญิงที่สักถูกลดทอนคุณค่า แต่ในขณะเดียวกันรอยสักสามารถเป็นการสร้างคุณค่า และสร้างทุนทางร่างกายได้เช่นเดียวกัน เป็นการสร้างเสน่ห์ให้กับผู้สักและสามารถทำให้เป็นที่น่าสนใจในกลุ่มผู้ที่มีรอยสัก รวมไปถึงสร้างจุดเด่นให้กับผู้หญิงที่สักด้วย

ในส่วนการสักของผู้หญิงกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้หญิงแต่ละคนที่มาสักมีจุดประสงค์ที่มีความแตกต่าง หลากหลาย เช่น การสักเพื่อความเชื่อไสยศาสตร์ เมตตามหานิยม การสักในด้านแฟชั่น การสักในด้านความสวยงาม การสักในการแสดงถึงอัตลักษณ์และการสักเพื่อแสดงถึงความเป็นสมาชิกกลุ่ม นอกจากนี้ในการสักของผู้หญิงแต่ละคนยังมีความลื่นไหล คลื่นคลาย การสักไม่จำเป็นต้องสักเพื่อจุดประสงค์เดียว แต่สามารถปรับเปลี่ยนลื่นไหลไปกับความต้องการของผู้หญิงที่สัก ซึ่งในการสัก การที่ผู้หญิงกลุ่มตัวอย่างมาสักนอกเหนือจากความต้องการส่วนตัวแล้ว ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่ช่วยเสริมให้ผู้หญิงมาสักมากยิ่งขึ้น เช่น การครอบงำของสื่อในรูปแบบของภาพยนตร์ โทรทัศน์ นิตยสาร ที่สร้างวาทกรรมจนผู้หญิงเชื่อว่าการสักเป็นความเชื่อบนวิถีของแฟชั่น อย่างไรก็ตามก็ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่ผู้หญิงมาสัก เช่น ญาติหรือคนใกล้ชิดแนะนำให้มาสัก ราคาในการสักที่ไม่แพงนักหากเปรียบเทียบกับที่อื่น ความสวยงาม ความชื่นชอบ รวมไปถึงชื่อเสียงทางการสักของผู้สักและการให้คุณค่าความหมายของผู้สัก

อย่างไรก็ดีในการศึกษาด้านอัตลักษณ์ของผู้หญิงสัก แม้ว่าการสักของพวกเธอทุกคนจะเป็นการสร้างอัตลักษณ์ทางเรือนกายให้ดูโดดเด่น สะดุดตา แต่ในผู้หญิงหลายคนก็ใช้ความโดดเด่นนั้นเป็นต้นทุนทางกายภาพในด้านอาชีพการงาน เพิ่มมูลค่าทางเรือนร่างในฐานะที่เป็น “สินค้า” เพื่อให้ผู้ชายจ้องมอง กลายเป็นวัตถุทางเพศ และแม้พวกเธอจะบอกว่าผู้หญิงมีสถานภาพ บทบาทที่เท่าเทียมจากผู้ชาย แต่ก็มิได้หมายความว่าพวกเธอสามารถทำให้ผู้ชายยอมรับในความเท่าเทียมได้ตรงกันข้ามผู้ชายยังมองเธอในลักษณะของความเชื่อในสังคมชายเป็นใหญ่ คือ มองว่าแปลก พิสดาร หรือเป็นเพียง “สินค้า” ชิ้นหนึ่งที่อยู่ในตู้โชว์ ถูกมองด้วยสายตาหั่นกระหาย เป็นเพียงเครื่องสนองตัณหา ราคาจะถูกสร้างและผลิตซ้ำโดยสื่อ

งานศึกษา รอยสัก: การสร้างอัตลักษณ์บนเรือนร่างของผู้หญิง ในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ชิ้นนี้จึงเป็นการนำเสนอความเปลี่ยนแปลงมิติเวลาของการสัก การลื่นไหล คลื่นคลายในการแสดงออก รวมไปถึงการนำเสนอค่านิยมทางสังคมที่มีผลให้ผู้หญิงไปสัก การสร้างอัตลักษณ์บน

เรื่อนร้าง การที่ผู้หญิงนิยมไปสักมากขึ้นในปัจจุบันไม่ได้หมายความว่าผู้หญิงเหล่านั้นหลุดพ้นจากวาทกรรมทางสังคมที่มีอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมไทยซึ่งส่วนใหญ่แล้วยังปิดกั้น สิทธิและเสรีภาพของผู้หญิง และมักจะนำเสนอวาทกรรมในรูปแบบผู้หญิงเป็นรอง ถูกครอบงำและด้อยกว่าผู้ชายเสมอ การต่อต้าน ต่อรอง หรือวาทกรรมชุดใหม่ที่ผู้หญิงสร้างขึ้นนั้น จะเป็นทางเลือกให้ผู้หญิงเลือกเดินและมีพื้นที่ในสังคม ไม่ใช่เสียงเงียบหรือผู้หญิงไม่มีตัวตนที่หลุดหายไปจากประวัติศาสตร์ ดังนั้นในงานศึกษาชิ้นนี้จึงเป็นงานที่มุ่งเน้นทางเลือกใหม่ให้ผู้หญิงปลดปล่อยอัตลักษณ์ของตนเองมากยิ่งขึ้น ปลดปล่อยตัวเองออกจากวังวนมายาคติที่ส่งเสริมความเสียเปรียบอย่างที่เป็นอยู่ รวมไปถึงให้ผู้หญิงสร้างอัตลักษณ์และเปลี่ยนแปลงตัวเองเสียใหม่ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ก็ต้องใช้ชุดความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างหญิงและชายในสังคมไทย โดยที่สังคมต้องเปิดโอกาสและมองผู้หญิงที่สักด้วยความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียมกัน ผู้หญิงที่สักจึงจะมีตัวตนในสังคม แสดงตัวตนและจุดยืนของตนเอง และหลุดพ้นจากสายตาที่มองด้วยความเป็นอื่นอย่างที่ผ่านมา ๆ มาของผู้คนในสังคม

5.5 ข้อค้นพบใหม่

สำหรับข้อค้นพบใหม่จากการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษารอยสักในผู้หญิงยุคปัจจุบันที่นิยมนำมาศึกษารอยสัก ที่ได้รับความนิยมตามแบบตะวันตก ซึ่งในสังคมผู้หญิงไทยในอดีตไม่มีการสัก

5.5.1 การสักในครั้งนี้ ซึ่งจะเป็นการสักเพื่อความสวยงามมากกว่าการสักที่เป็นความเชื่อในอดีต โดยจะให้ความสำคัญกับศิลปะลวดลาย มากกว่าการสักเพื่อเป็นผลทางเมตตามหานิยม เสริมเสน่ห์ แต่จะเป็นการสักเพื่อความเท่าเทียมกันทางเพศ ที่ผู้หญิงสามารถจะมีรอยสักได้เหมือนกับผู้ชาย ซึ่งนอกจากนี้การสัก ขึ้นอยู่กับกระแสของความทันสมัยสร้างความแปลกใหม่และสร้างจุดเด่นให้กับตนเองโดยการสักตามที่ตนเองพอใจหรืออาจลอกเลียนแบบรอยสักตามเพื่อน

5.5.2 การสร้างรอยสักนั้น เป็นการสร้างอัตลักษณ์ใหม่ ที่ท้าทายแบบแผนทางวัฒนธรรมประเพณี การมีอัตลักษณ์ใหม่นี้เป็นการแสดงออกถึงตำแหน่งและการเป็นพวกซึ่งนิยมการสัก

จากการศึกษายังพบว่า แรงจูงใจที่มีต่อการสักนั้นได้รับอิทธิพลจากเพื่อน คนรัก ตามสมัยนิยมซึ่งมีเครือข่ายในเฉพาะเขตเมือง ซึ่งมีสถานประกอบการหรือผู้รับสักปรากฏอยู่

5.5.3 การเพิ่มขึ้นของร้านสัก ที่ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการสัก เริ่มแพร่ระบาดไม่เฉพาะในเขตเมืองหลวงเท่านั้น แต่ยังกระจายมายังภาคเหนือของประเทศไทย จึงเป็นปรากฏการณ์ของสังคมที่อาจต้องมีการควบคุมให้การสักมีความปลอดภัย

5.5.4 การสักรวดลายภาพต่าง ๆ สะท้อนให้เห็นถึงความคิด ความต้องการ ความใฝ่ฝันของผู้หญิง ที่ต้องการก้าวออกมาสู่สังคมโลกสมัยใหม่ ทำให้สังคมไทยกลายเป็นหนึ่งในประเทศที่นิยมการสัก ทั้งในทวีปยุโรป ทวีปอเมริกาและทวีปเอเชีย จึงเป็นมิติใหม่ทางวัฒนธรรมที่กลายมาเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มเยาวชน นิสิตนักศึกษา ที่ต้องการสร้างความเป็นตัวตนในสังคมในยุคหลัง Post Modern ดังนั้นจึงมีการคิดค้นแบบรอยสักให้แปลกใหม่ ซึ่งกลายเป็นแฟชั่นของคนยุคใหม่อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

5.5.5 การสักลงบนเรือนร่างนั้น จะมีลักษณะของความเป็นธุรกิจมาตั้งแต่สมัยอดีต เพียงแต่รูปแบบของธุรกิจนั้นไม่ได้ชัดเจนเหมือนในปัจจุบัน เพราะการสักในอดีตมีพิธีการยกครูซึ่งประกอบไปด้วยการนำดอกไม้ธูปเทียน และเงินค่ายกครูไปถวายอาจารย์สัก ซึ่งเป็นการฝากตัวและเพื่อเป็นการบูชาครู ส่วนเงินค่ายกครูจะขึ้นอยู่กับข้อกำหนดของแต่ละสำนัก หรือตามกำลังศรัทธา ถือได้ว่าเป็นการสร้างรายได้ให้แก่สำนักสักอีกทางหนึ่ง และเมื่อมาถึงปัจจุบันรูปแบบของธุรกิจก็มีความชัดเจนมากขึ้น ดังนั้นผู้สักเปรียบเสมือนพ่อค้าแม่ค้า ที่ให้บริการการสักลงบนผิวหนัง ซึ่งก็คือสินค้าและที่ต้องการสักมารับบริการก็จะต้องเสียค่าบริการเช่นเดียวกับการซื้อสินค้าและบริการอื่น ๆ ด้วยราคาตามที่ตกลงกันไว้นั่นเอง

5.5.6 คุณค่าของรอยสักที่มีต่อผู้ที่สักนั้น สามารถชี้ให้เห็นถึงวัฒนธรรมแห่งรสนิยม ซึ่งเป็นเรื่องของความสนใจของแต่ละบุคคล และมีความเหลื่อมล้ำกันอยู่มากในธรรมชาติของผู้คนแต่ละกลุ่ม โดยรสนิยมเป็นการเลือกปฏิบัติของบุคคลในการที่จะกระทำอย่างที่คุณเห็นว่า ดีงาม ชอบ ในการที่จะเลือกประพาศปฏิบัติในลักษณะที่ต่างกัน และถึงแม้ว่าบุคคลจะได้แสดงออกในลักษณะที่เหมือนกันก็มิได้หมายความว่าคนที่สักต้องการจะสื่อในสิ่งเดียวกัน หรือเป็นแบบเดียวกันนั่นเอง

5.6 ข้อเสนอแนะ

5.6.1 ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรจะศึกษารอยสักที่ปรากฏในกลุ่มเพศที่ 3 เช่น ในกลุ่มของกระเทย (ตุ๊ด) เกย์ ทอม และดี เป็นต้น เพื่อศึกษาเปรียบเทียบแนวคิดระหว่างกลุ่มดังกล่าวกับเพศหญิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเลือกรูปแบบรอยสักที่อาจแตกต่างกันไปในแต่ละกลุ่ม

5.6.2 ควรศึกษากลุ่มผู้ประกอบการ กลุ่มผู้สักหรือร้านสัก ถึงธุรกิจการสัก การลงทุน ทักษะของการสัก จากการสักมาเป็นธุรกิจและความเจริญทางเทคโนโลยีเครื่องมือและวิธีการแสวงหาลูกค้า

5.6.3 สมควรจะมีการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับผลกระทบในการสักในด้านของปัญหาทางสุขภาพ ที่เกิดจากการติดเชื้ออันนำไปสู่การเสียชีวิต

5.6.4 ควรจะมีการสำรวจเพื่อขึ้นทะเบียนจำนวนผู้สักที่เป็นแบบดั้งเดิม (สักยันต์) ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงการดำรงอยู่หรือการสูญสลาย การเปลี่ยนแปลงจากยุคเก่ามาถึงปัจจุบัน

5.6.5 ควรจะมีการสำรวจเชิงปริมาณของผู้ที่สัก เพื่อให้ทราบความหลากหลายของประเด็น ปัญหาของการสักและกลุ่มผู้ที่ต้องการลบรอยสัก

5.6.6 ควรจะมีการขยายพื้นที่การศึกษาให้มากขึ้นกว่าเดิม ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะ ผู้หญิงที่มีรอยสักที่ปรากฏในในเชียงใหม่ และจังหวัดแพร่เท่านั้น ไม่ได้ศึกษาผู้หญิงที่มีรอยสักที่ปรากฏอยู่ในบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว เช่น พัทยา จังหวัดชลบุรี หรือบริเวณจังหวัดภูเก็ต ที่ถือว่าได้รับความนิยมจากคนที่นิยมการสักทั้งคนไทย และชาวต่างชาติ ซึ่งอาจจะมีความโดดเด่นที่แตกต่างออกไป

5.6.7 เนื่องจากขณะนี้วัฒนธรรมการสักบนเรือนร่างในปัจจุบัน ถือเป็นการกระทำที่เลื่อมล้ำทางวัฒนธรรมและประเพณีไทย จึงควรมีการศึกษาในส่วนของอาชีพการงาน ว่ามีการยอมรับได้หรือไม่ได้ ในลักษณะอาชีพประเภทใด และเพราะเหตุใด

รายการอ้างอิง

รายการอ้างอิง

- กองโรคเอดส์. (2538). **รู้ทันเอดส์** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กอล์ฟ. (2555, 10 มีนาคม). สัมภาษณ์.
- เกรียงศักดิ์ ไทยคุรุพันธ์. (2539). ศิลปะบนผิวหนัง. **วารสารวิชาการราชภัฏกรุงเทพฯ**, 2(4), 22-29.
- กวาง. (2555, 3 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์.
- คำพูน บุญทวี. (2544). ตำนานการสักลายตามตัว. **ศิลปวัฒนธรรม**, 3, 126-127.
- เจียบ. (2555, 20 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์.
- ฉลาดชาย รมิตานนท์. (2547, 28 มีนาคม). **อัตลักษณ์ วัฒนธรรม และการเปลี่ยนแปลง**. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2555, จาก http://www.soc.cmu.ac.th/~wsc/data/Identity28_3_hg.pdf
- ชนิตร์ ภู่อากูญ. (2539, ธันวาคม). ตำนานแห่งรอยสักศิลปะบนเรือนร่างของมนุษย์. **ศิลปวัฒนธรรม**, 18, 168 - 171.
- ชนิตร์ ภู่อากูญ. (2540, มกราคม). ความหมายของรอยสักศรัทธาแห่งวิญญาณและศิลปะ. **ศิลปวัฒนธรรม**, 18, 164 - 166.
- ชาญวิทย์ ตีระประเสริฐ. (2549). ห้องแสดงศิลปะในวัฒนธรรมประชานิยม. ใน **จิรัฐติ เสนาคำ** (บรรณาธิการ). **เหลียวหน้าแลหลังวัฒนธรรมป๊อป**. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน).
- ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. (2542). การเมืองเอกลักษณ์ในยุคโลกาภิวัตน์. ใน **วาทกรรมการพัฒนา: อำนาจความรู้ ความจริง เอกลักษณ์ และความเป็นอื่น**. กรุงเทพฯ: วิทยา.

เตือนระวังติดโรคจากการลักตามแฟชั่น. (2552, 21 ธันวาคม). สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2555, จาก
<http://edunews.eduzones.com/topic.php?id=66234>

ถวัลย์ อาสนะเสน. (2523). นิติเวชศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: อรุณสภา.

ทองนัทร โตษยานนท์ และณรงค์ สิงห์ประเสริฐ. (2519, 22 ธันวาคม). นิติเวชศาสตร์: การพิสูจน์
 หลักฐานเกี่ยวกับบุคคล. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ทิพย์ธิดา เกษะนันท์. (2541). อัตลักษณ์ของวัยรุ่นและการใช้สื่อการาโอเกะ. วิทยานิพนธ์ศิลป
 ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

เทพย์ สาริกบุตร. (2522). วิชาคงกระพันชาตรี (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: เสริมวิทย์บรรณาการ.

เทอร์วิล, บี.เจ., ดิลเลอร์, แอนโทนี และชลธิรา สัตยาวัฒนา. (2533). คนไท (เดิม) ไม่ได้ยู่ที่นี่.
 กรุงเทพฯ: เมืองโบราณ

นราธิปประพันธ์พงศ์, พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระ. (2505, 30 ตุลาคม). จดหมายเหตุลาลูแบร์
 เล่ม 1. กรุงเทพฯ: อรุณสภา.

นัทธี จิตสว่าง. (2528). การศึกษาผลกระทบของระบบสังคมในเรือนจำต่อผู้ต้องขัง. กรุงเทพฯ:
 งานวิจัย สาขาสังคมสงเคราะห์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

นันทขว้าง สิริสุนทร. (2545). เปลือยโป๊ป คัลเจอร์. กรุงเทพฯ: เนชั่น มัลติมีเดีย

นิติ ภาวครพันธ์. (2541). รอยสัก กับการสร้างตัวตน: เหย่ร้าง-พรางกาย. เชียงใหม่:
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

น้ำ. (2555, 14 พฤษภาคม). สัมภาษณ์.

บุญรัตน์ อภิชาติไตรสรณ์. (2546). **บุเช็กเทียน: กระบวนการสร้างความหมายผ่านพื้นที่หนังสือ, วิกิทัศน์และอินเทอร์เน็ต**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสตรีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.

แบงค์. (2555, 28 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์.

เปียร์. (2555, 10 พฤษภาคม). สัมภาษณ์.

ปกรณ พรหมวิทักษ์. (2548). **ไทยอาร์ตแมกกาซีน**. สืบค้นเมื่อ 12 กันยายน 2555, จาก <http://samforkner.org/thaiart/HTML/introthai.html>

ประเทิน มหาจันทร์. (2529, 27 พฤศจิกายน). การสักกับการประพุดิเกรของเขาวชนไทย. **ข่าวสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ**, หน้า 7-8.

ประเทิน มหาจันทร์. (2534). **ศิลปะการสักลาย**. กรุงเทพฯ: โอเอสพริ้นดิงเฮ้าส์.

ประรุพ เชื้อนแก้ว. (2555, 18 มิถุนายน). หมอสักยันต์. สัมภาษณ์.

ประสิทธิ์ ลิปรีชา. (2547). การสร้างและสืบทอดอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ม้ง. ใน **วาทกรรมอัตลักษณ์**. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน).

ปรัชญา หนูเจริญ. (2551, 8 มีนาคม). สักยันต์, สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2555, จาก <http://www.bp.or.th>

พิว่อง กันทรพิทักษ์. (2535). **รอยสักลายอีสาน: ศึกษาเฉพาะกรณีบ้านศรีสุข ตำบลศรีสุข อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยคดีศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

ผู้จัดการ 360° รายสัปดาห์. (2552, 5 กุมภาพันธ์). แพทย์เตือนวัยรุ่นไทยชอบ “สักลาย” เสี่ยงติด

โรค “ไวรัสตับอักเสบบี-เอดส์”. สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2555, จาก

[http://www.manager.co.th/mgrWeekly/ViewNews.aspx?NewsID=9520000013342](http://www.manager.co.th/mgrWeekly/ViewNews.aspx?NewsID=9520000013342&TabID=1&)
&TabID=1&

พจมาน นิตยไพบ. (2550). รอยสัก: การสร้างอัตลักษณ์ที่ปรากฏบนเรือนร่างของตน. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสื่อศิลปะและการออกแบบสื่อ. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
เชียงใหม่.

พิมพ์พรณ รัตนวิเชียร. (2541). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับรอยสักของผู้ต้องขัง. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาประยุกต์. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

พิศิษฐ์ คุณวโรตม์. (2546). อัตลักษณ์และกระบวนการต่อสู้เพื่อชีวิตของผู้ติดเชื้อ HIV. ใน
ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี (บรรณาธิการ), อัตลักษณ์ชาติพันธุ์ และความเป็นชายขอบ.
กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน).

พุทธเลิศหล้า, พระบาทสมเด็จพระ. (2506). ขุนช้าง ขุนแผน ฉบับหอสมุดแห่งชาติ. กรุงเทพฯ:
คลังวิทยา.

แพรว. (2555, 2 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์.

ไพโรจน์ สโมสร. (2523). พ่อฤา จิตรกรลายสัก. ศิลปวัฒนธรรม, 1(17), 17-18

ไพศาล รัชนีชัยธร. (2531). รอยสัก. ไกล่หมอ, 12(8). 39-41.

แมค. (2555, 28 กุมภาพันธ์). นักศึกษา. สัมภาษณ์.

เขาวเรศ นาคแจ้ง. (2531, 26 ตุลาคม). สักยันต์. ไกล่หมอ, 126(31), 71-72.

รัตน์. (2555, 5 สิงหาคม). สัมภาษณ์.

รัตนา บุญมัธยะ. (2546). พิธีมะเนากับตัวตนคนกะฉิ่น. ใน ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี (บรรณาธิการ), **อัตลักษณ์ชาติพันธุ์ และความเป็นชายขอบ**. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยา สิรินคร (องค์การมหาชน).

รัตนา อรุณศรี. (2547). **ประวัติศาสตร์สังคมสังเขป เรื่องการสักร่างกายมองในมิติของ ความสัมพันธ์ทางเพศสภาพ**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสตรีศึกษา. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.

ลอยลัก. (2554, 9 ธันวาคม). สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2555, จาก http://freestyleblog.blogspot.com/2011/12/blog-post_19.html

วิภารัตน์ พันฤทธิคำ. (2544). **อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างประเทศที่มีต่ออัตลักษณ์ของวัยรุ่นไทย: ศึกษาเฉพาะกรณีดนตรีญี่ปุ่น**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

วุฒิชัย กฤษณะประกรกิจ, มนต์ชิน โกภาวิรัตน์ และชนพงศ์ ผลาจรศักดิ์. (2545, มกราคม). สังคมไทยสายพันธุ์ป๊อป Culture. **GM**, 16(258), 138-141.

สมชาย นิลอาธิ. (ธันวาคม, 2527). ลายสัก: จิตรกรรมบนความเจ็บปวด. **ศิลปวัฒนธรรม**, 6(2), 112-124.

สมหมาย ชินนาค. (2547). “มูน”ไม่ใช่“มูล”: วาทกรรมต่อต้านรัฐของกลุ่มชาติพันธุ์ไทย-ลาวที่ได้รับผลกระทบจากเขื่อนปากมูล. ใน **วาทกรรมอัตลักษณ์**. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยา สิรินคร (องค์การมหาชน).

สายสม ธรรมธิ. (2538). **ลายสักไทใหญ่: รายงานการศึกษาวิจัย**. เชียงใหม่: สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุริย์ สุทธิภิรมย์กุล. (2535). **การสักลาย**. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา ศิลปะไทย. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

สุลักษณ์ ศรีบุรี และทวิวงศ์ ศรีบุรี. (2530). **ลายสักที่พบในภาคกลางของประเทศไทย: รายงานผลการวิจัย**. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

หุนา. (2555, 18 กุมภาพันธ์). สัมภาษณ์.

หนึ่ง. (2555, 10 มีนาคม). สัมภาษณ์.

อิง. (2555, 17 สิงหาคม). สัมภาษณ์.

อภิญา เฟื่องฟูสกุล. (2546). **อัตลักษณ์ Identity: การทบทวนทฤษฎีและกรอบแนวคิด**. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติสาขาวิชาสังคมวิทยา สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.

อ้อ. (2555, 10 มีนาคม). สัมภาษณ์.

อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์. (2541). **โครงสร้างทางเศรษฐกิจการเมืองของระบบวิทย์และโทรทัศน์ไทย และผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพ**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Baker, C. (2000). **The care and education of young bilinguals: An introduction for professionals**. Clevedon, England: Multilingual Matters.

Barth, F. (1969). **The social organization of culture difference**. London: George Allen.

Berger, P. L. & Luckmann, T. (1967). **The social construction of reality: A treatise in the sociology of knowledge**. Retrieved September 10, 2012, from <http://metapancakes.com/?p=355>

Bock, C. (1884). **Temples and elephants: The narrative of a journey of exploration through upper Siam and Lao**. New York: Cornell University.

Firth, R. (1959). **Economics of the New Zealand Maori** (2nd ed.). New Zealand: R. E. Owen.

Hawthorne, E. M. (2006). **Elizabeth Manning Hawthorne: A life in letters**. Alabama: The University of Alabama.

Krutak, L. (n.d.). **Tattoos of Indochina: Supernatural mysteries of the flesh**. Retrieved September 10, 2012, from http://www.vanishingtattoo.com/indochina_tattoo_history_2.htm

Lacan, J. (1977) **Écrits: A selection**. London: Tavistock/Routledge

McQuail, D. (1994). **Mass communication theory: An introduction**. London: Sage Publication

Mifflin, M. (1997). **Bodies of subversion: A secret history of women and tattooing**, New York: Juno Books.

Rondinella, G. (1985). **The sign upon cain: An overview of the controversial art of tattooing**. Terni: Alterocca Editore.

Scott, W. J. (1974). **Glassworkers of carmaux: French craftsmen and political action in a nineteenth-century city**, Cambridge: Harvard College.

Scutt, R. W. B. & Gotch, C. (1974). **Art, sex and symbol: The mysterry of tattooing**. New York: A.S.Barnes.

Shilling, C. (1993). **The body and social theory**. London: Sage Publication.

Storey, J. (1993). **An introductory guide to culture theory and popular culture**. Athens: The University of Georgia Press.

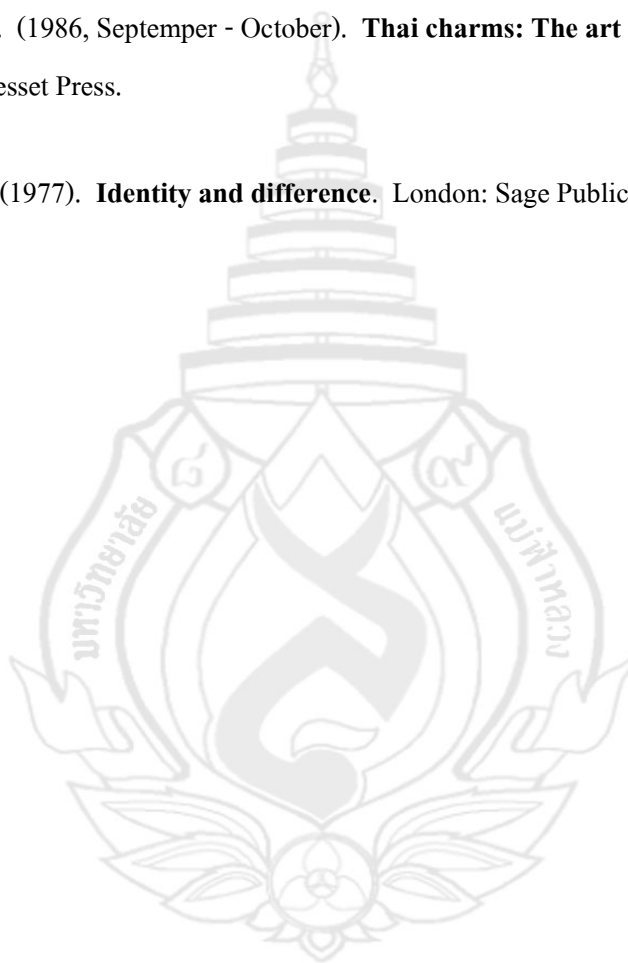
Thesander, M. (1997). **The feminine ideal**. London: Reaktion Book.

The vanishingtattoo. (1999-2012). **Tattoo designs**. Retrieved September 10, 2012, from <http://www.vanishingTattoo.com>

Turner, B. (1995). **Images of aging: Cultural representations of later life**. London: University Books.

Umemote, D. L. (1986, September - October). **Thai charms: The art of tattooing**. London: The Cresset Press.

Woodward, K. (1977). **Identity and difference**. London: Sage Publication.

ภาคผนวก

วาทกรรมเกี่ยวกับการมีรอยสักบนเรือนร่าง

1. จิน (นามสมมุติ) อายุ 33 ปี อาชีพรับราชการครู ในจังหวัดแพร่ เมื่อก่อนตอนที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ เธอเป็นคนสวย จึงทำอาชีพเสริมโดยการเป็นนางแบบ รายได้ประมาณ 10,000 - 30,000 บาทต่อเดือน รายได้ในส่วนนี้ขึ้นอยู่กับการทำงานในแต่ละครั้ง เธอมีน้องสาวหนึ่งคน เธอเล่าให้ฟังว่าบิดาเธอเป็นผู้ชายเจ้าชู้มากมีภรรยาน้อยหลายคน ไม่เคยเหลือเงินมาเลี้ยงดูครอบครัวเลย ในตอนเด็กเธอเห็นมารดาทำงานอย่างหนักเลี้ยงดูเธอและน้องสาว ดังนั้นเธอจึงมีความคิดตั้งแต่วัยเด็กว่าหากเธอโตขึ้นเธอจะทำทุกอย่างเพื่อแบ่งเบารภาระของมารดาและต้องการให้ครอบครัวรอดพ้นจากความลำบากที่เป็นอยู่ในขณะนั้น ชีวิตในวัยเด็กของเธอค่อนข้างลำบาก มารดาต้องทำงานหาเงินคนเดียวเป็นเสาหลักของครอบครัว เพราะพ่อเธอก็มิได้เหลือเงินแลครอบครัวสักเท่าไร ดังนั้นเงินที่แม่เธอเพียรทำงานจึงไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในครอบครัว แต่เธอบอกว่าเธอเป็นผู้หญิงที่ค่อนข้างโชคดีเพราะมีหน้าตาและรูปร่างที่สวยงาม ดังนั้นในบางโอกาสเธอก็พยายามหารายได้เสริมให้กับที่บ้าน เช่น ประกวดเทพีสงกรานต์ หรืองานประกวดนางงามเวทีต่าง ๆ ซึ่งแม้จะรายได้ไม่มากก็ตาม แต่เธอก็ดีใจที่ได้แต่งตัวสวย ๆ และได้เงินเล็ก ๆ น้อย ๆ ซื้องานที่เธอต้องการรวมไปถึงแบ่งให้น้องสาวอีกด้วย ด้วยหน้าตาที่สวยงามเธอก็สร้างความฝันของเธอเองให้กลายเป็นจริงเมื่อเธอได้มีโอกาสก้าวสู่วงการบันเทิงสู่ชีวิตของการเป็น “นางแบบ” สมัยแรก ซึ่งเธอเล่าถึงชีวิตในการเข้าวงการบันเทิงให้ผู้ศึกษาฟังว่า ตอนนั้นอายุเธอประมาณ 18-19 ปี โดยเข้ามาในกรุงเทพฯ เพื่อมาศึกษาต่อ และหางานทำ แล้วเพื่อนของเธอได้ชวนไปเป็นเพื่อนแกล้งเพื่อเป็นนางแบบกับนิตยสารผู้ชายหลายฉบับ โดยเพื่อนเธอที่ไปด้วยแต่ไม่ได้รับเลือก แต่กลับเป็นตัวเธอที่ได้รับความสนใจ เนื่องจากโมเดลลิ่งถูกใจเธอ เธอจึงถูกทาบทามเข้าสู่วงการบันเทิง จากชีวิตวัยเด็กที่เป็นสาวชนบท สู่การเป็นนางแบบที่มีชื่อเสียงแม้จะถูกกล่าวหาจากคนอื่นว่าเป็นนางแบบนิตยสารปลุกใจเลิ่อก่อก่อกตาม เธอเล่าให้ฟังว่า ชีวิตเธอจะว่าไปก็เหมือนนิยาย เธอไม่คิดว่าจะมาได้ถึงขนาดนี้ เธอได้แต่งตัวสวย ๆ ทุกวัน มีชีวิตความเป็นอยู่ที่พลิกจากหน้ามือเป็นหลังมือ มีรถป้ายแดงคันหรู มีเงินทองส่งให้น้องได้เรียนมหาวิทยาลัยและให้มารดาได้ใช้จ่าย ทำให้มารดาภาคภูมิใจในตัวเธอมาก และบอกให้คนหมู่บ้านรู้ว่าที่ไม่เคยปรืปาก จนเด็กสาวในหมู่บ้านอยากเป็นเหมือนอย่างเธอเธอบอกว่าในช่วงแรกที่เธอบอกแม่ แม่เธอแทบจะดัดขาดเลย หาว่าเธอไปขายตัว แต่หลัง ๆ เธอได้อธิบายว่ามันเป็นงาน ซึ่งภายหลังมารดาเธอก็เข้าใจ ความสัมพันธ์ของเธอและมารดาจึงดีขึ้น แล้วหากไม่สบายใจเธอจะโทรปรึกษามารดาเธอเสมอ การเป็นนางแบบนิตยสารที่มีชื่อเสียง ทำให้ชีวิตประจำวันเธอต้องดูแลผิวพรรณร่างกายเธอทุกกระเปียดนี้ ตั้งแต่หัวจรดเท้า ไม่ว่าจะเป็นการดูแลเส้นเธอผิวหน้า ผิวกาย รูปร่าง การควบคุมดูแลเรื่องอาหารและออก

กำลังกายเพื่อให้เรือนร่างได้สัดส่วนสวยงาม มีเครื่องสำอาง ครีมนำรุงผิวผลิตภัณฑ์ชั้นดี ตลอดจนการดูแลเรื่องการแต่งกายให้ทันสมัยหรือเป็นผู้นำแฟชั่นเสมอ เพื่อให้เป็นที่ประทับใจแก่ผู้พบเห็นในตัวเธอนั่นเอง วิธีการที่เธอเลือกใช้เพื่อเป็นอัตลักษณ์และแฟชั่นบนผิวหนังของเธอก็คือ “การสัก” ซึ่งเธอบอกว่าเธอสักได้เกือบปีแล้วโดยสักประมาณปี พ.ศ. 2543 เป็นรอยสักที่สำนักอาจารย์เธอสักหัวแกวบนหลังบริเวณไหล่ เธอให้เหตุผลในการสักว่าได้ดูภาพข่าวของดาราสาวจากต่างประเทศและเห็นว่ารอยสักนี้ดูสวย มีความเซ็กซี่ ซึ่งรอยสักดังกล่าวสำหรับเธอแล้วความหมายมันคือเสน่ห์ทางเพศ มีความเย้ายวน และมีเมตตามหานิยม รวมถึงเธอต้องการให้ทันต่อกระแสนิยมในขณะนี้อีกด้วย เธอได้เล่าถึงการตัดสินใจสักของเธอว่าตอนที่ไปสัก ไม่ได้ปรึกษาใครเพราะคิดว่าโตแล้ว พอเห็นรูปดาราสอลลิวิู้ด ก็ตัดสินใจไปสัก เพราะเพื่อน ๆ นางแบบ หรือดาราก็สักกันทั้งนั้น คือนั่นเป็นแฟชั่นของคารานางแบบ ซึ่งเธอก็ไม่รู้ในเรื่องของความเชื่อในการสัก แต่คิดว่าในงานของเธอ (ถ่ายแบบ) เธอคิดว่าถ้าสามารถสร้างความแปลกใหม่ให้คนอื่นได้เห็น มันก็เป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งที่คนเหล่านั้นจะจำเราได้ โดยส่วนตัวเธอเองมองเรื่องความสวยมาก่อน ภายหลังที่เธอไปสักได้ไม่นาน เธอกล่าวว่า มินางถ่ายแบบมาไม่ขาดสายทั้งถ่ายแบบในประเทศและต่างประเทศ คนจำเธอได้จากแผ่นหลังที่มีรอยสักเฉกเช่นดาราสาวต่างประเทศ แต่ในบางครั้งในการโชว์ตัวตามงานเธอก็รู้สึกอึดอัดในบางครั้ง เธอกล่าวว่า เธอถูกมองไม่ดีจากแขกที่มางานโชว์ตัวของเธอมองเธอด้วยสายตาดูถูก ซึ่งเธอให้เหตุผลที่สักว่าเธอมีหน้าที่การงานซึ่งจะต้องเจอผู้คน ในเมื่อเธอคิดจะสักแล้วจึงลายสักที่มันคุ้มกัน หรือช่วยเหลือเธอได้ และเธอคิดว่ารอยสักไม่น่าจะมีผลเสียอะไรกับงาน เพราะเพื่อนเธอแต่ละคนก็มีรอยสักกันทั้งนั้น และต่อมาไม่นานเธอก็เลิกเป็นนางแบบ และหันมาตั้งใจเรียนให้จบปริญญาตรี และได้ทำงานเป็นอาชีพข้าราชการจนทุกวันนี้

2. ย (นามสมมุติ) อายุ 39 ปี อาชีพขายผลไม้ ในจังหวัดเชียงใหม่ รายได้ ประมาณ 10,000-12,000 บาทต่อเดือน มีพี่น้อง 2 คน เธอเป็นลูกสาวคนโต ตำแหน่งบริเวณที่สัก ได้แก่ แขนทั้งสองข้าง และสาลิกาลิ้นทองที่มุมปาก เธอเป็นผู้หญิงคนหนึ่ง ที่ชื่นชอบรอยสัก เธอมีภูมิลำเนาอำเภอสันกำแพง จังหวัดแพร่ เธอได้เล่าให้ฟังว่า เนื่องจากเธอเป็นเด็กอำเภอสันกำแพง เธอได้เข้ามาทำงานในตัวเมืองโดยพักอาศัยอยู่ที่หอพักกับเพื่อน เธอมาทำงานในจังหวัดแพร่ โดยทำมาแล้วหลายอาชีพ เปลี่ยนงานไปเรื่อย ๆ ตั้งแต่เป็นเด็กเสิร์ฟอาหารตามร้านค้า ร้านอาหาร ช่างเสริมสวย เด็กครึ่งคี่ มาร์เก็ต ด้วยความรู้เพียงแค่ว่า ประถมศึกษาปีที่ 6 ทำให้เธอพยายามหางานทำที่ทำให้รายได้มันคงยิ่งขึ้น เนื่องจากจังหวัดแพร่เป็นจังหวัดที่เล็กอาชีพเลยไม่หลากหลาย เธอเล่าให้ฟังว่า ชีวิตในวัยเด็กของเธอค่อนข้างลำบากมาก เนื่องจากพ่อแม่เธอก็แยกทางกัน ปล่อยให้ไว้ให้อยู่กับปู่ ย่า ที่แก่ชรามากแล้ว ทรัพย์สินอะไรก็ไม่มี รายได้ส่วนใหญ่ของครอบครัวก็มาจากการตัดใบตอง หรือหาของป่าขาย

และด้วยการที่เธอมีน้องอีกสองคนที่อยู่ในวัยกำลังกินกำลังนอน เธอจึงหันหน้าเข้ามาทำงานในกรุงเทพฯ เพื่อส่งเสียทางบ้าน โดยได้ฟังจากปากคำเพื่อนผู้หญิงด้วยกันในหมู่บ้านที่เวลากลับมาช่วงสงกรานต์ จะคุยถึงความสบาย แต่งตัวสวย ๆ มีทองหยองใส่ ทำให้เธอตัดสินใจมาทำงานและเมื่อเข้ามากรุงเทพฯ ก็ได้มาพักอาศัยอยู่กับเพื่อนที่หมู่บ้านเดียวกัน อาชีพแรกในกรุงเทพฯ โดยเริ่มต้นเป็นมาร์คกี้ ที่โต๊ะสนุกเกอร์แห่งหนึ่ง รายได้วันละ 150 บาท ส่วนทิปหักจากเปอร์เซ็นต์ของทิปทั้งหมด รายได้ของเธอเกือบกว่า 6,000 บาท เมื่อรวมกับเพื่อนผู้หญิงที่เช่าอยู่ด้วยกันก็พอที่จะทำให้เธอสามารถเจียดเงินบางส่วน ซื้อเสื้อผ้าสวย และเครื่องสำอางราคาถูกตามตลาดนัดมาใช้ ด้วยความเป็นคนที่รูปร่างดี คมขำ ทำให้เธอมีหนุ่ม ๆ มาติดพันมากมาย โดยสามีคนแรกเป็นลูกค้าที่มาใช้บริการที่ร้านสนุกเกอร์เป็นประจำ เธอบอกว่าฝ่ายชายสัญญาจะรับปากช่วยเหลือเลี้ยงดู จนตัดสินใจแยกออกจากที่พักเดิมมาเช่าอยู่กับผู้ชาย (คนรัก) ในช่วงแรก ๆ ของชีวิตคู่เหมือนข้าวใหม่ปลามัน ฝ่ายชายก็ดี ๆ กับเธอทุกอย่าง เอาอกเอาใจ แต่ต่อมาไม่นานเธอก็เริ่มรู้ว่าคนรักเธอไม่ไปทำงาน วัน ๆ เอาแต่เล่นการพนัน กินเหล้า และมักขอยืมเงินเธอเป็นประจำ เมื่อเสียใจจึงเกรียดยกและมีปากเสียงกัน หลังจากนั้นไม่นานเธอเริ่มระแคะระคายเมื่อพบว่าเครื่องใช้ไฟฟ้าหลายอย่างในห้องเช่าที่เธอผ่อนส่งหายไป แล้วพบว่าคนรักได้เอาของเหล่านั้นไปจำนำจากตัวรับจำนำ ทำให้เธอทะเลาะกับคนรักถึงขั้นทะเลาะตบตีกัน เลือดตกยางออก บ่อยครั้งเมื่อคนรักไม่มีเงิน เธอจะถูกลงไม้ลงมืออย่างไร้สาเหตุ หรือเป็นเพราะเธอไม่มีเงินให้สามี จึงโดนทำร้าย ทุกครั้งที่เธอโดนซ้อมนั้น เธอเจ็บปวดไปทั้งตัว ฟกช้ำ จนขาดงานบ่อย ในที่สุดเจ้านายของเธอได้ไล่ออก และเธอโดนไล่ซ้ำสองจากการค้างค่าเช่าห้อง ส่วนคนรักตัวแสบก็ขโมยตู้เย็นหายเงียบไป เธอตัดสินใจเดินทางจนในที่สุดมาสมัครเป็นเด็กเสิร์ฟตามร้านอาหารชื่อดังแถวตรอกข้าวสาร รายได้วันละ 100 บาท ไม่รวมทิปซึ่งก็ไม่พอก็จะส่งทางบ้าน แต่เธอก็ทนทำไปเรื่อย จนกระทั่งขณะเสิร์ฟเธอได้ไปรู้จักแขกที่มาทานที่ร้านและแนะนำเธอไปทำงานนวดแผนโบราณ รายได้ดี เธอจึงไปตามคำแนะนำ เมื่อไปเธอก็ต้องคิดหนักเมื่อพบว่างานที่เธอทำเป็นงานขายบริการทางเพศ ทำให้ตัดสินใจกลับไปคิด เมื่อรู้ว่าตนเองไม่มีทางเลือกเธอจึงหันเข้าสู่การค้าประเวณี โดยทรงงานเพียงหนึ่งสัปดาห์ เธอก็ประเดิมในระดับธรรมดา ก่อนก้าวสู่ขั้นเป็นเบอร์ทอง มีแขกมาติดเธอมากมาย บ่อยครั้งมีพาออกไปต่อข้างนอกด้วย เธอมีรายได้มากขึ้นอีกครั้ง ทั้งส่งทางบ้าน มีเงินแต่งตัว เช่าบ้านอยู่เป็นของตัวเอง และเมื่อมีเงินมากขึ้น ในวันที่ไม่มีแขก เธอมักจะใช้เงินไปกับการเที่ยวกลางคืนในสมัยนั้น ในย่านตรอกข้าวสาร ที่เต็มไปด้วยแขกชาวต่างชาติมากมาย ซึ่งเธอไปเที่ยวสถานที่เหล่านั้นมาหมดแล้ว นอกจากนี้ชีวิตยามว่างของเธอก็มักหมดไปกับปาร์ตี้และบางครั้งจบลงด้วยการมีเซ็ก เธอชอบไปงานปาร์ตี้สังสรรค์มากขึ้นและเริ่มหันมาใช้ยาเสพติด โดยมีเพื่อนที่ไปเที่ยวกลางคืนด้วยกันแนะนำว่าดี และให้เธอลองทดลองเสพยาบ้า ซึ่งครั้งแรกที่เธอได้ทดลอง เธอรู้สึกว่ามันลอย ๆ มึน ๆ รู้สึกดี บางทีก็รู้สึกตื่นตัว

และ อยากเดิน เธอพบว่าตัวเองใช้ยาอย่างหนัก เนื่องจากอาการที่แสดงออกต่อผู้พบเห็น เช่น ในช่วงเวลาทำงานเวลาที่เธอนั่งในตู้กระจกรอแขก เธออยู่ในอาการเมาค้าง บางครั้งไม่ใคร่โทรเรียกเธอก็ไม่ได้ยิน จนมีการตักเตือนหลายครั้ง แม้แต่การให้บริการแขกก็โดนแขกต่อว่าเพราะทำแล้วรู้สึกไร้อารมณ์ เมื่อติดยามาก ๆ ทำให้เธอจำเป็นต้องเพิ่มรอบเพราะต้องการหาเงินมาก ๆ มาใช้ซื้อยาเสพติด จนสุขภาพของเธอทรุดโทรมไม่สามารถรับแขกได้ เธอเล่าต่อว่าเครื่องสำอางที่ใช้นั้นก็ไม่สามารถกลบฤทธิ์จากยาเสพติดในตัวเธอได้ หลายวันไม่มีแขกใช้บริการเธอ เธอได้แต่นั่งเหม่อลอย จนในที่สุดทางสถานประกอบการต้องให้เธอพักงาน เธอป่วยและมีอาการติดยา จนญาติต้องพาเธอไปบำบัดอยู่นาน จนเงินเก็บที่เคยเก็บไว้ร่อยหรอลง หลังจากหายและพักฟื้นซึ่งเธอใช้เวลาเป็นปี ๆ เธอก็เข้ามาทำงานใหม่ในกรุงเทพฯ โดยคนรู้จักเป็นคนแนะนำ โดยทำอาชีพเป็นลูกมือช่างเสริมสวย รายได้วันละ 100 ก้อนนอนรวมกัน ตอนที่ทำงานที่ร้านลูกค้าผู้หญิงที่มาใช้บริการ ซึ่งมีทั้งวัยรุ่นและผู้ใหญ่ และสาเหตุที่เข้ามาสู่วงการสักว่า ตอนที่ทำงานเสริมสวย ก็มีผู้หญิงนักศึกษา ผู้หญิงกลางคืนสัก ก็มีสักหลายอย่าง เราเห็นแล้วมันแปลก สะดุดตาดี เลยถามว่าสักที่ไหน จึงได้คำตอบว่าไปที่ร้านชื่อดังแถวตรอกข้าวสาร เธอบอกว่าที่จะสักก็เพราะคิดว่าชีวิตมันน่าจะดีขึ้น เพราะที่ผ่านมามีอะไร ๆ หลายอย่างไม่ดีเลยหลังจากนั้นเธอก็ไปสัก แต่ค่าสักมีราคาสูง เธอก็เลยได้คำแนะนำจากคนรู้จักและให้คนรู้จักสักให้เธอ โดยลายที่เธอสักคือตัวตะขาบ โดยสักบริเวณแขนข้างขวา เพราะเธอเป็นช่างทำผลต้องใช้มือและแขน ซึ่งเป็นจุดเด่นให้คนสามารถมองเห็นได้ชัดเจน หลังจากสักเธอก็ทำงานที่ร้านเสริมสวยไปได้ระยะหนึ่ง และออกมาเปิดร้านกาแฟตอนเช้าเป็นกิจการของตนเอง เธอรู้สึกว่าการสักมีผลทำให้ค้าขายดีขึ้น เธอก็เลยไปสักเพิ่มบริเวณน่องเป็นรูปแมงมุม แต่ถ้าเป็นไปไม่ได้เธอไม่สักก็คงจะดี เพราะคนอื่น และลูกค้าชอบมองแปลก ๆ บางครั้งก็กลัวว่าลูก ๆ จะเอาเป็นตัวอย่างที่ไม่ดี เธอเล่าว่าตอนขายกาแฟเธอจะแต่งตัวโดยจะเผยให้เห็นรอยสักให้ลูกค้าเห็น เนื่องจากเมื่อก่อนการสักยังไม่เป็นที่นิยมในผู้หญิง ลูกค้าเลยเห็นเป็นเรื่องแปลกก็มักจะดูและถามว่าไปสักมาจากที่ไหน เจ็บรีเปล่า แต่ไม่มากนัก เธอบอกว่าลูกค้ากาแฟส่วนใหญ่มีแต่ผู้ชาย บางทีเธอก็รู้สึกรู้สึกว่ามีสายตาลูกค้ามอง แต่เธอไม่คิดอะไรกลับมองว่าเป็นวิธีการเรียกลูกค้าอย่างหนึ่ง คิดว่ารอยสักเป็นการเรียกลูกค้าเข้าร้านทางหนึ่ง ตอนนั้นรายได้ในการขายกาแฟของเธอตกที่ประมาณ 10,000 กว่าบาท ต่อเดือน ต่อมาเธอก็ได้คบหากับผู้ชายคนหนึ่ง เป็นเหตุบังเอิญที่ผู้ชายคนนั้นเป็นคนบ้านเดียวกันกับเธอคือจังหวัดแพร่ เธอกับคนรักเลยปรึกษากันว่าจะกลับไปตั้งตัวอยู่ที่จังหวัดแพร่ แล้วตั้งแผนขายผลไม้เป็นอาชีพ

3. น้ำ (นามสมมุติ) อายุ 20 ปี กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชนชื่อดังแห่งในจังหวัดเชียงใหม่ อาชีพ นักศึกษา พริตตี้ เป็นลูกสาวคนเดียวของครอบครัว เธอเป็นนักศึกษาจาก

มหาวิทยาลัยเอกชนชื่อดังแห่งในจังหวัดเชียงใหม่ ปัจจุบันอายุ 20 ปี เป็นคนจังหวัดเชียงใหม่ อาชีพนักศึกษา 프리ตี้ เธอเป็นเด็กสาวที่จัดได้ว่าหน้าตาสวยคนหนึ่ง และฐานะทางครอบครัวก็จัดอยู่ในชั้นดีเลยทีเดียว ในวัยเด็กเธอมีนิสัยที่ค่อนข้างเอาแต่ใจ อยากได้อะไรต้องได้ ซึ่งเธอบอกว่าด้วยฐานะทางครอบครัว ทำให้ชีวิตเพียบพร้อม และถูกตามใจมาโดยตลอด เธอเป็นเด็กหัวไม่ดีนักแต่ด้วยอาศัยที่ครอบครัวของเธอซึ่งพ่อเลี้ยงมีฐานะทางเศรษฐกิจ โดยทำอาชีพรับเหมาก่อสร้าง เธอกล่าวว่าเธอไม่ชอบเรียนหนังสือ อยากเปิดร้านขายเสื้อผ้ามากกว่า ทุกวันนี้ที่ไปเรียนก็เหมือนจ้างไปเรียนเสียมากกว่า ในแต่ละอาทิตย์เธอจะได้เงินใช้จ่ายจากทางครอบครัวอาทิตย์ 5,000 - 7,000 บาท และรายได้จากการเป็นฟรีตี้ ประมาณ 10,000 - 20,000 บาทและเดือน รายได้ในส่วนนี้ขึ้นอยู่กับการทำงานในแต่ละครั้ง ในการใช้จ่ายส่วนตัว เธอบอกว่าเธอจะหมดไปกับการซื้อเสื้อผ้าในห้างสรรพสินค้า เธอนิยมใช้จ่ายและหมดเงินไปกับเสื้อผ้าแพง ๆ รวมไปถึงสินค้าแบรนด์เนม จนเงินที่ได้เป็นรายอาทิตย์บางครั้งก็ไม่พอใช้จ่ายและต้องขอทางครอบครัวเพิ่มเติม ตอนนี้เธอเช่าหอพักอยู่นอกพักอยู่ โดยเช่าใกล้กับบริเวณมหาวิทยาลัย ทุกวันเธอจะไปเรียนสายหรือไม่ส่วนใหญ่ก็จะไปนั่งร้านร้านเหล้าหลังมหาวิทยาลัยเป็นประจำ ซึ่งเป็นที่เพื่อนเธอทั้งชาย-หญิงใช้เป็นที่พักปะด้วยความสะดวกเธอก็เป็นผู้หญิงอีกคนที่มีผู้ชายมาจีบเยอะมาก แต่ด้วยนิสัยเอาแต่ใจของเธอหรือความเจ้าชู้ของผู้ชาย ทำให้หลายครั้ง เธอก็มักไม่สมหวังเรื่องความรัก หรือการมีคนรักสักเท่าไร น้ำใจหาทางที่จะทำให้เธอเองสมหวังเรื่องของความรัก จนเธอได้ไปรู้จักเพื่อนกลุ่มหนึ่งในมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นพวกเที่ยวกลางคืนด้วย จึงพาเธอมาสัง ตอนแรกเธอก็ไม่คิดอยากจะสักเพราะกลัวเจ็บ แต่เมื่อเห็นว่ามันสวยดีและน่าค้นหาเธอจึงตัดสินใจสัก โดยสักตัวหนังสือบริเวณต้นคอ และรูปผีเสื้อที่ไหล่ขวา การสักของเธอเป็นประสบการณ์ที่เจ็บปวดมาก เพราะทั้งแสบและแดง แต่คิดว่าถ้าสักแล้วสวยตามที่แนะนำเธอก็คิดน่าจะคุ้ม หลังจากนั้นไม่นานเธอก็เป็นที่รู้จักในหมู่นักเที่ยวยามราตรีจากรอยสักที่เป็นเอกลักษณ์ตรงต้นคอ เธอบอกว่าความรู้สึกตอนที่มียอยสักกับตอนที่ไม่มีรอยสักมันแตกต่างกันมาก เธอรู้สึกว่าเธอมีอำนาจ อำนาจในการขยบผู้ชายที่จ้องมองเธอเวลาเธอไปนั่งโต๊ะกับเพื่อนเธอบอกว่าเธอรู้สึกถึงสายตาหื่นกระหายที่ผู้ชายจ้องมองผ่านแผ่นหลังขาว ๆ ที่มีรอยสัก เธอรู้สึกว่าเธอเป็นที่สนใจและคุ้มที่ไปสัก ซึ่งต่อมาไม่นานเธอก็ได้พบรักและมีคนรักใหม่ ซึ่งเธอบอกว่ารอยสักที่เธอสักก็มีผลทำให้เธอโชคดีเรื่องความรัก อย่างไรก็ตามเธอก็เชื่อว่าเธอมีดีด้วยผู้ชายจึงมาสนใจมากมาย เธอจึงใช้เรือนร่างที่มีรอยสักของเธอในการทำงาน โดยไปสมัครฟรีตี้รถยนต์ รวมไปถึงสินค้าต่าง ๆ ซึ่งเธอมองว่าการที่เธอสักจะช่วยให้อายุยืนขึ้นเธอจึงสร้างจุดขายจากการที่เธอไปสัก ใช้ในการแสดงออกของตัวเอง เธอกล่าวว่าแม่เธอไม่ค่อยได้สนใจเธอหรือเพราะต้องดูกิจการของพ่อเลี้ยง หากโทรมาก็เพียงบอกว่าส่งเงินเข้าบัญชีเรียบร้อยแล้ว เธอจึงรู้สึกห่าง ๆ จากแม่ของเธอและรู้สึกเป็นส่วนเกินที่แม่ของเธอมีน้องกับพ่อเลี้ยง เธอจึงคิดว่าแม่ไม่ได้รักเธอและ

เลี้ยงเธอด้วยเงิน คิดว่าอย่างน้อยก็อยากหาเงินใช้เอง การที่จะสักแน่อนมั่นคงก็เป็นการเสริมสร้างเสน่ห์ ความมั่นใจและดึงดูดเพศตรงข้าม แต่ถามว่าเชื่อในอิทธิฤทธิ์ยันต์ด้วยหรือไม่ก็ต้องบอกว่าเชื่อด้วย เพราะอย่างน้อยก็รู้สึกมั่นใจในการที่จะทำงานอะไรก็ตามมีพลังที่มองไม่เห็นช่วยอยู่

4. หนูนา (นามสมมุติ) อายุ 27 ปี อาชีพช่างเสริมสวย ภูมิลำเนาเป็นคนอำเภอหาดใหญ่ จบการศึกษาเพียงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีพี่น้อง 2 คน รอยสักภาษาจีนที่หลังใบหู ยันต์สาธิตารอยสักรูปปลาการ์ฟ และรอยสักรูปผีเสื้อบริเวณหน้าท้อง เธอกำพร้าพ่อแม่ตั้งแต่ 2 ขวบ ทั้งสองคนที่ทั้งเธอและน้อง ๆ ไปให้อยู่กับตายายโดยหาลับไปไม่ส่งข่าวกลับ เธอเล่าว่าชีวิตของเธอลำบาก เธอไม่เคยเห็นหน้าตาของพ่อแม่ เพราะตอนนั้นเธอยังเด็กมาก เธออาศัยอยู่กับตายายมาตั้งแต่เกิด ครอบครัวของเธอยากจน เพราะตายายของเธอไม่ได้มีสมบัติ และหาเลี้ยงชีพด้วยการเก็บผัก หาของป่าไปขาย หรือรับจ้างทั่วไป และเธอยังมีน้องสาวที่ตายายจะต้องดูแล แต่ท่านก็รักเราเหมือนลูกแท้ ๆ แม้ว่าจะยากจนหรือลำบากอย่างไรก็ตาม ในตอนเด็กเธอต้องช่วยเหลือครอบครัวทุกอย่าง ไม่ว่าจะรับจ้างบีบนวด ทำความสะอาดบ้าน หรือทำทุกอย่างเพื่อให้ครอบครัวมีรายได้เพิ่มขึ้นมา แต่ดูเหมือนว่ารายได้เพียงไม่กี่บาท จะไม่สามารถจุนเจือหรือพอที่จะประคับประคองความเป็นอยู่ให้ดีขึ้นเลย เพราะตายายของเธอก็ชรามากแล้ว บางทีก็ป่วยไม่สามารถลุกเดินเหินทำงานอะไร หรือแม้แต่ในบางวัน หรือหลาย ๆ วันที่ไม่มีใครจ้างแกไปทำงาน เมื่อเห็นสภาพครอบครัวเป็นเช่นนี้ เธอจึงทนเรียนจนจบมัธยมศึกษาปีที่ 6 แล้วออกมาช่วยเหลือตายายทำงานในวัย 18 ปี ได้ออกมาช่วยตายายโดยทำอาชีพรับจ้างทำนาและรับจ้างทั่วไป ซึ่งรายได้ก็น้อยแต่เพราะเธอเองยังเป็นเด็กก็เลยไม่รู้ว่าจะไปทำงานอะไร เธอจึงต้องทำงานทุกอย่างที่คิดว่าเธอสามารถทำได้เพื่อให้ครอบครัวและน้องมีกิน ครั้นเมื่อเธอโตเป็นสาวอายุได้ประมาณ 19-20 ปี เธอคิดว่าจะออกไปหางานทำในตัวเมืองเชียงใหม่เพื่อดูเผื่อจะช่วยให้ตายาย และน้องมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แล้วในขณะนั้น ประจวบเหมาะกันว่าเป็นช่วงสงกรานต์ บรรดาผู้หญิงในหมู่บ้านต่างกลับมาเยี่ยมบ้าน แล้วแต่งตัวสวย มีเสื้อผ้าดี ๆ มีแหวน มีนาฬิกา ใบหน้าประทุมโฉมด้วยเครื่องสำอางดี ๆ แพง ๆ ด้วยความเป็นเด็กสาวที่เห็นความสวยความงามของคนอื่นแล้วอยากเป็นบ้าง เธอจึงไปถามสาว ๆ เหล่านั้นว่าทำยังไงตนเองจะสวยและมีเงินทองช่วยเหลือครอบครัวได้บ้าง เมื่อทำความรู้จักและพูดคุยกับบรรดาสาว ๆ ที่ไปทำงานจากต่างถิ่น เมื่อเสร็จสิ้นสงกรานต์เธอจึงตามบรรดาผู้หญิงเหล่านี้ไปทำงานในเชียงใหม่ ชีวิตของเธอในเชียงใหม่สบายกว่าตอนที่อยู่บ้านมากเรียกว่าพลิกจากหน้ามือเป็นหลังมือจากการศึกษานี้ บอกว่า เชียงใหม่ มีความเจริญมากมาย เธอมาทำงานเริ่มต้นด้วยการเป็นเด็กเสิร์ฟของสถานบริการยามค่ำคืนแห่งหนึ่งในย่านถนนท่าแพ โดยรายได้ตกประมาณวันละ 200 บาทต่อวัน ส่วนทิปจะถูกรวบรวมกับเงินกองกลางอีกทีหนึ่ง เธอทำงานเริ่มต้น ส่วนบริการก่อนในช่วง

แรก ๆ และด้วยความที่เป็นคนผิวพรรณดี รูปร่างดี เธอจึงเป็นที่ต้องตาต้องใจแขกผู้ชายในร้าน เธอจึงผันตัวเองจากงานบริการเปลี่ยนไปเป็นพนักงาน เธอมักจะได้รับทิปพิเศษจากแขกอยู่เสมอ จนเธอมีรายได้เพิ่มขึ้น สภาพชีวิตความเป็นอยู่ของเธอแตกต่างจากชีวิตที่ต่างจังหวัด จากเด็กสาวชนบททุกวันนี้เธอแต่งตัวสวยเป็นสาวทันสมัย มีเงินส่งให้ตายายและน้องที่บ้านไม่เคยขาด ด้วยความที่เธอทำงานในสถานบริการบันเทิงยามค่ำคืน ทำให้เธอพบเจอบรรดาสาว ๆ ในที่ทำงานหลายคนต่างมีรอยสัก มีทั้งสักแบบแฟชั่น ความคิดของเธอในตอนแรก ๆ ที่มองผู้หญิงสัก เมื่อเห็นผู้หญิงในที่ทำงานคนสัก ตนเองจึงไปสักบ้างเพื่อตามกระแสของแฟชั่น โดยเธอเองไปสักกับเพื่อนที่ทำงานด้วยกันแถว ๆ ท่าแพ โดยรอยสักของเธอเป็นรอยสักรูปปลาการ์ฟที่หลัง เธอรู้สึกพึงพอใจกับรอยสักนี้มากเพราะเวลาใส่เสื้อเกาะอก หรือสายเดี่ยว ในเวลาทำงานทำให้แขกคิดใจและชอบเธอมากขึ้นเป็นพิเศษ เธอเห็นว่าในเมื่อมันดีขึ้นเธอจึงคิดจะสักเพิ่มขึ้น โดยสักที่บริเวณที่เดิมแต่เพิ่มลายให้มันเยอะขึ้น คู่มือเรื่องมีราวมากขึ้น เธอพูดถึงความรู้สึกที่มาสักเพิ่มแล้วกลับมาทำงาน เธอบอกว่าทุกครั้งที่ทำอะไรนั้น รู้สึกว่าเป็นที่สนใจของสายตาหนุ่ม ๆ ไม่ว่าจะขยับตัวไปไหนก็ตาม มีแขกผู้ชายหลายคนมาชวนเธอไปทานข้าวดื่ม เธอบอกว่าบางวันเธอได้ทิปไม่ต่ำกว่าสองพันบาท แม้บางที่ที่ต้องยอมให้แขกจับนิดล้วงหน่อยก็ตามที่ เธอยอมรับว่ารอยสักช่วยเปลี่ยนชีวิตเธอจริง ๆ อย่างน้อยก็ในเรื่องการทำงาน

5. เปียร์ (นามสมมุติ) อายุ 17 ปี กำลังศึกษาในโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่งในจังหวัดแพร่ เป็นลูกสาวคนเดียวในครอบครัว ตำแหน่งบริเวณที่สัก ได้แก่ ที่ข้อเท้าด้านขวา เธอเป็นคนเชียงใหม่ ปัจจุบัน อายุ 17 ปี กำลังศึกษาในโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่งในจังหวัดแพร่ เป็นลูกสาวคนเดียวในครอบครัว เธอเล่าให้ฟังศึกษา ชีวิตของเธอเป็นอิสระ และเป็นตัวของตัวเอง เธอไม่ค่อยสนิทกับที่บ้าน เพราะจะใช้ชีวิตแบบตัวใครตัวมันมากกว่า เนื่องจากที่ทำอาชีพค้าขายพ่อกับแม่เลยไม่ค่อยได้อยู่บ้าน เธอก็เหมือนอยู่คนเดียวที่บ้านเป็นส่วนใหญ่ เมื่อกล่าวถึงรอยสักของเธอ เธอกล่าวว่ามันไม่มีความหมาย สาเหตุที่สักก็เพราะว่าเห็นแล้วรู้สึกชอบ เพราะสวยและสะดุดตาตั้งแต่ครั้งแรกที่เห็น เธอเล่าถึงการสักว่าขึ้นแรก ก็เอาอะไรไม่รู้มาเช็ดทำความสะอาด แล้วก็ใส่เข็ม ใส่วี แล้วเอาลายที่จะสักมาทาบนข้อเท้าเธอแล้วก็ลอกลายออกมา แล้วก็ลงสี เธอเล่าว่าสาเหตุที่สักบนร่างกายในตำแหน่งนี้เนื่องมาจากเป็นตำแหน่งที่แปลกและไม่เหมือนคนอื่น เพราะตนไม่อยากจะเหมือนคนอื่น และเป็นตำแหน่งที่สักแล้วเจ็บน้อยที่สุด และผู้สักไม่ได้ศึกษาข้อมูลของลายและตำแหน่งที่จะสักมาก่อนที่จะไปทำการสัก แต่เนื่องมาจากไปสักเพราะตนเองต้องการสัก โดยไม่มีเหตุผลอื่น ซึ่งอิทธิพลที่ผู้สักได้รับจากเพื่อนที่มีรอยสัก และด้วยมีความรู้จักกับเจ้าของร้านสักเป็นทุนเดิม ก็เลยอยากสัก แต่ผู้สักก็ไม่ต้องการมาสักเพิ่มเติมเพราะกลัวเจ็บ ในขณะที่เดียวกันก็ไม่แน่ใจว่าจะมาสักเพิ่มอีก

หรือไม่ สาเหตุที่เธอตัดตรงข้อเท้าเนื่องจากมันเป็นจุดที่เด่น เวลาที่ใส่รองเท้าจะเห็นได้ชัดเจน ยิ่งเวลาที่เธอใส่รองเท้าส้นสูงยิ่งจะทำให้รอยสักชัดเจนและสะดุดตา และเป็นที่จดจำของผู้คนที่พบเจอกับเธอเวลาที่ไปเรียนหนังสือก็สามารถปกปิดได้เนื่องจากใส่ถุงเท้าปิดเอาไว้ และรอยสักของเธอไม่ได้ทำให้ชีวิตของเธอเปลี่ยน แต่จะมีบางครั้งเวลาอยู่บ้านอาจจะต้องปกปิดเอาไว้เพื่อไม่ให้พ่อกับแม่ของเธอเห็น และหลาย ๆ ครั้งที่ไม่ไปเที่ยวที่บ้านของเพื่อน ก็ต้องปกปิดไว้เพราะพ่อกับแม่ของเพื่อน เธอเป็นผู้ใหญ่และไม่อยากให้พ่อแม่ของเพื่อนมองว่าเพื่อนของเรามาคบเพื่อนไม่ดี (ตัวเธอ) เนื่องจากเพื่อนของเธอค่อนข้างเป็นเด็กเรียน แต่เธอก็ไม่เคยคิดที่จะลบรอยสัก ถึงแม้จะรู้ว่าถ้าลบแล้วจะเป็นเหมือนเดิม (ไม่มีแผลเป็น) ด้วยวิทยาการณที่ทันสมัยใหม่ แต่เธอไม่เคยคิดที่จะลบมันออก เนื่องจากเธอตัดสินใจไปสักแล้ว เธอจึงไม่คิดที่จะลบมัน โดยเธอกล่าวว่าไม่เคยรู้สึกว่าเป็นพวกเดียวกัน แต่ก็มีบางทีที่เห็นรอยสักของเขาสวยดี ก็เลยถามว่าไปสักที่ไหนมา ราคาเท่าไร และคิดว่าพวกที่มีรอยสักน่าจะเห็นว่าเธอเป็นพวกเดียวกัน เนื่องจากมักจะมีคนมาพูดคุยกับเธอแล้ว ก็ถามเธอว่าไปสักมาจากที่ไหน และส่วนมากก็จะคุยแต่เรื่องรอยสักกันเสียมากกว่า เธอไม่ค่อยคลุกคลีกับที่บ้าน และที่บ้านก็ยังไม่มีการเห็นรอยสักของเธอด้วย แต่ถึงเห็นคนที่บ้านก็คงไม่ว่าอะไร แต่อาจจะมองในทางที่ไม่ดีแต่เธอก็ไม่สนใจและไม่สน เนื่องจากเธอไม่ค่อยสนิทกับคนที่บ้าน เธอเล่าว่าเพราะว่าเธอรู้นิสัยของคนที่บ้านว่าเป็นคนไม่ชอบกับสิ่งที่ไม่ดี เช่น สูบบุหรี่ กินเหล้า ยิ่งรอยสักด้วยแล้วยิ่งไม่เห็นด้วย แต่เธอก็ไม่สน เธอเล่าว่าเธอมีพี่ชาย (มีศักดิ์เป็นลูกพี่ลูกน้อง) แต่พี่ชายของเธอไม่ได้อยู่บ้าน เนื่องจากไปทำงานอยู่ที่ต่างจังหวัด แต่พี่ชายก็รู้ว่าเธอสัก บางครั้งเวลาไปหาเพื่อนพี่ของเธอหรือพวกผู้ใหญ่ พี่ของเธอก็จะให้เธอพยายามปิดรอยสัก เธอบอกว่าคงเพราะพี่ชายของเธอไม่อยากให้คนอื่นมองเธอว่าเป็นคนไม่ดี จากการแต่งตัว หน้าตา เลยยิ่งทำให้มันดูชัดเจนขึ้นว่าเธอเป็นคนจัดจ้าน เธอบอกว่าเธอเป็นคนปกติก็จะแต่งตัวตามสบาย ถ้าวันไหนอยากแต่งตัวเรียบร้อยก็แต่ง แต่ถ้าวันไหนอยากแต่งตัวโป๊ก็แต่ง เวลาที่เธอไปกินเหล้าก็ไม่เคยไปทำอะไรไม่ดี อาจจะมีบางครั้งที่เราสูบบุหรี่แต่เธอจะสูบบุหรี่เฉพาะเวลาที่เธอกินเหล้าเท่านั้น เธอให้เหตุผลว่าถ้ากินเหล้าแล้วไม่สูบบุหรี่มันจะไม่สนุก เธอบอกว่าเธอไม่เคยคัดค้านคนที่สัก เพราะเธอมองว่ามันสวย และเป็นงานศิลปะซึ่งตั้งอาศัยความกล้าด้วยสำหรับคนที่มียอยสักเยอะ ๆ เป็นคนเก่งและมีความอดทนสูง สามารถอดทนกับความเจ็บปวดได้ แต่เธอก็มีความเห็นว่าไม่ไปสักก็จะดีกว่า ซึ่งรอยสักของเธอเหมือนมันเป็นลายที่สักยังไม่เสร็จ ไม่มีความหมาย หรือรูปแบบ ตัวเธอเองก็ไม่เข้าใจว่าทำไมถึงเลือกลายนี้ เนื่องจากครั้งแรกที่เห็นก็รู้สึกถูกใจและชอบใจมากแต่คนอื่นกลับมองว่าไม่สวย ซึ่งตอนไปสักช่างสักถามถึงตำแหน่งก่อนว่าจะสักตรงไหน แล้วพอเธอเลือกช่างก็ถามเธอว่าจะเอาลายนี้จริง ๆ หรือ เพราะเธอออกไปชัดเจนแล้วว่าเธอจะไม่สักที่ตัว ซึ่งสาเหตุที่คิดไปสักก็เพราะว่าเป็นความคิดชั่ววูบ ทำไปด้วยความไร้เดียงสา คิดแล้วก็ทำเลย แต่เธอมาารู้สึกผิดตรงที่ว่าเธอ

ไม่รู้ว่ามันเจ็บแต่เธอตั้งใจจะนำเสนอออกมา และทำใจไว้แล้วว่า ต้องมีคนมองเธอ 2 แง่ แต่ว่า แง่ไม่ดีนี่ค่อนข้างมากกว่า

6.หนึ่ง (นามสมมุติ) อายุ 22 ปี นักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐบาล ในจังหวัดเชียงใหม่ มีพี่น้อง 2 คน เป็นลูกสาวคนเดียวของครอบครัว ตำแหน่งบริเวณที่สักได้แก่ แผ่นหลัง เธอเล่าว่ารูปแรกเธอสักรูปปลาการ์ฟที่บริเวณหลัง สักตั้งแต่อายุ 5 ตอนนั้น เห็นว่ามันสวยดีก็เลยสัก ซึ่งเธอเล่าว่าครั้งที่ไม่สักก็ไปกันเป็นกลุ่ม ซึ่งเพื่อนของเธอจะสักกันก่อน จากนั้นเพื่อนก็ชวนเธอสัก...เธอก็เลยสัก เพราะเห็นเพื่อน ๆ สักแล้ว มันก็สวยดี แต่แล้ว เวลาของความภาคภูมิใจในรอยสักที่เธอได้รับกลับต้องอยู่กับหนึ่งได้เพียงไม่นาน ทั้ง ๆ ที่ยังไม่ได้ศึกษาถึงข้อมูลของตำแหน่ง และให้ความหมายไว้กับรอยสัก แต่เหตุการณ์ที่อยากจะลบเลือนนี้ว่าแม่เห็นรอยสักของเธอแม่ก็บอกให้ไปลบ เพราะแม่ไม่อยากจะให้มีรอยสักอยู่บนตัว พอลบเสร็จมันก็เป็นรอยแผลเป็นนูนขึ้นมา ซึ่งน่าเกลียดมากและแม่ของเธอเอง ก็คิดเช่นเดียวกันถึงความน่าเกลียดนี้ เธอเลยคิดว่าไปสักทับดีกว่า และแม่เองก็เห็นด้วยรูปใหม่ที่เธอสักทับแผลเป็นของรอยสักเดิมเป็นแนวทิกเกอร์ มีลักษณะคล้ายเครื่องจักรผสมกับธรรมชาติ เช่น ต้นไม้ กิ่งไม้ เป็นต้น ซึ่งตอนที่เธอสัก เธอแทบจะไม่ได้ศึกษาอะไรมากมาย เมื่อเธอไปถึงที่ร้าน เลือกแบบในร้านเสร็จก็ลงมือสักเลย เธอกล่าวว่ารอยสักไม่มีผลกระทบกับเธอเพราะเธอสักในร่มผ้า และเธอเองก็อยากให้รอยสักอยู่ติดตัวเธอไปจนตลอด ตอนที่เธอสักรูปแรกที่หัวไหล่ขวา มันอยู่กับเธอได้ไม่นานแล้วก็ต้องลบออกเพราะต้นเหตุมาจากน้องของเธอเอง ที่ไปบอกแม่ว่าเธอ และแม่ของเธอก็ให้พี่สาวเธอไปหาคนลบรอยสักให้แต่ลบมาแล้วกลายเป็นแผลที่น่าเกลียด แม่เธอจึงมีความเห็นว่าควรไปสักทับเพื่อเป็นการแก้ปัญหาก็เลยสักทับรอยสักเดิมเป็นรูป ทิกเกอร์¹ โดยให้ช่างสักสักหาให้เนื่องจากไปดูแบบแล้ว มันเข้ากับรูปนี้มากที่สุด เธอเล่าว่ารูปทิกเกอร์มีความหมาย โดยดูเป็นแนวปริศนา ก็จะไม่ออกว่าเป็นรูปอะไร แต่ว่าลักษณะของรูปมันดูลงตัว และที่เธอเลือกสักตรงหัวไหล่ทั้ง 2 ข้าง เพราะเธอไม่อยากโชว์ เธออยากเก็บรอยสักไว้ดูเพื่อความสวยงามของเธอเอง แล้วอีกอย่าง เพื่อวันหนึ่งเธอมีลูก เธอจะได้เอารอยสักที่เก็บไว้ให้ลูกดูในยามที่เค้าโตขึ้น เมื่อเค้าถามถึงรอยสัก เธอจะได้เล่าถึงเรื่องราวได้ว่า รูปที่สักมันคืออะไร มันเป็นอย่างไรร และรอยสักจะไม่มีความกระทบต่อเธอเพราะเธอไม่ได้เรียนมาให้ทำงานอยู่ในสายทางราชการ แต่บางคนทำงานในสายทางราชการก็มีสักแต่จะสักในร่มผ้า เธอมีรอยสัก 3 รอย และในตอนที่ยังสักมักจะมีการเจ็บปวดตามมาขณะที่สัก และหลังสัก แต่เธอก็เลือกที่จะสัก เพราะสักบ่อย

¹ ฮานส์ รูดอล์ฟ ทิกเกอร์ (Hans Ruedi Giger) จิตรกรและนักออกแบบศิลปะชาวสวิสที่มีชื่อเสียงจากการออกแบบสัตว์ประหลาดจากต่างดาว ในภาพยนตร์ไซไฟเรื่อง เอเลี่ยน (1979) ซึ่งได้รับรางวัลออสการ์ในสาขาเทคนิคพิเศษด้านภาพ เป็นที่รู้จักในชื่อ H.R. Giger (ออกเสียงแบบเยอรมันว่า "ทิกเกอร์" แบบอเมริกันว่า "ไกเกอร์")

ก็เกิดอาการชิน และไม่ค่อยเจ็บแต่ถ้าใช้เวลาสักนาน ๆ กล้ามเนื้อจะรู้สึกล้า เริ่มเหนื่อย เริ่มปวด แล้วก็จะรู้สึก เธอกล่าวว่าโดยส่วนตัวเธอ เธอไม่รู้สึกต่างจากคนที่ไม่มีรอยสัก รู้สึกเฉย ๆ มีหรือไม่มีรอยสักก็เหมือนกัน เธอกล่าวว่าเธอสักเพื่อความสวยงามเท่านั้น เธอรู้สึกว่าตัวเธอไม่เปลี่ยนหลังจากที่ไม่มีรอยสัก หรือก่อนหน้าที่จะมีรอยสัก เธอก็รู้สึกเหมือนเดิม แต่ก็มีผลเหมือนเวลาตอนเธอพักอยู่หอในมหาวิทยาลัย ก็ไปยืนส่องกระจกอยู่กับเพื่อน เวลาไปอาบน้ำ แล้วคนอื่นเค้าเห็น และก็มองดูเธอแปลก ๆ ซึ่งเธอก็ไม่รู้เหมือนกันว่าในสายตาที่มองเค้าคิดดี หรือไม่ดี แต่บางคนก็ชมรอยสักเธอ นะ และบางคนก็บอกว่า ไปสักทำไม

7. แพรว (นามสมมุติ) อายุ 27 ปี อาชีพอาจารย์สอนมหาวิทยาลัย ในจังหวัดเชียงใหม่ มีพี่น้องทั้งหมด 5 คน เป็นบุตรคนที่ 3 ในครอบครัว ตำแหน่งบริเวณที่สักได้แก่ ที่หัวไหล่ด้านซ้าย และที่เอวด้านหลัง เธอเล่าว่าเธอสักรูปแรกเป็นรูปดอกไม้ และใบไม้เป็นลาย Graphic ที่หัวไหล่ซ้าย สักเป็นอันเดียวกันพร้อมกันส่วนรูปที่สอง ก็มีที่หลัง คือสักทับรอยแผลผ่าตัด เป็นลายไม้เถา พวกเถาไม้เลื้อย เครือไม้ มีความยาวประมาณ 10 ซม. ในความหมายของรูปแรกคือ เลือกดอกไม้ เนื่องจาก เมื่อก่อนเธอเป็นคนหัว ในสมัยเรียนในกลุ่มเพื่อนของเธอจะมีแต่ “ทอมบอย”² (Tomboy) แล้วคนอื่นก็จะมองว่าเราเป็นไปด้วย ซึ่งตัวเธอเองรู้ว่าเธอไม่ได้เป็นแบบนั้น เธอเป็นผู้หญิง เธอจึงอยากให้ดูเป็นผู้หญิงบ้าง เธอก็เลยไปสักรูปดอกไม้ ซึ่งถ้าเป็นลายดอกกุหลาบก็มีเยอะแล้ว เธอเลยเปิดหนังสือดู ก็เจอลายที่ชอบก็เลยเอาแบบไปให้ช่างที่สักสักตามนี้ ซึ่งรอยสักของเธอรูปแรกนี้ เธอบอกกับผู้ศึกษาว่าเป็นช่างสักคนละคนกับช่างสักรูปที่สองที่สักให้ ส่วนรูปที่สองนี้เธอไม่ได้เจาะจงว่าจะต้องเป็นลายอะไร เธอให้ช่างสักประจำกลุ่มของพวกเธอออกแบบให้เลย ให้เข้ากับบุคลิกเรว่าน่าจะเป็นแบบไหน ช่างสักมีความชำนาญโดยที่ไม่ต้อง Copy ลายลงก่อนก็สามารถสักได้สวยงามและเป็นที่น่าพอใจ เธอกล่าวว่าคิดจะสักเพิ่มอีก โดยจะปรับแต่งลาย ตรงแขนของเธอให้มันดูดีขึ้น ซึ่งอาจจะใหญ่ขึ้นกว่าเดิม เธอกล่าวว่าตำแหน่งของรอยสักบนเรือนร่างก่อนสักก็ดูมาก่อนว่าเป็นลายอะไร แต่จะต้องเป็นดอกไม้แน่ แต่จะเป็นดอกอะไรก็ได้แล้วก็ตำแหน่งแต่จะไม่สักที่อื่น เพราะว่าจะปิดก็ได้ จะโชว์ก็ง่ายซึ่งรอยสักแต่ละลายเธอเป็นคนเลือก แต่ข้างหลังเธอสักตามความต้องการ แล้วให้ช่างถ่ายทอรอยสักออกมาให้เธอตัดสินใจ เธอเล่าถึงผลกระทบจากรอยสักว่าผู้ใหญ่บางคนก็จะมองอีกแบบหนึ่ง เนื่องจากตัวเธอเองก็เป็นอาจารย์สอนหนังสือด้วยแล้ว

² ทอมบอย (Tomboy) หมายถึง เด็กผู้หญิงที่แสดงออกซึ่งลักษณะหรือพฤติกรรมบางประการซึ่งถูกมองว่าเป็นบทบาททางเพศของเด็กผู้ชาย[1] รวมไปถึงการสวมใส่เสื้อผ้าของผู้ชายและเข้าร่วมกิจกรรมซึ่งโดยธรรมชาติแล้ว มีหลายวัฒนธรรมมองว่าเป็นของผู้ชายเท่านั้น , <http://wikipedia.org> และ wiki%E0%B8%97%E0%B8%AD%E0%B8%A1%E0%B8%9A%E0%B8%AD%E0%B8%A2

บางครั้งถูกศิษย์เห็นก็อาจจะมองได้ทั้งดีและไม่ดี เธอเล่าว่าอย่างแรกเลยก็ผู้หญิงที่เป็นผู้หญิงมองก็จะมองว่าเธอเป็นคนไม่น่ารักมีรอยสัก ถ้าเป็นผู้หญิงสัก เป็นผู้หญิงไม่ดี แต่ถ้าเป็นอาจารย์ผู้ชายก็จะมองว่าเธอชอบหาเรื่องหรือเปล่า แต่ส่วนใหญ่อาจารย์ผู้ชายจะไม่ค่อยมองหรือสนใจเธอส่วนใหญ่มองจะเป็นอาจารย์ผู้หญิงมากกว่าที่มองเธอแล้วจะพูดออกมาเลย เธอบอกว่าหัวหน้าภาคของเธอที่ไม่ว่าอะไร เพราะมันไม่เกี่ยวกับผลการสอน และคุณภาพในการสอน แล้วเธอก็ไม่เคยโชว์ในเวลาการสอน เธอจะเปิดเผยก็ต่อเมื่อเธอใช้ชีวิตส่วนตัวข้างนอกมหาวิทยาลัย เธอเล่าว่าเวลาสอนเธอจะใส่แขนยาวให้ดูดีตามกาลเทศะ และเพื่อนของเธอมีรอยสักเกือบทุกคน คือเธอเห็นเพื่อนสัก เธอก็เลยไปสัก ซึ่งเพื่อนเธอคนนี้ ก็คือคนที่เธอชื่นชอบ เธอมองว่าเขาเป็น Idol ซึ่งเธอมองเพื่อนคนนี้ว่าเค้าเป็นตัวของตัวเอง ดูเป็นอิสระ เธอกล่าวว่ามันก็เหมือนเป็น Motive จากการเห็นคนที่เธอเห็นแล้วเธอเกิดความรู้สึกชื่นชอบและอยากทำตามตอนไปสักคนรักขอเธอก็ยังทักอยู่เลยว่า เธอเล่าว่าถ้าเพื่อนมันจะไม่ถาวร ต้องมาคอยเปลี่ยนลายไปเรื่อย ๆ ซึ่งเธอไม่ชอบที่จะต้องมาเลือกหลายบ่อย ๆ หรือเปลี่ยนอะไรบ่อย ๆ ซึ่งเธอบอกว่าเธอมีความรู้สึก ว่าเธอก็ชอบการสักและเวลาเห็นคนอื่นที่มีรอยสัก เธอก็ชอบมองและอยากรู้ว่าเค้าสักลายอะไร แล้วทำไมเค้าถึงคิดเป็นลายนี้ ทำไมคนนี้ชอบลายนี้

8. อิง (นามสมมุติ) อายุ 32 ปี พนักงานประจำทึ่เครื่องสำอาง ในจังหวัดแพร่ รายได้ประมาณ 8,000 – 10,000 บาทต่อเดือน เป็นลูกสาวคนที่สองในจำนวนพี่น้องห้าคน จบการศึกษาระดับมัธยมปลาย มีรอยสัก 2 แห่ง ตรงไหล่ และบริเวณหัวไหล่ เธอได้เล่าถึงรอยสักของเธอให้ผู้ศึกษาฟังว่า รอยสักที่ไหล่ของเธอสักเพื่อให้เกิดความสวยงาม เพราะตรงส่วนหัวไหล่ของเธอสัก เพราะเคยเกิดอุบัติเหตุรถมอเตอร์ไซด์ล้มสมัยที่เธอยังเรียนหนังสืออยู่ จนเป็นแผลเป็นนูนๆ เป็นดวงๆ ขนาดใหญ่ ซึ่งเธอบอกว่าตอนเกิดอุบัติเหตุรถมอเตอร์ไซด์เธอจำได้ว่าหัวไหล่และแผ่นหลังของเธอติดกับพื้นถนนเป็นทางยาวเลยทีเดียว ซึ่งต้องเย็บถึง 20 เข็ม ซึ่งปรากฏว่าเมื่อแผลหายแล้ว ยังปรากฏร่องรอยแผลเป็นอยู่ เธอรู้สึกสูญเสียความมั่นใจเป็นอย่างมากในการใส่เสื้อผ้าและเมื่อรอยแผลเป็นนั้นเพื่อน ๆ ของเธอได้พบเห็นเธอในช่วงคาบวิชาพลศึกษาในขณะวันที่มีการเรียนการสอนเพื่อน ๆ ผู้หญิงและผู้ชายหลายคนที่ได้เห็นรู้สึกมองเธอด้วยสายตาที่แปลก ๆ เริ่มมีการจับกลุ่มซุบซิบนินทา จนในที่สุดข่าวลือเรื่องที่เธอประสบอุบัติเหตุมีแผลเป็นที่หัวไหล่และหลังก็รู้ถึงเพื่อน ๆ เกือบทั้งโรงเรียน บางคนไม่อยากจะยุ่งเกี่ยวกับเธอลือเธอว่า “สักยัซซ์แขนลาย” บางคนก็เรียก “ไหล่เหวอะ” และที่เธอเจ็บแค้นมากที่สุดก็คือแม่แต่คนรักของเธอที่คบกันมานานก็ยังเป็นฝ่ายบอกเลิกกับเธอทั้ง ๆ ที่เคยบอกว่ารักเธอมากโดยบอกว่าสาเหตุที่ขอเลิกว่า ไม่อยากได้คนรักที่มีรอยแผลเป็นน่าเกลียด เธอบอกว่าชีวิตของเธอในช่วงเวลานั้นกลายเป็นคนขาดความมั่นใจในตัวเอง

เคื่องคว้าง รู้สึกตนเองไม่มีค่า อยากฆ่าตัวตาย ไม่อยากมีเพื่อน เธอจำเป็นต้องเก็บตัวเองอยู่ในบ้าน ไม่พยายามออกไปไหน ทั้ง ๆ ที่ก่อนหน้านี้เธอเป็นสาวที่ออกเที่ยวประจำหลังเลิกเรียน เธอตั้งหน้าตั้งตารอคอยให้ตนเองจบมัธยมศึกษาตอนปลายโดยเร็วที่สุด เมื่อเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแล้วเธอก็ได้ไปสมัครงานเป็นพนักงานร้านอาหาร ซึ่งถึงแม้เธอจะหน้าตาดีแต่ด้วยการเป็นพนักงานหน้าร้านที่จะต้องแต่งตัวนุ่งสั้น เรียกความสนใจให้กับแขกโดยเฉพาะหนุ่ม ๆ ที่มาใช้บริการทำให้เธอไม่ได้รับการพิจารณาจากทางผู้จัดการร้าน และขอให้เธอไปทำตำแหน่งแม่ครัวหรือคนล้างจาน ซึ่งเธอก็ยินยอมเพราะไม่มีทางให้เธอเลือกงานมากนัก เธอจึงตัดสินใจทำ แต่ในขณะที่ทำงานที่ร้านอาหารแห่งนี้ เธอมักได้รับการปฏิบัติแบบสองมาตรฐานมาโดยต่อมาเมื่อเธอรู้สึกว่าเธอทนต่อความอับอายไม่ไหว เธอจึงไปปรึกษาเพื่อนที่รู้เรื่องเกี่ยวกับด้านผิวหนัง ซึ่งเพื่อนบอกว่าเธอต้องศัลยกรรมแผลด้วยเลเซอร์ซึ่งจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาสูงมาก หรือไม่เธอก็ต้องไปสักประเภทสักสีซึ่งก็มีค่าใช้จ่ายที่ไม่น้อยเลยทีเดียว เมื่อถามเพื่อนของเธอว่ามีวิธีทำให้พรางแผลเป็นเพื่อนเธอจึงแนะนำไปสักที่ร้านที่มีชื่อเสียง แต่เธอก็มีเงินไม่พอจึงแนะนำให้เธอมาสักที่ร้านคนรู้จัก เธอเลยตัดสินใจมาสักโดยไม่ลังเล ซึ่งเธอบอกว่าเธอรอคอยเวลานี้มานานแล้ว เธอเบื่อกับที่ต้องมีคนมองหัวไหล่เธอเหมือนเธอเป็นตัวประหลาด ไม่มีความมั่นใจในการสวมใส่เสื้อผ้า เธอคิดว่ารอยสักของเธอจะช่วยพรางรอย แผลเป็นอันน่ารังเกียจได้ และเธอคิดว่าการสักจะช่วยเพิ่มความมั่นใจและความสวยงามได้ เธอเล่าให้ฟังว่าที่เธอสักที่หัวไหล่ และตรงไหล่นั้นเจ็บปวดมาก แต่เธอก็อดทน เพราะมันคือความต้องการของตัวเอง ซึ่งเธอได้เล็งถึงการสักที่หัวไหล่ของเธอ เธอกล่าวว่ามันเป็นการสักที่คุ้มค่า คือนอกจากจะเป็นศิลปะ รอยสักนี้ยังทำให้เราดูสวยเด่นหรือสร้างความมั่นใจสำหรับเธอเองมองว่าการสักแบบนี้ไม่เห็นใช้เรื่องเสียหายตรงไหนเลย ส่วนรอยสักตรงไหล่บริเวณต้นคอ เธอสักเป็นรูปแมงมุม โดยเธอเล่าว่าที่แมงมุมก็เพราะความสวยงามของลาย และอยากสักแบบนี้มาก เธอบอกว่าตอนแรก ๆ เธอตัดสินใจที่จะสักกับร้านสักชื่อดัง แต่พอไปแล้วรู้สึกว้าบบไม่ได้กับค่าเข็มสักที่แพงมากสำหรับตัวเธอที่มีรายได้น้อย เธอจึงตัดสินใจมาสักกับร้านสักที่เพื่อนแนะนำแห่งนี้ เธอบอกว่าการสักของเธอจะไปคือนอกจากเรื่องต้องการปกปิดแผลเป็นแล้ว ก็เกี่ยวกับการสร้างจุดเด่นด้วย ก็มีบ้างตามอย่างคาราที่เขามีรอยสักสวย ๆ กัน แต่เราไม่มีเงินพอที่จะไปร้านสักชื่อดัง เธอเชื่อว่าคนที่มียอยสักกับคนที่ไม่มีรอยสักจะมีความแตกต่างกันมาก เธอบอกว่าคนที่มียอยสักจะเป็นจุดเด่นมากกว่า หรือสร้างความสนใจให้ผู้พบเห็นมากกว่า เช่น สร้างความน่าเกรงขาม หรือด้านความสวยงามก็ตาม และปัจจุบันเธอรู้สึกพึงพอใจกับรอยสักที่หัวไหล่ของเธอมากจากที่ต้องอาศัยจากแผลเป็นอันน่ารังเกียจ แม้จะมีบ้างที่มีสายตาของผู้คนในสังคมมองเธอแบบแปลก แต่เธอก็ต้องการสักเพื่อเพิ่มความมั่นใจในตนเอง และเธอเองรู้สึกว่ารอยสักของเธอนั้นทำให้ชีวิตเธอดีขึ้นจริง ๆ

9. รัตน์ (นามสมมุติ) อายุ 19 ปี มหาวิทยาลัยของรัฐบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ มีพี่น้อง 3 คนเธอเป็นพี่สาวคนโต ภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ และมีอาชีพพิเศษเป็นนักเต้น รอยสักภาษาจีนที่หลังใบหู รอยสักสักลายมังกรที่หลัง ไปสู่อรอยสักรูปผีเสื้อที่บริเวณอวัยวะเพศ รอยสักแรกเริ่มที่หลังใบหูเป็นภาษาจีน ตอนนั้นเธออายุ 16 ปี ต่อมารอยสักรูปผีเสื้อที่อวัยวะเพศ และสุดท้ายรอยสักที่หลังรูปมังกร เมื่อถามถึงความสำคัญของรอยสัก เธอกล่าวว่าสำคัญเพราะลายมันลงตัว จึงทำให้เธอภูมิใจ เวลามีคนมอง มันทำให้รู้สึกมั่นใจยิ่งขึ้นในบางปรากฏการณ์ ซึ่งเหตุที่สักเป็นเพราะเพื่อความสวยงามมาก่อน” เริ่มจากรูปแรก ทำไมต้องเป็นที่หลังใบหู เธอกล่าวว่า ตอนแรกกะว่าจะสักเล็ก ๆ แต่จะสักทั้งทีก็ให้มันเห็น ๆ ไปเลย และสักที่ไม่เหมือนใคร ก็เลยสักที่หลังใบหู เธอบอกว่ามันรู้สึกเจ็บ แล้วมันก็ดูแหวกแนวก็เลยอยากสัก ส่วนตำแหน่งที่เธอสักตรงนี้ เธอเล่าว่าช่วงแรก ๆ ตอนที่เธอสักตำแหน่งนี้ยังไม่เป็นที่นิยมสักกัน และต้องอาศัยความกล้า ส่วนมากตอนนั้นเค้าจะนิยมตำแหน่งของผู้หญิงไทยที่สักกัน เช่น บริเวณหัวไหล่ ฉะนั้น ด้วยเหตุที่เค้านิยมสักบริเวณหัวไหล่กันมาก เธอจึงเลือกที่จะแตกต่างโดยการสักที่อวัยวะเพศ แล้วเธอเล่าว่า ตอนที่สักรู้สึกเจ็บมากและอายมาก เธอกล่าวว่าอิทธิพลการสักของเธอมานักกร้องฝรั่ง และด้วยอาชีพนักเต้นของเธอที่เป็นอาชีพเสริมจะต้องโชว์สัดส่วนของร่างกายเลยต้องหาจุดที่สามารถดึงดูดสายตาของผู้ชายที่มาเที่ยวได้ และเป็นการเรียกเรดดิ้งให้กับตนเองด้วย เธอได้รับสื่ออิทธิพล หรือแรงจูงใจของการสักมาจากศิลปินนักร้องทางฝั่งตะวันตก ประกอบกับมีความชื่นชอบในเรื่องรอยสัก และการเรียกความสนใจจากสายตาของผู้ชายจากหน้าที่การงานพิเศษที่เธอทำ นอกจากนี้บุคลิกภายในครอบครัวก็มีรอยสัก จึงเป็นผลทำให้เธอสร้างอัตลักษณ์จากรอยสักที่มีความเคลื่อนไหวจากบรรทัดฐานทางสังคม กล่าวคือ จากเดิมที่ถูกกล่าวว่าเป็นเด็กเลวด้วยการมีรอยสัก และทำการสักให้กับกลุ่มเพื่อน เมื่อมีสถานภาพทางอาชีพกลับได้รับความชื่นชมยินดี และยอมรับการสร้างอัตลักษณ์จากรอยสักในเรื่องศิลปะและความสวยงามเด็กเลว ซึ่งจะเห็นได้ว่า อัตลักษณ์จากรอยสักเปรียบเสมือนเสื้อเกราะอันแปลกแยก ที่เป็นเปลือกนอกห่อหุ้มตัวตนที่แท้จริงเอาไว้ ดังนั้นจึงสะท้อนให้เห็นได้ว่า เมื่ออัตลักษณ์จากรอยสักถูกนำเสนอภายใต้สภาพการณ์หนึ่ง ๆ อัตลักษณ์จึงมีความเคลื่อนไหว และสามารถเปลี่ยนกลับไปมาได้ ซึ่งเป็นผลมาจากการประกอบสร้างจากบรรทัดฐานภายใต้โครงสร้างสถาบันทางสังคม และบริบทของสิ่งต่าง ๆ รอบตัวของเธอ

10. ฝน (นามสมมุติ) อายุ 25 ปี พนักงานร้านขายเสื้อผ้า ในจังหวัดเชียงใหม่ รายได้ประมาณ 15,000 - 20,000 บาทและเดือน การศึกษาจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีน้องสาว 2 คน โดยเธอเป็นพี่สาวคนโต เธอเล่าให้ฟังว่า ด้วยสภาพครอบครัวที่ยากจนทำให้พ่อแม่ของเธอต้องเลี้ยงดูตามมีตามเกิด เวลาไปโรงเรียน เธอใส่ชุดนักเรียนขาด ๆ ไปเรียนทำให้เธอโดนเพื่อนล้อและรังแก

อยู่เสมอ เธอไม่ค่อยมีเพื่อน และมักจะโดนล้อจากนักเรียนชายว่า “อีดำต๊อบเปิด” ด้วยฐานะครอบครัวที่ยากจนทำให้ชีวิตเธอตั้งแต่วัยเด็กจนกระทั่งวัยรุ่น ไม่ได้วิ่งเล่นซุกซน แต่งตัวสวย ๆ หรือได้ไปเที่ยวเหมือนเพื่อนคนอื่น ๆ ที่มีฐานะ เธอต้องรับจ้างช่วยเข็นผักในตลาด เธอเริ่มมาตั้งแต่สิบขวบ ตั้งแต่ตี 4 ไปเข็นผักที่ตลาดก่อนที่จะกลับมาอาบน้ำและแต่งตัวไปโรงเรียน แต่อย่างไรก็ตามถึงเธอจะช่วยทางครอบครัวหาเงินมาจนเจอแต่ดูเหมือนจะไม่พอ เมื่อแม่ของเธอมีน้องสาวเกิดมาใหม่อีกคน อีกทั้งพ่อเธอก็เมาสุรา บ่อยครั้งไม่ไปทำงาน มีปากเสียงกับแม่ของเธอเป็นประจำ และหลายครั้งถึงกับลงมือทุบตีแม่ ด้วยลักษณะครอบครัวเป็นแบบนี้ทำให้เธอบอกกับตัวเองว่าตัวเอง เป็นคนเก็บความรู้สึกเป็นคนเก็บกด ตอนอายุ 16 ปี เธอไปสมัครทำงานเป็นกรรมกรก่อสร้าง เนื่องจากรายได้ของครอบครัวไม่พอใช้จ่าย แม่มีน้องเพิ่มมาอีกคน ส่วนพ่อนั้นวัน ๆ ถ้าไม่นอนหลับจากฤทธิ์สุราแล้ว ก็หายไปกับบ่อนไก่ กำถั่ว ไฮโล หายไปทีเป็นอาทิตย์ อีกทั้งมารดาเธอก็ท้องแก่ ภาระหน้าที่ในการรับผิดชอบทุกอย่างในครอบครัวจึงตกไปที่เธอ เธอทำทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับงานกรรมกร ฉาบปูน ยกของ ตอกตะปู ทำทุกอย่าง การเป็นกรรมกรของเธอแม้จะรายได้ดี แต่ก็ทำให้เธอขาดเรียนบ่อย ๆ มากขึ้น จนคุณครูประจำชั้นต้องถามเธอว่าเหตุใดขาดเรียนบ่อย หลัง ๆ เธอแทบไม่อยากไปเรียนแล้ว เพราะคิดว่าไปเรียนก็ไม่ได้แบ่งเบาภาระครอบครัว หน้าซ้ำเพื่อน ๆ ร่วมชั้นของเธอเองก็ยังมองหน้าเป็นตัวแทนตัวประหลาด เพราะเธอดูเหมือนผู้ใหญ่มากเกินไป ทั้งท่าทาง หน้าตา และรูปร่าง แต่ในที่สุดทางโรงเรียนเห็นเธอเป็นเด็กขยันและกตัญญูจึงพ่อนผันให้เธอมาเรียนเสาร์ – อาทิตย์ จนในที่สุดเธอก็จบมัธยมศึกษาปีที่ 3 เธอดีใจมากเพราะจะทำให้เธอสามารถไปสมัครงานที่อื่นต่อ หลังจากเธอเรียนจบ เธอก็ไปสมัครงานเป็นพนักงานในห้างสรรพสินค้า แต่สิ่งที่เธอได้รับจากที่ทำงานใหม่ของเธอก็คือ “การเลือกปฏิบัติ” เพื่อนของเธอที่มาสมัครด้วยกัน ล้วนได้ตำแหน่งที่สบายกว่าเธอ เธอกลับได้ทำงานในตำแหน่งพนักงานทำความสะอาดห้องเธอ เธอรู้ว่าเธอหน้าตาไม่ดี ออกจะคล้าย ๆ ผู้ชายแต่เธอก็คิดว่าเธอมาสมัครเหมือนเพื่อนคนอื่นก็น่าจะได้ทำแบบเดียวกับเพื่อนคนอื่น หลังจากทำงานที่ห้างสรรพสินค้าได้ 6 เดือน เธอรู้สึกไม่รู้สึกชอบงานที่ทำอยู่ เธอจึงออกตระเวนหางานทำในตัวเมืองเชียงใหม่ และแถว ๆ จังหวัดลำพูน จนมาได้งานโรงงานผลิตประกอบชิ้นส่วน อิเล็กทรอนิกส์ แถว ๆ จังหวัดลำพูน เธอชอบทำงานที่นี่ เนื่องจากที่นี่มีแต่ผู้หญิงโรงงานทำเป็นส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีผู้ชาย เพราะที่ทำงานเก่าเธอมักจะถูกกลั่นแกล้งจากพนักงานชายหรือไม่ก็การแสดงอาการเลือกปฏิบัติกับเธอซึ่งต่างกับผู้หญิงคนอื่น ๆ นอกจากนี้สวัสดิการที่โรงงานนี้ก็ถือว่าดีสำหรับเธอคือ มีอาหารฟรีและมี ที่พักราคาถูกสำหรับลูกจ้างในโรงงาน โดยงานของเธอทำเป็นกะคือตั้งแต่ 13.00 น.- 24.00 น. มีเวลาพักระหว่าง 17.00 น.-19.00 น. ส่วนเงินเดือนได้เดือน ๆ ละ 8,000 บาท ซึ่งเงินเดือนจะตัดยอดทุก ๆ 15 วัน ครั้งละ 4,000 บาท ซึ่งเมื่อรวมกับโอทีที่ทำทุก ๆ เดือน เธอจะมีรายได้ประมาณเดือนละ 10,000 บาท ซึ่งมากกว่าตอนที่เธอทำงานที่

ห้างสรรพสินค้า ซึ่งเธอจะส่งเงินไปให้แม่และน้องสาวได้ใช้จ่ายประมาณเดือนละ 5,000 ถึง 6,000 บาท หลังจากสองปีของการทำงานในโรงงาน เธอก็ได้รับเลือกจากหัวหน้าให้เป็นคนคุมโซ่คังงาน คุมพนักงาน เช็คของ เนื่องจากหัวหน้าคนเก่าลาออกไป เธอต้องดูแลพนักงานในความรับผิดชอบของเธอว่าหลายร้อยคน ตอนแรก ๆ ที่เธอทำหน้าที่นี้รู้สึกดี เพราะถือว่าหัวหน้ามอบความไว้วางใจให้ตนในการทำหน้าที่ดูแลพนักงานในโรงงาน แต่พอเธอทำไปได้สักพักก็ต้องพบกับปัญหา เมื่อพบว่าพนักงานหลายคน ไม่ฟังคำสั่งเธอหรือบางทีเธอสั่งอะไร ไปก็เหมือนทำเป็นหูทวนลม หลายครั้ง ๆ หัวหน้าของเธอต้องเรียกเธอมาต่อว่า ด้วยสาเหตุคุมพนักงานในความดูแลของตนไม่อยู่ เธอรู้สึกไม่ชินก ที่ทำงานตามที่ได้รับตามคำสั่งมอบหมายจากหัวหน้าของเธอได้ไม่ดีพอ เธอเคยคิดจะลาออกจากงานที่โรงงานหลายครั้งแล้ว แต่เพื่อนบางคนที่รักใคร่ชอบพเธอต่างก็ให้เธอสู้ต่อ อีกทั้งภาระของแม่และน้องสองคนในครอบครัวที่เริ่มโตขึ้นทำให้เธอยังต้องทำงานที่โรงงานต่อไป ตอนนั้นเธอเครียดมาก แล้วไม่รู้จะทำยังไง บางทีต้องปลอบใจตัวเองด้วยการดื่มสุรา เพื่อดับทุกข์ แต่ดูเหมือนจะเป็นวิธีที่ผิด เพราะตัวเธอเองบางทีก็ตื่นไปทำงานสายเช่นกัน จนได้ใบเตือนจากทางโรงงาน เธอเล่าว่า ตอนนั้นเธอไม่รู้จะหาทางออกยังไงดี ใจก็คิดอยากลาออก จนกระทั่งวันหนึ่งตอนพักเบรกงาน เธอเห็นพนักงานชายคนหนึ่งในโรงงานมีรอยสักที่แขน (ข้างเครื่อง) มีรอยสักมังกรขนาดใหญ่ที่แขน ซึ่งเห็นแล้วดูน่าเกรงขามดี เธอจึงถามว่าไปสักที่ไหน หม่อมช่างเครื่องบอกว่าไปสักในตลาด เมื่อเธอไปเห็นก็คิดว่ามันเทห์ และน่าเกรงขามดี เลยคิดจะสัก เธอคิดว่าการสักจะช่วยเปลี่ยนตัวเธอ โดยเธอสักเป็นรูปเสือเพราะด้วยบุคลิกของเธออาชีพการงาน และความน่าเกรงขามของยักษ์ทำให้เธอเลือกสักรูปเสือ ภายหลังเมื่อเธอกลับไป เธอเล่าถึงเหตุการณ์หลังสักเสือว่า เธอรู้สึกมั่นใจมากกว่าที่เป็นอยู่ “เสือ” ของเธอช่วยให้เธอมีความกล้ามากขึ้น ในการทำงานดูแลลูกน้องจำนวนมาก ตอนนี้พนักงานโรงงานหลายคนก็หันมายอมรับ และฟังเธอมากกว่าแต่ก่อน เธอบอกว่าไม่รู้ว่าเกี่ยวกับรอยสักหรือเปล่า แต่เวลาเธอจะทำอะไรหรือสั่งอะไร เธอจะตั้งใจทำ ทำออกมาอย่างตั้งใจ หรือเวลาจะช่วยเหลือเพื่อนหรือลูกน้องก็จะทำสุดความสามารถ เธอจะไม่ดุหรือต่อว่าแรงพนักงานคนอื่นเลย แต่จะบอกกล่าวเวลาพนักงานทำผิด รอยสักเสือของเธอทำให้เธอมั่นใจในตัวเองมากกว่าแต่ก่อนมากซึ่งเธอเองก็พึงพอใจ เธอบอกรอยสักช่วยให้เธอเปลี่ยนตัวเองไปได้พอสมควร ซึ่งเมื่อก่อนเธออาจจะทำงานเป็น แต่ก็ไม่กล้าตัดสินใจอะไรอย่างเด็ดขาด แต่หลังจากที่เธอไปสักรูป “เสือ” มา มันช่วยให้เธอมีความกล้ามากขึ้นเวลาที่ต้องเผชิญหน้ากับปัญหาในการทำงานโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ช่วงเหตุการณ์ที่เธอต้องออกคำสั่งต่อลูกน้องจำนวนมาก ซึ่งเธอรู้สึกว่าทำได้ดีขึ้นกว่าเดิม ณ ปัจจุบันเพื่อนหลายคนที่เห็นรอยสักเธอต่างขนานนามเธอว่า “เสือคู่” จากรอยสักของเธอที่เป็นเอกลักษณ์ และเธอชอบฉายาที่เพื่อน ๆ ตั้งให้เป็นอย่างมาก เธอเป็นที่ยอมรับและรู้จักกว้างขวางขึ้นในโรงงานจากผลงานการทำงานและ “เสือคู่” เพราะใน

โรงงานมีเธอคนเดียวในโรงงานที่สักประเภทนี้ จนภายหลังผู้หญิงในโรงงานหลายคนต่างพากันมา สักตามเธอกันเป็นแถว แต่อย่างไรก็ดี รอยสักเสื้อของเธอก็สร้างความยากลำบากให้กับเธอ เหมือนกัน เพื่อน ๆ ในโรงงานหลายคนก็ทราบว่าเธอไปสักมา บางคนก็กลัวเธอหรือไม่กล้าทักทาย เธอก็มี บางคนจากที่เคยทักทายกันประจำก็มองเธอแบบเรียบเฉย ไม่สนใจ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับเธออีกซึ่ง เธอก็ยอมรับว่ารู้สึกเกือบบ้าง แต่ก็คิดว่าเป็นสิทธิ์ของแต่ละคนที่จะคิดอย่างไรก็ได้กับเธอ และ บางทีการสักของผู้หญิง สังคมส่วนใหญ่ก็ยังมองในเชิงลบโดยที่อคติทางเพศว่าผู้ชายสักได้ เพราะการสักเป็นเรื่องความเข้มแข็งของผู้ชาย แต่ขณะเดียวกันหากเป็นผู้หญิงสักจะถูกสังคมมองไม่ ดี เพราะเหมือนกับผู้หญิงเหล่านี้เป็นพวกใจแตกหรือ ไม่ปฏิบัติตามกรอบบรรทัดฐานทางสังคมที่ ยึดถือปฏิบัติ

11. หน้อย (นามสมมติ) อายุ 26 ปี พนักงานขายเครื่องมือสื่อสาร ในจังหวัดเชียงใหม่ รายได้ ประมาณ 8,000 – 10,000 บาทต่อเดือน สถานภาพโสด มีน้องสาว 1 คน เธอจบการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 เธอมีรอยสักทั่วแผ่นหลังหลายรูป ซึ่งเธอเล่าว่าที่ตนเองมาสักก็เพราะเธอไป ทำผู้ชายเกี่ยวกับเรื่องของการสัก เลยตัดสินใจไปสัก เมื่อเธอต้องทำงานกับผู้ชายจำนวนมาก ทำให้ เธอเองต้องอยู่กับสภาพแวดล้อมที่มีแต่ผู้ชายการใช้กำลังกระทบกระทั่งในวงเหล้า การพนัน การอวดศักดาคุยโวว่าใครเก่งกว่ากัน แข็งแรงกว่ากัน รวมไปถึงเรื่องเล่าสัปดนต่าง ๆ ที่ในกลุ่มคอ สุราผู้ใช้แรงงานก่อสร้างจะสรรหาพูดเอามาพูดกันหยอกล้อกันในวงสุรา เธอเล่าให้ผู้ศึกษาก่อนที่จะ มาสักว่าวันหนึ่งหลังเลิกงาน ตอนนั้นเป็นช่วงปลายเดือน บรรดาคนงานต่างก็มารับเงิน ซึ่งเงินที่ได้ ส่วนใหญ่ผู้ชายในไซต์งานก็จะไปหมกกับการเที่ยว หรือกินเหล้า วันนั้นคนเยอะเป็นพิเศษ ซึ่งร้าน ขายของกับที่จำหน่ายเหล้าก็เป็นร้านเดียวกัน คนเราตอนไม่เมาบางทีก็ดี เจ็บ ๆ แต่พอเมาเข้า ปาก ก็เปลี่ยนนิสัย เสียงดัง เออะอะไววาย เธอบอกว่ากลุ่มคนเมาที่เมาก็คุยกันเสียงดัง แถมใครเดิน ผ่านไปมาก็คำหยาบคาย หรือไม่ก็ละนองพูดแซวคนอื่นไปทั่ว ถ้าแก่ในร้านก็ห้าม แต่คนงานที่เมา ในร้านไม่ฟัง ไววาย อาละวาด เธอเห็นไม่ไหวจึงเข้าไปช่วยห้าม แต่กลับโดนด่ากลับมาอย่างหยาบ คาย ซึ่งเธอก็คิดว่ามันเป็นเรื่องปกติในสังคม(ผู้ใช้แรงงาน) อย่างเธอแต่เมื่อคนเมาเหล่านั้นด่า ล้วงกินไปถึงแม่ของเธอเธอจึงคิดว่าเป็นเรื่องที่ยอมไม่ได้ เพราะแม่เธอไม่ได้ไปทำอะไรคนพวกนี้ เธอบอกว่าเธอรู้สึกรับไม่ได้ ที่คนพวกนี้มาด่าแม่เธอแบบเสีย ๆ หาย ๆ เธอจึงทำไปคนเมาว่า พวก เขาทำได้ เราก็ทำได้ ตอนนั้นเรื่องราวมันบานปลายแล้วเพราะด้วยเสียงทะเลาะกันที่ดังมากไปทั่ว ไซต์งาน ทำให้เพื่อนคนงานที่หลับต่างลุกขึ้นมาดูว่าเกิดเรื่องชกต่อยอะไรกันขึ้น พวกคนเมาเลยโห่ ้แผ่นหลังให้เธอกับคนงานที่ต่างมางูให้เห็นถึงรอยสักต่าง ๆ เต็มแผ่นหลัง แล้วทำเธอว่าถ้าแน่จริง ก็ให้เธอไปสักให้เหมือนผู้ชาย ในฐานะที่ปากเก่งอวดดี คิดว่าตัวเองแน่เหมือนผู้ชาย เธอจึงรับคำทำ

และขอเวลาในการไปตระเวนหาสำนักสัก โดยคนรู้จักต่างแนะนำให้มาสักที่วัดแถว ๆ บ้านในอำเภอร่องขวาง เธอเล่าว่า รอยสักแรกของเธอต้องสักครูก่อน ซึ่งคือ ยันต์เกราะเพชร สมัยก่อนยันต์เกราะเพชร จะไม่นิยมสักให้กับผู้หญิงเนื่องจากเป็นยันต์ที่แสดงถึงบารมีของพระพุทธเจ้า สมัยนั้น ๆ เพราะถึงแม้เรื่องยันต์จะไม่นิยมในเรื่องเพศ ก็ตาม แต่สังคม (เมือง) สมัยก่อนก็ไม่นิยมสักให้ผู้หญิง ยันต์เกราะเพชรที่เธอมาสักใช้เวลาเกือบสองเดือน เพราะเป็นยันต์ที่มลายละเอียดเยอะมาก ทุกวันหยุดสุดสัปดาห์เธอจะต้องมา “ต่อยันต์” กับหลวงพ่ินุญส่ง พระอาจารย์ผู้สัก ตอนเธอมาสักครั้งแรก เธอรู้สึกเจ็บปวดมากเวลาเข็มสักทิ่มแทงตามแผ่นหลังเธอเธอบอกว่าสักครั้งแรกเจ็บมาก เธอตาแทบไหล แต่มาสักบ่อย ๆ ก็รู้สึกชินเข็ม หรือภาษาการสักเรียกว่า “อาการติดเข็ม” พอสักเกราะเพชรเสร็จ เธอก็ตัดสินใจสักอื่น ๆ ที่ผู้ชายนิยมสัก ปัจจุบันรอยสักของเธอแทบจะเต็มทั่วแผ่นหลังแล้ว เธอคิดว่าคงจะไม่สัก เมื่อผู้ศึกษาถามถึงเรื่องกลุ่มคนงานก่อสร้างที่มีเรื่องกับเธอจนต้องไปสัก

12. อ้อ (นามสมมุติ) อายุ 18 ปี กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดแพร่ เธอมีรายได้ ประมาณ 2,200 บาทต่อเดือน จากค่าขนมที่แม่ของเธอให้เป็นค่าขนมไปโรงเรียน เธอมีพี่ชาย 1 คน มีรอยสัก 1 แห่ง คือ ปลาคาร์ฟบริเวณแผ่นหลัง เธอเล่าว่ารอยสักดังกล่าวเป็นรอยสักแรกที่เธอมาสัก เธอได้เล่าถึงรอยสักของเธอให้ผู้ศึกษาฟังว่า รอยสักของเธอเกิดจากสมาชิกในกลุ่มเพื่อนผู้หญิงไปสัก โดยมาทำการสักในรูปแบบที่เหมือนกับสมาชิกในกลุ่ม นั่นคือ ลายปลาคาร์ฟ ซึ่งเธอเห็นว่ามันน่าสนใจเลยตัดสินใจสักตามเพื่อน ซึ่งก่อนหน้านี้ที่เธอจะมาสักพี่ชายเธอก็มีรอยสักแต่เป็นรอยสักรูปยันต์ ด้วยความที่เป็นคนรักความเร็ว สมาชิกในกลุ่มเธอจึงต่างมีมอเตอร์ไซด์เป็นของตัวเองซึ่งไม่แปลกเท่าใดนักสำหรับเด็กต่างจังหวัดที่มีมอเตอร์ไซด์ไว้ใช้ขับขี่เดินทาง เพราะระยะการเดินทางไปมาไกลไม่สะดวกเหมือนในเมืองที่มีรถประจำทาง ทำให้เด็กแทบจะทุกคนจะมีมอเตอร์ไซด์ไปเรียนจากตัวบ้านไปเรียนในตัวอำเภอแม่ริม แต่สำหรับเธอและเพื่อน ๆ พวกเธอมีกลุ่มมอเตอร์ไซด์ไว้ขับขี่เที่ยว ซึ่งในกลุ่มเธอต่างก็มีรอยสักปลาคาร์ฟบริเวณแผ่นหลังแทบทุกคน โดยสมาชิกในกลุ่มเธอส่วนมากแล้วจะมีแต่ผู้หญิง และมีกระเทยบ้างประปราย เธอบอกว่า พวกเธอไม่ใช่พวก สก๊อยเกิร์ล เพราะเธอและเพื่อน ๆ แคขี่รถเที่ยวไม่ได้ขี่แข่งกับใคร ไม่ได้สร้างความเดือดร้อนให้ใคร และที่สำคัญไม่ได้มีไว้ซ้อนท้ายผู้ชาย ถ้าจะมีก็มีแต่ซ้อนเพื่อนที่เป็นกระเทย ซึ่งเธอมองว่าสักแบบเดียวกันในกลุ่มเพื่อน เป็นเครื่องมือแสดงให้เห็นความเป็นพวกพ้องเดียวกันเป็นสมาชิกกลุ่มเดียวกัน เวลาเธอกับเพื่อน ๆ จะไปเที่ยวหรือขี่มอเตอร์ไซด์ด้วยกันในกลุ่มแต่งกายที่ออกป๊อปลักษณะโห่วรอยสักที่แผ่นหลัง ทุกคนในกลุ่มจะต้องมี หากใครคิดอยากเข้ากลุ่มก็ต้องไปสักเสียก่อน ปัจจุบันเธออาศัยอยู่กับแม่เธอส่วนพ่อของเธอนั้นไปมีภรรยาใหม่แต่ก็ยังส่งเสียให้เธอและพี่ชาย แม่ของเธอประกอบอาชีพเป็นแม่ค้าขายของชำในบริเวณตลาดแม่ริม ซึ่งเธอบอกว่า

แม่ของเธอขายของดี แต่ไม่ค่อยมีเวลาให้เธอทำไคนัก ดันเข้ามาทวงเงินให้ไปโรงเรียนแล้วก็ต่างแยกย้ายกันไป และเมื่อเธอทำอะไรแม่เธอก็ตามใจไม่เคยขัดใจ เธอบอกว่าการตัดสินใจมาสักไม่เกี่ยวกับผลกระทบเรื่องใด ๆ ภายในครอบครัว ที่สักเพราะกลุ่มเพื่อนเป็นเหตุผลหลักรวมไปถึงการเข้ากลุ่มหรือมีพวกพ้องที่รักการสักและมีรอยสักเหมือน ๆ กัน ซึ่งเธอคิดว่าเมื่อกลับบ้านไป มารดาก็คงไม่ว่ากล่าวเธอเพราะคิดว่าเธอโตพอที่จะคิดและตัดสินใจเองได้แล้ว เธออธิบายถึงการสักของเธอว่าเป็นการสักที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นพวกเดียวกัน ไม่เป็นอื่น เนื่องจากคนในกลุ่มสมาชิกที่ทุกคนในกลุ่มจะต้องมีรูปปลาการ์ฟ ซึ่งการสักในประเทศไทย การสักเพื่อแสดงถึงความเป็นสมาชิกกลุ่มมีมาช้านานแล้วในรูปแบบของสัก โดยย่นต์ของอาจารย์สักคนใดจะดูได้จากลวดลายอักขระนั้น เพียงแต่ในทางความเป็นจริงทางสังคม (Social fact) การสัก หรือการสักที่แสดงให้เห็นถึงกลุ่มสมาชิกเป็นเรื่องของโลกทัศน์ของผู้ชายเป็นส่วนใหญ่มากกว่าผู้หญิง ในประเด็นของเธอจึงนับว่าการสักในกลุ่มสมาชิกเพื่อน ๆ ของเธอจะเป็นการเปิดพื้นที่ให้บรรดาผู้หญิงกล้าที่จะสักและแสดงความเป็นพวกพ้องในกลุ่มเพศเดียวกันมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้เธอได้อธิบายเพิ่มเติมว่า เด็กแถวบ้านเธอที่ชอบชิงมอเตอร์ไซด์หลาย ๆ คน ก็เริ่มนิยมสักกันเป็นกลุ่มเป็นแก๊งมากขึ้น เพื่อสะดวกในการขอลู่วางเป็นพวกเดียวกันหรือไม่ ปลอดภัยจากสายของตำรวจ หรือกลุ่มแก๊งมอเตอร์ไซด์คู่อริที่แอบแฝงเข้ามา อย่างไรก็ตามนอกจากเธอจะสักในด้านสมาชิกกลุ่มแล้ว ตัวเธอยังสักในด้านแฟชั่นอีกด้วย ซึ่งลายที่เธอสักก็คือลาย “ปลาการ์ฟ” ซึ่งเธอเองก็สักตาม ๆ กลุ่มเพื่อนในกลุ่ม

13. กวาง (นามสมมุติ) อายุ 31 ปี อาชีพพนักงานก่อสร้างในจังหวัดเชียงใหม่ มีรายได้ประมาณ 8,000 – 10,000 บาทต่อเดือน สถานภาพแต่งงานแล้ว มีลูกชายสองคน จบระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย เธอเป็นสาวที่ลักษณะหน้าตาค่อนข้างเอนเอียงไปทางผู้ชาย แต่เธอยืนยันว่าเธอเป็นผู้หญิงร้อยเปอร์เซ็นต์ รอยสักรูปดอกกุหลาบที่บริเวณแขน เธอเล่าให้ฟังว่า เธอค่อนข้างเป็นคนที่ใจดี ใจร้อน ชอบทดลอง ชอบเสี่ยง และความท้าทายเป็นอย่างมาก เธอบอกว่าและด้วยนิสัยแบบนี้ทำให้เธอชอบเที่ยวและไม่อยากจะเรียน อยากมีชีวิตอิสระเที่ยวเล่นไปวัน ๆ เธอจึงบอกว่าเธอจบแค่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้ง ๆ ที่ ทางบ้านก็จัดอยู่ว่าฐานะปานกลางคือ พ่อประกอบอาชีพรับราชการ ส่วนแม่ประกอบอาชีพค้าขาย ซึ่งสามารถส่งเสียให้เธอเรียนสูงกว่านี้ก็ได้ แต่เธอคิดว่าชีวิตมันไม่สนุกและดูน่าเบื่อ เธอเป็นน้องสาวในบรรดาลูกสามคน เธอเป็นน้องสาวคนสุดท้อง ซึ่งเธอไม่แน่ใจว่าเธอได้รับอิทธิพลจากพี่ชายทั้งสองคนหรือเปล่า แต่เธอเล่าว่า ตัวเธอจะมีแต่เพื่อนผู้ชายซึ่งส่วนใหญ่เวลาว่างหรือใดเรียนจะจับกลุ่มไปเที่ยวห้าง หรือไปนั่งลานไอซ์สเก็ต (ในสมัยนั้น) แต่อย่างไรก็ดีเธอก็ไม่เคยเหลวไหลไปกว่านี้ เธอบอกว่าแม้จะเกร ใดเรียนไปบ้าง แต่ไม่ว่าอย่างไรก็ตามช่วงเย็น ๆ เธอจะมาช่วยแม่ขายของ เงินผักที่ตลาดในส่วนทางบ้านแม้จะไม่มีปัญหาทะเลาะ

เบาะแว้งอะไรกัน คือคู่วิเวินแล้วภาวะครอบครัวปกติสุขดี แต่เล็ก ๆ แล้วเธอบอกว่ารู้สึกเหงา มาก ๆ ทำให้เธอพยายามทำทุกอย่างที่ตนเองจะสามารถหาความสุขและตื่นเต้นในชีวิต โดยเธอบอก ว่าตัวเธอไม่มีกฎเกณฑ์และไม่ตั้งกฎเกณฑ์อะไรทั้งสิ้นเพื่อผูกมัดตัวเอง คืออยากทำอะไรก็ทำ อยากไปไหนก็ไป ในชีวิตช่วงเรียนมัธยมปลายเธอจึงหมดไปกับการดื่มเหล้า ยาเสพติดและการสัก เธอเล่าให้ฟังว่ารอยสักครั้งแรกของเธอมาจากความอยากรู้อยากลอง รอยสักแรกของเธอเป็นรอยสัก สี (Tattoo) โดยเธอและเพื่อน ๆ ไปเที่ยวห้างสรรพสินค้าแล้วไปเห็นร้านสักจึงสนใจอยากรู้ อยาก ลองอีกทั้งแรงส่งจากเสียงขี้ขลุ่ยของเพื่อน เธอจึงตัดสินใจสักแม้นตอนนั้นเธอจะมีความกลัวว่าหากแม่ เธอมาเห็นเธอจะอธิบายยังไรดีก็ตาม เธอสักลวดลายแรกเป็นลวดลายกุหลาบแบบ Graphic เล็ก ๆ บริเวณแขน หลังจากนั้นเธอก็ตระเวนสักไปทั่ว ซึ่งก็ไปตามคำแนะนำของเพื่อน ๆ และคนรักของเธอเองที่เป็นลูกศิษย์สำนักสัก เมื่อถูกถามว่ารู้สึกยังงี้ที่มีรอยสักทั้งสักและสักสีเต็มตัวไปหมด เธออธิบายว่าการสักของเธอนั้น มั่นมองในเชิงความสวยงามทางศิลปะของร่างกาย คือส่วนตัวเธอเองชอบการสักมานานแล้วไม่ว่าจะเป็นการสักแบบไหน แต่ที่มาสักมากขึ้นส่วนหนึ่งก็เพราะพื้นที่ การสักของผู้หญิงมันเปิดกว้างมากขึ้น จากที่อดีตเธอเองหรือผู้หญิงคนอื่น ต้องสักแบบหลบ ๆ ซ่อน ๆ และบ่อยครั้งต้องทนกับสายตาห่มนึ่งของคนอื่น ๆ ในสังคม เธอคิดว่าการสักของดาราสาวชาว ต่างประเทศ ก็เหมือนเป็นการปลุกกระแสการสักให้ผู้หญิงได้ส่วนหนึ่ง ซึ่งเธอว่าการมองว่าการสักไม่ว่าอะไรก็ตามสำหรับเธอถือว่าเป็นศิลปะ ส่วนช่วยในเรื่องการทำงาน หรือคุ้มครองตนเองนั้นเป็นสิ่งที่ช่วยเสริมและเป็นความเชื่อส่วนบุคคล และเธอบอกว่า คนรักของคนที่ชอบในการสักจึงชักชวนกันไปสัก

14. กอล์ฟ (นามสมมุติ) อายุ 29 ปี มีอาชีพค้าขายวัตถุดิบเครื่องปรุงอาหารส่งออกจากต่างประเทศรวมไปถึงวัสดุทางการเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ กิจการที่กล่าวมาข้างต้นนั้นเป็นกิจการภายในครอบครัว รายได้ ประมาณ 100,000 บาทและเดือน เป็นคนมีการศึกษาที่ไม่สูงนัก คือจบการศึกษาระดับมัธยมต้นเท่านั้น เธอเป็นสาวสวยรูปร่างดี เธอก็เป็นผู้หญิงคนหนึ่งที่น่ารัก เธอเป็นคนมีการศึกษาที่ไม่สูงนัก คือจบการศึกษาระดับมัธยมต้นเท่านั้น แต่ด้วยทางบ้านเป็นเจ้าของกิจการขนาดใหญ่ เธอจึงคิดว่าตนเองไม่จำเป็นต้องเรียนต่อให้สูงนัก เพราะคิดอย่างไรทางบ้านก็ต้องให้สืบทอดกิจการอยู่ดี เธอจึงมีชีวิตอยู่แต่เพียงเฝ้าร้านและขายของซึ่งโดยส่วนใหญ่ตัวเธอเองก็ไม่ค่อยได้ออกไปไหน แต่ด้วยการเป็นผู้หญิงหน้าตาดี มีฐานะ ทำให้ในแต่ละวันจะมีผู้ชายมากรู้มกริมจีบเธอมากทีเดียว เธอเป็นคนรักสวยรักงาม ในประสบการณ์เกี่ยวกับการสักครั้งแรกก็คือที่คิ้ว เพราะในตอนนั้นกำลังเป็นที่นิยม และหากมองชีวิตของเธอจากการมองแบบคนภายนอกจะคิดว่า เธอมีความสุขจากมือถือราคาแพง และสร้อยทองเส้นโคหนักหลายบาทที่สวมใส่ตรงคอ

และข้อมือ แต่จริงแล้วเธอก็มีปัญหาในเรื่องความรักมาก เธอบอกความรู้สึกกับนักศึกษาว่าผู้ชายที่เข้ามาในชีวิตหลายคนโดยส่วนใหญ่จะเข้ามาหวังเงินทอง หรือสิ่งต่าง ๆ จากตัวเธอจริง ๆ แล้ว เธอก็มีความหวังอยากมีความรักที่ดีกับผู้ชายที่ตนเองรัก แต่ผ่านไปหลายคนก็ไม่ค่อยจะสมหวังเท่าไรนัก และมักจบลงด้วยปัญหา ทะเลาะตบตีและเลิกร้างไป จนหลายครั้ง ๆ เธอรู้สึกชินชาและเจ็บช้ำกับความรัก ด้วยวัยเพียง 29 ปี แต่เธอบอกว่าในชีวิตเธอเจอผู้ชายที่เข้ามาหลอกเงินทอง หลอกความรัก และความรู้สึกของเธอไปหลายคน เธอบอกว่าใน 1 ปี เธอจะต้องออกห่างจากผู้ชายอย่างน้อย 2 คน เธอบอกว่าเธอรู้สึกแย่มาก จนเธอบอกว่าในบางอารมณ์เธอเป็นโรคซึมเศร้า หมอปล่อย ก่อนหน้านี้เธอลองไปหาหมอเล่นๆ ที่มีชื่อเสียงในด้านการทำเสน่ห์ยาแฝด หรือมหาเสน่ห์ที่ใครลือกันว่าดีมาหลายรายแล้ว แต่ไม่ได้ผลเสียเงินเสียทองไม่รู้เท่าไร เธอรู้สึกท้อแท้และผิดหวังในเรื่องความรักมาก จนกระทั่งน้องชายของเธอได้แนะนำมาศักดิ์วงศ์แห่งหนึ่ง ซึ่งในตอนแรกเธอคิดว่า ถึงสักไปก็คงไม่สามารถช่วยได้ แต่ก็มาเป็นเพื่อนน้องชายคือมาเที่ยววัด จนกระทั่งเธอมาเห็นคนจำนวนมากที่มาสักเธอจึงคิดว่าคงต้องลองสักดู โดยเธอบอกว่าเธอได้สักรูปศาลาลิ้นทอง เพราะผู้หญิงส่วนมากก็จะนิยมสักรูปนี้กัน เธอเล่าให้ฟังหลังจากสักเสร็จด้วยอาการเจ็บปวดว่าการสักของเธอจริง ๆ แล้วไม่ได้เกี่ยวกับเรื่องความเชื่อเท่าไรหรอก เพียงแต่ต้องการจะเปลี่ยนแปลงทางสภาพจิตใจที่เคยอ่อนแอมากกว่า เธอบอกว่าเธอจะจดจำย้ำเตือนเสมอว่า ที่เธอเจ็บวันนี้จะทำให้เธอเข้มแข็งมากขึ้น ในการไปเผชิญโลกภายนอกต่อไปได้ ให้มีความเชื่อมั่นในตนเองที่จะกล้าเปลี่ยนแปลง ความรู้สึกที่เห็นแผ่นหลังของตนเองบวมปูดแดงนั้น มันจะเป็นเครื่องเตือนใจให้เธอว่าการสักนี้จะทำให้เธอกล้าแกร่งขึ้น เพราะเธอผ่านความเจ็บปวดมาได้แล้ว และเมื่อผู้ศึกษาถามต่อว่าการสักของเธอมีระบบความเชื่อเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยหรือไม่ เธอบอกว่าสิ่งนี้มันก็อยู่ที่ตัวบุคคลว่าจะเชื่อหรือไม่เชื่อ แต่ส่วนตัวมองว่าอย่างละห้าสิบ-ห้าสิบบัณฑิตขึ้นอยู่กับการกระทำ แต่สำหรับเธอแล้ว การสักของเธอคือการเปลี่ยนจากผู้หญิงอีกคนหนึ่งให้กลายเป็นผู้หญิงอีกคนหนึ่ง ซึ่งกลายเป็นคนใหม่ที่ผ่านความเจ็บปวดเรียบร้อยแล้ว ในส่วนของการสักของเธอ แม้เธอจะกล่าวออกมาในลักษณะยืนยันแย้งว่ามาสักโดยไม่มีความเชื่อในตัวอิทธิฤทธิ์ทางเมตตามหาเสน่ห์ แต่อย่างไรก็ตามจากสภาพความผิดหวังครั้งแล้วครั้งเล่าจากความรักทำให้การสักของเธอเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ตัวเอง การใช้ความเจ็บปวดของเข็มทิ่มแทงตามร่างกายเปรียบเทียบกับความเจ็บปวดที่เสียใจจากความรักที่โดนคนรักทำร้าย ซึ่งการสักของเธอนั้นแม้จะตอกย้ำความเจ็บปวดทางร่างกายไปสู่จิตใจอย่างที่เธอบอกแล้ว การสักของเธอก็ยังเป็นการพยายามเปลี่ยนแปลงตัวเองให้ดูโดดเด่นด้วยเพียงแต่การสักของเธออาจเป็นการสักเพื่อเปลี่ยนตัวเองให้ดูโดดเด่นเพื่อให้เพศตรงข้ามมารักใคร่ในเรื่องของการเปลี่ยนตัวเองและเพื่อให้มีคนมาชอบพอ จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจว่าแม้แต่การสัก

ประเภทเมตตามหานิยม นั้น ผู้หญิงที่สักแต่ละคนก็มีความต้องการที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งทั้งนี้ต้องดูบริบทแวดล้อมและความเป็นปัจเจกที่ค่อนข้างสูง

15. เจียบ (นามสมมุติ) อายุ 22 ปี มหาวิทยาลัยของรัฐบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ มีพี่น้อง 2 คน เป็นลูกสาวคนเดียวของครอบครัว ตำแหน่งบริเวณที่สักได้แก่ บริเวณแผ่นหลัง, หัวไหล่ด้านซ้าย เธอเล่าว่าเธอสักลายผีเสื้อตัวเดียวที่หัวไหล่ด้านซ้ายเป็นรูปแรก และต่อมาก็เพิ่มเป็นลายดอกไม้ และเพิ่มผีเสื้อเข้าไปอีก 5 ตัว ในขณะที่เดียวกัน เธอก็ลุกขึ้นถอดเสื้อแขนยาวตัวนอก ออกแล้วโชว์รอยสักที่มีลวดลายดังกล่าวปรากฏอยู่เต็มแผ่นหลัง และที่หัวไหล่ จากนั้นเธอเล่าถึงรอยสักรูปแรก ที่เป็นลายผีเสื้อว่าเธอสักตั้งแต่ประมาณอยู่ ม. 4 ไปกับพวกเพื่อน ๆ ซึ่งแต่ละคนก็จะชอบเรื่องรอยสักเหมือนกัน และเธอเป็นคนสุดท้ายที่สัก เธอให้เหตุผลที่เลือกสักลายมังกรบนแผ่นหลังนี้ว่า ชอบลายผีเสื้อและด้วยความชอบ จากการสักลายผีเสื้อที่เป็นรูปแรกนี้ จึงคิดที่จะสักเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ต่อมา จึงเป็นลายดอกไม้ เพราะมันดูเป็นศิลปะแบบธรรมชาติ ส่วนตำแหน่งของรอยสักบนร่างกาย เธอเล่าว่าเป็นพื้นที่ ๆ ค่อนข้างที่ลับที่สุด ซึ่งเธอก็ไม่ค่อยได้เปิดเผยให้ใครเห็น ถ้าจะเปิดเผยก็เฉพาะตอนอยู่ที่บ้าน แล้วอีกอย่างมันเป็นพื้นที่ ๆ เราสามารถต่อลายได้เรื่อย ๆ ซึ่งเธอเองก็คิดที่จะต่อลายอยู่แล้ว ตอนสักครั้งแรกเธอบอกกับผู้ศึกษาว่ารู้สักเจ็บแต่ครั้งต่อ ๆ มาจะเริ่มชิน และจะไม่คัน บางครั้งก็จะเกร็งเวลาที่เจ็บ เธอเล่าว่าเธอเคยสักมือมาด้วย ซึ่งตอนที่สักมือนั้น มันอยู่ช่วงระหว่างกลางของการต่อและเพิ่มรอยสัก เป็นลักษณะแบบลงน้ำมัน ซึ่งมันเป็นความเชื่อและเจ็บกว่าการสักเครื่องไฟฟ้า เพราะตอนที่สัก มันจะดึงเนื้อเราขึ้นมาด้วย เธอเล่าให้ผู้ศึกษาฟังต่อว่า ก่อนการสักเค้าจะต้องนำเหล้าขาวมา 1 ขวด บุหรี่ 1 ซอง และเงินใส่บาตร จากนั้นก็ทำการสัก แต่การสักน้ำมันนั้นมีพิธีกรรมและการปฏิบัติตัวมากมาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับในแต่ละพื้นที่ของแต่ละท้องถิ่น ที่มีความเชื่อแตกต่างกันไป ซึ่งการปฏิบัติตัวของเธอในการสักน้ำมันครั้งนี้ต้องถือศีล 5 และศีล 8 แต่เธอก็ไม่สามารถปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดได้ ฉะนั้นจึงต้องถอดคาถาอาคมที่กำกับไว้บนรอยสักให้ออกไปจากร่างกาย หรือที่เรียกว่า “การถอดของ” สำหรับรอยสักบนร่างกายของเธอในครั้งนี้ เธอบอกกับผู้ศึกษาว่ามีความรู้สักชอบ เพราะเหมือนเรามีอะไรติดตัวที่เป็นศิลปะบนร่างกาย ซึ่งเธอเองสักในร่มผ้า จะมีบ้างที่ลายเส้นไหลเลบออกมานิด ๆ แต่ก็ไม่มาก ส่วนใหญ่ไม่มีใครเห็นรอยสักของเธอและเธอเองก็ไม่คิดที่จะลบรอยสักออกด้วย ในกรณีของเธอนั้น จะว่าไปแล้วรอยสักก็ไม่ได้ส่งผลกระทบอะไรมากมาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรอยสักของเธออยู่ในร่มผ้า ซึ่งจะได้ผ่านการไต่ตรองมาก่อนแล้ว เธอพูดถึงข้อเสียในการสักของตนเองว่าตนเองอยากเป็นข้าราชการ คือถ้ามีรอยสักก็จะสอบเข้าเป็นข้าราชการไม่ได้ แต่ในใจเธอคือข้าราชการก็อยากเป็น เรื่องรอยสักก็ชอบ แต่ถ้าจะให้เลือกเธอขอเลือกรอยสักดีกว่า เธอเล่าถึงลายสักของเธอจากหนังสือ

แล้วคิดตายเองบ้างว่าตรงนี้น่าจะเป็นอย่างไร ก็เอามาผสมเข้าด้วยกันกับหลาย ๆ ลาย เพราะส่วนมากรอยสักลายผีเสื้อที่ออกมาจะเห็นเป็นแนวฝรั่ง เธอรู้สึกว่ามันอาจจะเคลื่อนไป เพราะฉะนั้น เธอจึงอยากให้รอยสักลายผีเสื้อของเธอจึงเป็นลายแนวญี่ปุ่น เหตุผลที่เธอชอบลายแนวญี่ปุ่นเนื่องจากเห็นลายญี่ปุ่นที่เค้าสักกันจะลงเงาสวย เน้นเงา เน้นมิติ เธอเลยชอบ ซึ่งก่อนที่เธอจะสักพอเคยพูดว่าจะไม่ให้เข้าบ้านแต่เธอก็ไปสักโดยไม่ให้พ่อรู้ว่าเธอไปสัก จนมาวันหนึ่ง พ่อไปเห็นรูปถ่ายของเธอที่มีรอยสัก แล้วพ่อก็มาดุที่ตัวเธอเธอก็เอารอยสักให้พ่อดู พ่อก็ถามว่าไปสักมาทำไม แต่พ่อกับแม่ไม่ว่าอะไร แต่จะมีปม ๆ บ้าง ซึ่งแตกต่างจากน้องเพราะอายุเราห่างกันประมาณ 14 ปี ก็จะยังไม่ค่อยรู้เรื่องอะไร เธอเล่าว่าเพื่อน ๆ ของเธอชมว่าสวยดี เธอกล่าวว่าเธอจะสักเพิ่ม เพราะลายเก่ายังไม่สวย ต้องต่อเติมอีกหน่อยให้สมบูรณ์แล้วจากนี้ไปก็ไม่รู้เหมือนกันว่าจะเป็นรูปอะไร แต่เธอคิดเอาไว้ว่าจะสักรูปเดียวกับแขนอีกข้างหนึ่ง ในปัจจุบันคนทั่วไปมีมุมมองต่อผู้หญิงที่สักว่าเป็นคนไม่ดี ไม่น่าคบ เป็นผู้หญิงขายตัว ขี้ยา ขี้คุก ขี้ตาราง เธอกล่าวว่าเธอรู้สึกว่าการไม่สมควรจะพูดอย่างนั้น ถ้ามีคนมาว่าเธอก็อธิบายให้เค้าฟังว่าเค้าสักกันเพราะอะไร เพราะชอบ บางคนตามเพื่อน หรือบางคนคิดว่าสักแล้วจะมีราศี ซึ่งเธอกล่าวว่ามันแล้วแต่คนชอบมากกว่า บางคนเค้าก็เข้าใจบางคนก็ไม่เข้าใจ เธอให้ความเห็นว่าบางทีเมื่อเห็นคนที่มียอยสัก ถ้าเป็นคนหน้าตาดี สักสวย แต่อยู่ข้างในไม่มีใครเห็นมันก็ดีกว่าคนหน้าตาดี สักสวย แต่พอเห็นรอยสักแล้วไม่น่าสักเลย เพราะรอยสักมันจะเปลี่ยนบุคลิกคน ซึ่งตัวเธอเองก็ไม่เข้าใจเหมือนกันว่าทำไมถึงไปสัก แต่เค้าคงคิดเหมือนเธอก็ได้ คืออาจจะชอบรอยสัก เธอบอกว่ารอยสักของเธอไม่ได้ช่วยส่งเสริมให้ตัวเธอดูดีขึ้น แต่รอยสักจะแสดงให้เห็นถึงความเป็นตัวเธอเองมากกว่า เนื่องจากเธอเป็นคนสบาย ๆ อยากทำอะไรทำอะไรก็ทำ อย่างเช่นรอยสัก ซึ่งเธอชอบ เธอก็สัก แล้วก็สักเพิ่มไปเรื่อย ๆ และก็ได้ถึงเรื่องพัฒนาการของรอยสัก เนื่องจากเวลาที่สักเสร็จ รอยสักออกมาสวยและถูกใจเธอ เธอก็เลยสักมาเรื่อย ๆ แต่รอยสักก็ทำให้ตัวเธอถูกลดค่าลงไป เธอเล่าว่ามีอยู่ครั้งหนึ่ง คือบ้านเธออยู่เต็นท์รถและขายรถ เธอก็ไปช่วยพ่อล้างรถ แล้วเธอก็แต่งตัวไป ใส่เสื้อสายเดี่ยว กางเกงขาสั้น ซึ่งบางคนก็จะดูไม่ออกเหมือนกันนะว่าเป็นลูกเจ้าของ เพราะเธอก็ไม่ค่อยได้ไปร้าน แล้วเมื่อเธอไปช่วยพ่อล้างรถ เธอก็ถูกลูกค้าที่มาดูรถมองว่าเป็นลูกจ้างและได้เงินเดือนเท่าไร เธอกล่าวว่าเพราะลูกค้าเห็นรอยสักเธอ เลยมองเธอไม่ดี และพ่อของเธอก็ตำหนิเธอว่าไปสักทำไม เพราะลูกค้ามาถามพ่อว่า “นั่นลูกสาวเธอ” ด้วยเหตุนี้พ่อก็เลยบอกเธอตั้งแต่แรกว่าอย่าไปสัก เธอบอกว่าเนื่องจากผู้ใหญ่มักจะคิดว่าถ้ามีรอยสักก็จะถูกมองว่าเป็นคนไม่ดี แต่เธอคิดว่าสมัยนี้ ผู้คนเริ่มเปิดพื้นที่ให้กับคนเหล่านี้เยอะขึ้น แล้วคนก็เริ่มสักกันเยอะขึ้นเรื่อย ๆ ก็คงมีแต่คนรุ่นเก่า ๆ ที่ยังมองคนที่มียอยสักไม่ดี คนรุ่นใหม่ก็คงเฉย ๆ และอาจมีบ้างบางส่วนที่น่าจะยังอคติกับคนที่มียอยสักอยู่ โดยส่วนตัวเธอมีรอยสักก็ไม่รู้สึกต่างจากคนที่ไม่มีรอยสักนะ นั่นอาจเป็นเพราะรอยสักเธอมันอยู่ในร่มผ้า คือใส่เสื้อผ้ามีแขนก็ไม่มี

ใครเห็นรอยสักเธอแล้ว แล้วเธอก็ไม่รู้สักเปลี่ยนไปเมื่อเธอมีรอยสัก ส่วนคนอื่นที่มีรอยสัก เหมือนกับเธอเธอก็ไม่ได้รู้สักว่าเค้าเป็นพวกเดียวกับเธอนะ คือไม่ใช่เพราะไม่รู้จักกัน แต่ถ้าเจอกัน ในร้านเหล้าเวลาไปดื่ม เค้าก็จะเข้ามาทักว่า...ไปสักที่ไหนอะไรยังงี้ ซึ่งเธอก็แนะนำไปว่าไปทำที่ นั้นที่นี้ แต่อาจมีบ้างที่รู้สักว่าคนอื่นเหมือนกับเธอตรงที่มีรอยสักเหมือนกัน แล้วยังคนอื่นที่มีรอย สักแล้วรู้สักว่าเธอก็ไม่ได้เป็นพวกเดียวกับเขาและไม่รู้สักว่าเป็นพวกเดียวกันเลย เธออธิบายว่ารู้สัก แต่ว่าแค่มีรอยสักเหมือนกันเท่านั้นเอง

ประวัติผู้เขียน

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ

นางสาวบุญทริกกา กาญจนะ

วัน เดือน ปีเกิด

30 ธันวาคม 2529

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

139/10 หมู่ที่ 7
ตำบลป่าเมต อำเภอเมือง
จังหวัดแพร่ 54000

ประวัติการศึกษา

2552

ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต
พัฒนธรรมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

